

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	14 november 2016
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. C. Frijns 023-514 4474 frijns@noord-holland.nl

5	Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), dhr. S. van Berkum (GL), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. A. Hietbrink (GroenLinks), dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. H. Keur-Polman (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GroenLinks), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GroenLinks), dhr. J. Kramer (VVD), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), de heer N. Papineau Salm (PvdA), dhr. L. van Raan (PvdD), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. R. Sint (SP), dhr. P.P.J. Slettenhaar (VVD), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), dhr. J.P.M. van Straaten (VVD), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wieseahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66)
10	
15	
20	Afwezig: mw. M. van Duijn (PvdA), mw. J.G. Haagsma (CDA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. J. Portegijs (PVV), dhr. H.W. Struben (D66)

	Agenda	Paginanummer
25	1. Opening en mededeling	03
	2. Vaststelling agenda, vaststellen van primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	03
	2.a. Installatie en beëdiging duo-commissielid D66	04
30	3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	04
	3.b. Lijst geheimhouding PS	04
	4. Vaststelling openbare notulen van de vergadering van 3 oktober 2016	04
	5. Vaststelling Strategische Statenagenda	05
	6. Vaststelling lijst ingekomen stukken	05
35	7. Voortgangslijst van moties	05
	8. Hamerstukken	05
	8.a. Burgerinitiatiefvoorstel Statenvoordracht 76 'Stop de hobbyjacht in Noord-Holland'	05
	9. Statenvoordracht 53 Begroting 2017 inclusief Memorie van Antwoord	05

40	10.a.	Statenvoordracht 73 Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Noord-Holland (PMI) 2017-2021	102
	10.b.	Statenvoordracht 74 Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) 2017-2021	102
	11.	Statenvoordracht 71 Provinciaal Meerjarenprogramma Groen 2017-2021	116
45	12.	Statenvoordracht 72 Natuurbeheerplan 2017	124
	13.	Statenvoordracht 75 Bijdrage aan project Marker Wadden	134
	14.	Vragenuur	139
	15.	Sluiting	140

1. Opening en mededelingen

50

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Vandaag zijn wij in vergadering bijeen om onder andere te spreken over de begroting 2017. Een week later dan gepland, aangezien wij vorige week maandag 7 november, in deze zaal onze gedeputeerde Tjeerd Talsma herdachten. Samen met de familie kijk ik terug op een mooie

55 herdenkingsbijeenkomst. De familie Talsma heeft mij te kennen gegeven zich gesterkt te voelen door de aanwezigheid van zoveel mensen bij deze bijeenkomst. Graag wil ik nog een moment stilstaan bij Tjeerd Talsma, een aimabel en professioneel bestuurder die wij zeer zullen missen. Ik verzoek u te gaan staan en een minuut stilte in acht te nemen. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Op uw tafel treft u allemaal een steekspeld van de

60 provincie Noord-Holland aan. Dat hebben wij onlangs aangeschaft als uiterlijke kenmerken van waardigheid. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Van Duijn (PvdA), mevrouw Haagsma (CDA), mevrouw Lagerveld (VVD), mevrouw Van Langen (VVD), mevrouw Kaamer van Hoegee (VVD) die helaas genoodzaakt is om vanwege gezondheidsredenen tot het einde van dit

jaar haar werkzaamheden voor de provincie neer te leggen, de heer Leever (ONH), de heer

65 Struben (D66), de heer Portegijs (PVV) en gedeputeerde Bond vanwege zijn verblijf in het buitenland in zijn rol als gedeputeerde. Gedeputeerde Van der Hoek zal de Statenvergadering rond het avondeten verlaten in verband met zijn rol als loco-CdK bij een feestelijke bijeenkomst vanavond. Mevrouw Kirch (VVD) komt iets later.

70

2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

75

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming

dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De

primus voor de huidige vergadering is nummer 24, mevrouw Alberts (SP). Van harte

gelukgewenst. U heeft de gewijzigde agenda ontvangen en in deze agenda is het burgerinitiatief

Stop de hobbyjacht in Noord-Holland geagendeerd als hamerstuk, voordracht 76. De fractie

50plus heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen

80 betreffende bouwplannen pilot Waterland.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, dat wordt een gewone motie die ik bij de begroting indien.

85

De **VOORZITTER**: De PvdD heeft ook aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen en ik stel de heer Van Liere in de gelegenheid.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Daarvoor geldt hetzelfde.

90

De **VOORZITTER**: Had dat van tevoren niet even doorgegeven kunnen worden?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ja, dat had gekund.

95 De **VOORZITTER**: Dat zien wij dus terug bij de begrotingsbehandeling, waarbij allerhande moties kunnen worden ingediend voor zover u de regels van het fatsoen in acht neemt. Zijn er nog andere moties Vreemd aan de orde van de dag? Dat is niet het geval. Wenst iemand over deze agenda het woord? Dat is niet het geval, dan is overeenkomstig het voorstel van het presidium besloten en is de agenda vastgesteld.

100 **2.a. Installatie en beëdiging duo-commissielid D66**

De **VOORZITTER**: Vervanging door de heer Rook wegens opzegging door de heer Dijkslag. De heer Rook heeft aangegeven de belofte af te willen leggen. Op grond van het bepaalde in artikel 4, lid 5 van het Reglement van Orde voor de Statencommissies, dient een commissielid dat geen
105 lid van PS is, in de vergadering van PS in handen van de voorzitter de eed of gelofte af te leggen. U stel ik thans hiertoe in de gelegenheid. Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks nog middellijk onder welke naam of voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal
110 aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

De heer **ROOK** (D66): Dat verklaar en beloof ik.

115 De **VOORZITTER**: Van harte gelukgewenst met deze nieuwe functie en ik schors de vergadering voor de felicitaties.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

120 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

125 De **VOORZITTER**: Hierover zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand het woord over de lijst? Dat is niet het geval. Ik stel u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen. Dat is besloten.

4. Vaststellen notulen van de openbare vergadering van 3 oktober 2016

130 De **VOORZITTER**: Bij de griffie zijn tot nu toe geen opmerkingen binnengekomen. Heeft u een opmerking over de geheime notulen, dan dient dit in beslotenheid te gebeuren. U kunt uw opmerkingen doorgeven aan de Statengriffier. Verlangt iemand over de notulen het woord? Dat is niet het geval. Dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

135

5. Vaststellen Strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

140

6. Vaststellen Lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening conform het voorstel van het presidium besloten.

145

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de voortgangslijst het woord? Dat is niet het geval. Dan is de lijst ongewijzigd vastgesteld.

150

8. Hamerstukken

8.a. Statenvoordracht 76 Burgerinitiatiefvoorstel 'Stop de hobbyjacht in Noord-Holland'

De **VOORZITTER**: Het concept-deelverslag van de commissie NLM is aan de Staten verzonden. Verlangt iemand over deze voordracht het woord? Als dat niet het geval is, dan stel ik voor conform voordracht 8.a. te besluiten. Dat is besloten.

155

9. Statenvoordracht 53 Begroting 2017 inclusief Memorie van Antwoord

160

De **VOORZITTER**: Er ligt een brief van GS inzake de toelichting op de werkwijze van de lijst buitenuitvoeringsregeling subsidies, deze is aan u toegezonden, evenals de beantwoording van de openstaande vragen van de commissie M&F en er ligt een brief van GS inzake nucleair afval Petten, formuleringen verduurzaming en de reactie Breedband op Texel is ook aan de Staten verzonden. Ik stel voor de vaste begrotingssprekersvolgorde aan te houden en dat betekent dat mevrouw Bezaan het woord heeft.

165

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter. Ik wil beginnen met onze dank uit te spreken aan de ambtelijke organisatie voor het werk dat aan deze begroting is besteed. De begroting zit technisch goed in elkaar, maar de PVV zou andere keuzes gemaakt hebben. Zoals u weet, is mijn fractie altijd voor openheid van zaken. Getuige hiervan een subsidie- en declaratieregister op de website van onze provincie. Wie deze registers bestudeert, ziet subsidies die naar diverse organisaties gaan. Wie wil weten waarom deze organisaties subsidie ontvangen, zal daar echter via het voornoemde register nog geen antwoord op krijgen. Daar ziet de PVV graag verandering in. Daarom deze motie.

170

175

Motie 52/14-11-2016

Verdere verduidelijking subsidieregisters

180 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016*

Constateernde dat:

In de subsidieregisters die door GS elk halfjaar worden gepubliceerd, niet duidelijk staat aangegeven waarom een ontvanger subsidie krijgt.

185

Overwegende dat:

- *De subsidieregisters in het leven zijn geroepen om transparantie te vergroten m.b.t. de subsidies die door GS worden verstrekt;*
- *Deze transparantie verbeterd kan worden door duidelijk aan te geven waarom een*

190

subsidie wordt verstrekt.

Roepen het college op:

In toekomstige subsidieregisters beknopt te omschrijven waarom een ontvanger subsidie krijgt

195 *en gaat over tot de orde van de dag.*

Fractie PVV

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

200 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Andere keuzes. Kort geleden communiceerde de provincie via de website het jubelbericht: "Bussen van Noord-Holland opnieuw het beste met een 7,7" de hoogste score van Nederland. Een welkom positief geluid over de punctualiteit en het wegwerken van knelpunten in Noord-Holland. De reizigers zouden zich veilig voelen in ons OV ondanks een stijging van het aantal geregistreerde incidenten. Maar is het allemaal wel rozengeur en

205 maneschijn? In het streekvervoer vinden nog vóór het stadsvervoer en de NS, de meeste strafbare geweldsincidenten plaats. In de nota Sociale veiligheid OV 2014-2020 stelt de provincie te streven naar een daling van minimaal 25% van het aantal delicten. In 2015 is echter sprake van een stijging van maar liefst 14%. Volgens de monitor Openbaar Busvervoer van de provincie Noord-Holland 2016 zijn er in onze provincie in de eerste drie kwartalen van het jaar al 263

210 meldingen van calamiteiten of incidenten gemeld ten opzichte van 257 in dezelfde periode van 2015. Dat is gemiddeld een calamiteit of incident per dag. De provincie heeft het alleen over voeten op de bank, kapotte ruiten in bushokjes of vernielingen aan een haltepaal. Geen woord van ons middenbestuur over echt geweld in het Noord-Hollandse streekvervoer, geen woord over het akkoord dat in Den Haag is gesloten tussen overheid en vervoerders over een keihard lik-op-stuk beleid in het OV met als doel 20% minder strafbare incidenten in 2018. Geen woord over het

215 feit dat geweld in het OV voortaan gelijk wordt gesteld met het plegen van een overval en net zo hard wordt aangepakt als misdaden vallend onder de titel 'high impact crime'. Geen woord en waarom? Hiermee ondergraaft de provincie de aangekondigde harde aanpak tegen geweld in het OV en geeft zij naar de mening van de PVV een totaal verkeerd signaal af. Daarnaast maakt mijn

220 fractie zich zorgen over financiële onzekerheden in onze provincie. Daarbij doel ik onder andere

op de ontwikkelingen rond de Duinpolderweg, de gang van zaken rond HOV 't Gooi en de Westfriisiaweg. Is het geduvel met de N23 een op zichzelf staand geval of kan deze zaak qua opbouw in meerdere dossiers naar voren komen? En zo ja, want kan daarvan het totale risico zijn? De PVV moet helaas constateren dat het eens zo stevige financiële fundament van deze provincie haarscheurtjes begint te vertonen. Dat zijn de eerste symptomen van verval en leiden vaak tot duur, erg duur en ongepland onderhoud. Wij hopen dat GS zich dat realiseren. Wij blijven ons zorgen maken over Wind op land. Bouw het Noord-Hollands landschap en de Noordzee niet vol met windmolens. De PVV zegt, genoeg is genoeg, stop ermee. Ondertussen gaat er ook veel geld naar groen ten behoeve van het Nederlands Natuur Netwerk (NNN), terwijl wij op andere plaatsen het groen vernietigen. Duizenden bomen in de Schoorlse duinen dreigen op termijn te worden gekapt. Wij hebben het over bijna 100 ha, dat zijn tweehonderd voetbalvelden vol met bomen. Ook staat bomenkap HOV op het programma en dan heb ik het nog niet eens over de 170 voetbalvelden aan bomen die op termijn uit het Goois Natuurreservaat dreigen te verdwijnen. De gedeputeerde zal de kap waarschijnlijk trachten goed te maken door over natuurcompensatie te beginnen, maar dat is niet logisch volgens mijn fractie. Is de gedeputeerde het met ons eens dat hier in wezen sprake is van kapitaalvernietiging? De focus op het behoud van ons culturele erfgoed zoals wij dat lezen in de begroting, doet ons deugd. Wat voor mijn fractie ontoelaatbaar is, is dat cultuurterroristen onlangs in Hoorn het beeld van onze zeeheld Jan Pieterszoon Coen, de buste van de Bonte Koe en het Museum in den Halven Maen hebben verminkt. Is dit de voorbode van een nieuwe beeldenstorm? Wat kan de provincie bijdragen aan het beschermen van ons culturele erfgoed tegen dit soort aanslagen? De tijd vliegt, een jaar is zo voorbij. Sinterklaas en zwarte piet zijn weer in het land en net als vorig jaar wil mijn fractie een lans breken voor de herdenking van de Februaristaking. Eens te meer blijkt het noodzakelijk om op te treden tegen verder opkomend antisemitisme. De stakers in 1941 hebben dit met hun leven moeten bekopen. Alleen daarom al mag deze herdenking niet verloren gaan. Misschien denkt u, daar heb je de PVV weer, maar wij vinden deze herdenking van zeer groot belang. Vandaar een amendement om de financiële bijdrage van 5.000 euro aan de Stichting Comité Herdenking Februaristaking 1941 voorlopig te borgen. Voor 2017 zou dit uit de post onvoorziene uitgaven van de begroting 2017 kunnen komen. Voor de jaren daarop verzoeken wij het college daarvoor de middelen te vinden. Misschien een kleine tip aan het college. De Willem Arondéus werkgroep weet blijkbaar van gekkigheid niet waar zij hun budget aan moet besteden. Zij kwamen bij mijn fractie vragen hoe wij ertegenover stonden om van het budget dat overblijft, kunst aan te schaffen. De PVV ziet dan liever van het budget een vast bedrag per jaar naar de herdenking van de Februaristaking gaan.

Amendement 22/14-11-2016

Jaarlijkse (tot en met 2020) provinciale bijdrage aan Stichting Comité Herdenking Februaristaking 1941

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Besluiten aan het ontwerpbesluit toe te voegen:

1. Voor 2017 incidenteel een bedrag van 5.000 euro toe te kennen aan de Stichting Comité herdenking Februaristaking 1941 en dit te dekken uit de post onvoorziene uitgaven van de begroting 2017;
2. GS opdracht te geven om in de Kaderbrief 2018 5.000 euro per jaar voor de jaren 2018 tot en met 2020 op te nemen en de middelen daarvoor te vinden.

Toelichting:

Dit amendement voorziet in het terugdraaien van de (met ingang van de herdenking in 2017) gestopte jaarlijkse provinciale bijdrage aan Stichting Comité Herdenking Februaristaking 1941. Behalve de organisatie van de jaarlijkse herdenking, verstrekt het Comité ook lespakketten aan middelbare scholen waarin de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog worden besproken: Aangezien antisemitisme nog altijd springlevend is in de Noord-Hollandse samenleving, mogen deze verschrikkingen nooit vergeten worden en moeten dan ook aandacht blijven krijgen door de herdenking en de lespakketten. Een jaarlijkse provinciale bijdrage van 5.000 euro voor de jaren 2017 tot en met 2020, moet daaraan bijdragen

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Elk jaar popt het onderwerp weerstandsvermogen wel weer op. Mijn fractie realiseert zich terdege dat elke gemeente verantwoordelijk is voor haar eigen begroting en blijkbaar voldoen deze begrotingen nog steeds aan de huidige regels. Als ik in het toezichtsverslag 2016 Provincies op Gemeenten kijk, lijkt er geen vuiltje aan de lucht. Alle Noord-Hollandse gemeenten slagen er iedere keer weer in om een sluitende begroting te presenteren. Als je de begroting eens nader bestudeert, dan blijkt echter wel degelijk dat er iets aan de hand is. Gemeenten staan voor steeds hogere bedragen in het rood. Zo staat er in de begroting van de gemeente Zaanstad te lezen dat de leningenportefeuille eind 2019 575 miljoen euro zal bedragen. Wij zijn eens gaan rekenen en dat betekent op een inwonersaantal van 152.000 een schuld van bijna 3.800 euro per inwoner, dus van baby tot bejaarde. In Hilversum bedragen de langlopende leningen eind 2017 157,1 miljoen euro. Op het inwonersaantal van 88.000 mensen betekent dit een schuld van 1.800 euro per inwoner. In Haarlem is in 2017 sprake van een schuld per inwoner van 3.100 euro. En zo zijn er meer voorbeelden te vinden. De provincie vindt het blijkbaar niet nodig om in deze gemeenten de vinger aan de pols te houden, een zorgwekkende situatie, want waar ligt de grens? Hoe lang mogen gemeenten zich dergelijke schulden op de hals halen om de begroting sluitend te krijgen? Voornoemde gemeenten alleen al hebben een gezamenlijke schuld van meer 1,2 miljard euro en dan heb ik het nog maar over drie gemeenten in Noord-Holland. Wordt het niet eens tijd dat de provincie de teugels wat strakker aanhaalt? Als het misgaat, zijn het de burgers die voor de rekening opdraaien. Dan zal de OZB wel weer verhoogd worden om de schuld te kunnen betalen. Kan de gedeputeerde aangeven of er inmiddels zicht is op een structurele verbetering van de schuldenpositie bij de gemeenten? En met structureel bedoel ik dan ook echt structureel. Zo nee, is daar een noodscenario voor? En

mocht dat niet het geval zijn, waarom dan eigenlijk niet? Het klinkt natuurlijk lekker populistisch, maar de PVV zou bijna pleiten voor het inzichtelijk maken van de schuld van de respectievelijke Noord-Hollandse gemeenten per inwoner. Dan is het voor de burger ook duidelijk hoe de zaken ervoor staan in zijn of haar gemeente. Na jarenlang te hebben kunnen teren op de Nuon-gelden komt ook voor de provincie daarvan het einde in zicht. Het potje raakt leeg. Ik zou graag van de gedeputeerde horen wat de huidige stand van zaken is en vooral, hoe wij hiermee in de toekomst zullen omgaan. Lenen? En dan net als sommige gemeenten een riant schuldenspositie opbouwen? Of misschien het verhogen van de opcenten en de burgers voor de schulden van de provincie laten opdraaien. Ik dank u voor uw aandacht.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter, ik maak mij zorgen. De afgelopen week was er een voor de geschiedenisboeken, nadat Nederland in meerderheid tegen het verdrag met de Oekraïne had gestemd en de meerderheid van de Britten ervoor had gekozen om de EU te verlaten, stemden de Verenigde Staten voor Donald Trump. Wij zouden het uitgebreid over het verschijnsel Donald Trump kunnen hebben, maar dat vind ik te veel eer voor een hork die racistische taal uitslaat en vrouwen bij de pussy kan grijpen als je maar geld hebt. Maar om nu onmiddellijk alle Amerikanen op een hoop te vegen, vind ik ook niet terecht. Wat ik denk, is dat er veel mensen zijn die de politiek beu zijn en dat zij niets meer van de gevestigde orde willen weten. In de analyses die deze week niet van de lucht waren, werd de term 'wake-up call' veelvuldig gebruikt. En mijn grote zorgen gaan dan ook niet direct naar de kiezers en hun redenen uit, maar vooral of die wake-up call nu eindelijk is gehoord en ook resultaat zal hebben. Straks zullen er weer verkiezingen zijn. Nou kunt u dat hier in de Staten afdoen als, het is landelijke politiek. Maar ik wil u erop wijzen dat in het beeld dat veel mensen van 'de' politiek hebben, voor hen geen onderscheid zit tussen gemeentelijke, provinciale, landelijke, Europese of wereldpolitiek. Hoeveel mensen kun je horen die zeggen, 'ze doen toch wat ze zelf willen' of 'de politiek is er niet voor ons maar voor zichzelf en de grote en machtige bedrijven en banken'. De provincie speelt in mijn ogen wel degelijk een grote rol in dat geheel. U kunt misschien denken dat als je nu maar heel stilletjes blijft zitten, dat dan de storm wel zal overwaaien, maar dan geeft u ook aan dat u de wake-up call niet gehoord hebt. Ik vraag mij regelmatig af of de provincie er wel voor alle inwoners is en zo ja, hoe die mensen daar iets van kunnen zien. Of is de provincie een doorgeefluik van wat er landelijk wordt beslist? Heel veel mensen in deze provincie merken dat ze moeilijk aan de bak komen, ze vinden geen werk, ze kunnen geen betaalbare woning vinden, ze zijn op zichzelf teruggeworpen als het gaat om de thuiszorg, problemen in de jeugdzorg zijn misschien wel erger geworden sinds de decentralisatie. Die omstandigheden maken dat ze op een bepaalde manier naar politiek kijken en dus ook naar de provinciale politiek. Dan hebben mensen dus een mening over de bus die verdwijnt, de weg die juist nou daar komt waar hij niet moet komen of de windmolens die op plekken komen, waarvan iedereen zich afvraagt in wiens belang ze juist op die plek moeten komen. Dan hebben mensen een mening over het verdwijnen van de pinautomaat en de lege winkelgebieden waar de verloedering toeslaat. Ik wil eens wat stilgestaan bij het beeld van de provincie. Een vraag die bij mij opkomt en misschien ook bij u, vindt u nou ook niet dat alles hier zo tergend langzaam gaat? En wat vindt u zelf van de tegenwerpingen die bedacht worden om ook maar een beetje op te schieten? Man, man. Er moet worden gewacht op het Rijk, er moet voorzichtig gedaan worden vanwege juridische procedures, we moeten eerst nog van alles

350 uitzoeken, ook als het onderzoek er al is. Ik kan wel voorbeelden noemen, maar ik wil het even
hierbij laten. Hard rennen in heuphoog water noem ik het weleens. En dat zien mensen buiten
ook. En hoe moeten wij tegen de houding aankijken die de provincie aanneemt als het gaat over
verantwoordelijkheden? Een recent voorbeeld. Afgelopen vrijdag kregen wij een brief over de
situatie in Castricum, waarin staat: "Nu er in Petten grondeigenaar noch veroorzaker zijn of zijn
355 geweest, is de provincie niet aansprakelijk voor eventuele bodemverontreiniging". Dat snap ik,
dat kan allemaal heel goed, maar wat ik dan vaak mis in dit verhaal is, hoe merken wij nou dat de
provincie het heel belangrijk vindt voor zijn eigen inwoners om daarvoor te knokken? Het is een
juridische formulering.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik wil even reageren op een paar zinnen eerder, want ze
360 probeert denk ik, hier een beetje het beeld te creëren alsof de provincie een soort onheilsstaat is
binnen Nederland voor de inwoners, maar waar baseert zij dat op? Zij zegt, ik kan een paar
voorbeelden noemen maar dat doe ik niet. Ik hoor toch wel even graag die voorbeelden waar zij
dan aan denkt, dan kunnen wij daar in ieder geval over nadenken en misschien ook op reageren.
De vraag die ik ook wil stellen is, gaat het allemaal zo langzaam? Betekent dat dat u zegt, zet
365 alles maar opzij en alles wat hier gevraagd wordt, gelijk op reageren en gelijk doen, dat is
eigenlijk wat ik u hoor zeggen en dan hoeven wij ook geen rekening te houden met belangen van
anderen die misschien niet bij die aanvraag betrokken zijn. Dat is dus uw wens, begrijp ik.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Ik wil wel een voorbeeld noemen en dat is dat wij al heel lang van
370 tevoren hadden kunnen zien aankomen dat de wildgroei aan bedrijventerreinen een probleem
zou gaan worden in deze provincie. En hoever zijn wij nu in het herstructureren?

De heer **ANNAERT** (VVD): U had het over het feit dat Noord-Holland voor zijn inwoners geen
geschikte provincie zou zijn. Dat maak ik op uit uw woorden. Het onderwerp bedrijfsterreinen
375 kan ik niet herleiden naar het feit dat de Noord-Hollanders zich hier niet thuis zouden voelen.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Het gaat er wel om bij het herstructureren, de Noord-Hollander zegt,
wacht even, mijn groen gaat eraan, het landschap verrommelt en er wordt overal maar dit soort
dingen neergelegd. Kan dat niet anders? Voordat wij dan de boel omgekeerd hebben, dan zijn wij
380 echt heel veel jaren verder, want dit speelt al jaren. Ik was bij het voorbeeld. Ik was bij het
voorbeeld van, hoe zit het met de verantwoordelijkheden. Heel vaak hoor je, nee, dat is geen taak
van de provincie, maar van het Rijk of de gemeente. Officieel is dat natuurlijk gewoon waar, maar
het zit hem ook in de manier waarop je het brengt, want ook die overkoepelende rol is nou juist
zo belangrijk. De provincie heeft het overzicht daar waar gemeenten in hun drang om van alles
385 en nog wat te doen, voor chaos zorgen. Ik noem net de bedrijventerreinen, de kantorenwildgroei,
zo kun je nog wel een tijdje doorgaan. Het is vooral dat wij dan elke keer moeten ingrijpen en dat
zou je ook proactief kunnen doen en zeggen, jongens, het gaat de verkeerde kant op. Waar wij
ook problemen zien, is bij de zogeheten verbonden partijen. De provincie neemt deel aan
samenwerkingsverbanden zoals recreatieschappen, en gemeenten zien wij steeds meer overgaan
390 tot het vormen van gemeenschappelijke regelingen. Maar wie nou waar iets over te zeggen heeft
in die samenwerkingsverbanden, het is niet duidelijk. Daardoor groeit naar mijn idee het

democratische gat alleen maar. Het is een ontwikkeling waarvan je zou kunnen zeggen, moeten wij daar iets mee en wat dan? Dat kun je hier bespreken, helemaal niet zo raar. Verder is het voor veel mensen niet duidelijk hoe de provinciale besluitvorming loopt. Voordat er een voorstel op
395 tafel ligt, is er vaak al heel veel achter de schermen gesproken, maar wie dan de zogenaamde stakeholders zijn? Voor de meeste mensen is het een raadsel. Zij hebben in ieder geval het idee dat zij het niet waren en tegen de tijd dat ze lucht hebben gekregen van een voorstel, blijkt dat ze worden gezien als lastpakken of dat het altijd dezelfde zijn die ergens tegen zijn. Ik maak mij dus zorgen, maar het tij kan keren en daar kunt u allemaal aan meedoen. Twee weken geleden
400 hebben wij het hier bijvoorbeeld gehad

De heer **DEN UYL** (PvdA): Misschien dat ik zo antwoord krijg op de vraag die ik mevrouw Alberts wil stellen, maar zij suggereerde dat iedereen, de burger die een vraag stelt of een probleem heeft, door de provincie wordt gezien als lastpak. Ik zou willen vragen, is dat nou echt het beeld
405 dat u heeft over hoe wij als provincie met burgerparticipatie omgaan?

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Ik kom over burgerparticipatie te spreken, maar ik hoor maar al te vaak, zeker als mensen komen inspreken, het gezocht en gesteun, daar heb je ze weer en ze zijn ergens tegen en ze willen niet, want de mensen die ergens voor zijn, komen niet. Ik vind het heel
410 belangrijk dat als mensen komen vertellen dat ze ergens geen voorstander van zijn, je daar goed mee om moet gaan, want ik zeg altijd maar, kritiek is een gratis advies.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Met dat laatste ben ik het eens, dus heb ik geen vraag.

415 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Twee weken geleden hebben wij het hier in de Staten gehad over burgerparticipatie en deze dag is wat ons betreft nog maar het begin, want ik had niet het idee dat wij het er allemaal over eens waren hoeveel je aan mensen laat en wat bij de politiek blijft. Bijvoorbeeld paternalisme, in de zin van, wij weten wat goed voor jullie is, ligt nog steeds op de loer, terwijl er nou juist kansen liggen. Heel veel mensen kunnen inderdaad meedoen, maar wat
420 de provincie, of het nou GS zijn of de politieke partijen, veel meer in beeld moeten krijgen is wat de effecten zijn van besluiten die hier genomen worden op leefbaarheid. Nu hangt het onderwerp er maar een beetje bij, maar dat zou een integraal onderdeel moeten zijn van elk besluit dat wij nemen. Over niet al te lange tijd kunt u van ons daar voorstellen voor verwachten. Maar met burgerparticipatie alleen kom je er niet. De begroting die nu voorligt, is sluitend, maar er staat
425 helemaal niets spannends in. GS zullen zich er geen buil aan vallen, maar misschien is dat nou juist het probleem. In het licht van recente ontwikkelingen en de rol die de provincie in de ogen van de SP kan vervullen, wil ik stilstaan bij de moties die wij zullen indienen. Eerst over Wind op land. De energietransitie gaat in deze provincie veel te langzaam en het college blijft maar vasthouden aan die 685,5MW opgesteld vermogen. Dat is niet eens voldoende om een Noord-
430 Hollandse conventionele energiecentrale te sluiten. Nu kunt u wel uw hoop richten op wind op zee, maar er kan veel meer. Wij zeggen dat alle kleintjes helpen en wij hebben daarvoor een motie.

Motie 53/14-11-2016

435 Opgave Wind op land

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constaterende dat:

- 440 - *Het college van GS blijft vasthouden aan het realiseren van maximaal 685,5 MW opgesteld vermogen van windenergie op land;*
- *Het college dit plafond verdedigt met het argument dat deze 685,5 MW nodig is om de doelstelling voor 2020 uit het Nationaal Energieakkoord (NEA) te halen;*
- 445 - *In dit akkoord de ambitie is vastgelegd om de energievoorziening voor Nederland in 2020 te laten bestaan uit 14% duurzame energie en in 2023 uit 16%*

Overwegende dat:

- *Conventionele elektriciteitscentrales zoals bijvoorbeeld NUON Amsterdam Hemweg, Nuon Diemen, Nuon Velsen en de mede voor Noord-Holland producerende centrale Engie Lelystad vermogens hebben van respectievelijk 1.035 MW, 684 MW, 964 MW en 1.000 MW;*
- 450 - *Realisering van de provinciale opgave van 685,5 MW niet eens voldoende is om één Noord-Hollandse conventionele centrale te kunnen sluiten, nog buiten beschouwing latend de stijgende vraag naar elektriciteit vanwege de toename van het aantal elektrische*
- 455 *auto's en van internetverkeer en data cloud opslag;*
- *Eén kavel wind op zee een vermogen levert van minimaal 300 MW en daar vele kavels mogelijk zijn;*
- *De onvermijdelijke energietransitie noopt tot denken en handelen in grote getallen, dat wil zeggen in Gigawatts in plaats van Megawatts en dat die grote getallen vooral gehaald*
- 460 *kunnen worden met kavels wind op zee;*
- *Niettemin ook alle kleintjes helpen, zelfs windparkjes die in Noord-Holland nog mogelijk zijn met een vermogen van 15 MW;*
- *De provincie daarnaast echter ook - en niet in de laatste plaats - de verantwoordelijkheid draagt voor een goede ruimtelijke ordening.*
- 465

Verzoeken het college van GS:

- *Ruimte te geven aan windenergie en meer dan 685,5 MW opgesteld vermogen van windenergie op land toe te staan, maar uitsluitend op industrie- en bedrijventerreinen en de Afsluitdijk, en voor zover omwonenden daarvan geen hinder en overlast ondervinden*
- 470

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

475 Inzake cultuur, GL komt met een motie over Culturebase, die ondertekenen wij mee. Inzake omgaan met personeel bij aanbesteding. Naar aanleiding van de gang van zaken rond de aanbesteding voor de brugbediening, komen wij met een motie. Daar ging een en ander niet goed rond de overname van personeel.

Motie 54/14-11-2016

480 Aanbesteding van diensten

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Overwegende dat:

- 485 - *de provincie in de afgelopen jaren werkzaamheden/diensten heeft uitbesteed;*
- *bij aanbesteding van een dienst die is uitbesteed, de gegunde partij alleen het provinciale personeel hoeft over te nemen en niet het personeel dat voor de ingehuurd organisatie werkt;*
- *mensen die tot dan toe werkzaam waren voor de provincie, hierdoor opeens hun baan kunnen verliezen.*

490

Besluiten:

GS op te dragen voortaan bij aanbestedingen van diensten die (voor deel) zijn uitbesteed in het bestek op te nemen dat de provincie van de gegunde partij verwacht dat die al het personeel overneemt dat tot de datum van de aanbesteding toe werkzaam was bij genoemde dienst

495

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP, 50plus

500 Dan inzake de kostendekkingsgraad en de exploitatie van de pilot openbaar vervoer op Texel hebben wij ook een motie. Er zijn schriftelijke vragen over gesteld, er is in de commissie tijd en aandacht aan besteed en het gaat nog steeds niet goed. Het OV op Texel staat momenteel bekend als Texelhopper, maar daar heeft de provincie voor verwarring gezorgd door het vervoer op maat met de kleine busjes onder dezelfde naam te laten rijden als de reguliere buslijn 28. De kleine busjes rijden als pilot en dat betekent dat er straks een besluit wordt voorgelegd of die
505 pilot omgezet wordt in een definitieve vorm. Maar dan moet er niet uitgegaan worden van een gemiddelde kostendekkingsgraad van de kleine busjes en de reguliere buslijn 28 gezamenlijk. Daarvoor hebben wij een motie.

Motie 55/14-11-2016

510 Berekening kostendekkingsgraad exploitatie pilot vervoer op maat Texel

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

515 *Gelezen de antwoorden van GS op schriftelijke vragen nrs 2016 I90 en 2016 1111 waaruit blijkt dat zij niet bereid zijn een berekening te overleggen van de verhouding tussen kosten en opbrengsten van de pilot vervoer op maat op Texel, de zogenaamde kostendekkingsgraad.*

Gehoord de beraadslagingen in de vergadering van de Statencommissie Mobiliteit en Financiën van 24 oktober 2016.

520

Overwegende dat:

- In het Uitvoeringsprogramma Visie OV 2020 als deelprogramma V is opgenomen een pilot met vervoer op maat op Texel;
- Onder de naam Texelhopper thans het met de pilot beoogde vervoer op maat (zgn. kleine busjes) wordt geëxploiteerd, maar onder dezelfde naam Texelhopper ook een reguliere buslijn 28;
- Voor een eerlijke en correcte beoordeling van de pilot vervoer op maat onder meer van belang is inzicht te hebben in de kostendekkingsgraad van het vervoer op maat, dat wil zeggen in de verhouding tussen exploitatiekosten en opbrengsten uit kaartverkoop van de pilot met de kleine busjes;
- Aan de reguliere buslijn 28 niets is veranderd bij de start van de pilot vervoer op maat en deze lijn wordt geëxploiteerd op dezelfde wijze als voor de start van de pilot;
- GS wel cijfers bekend hebben gemaakt van de afzonderlijke kosten en opbrengsten van het vervoer op maat (kleine busjes) en van de afzonderlijke kosten en opbrengsten van de gewone buslijn 28, maar uitsluitend bekend willen maken de gemiddelde kostendekkingsgraad van het vervoer op maat (kleine busjes) en de reguliere buslijn 28 gezamenlijk.

Verzoeken het college van GS:

Omwille van een eerlijke en correcte oordeelsvorming over het verloop van de pilot vervoer op maat op Texel aan PS te overleggen berekeningen van de kostendekkingsgraad van het vervoer op maat (kleine busjes) afzonderlijk

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

Dan inzake de actualisatie Noord-Hollands kustbeleid. Afgelopen vrijdag ontvingen wij nog een uitgebreide brief. Met hetgeen ik daarnet aanhaalde over de snelheid waarmee in deze provincie gewerkt wordt in het achterhoofd, hebben wij een motie, die aanspoort om echt vaart te maken, want als wij niet oppassen, dan is onze kust straks volgebouwd tegen de tijd dat het Kustpact is ondertekend en dat moeten wij nou juist niet willen, want dan ben je te laat. Recreatiewoningen zijn er naar het zich laat aanzien, wat ons betreft genoeg. Niet bijbouwen, hoogstens renoveren. Deze motie is medeondertekend door GL, PvdD, 50plus, CU/SGP en zal worden ingediend door de heer Klein van CU/SGP. Straks bij de bespreking van het meerjarenplan Groen zal mijn fractie nog met moties komen over onder andere het omzetten van leegstaande bedrijventerreinen in natuur. Noord-Holland kan zijn rol pakken. Niet meer uitsluitend de oren laten hangen naar de grote economische spelers. Inmiddels weten wij dat daarmee de boel volledig uit zijn evenwicht wordt getrokken. Niet langer functioneren als een bijna wereldvreemde, naar binnen gekeerde organisatie, maar juist pal staan voor iedereen. Dan wordt het nog eens wat.

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. De afgelopen decennia is de Nederlandse politiek slachtoffer geworden van een gevaarlijke illusie. De illusie dat meer markt en minder overheid ons
565 welvarender zou maken en ons welzijn zou verhogen. De illusie dat de markt het altijd beter weet dan het collectief, de illusie dat hoge collectieve uitgaven een probleem zijn en lagere belastingen altijd een zegen. Deze denktrant beperkte zich niet tot de verhouding tussen markt en staat. Ook de politiek zelf moest meer als een bedrijf gerund worden. De BV Nederland verzelfstandigde cruciale publieke sectoren als het onderwijs en de zorg, liet externe
570 toezichthouders de voortgang monitoren en werd zelf de boekhouder van de BV. De publieke sector bleef verweesd achter, met alle gevolgen van dien. De inkomensongelijkheid nam toe, een doortastende aanpak van het klimaatprobleem bleef uit en in het onderwijs en de zorg ontstond een volledig doorgeslagen meetcultuur, die niet welzijn maar rendement als belangrijkste doel had. GL heeft zich altijd krachtig verzet tegen deze ontwikkelingen. Politiek is meer dan
575 boekhouden voor gevorderden en begint met een waarden gedreven visie op onze gezamenlijke toekomst. Voor die toekomst is naar onze mening een nieuw evenwicht tussen markt, samenleving en overheid noodzakelijk, met wat minder markt, met een andere overheid en met meer samenleving. Gelukkig is er langzaam een andere kijk op de overheid aan het ontstaan en wij juichen die ontwikkeling toe. Het is een actievere overheid, een overheid die krachtige
580 politieke interventies onmisbaar acht, maar tegelijkertijd veel waarde hecht aan het creëren van ruimte voor maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven, een overheid voor een land waarin het betalen van belasting niet wordt gezien als een vorm van gelegitimeerde diefstal van hardwerkende burgers, maar als de prijs die je betaalt voor beschaving. Die andere kijk op de overheid is in de provincie Noord-Holland nog maar zeer mondjesmaat doorgedrongen. We
585 denken met elkaar wel na over het betrekken van inwoners bij de provinciale politiek, maar het debat over onze rol als overheid komt niet verder dan een grijsgedraaide plaat over kerntaken en Ladders-plus. Dat betreuren wij. Ook in Noord-Holland zullen we meer moeten nadenken over een transformatie van de manier waarop we omgaan met onze inwoners en maatschappelijke instellingen. Vandaag willen wij daar een aanzet voor geven. Laat ik beginnen met de grootste
590 uitdaging van onze tijd, het klimaatprobleem. Ik citeer: "Ons huis wordt geruïneerd, en dat schaaft iedereen, vooral de armsten onder ons", aldus de Paus. Daarmee doelt hij natuurlijk niet op Noord-Hollanders. De eerste slachtoffers van het klimaat zijn niet hier gevallen. Noord-Holland is wat dat betreft een tamelijk veilige plek, anders dan Darfur, anders dan Syrië, want veel van de huidige conflicten in de wereld houden verband met het veranderende klimaat. Droogte zorgt
595 voor mislukte oogsten, gebrek aan voedsel en water, schaarste leidt tot toenemende rivaliteit, wat uit kan monden in bloedige conflicten. Daar kunnen wij ons hier wel of niet verantwoordelijk voor voelen. Dat is een keuze. Wat geen keuze is, is het feit dat we ook in Noord-Holland geconfronteerd worden met de gevolgen van die conflicten. Een paar maanden geleden werd nog in allerijl naar opvanglocaties voor vluchtelingen gezocht. Het is dus bittere noodzaak zo snel
600 mogelijk stevig in te zetten op het tegengaan van klimaatverandering. Die urgentie herkennen wij nog niet bepaald in de voorliggende begroting. Het grote geld is gereserveerd voor het aanleggen van wegen, niet voor duurzaam openbaar vervoer of de fiets, niet voor duurzame landbouw. Het klimaat komt er uiterst bekaaid vanaf. GL staat een heel andere verdeling van middelen voor. Voor ons speelt het klimaat geen bijrol, het speelt een hoofdrol en dat zou het
605 inmiddels voor iedereen moeten doen. Want of het nu uit liefde voor de wereld, de natuur, de

medemens of onszelf is, het is de hoogste tijd. Onlangs hebben wij met de PvdD en de PvdA een klimaatinitiatief ingediend. Het college heeft een aantal 'alternatieve' voorstellen gedaan en daar een prijskaartje van 800.000 euro aan gehangen. Welnu, wij gaan graag een stapje verder. Wij stellen voor niet de alternatieve voorstellen ter hand te nemen, maar het initiatief zoals
610 voorgesteld integraal door te voeren. De kosten daarvoor zijn door GS begroot op ongeveer 4 miljoen euro structureel per jaar. Dat is een mooi begin om goed inzicht te krijgen in waar we staan en waar we langs welke wegen naar toe kunnen gaan. In de commissie was er veel discussie of we daarmee niet vooral een papieren apparaat zouden optuigen. Wij denken dat je kennis nodig hebt om effectief klimaatbeleid te kunnen voeren en menen dat die kennis ook
615 integraal onderdeel moet worden van de organisatie, want duurzaamheid is veel meer dan alleen een routekaart aan de muur van een of twee ambtenaren. Als het aan GL ligt, wordt duurzaamheid verankerd in elke vezel van de organisatie en wordt bij elk besluit van GS de CO₂ voetafdruk meegenomen in de afweging. Dat gaat met de alternatieve voorstellen van GS niet lukken. Begin december organiseren wij samen met de PvdD en de PvdA een symposium over de
620 urgentie van het klimaatprobleem.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, ik beoog op geen enkele wijze de discussie in de commissie over te doen, maar ik heb toch een vraag voor u. Op welke wijze draagt de rapportage die u hier voorstelt, bij aan verbetering van het klimaat? Daar ben ik toch wel benieuwd naar.

625 De heer **HIETBRINK** (GL): Het verschil tussen het voorstel van GS en het voorstel uit het klimaatinitiatief is dat de voorstellen van GS ertoe leiden dat er een routekaart komt, zodat je weet waar je naar toe moet, maar dat dat door een of twee ambtenaren binnen de organisatie gedragen wordt, terwijl wij voorstellen dat je op elk moment, elke keer dat je een besluit neemt,
630 elke ambtenaar na moet denken over de gevolgen die het heeft voor het klimaat. Dat is het wezenlijke verschil en dat kost een beetje geld inderdaad.

Mevrouw **ZAAL** (D66): U doet nu net alsof hier zich maar een gedeputeerde of twee ambtenaren zich bezighouden met duurzaamheid, maar wij zijn op het gebied van wegen bezig met
635 duurzaamheid, een duurzaam sloepennetwerk bij water, duurzame herbestemming bij monumenten. Hoe komt u erbij dat dat alleen maar in de kamer van twee ambtenaren zal gaan hangen?

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik kan het bijna niet met een wedervraag beantwoorden, maar dat ga ik
640 toch doen. U bent het toch ook met mij eens, wij doen natuurlijk heel veel op het gebied van duurzaamheid, maar het gaat erom dat in de organisatie maar een beperkt aantal mensen als er besluitvorming plaatsvindt, die afweging maken. Wij willen bij elk besluit een doorrekening van de gevolgen voor het klimaat. Dat gebeurt op dit moment niet en dat is een verschil met de voorstellen van GS volgens ons. Ik was bij het klimaatsymposium en daar ga ik nu even naar
645 terug. We zullen daarom vandaag geen amendementen indienen op dit punt, maar daar werk van maken bij de bespreking van ons initiatief in PS en dat is inderdaad pas het begin. Want op het moment dat werkelijk inzichtelijk is welk beleid welk effect heeft op het klimaat, kan het klimaat in alle dossiers de aandacht krijgen die nodig is. Dat leidt er ongetwijfeld toe dat aanvullende

maatregelen op diverse beleidsterreinen nodig zijn. En ja, dat kost geld. Voorzitter, van onderop
650 bruist het in Noord-Holland van de initiatieven om schone energie op te wekken. Zo is er
bijvoorbeeld de uitvoeringsregeling Zonnestroom op maatschappelijk vastgoed, waarvan het
subsidieplafond reeds halverwege de looptijd is bereikt. Doodzonde om initiatieven die her en
der inmiddels volop in ontwikkeling zijn, niet dat duwtje te geven dat ze nodig hebben. Wij
dienen daarom een motie in om het subsidieplafond te verhogen en dat doen wij samen met de
655 PvdD.

M56/14-11-2016

Verhoging subsidieplafond zonnepanelen

660 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.*

Concluderende dat:

- *GS een Uitvoeringsregeling subsidie Zonnestroom maatschappelijk vastgoed 2015-1 hebben vastgesteld;*
- 665 - *Deze regeling een looptijd heeft tot 1 november 2017;*
- *GS het subsidieplafond van de Uitvoeringsregeling subsidie zonnestroom maatschappelijk vastgoed Noord-Holland 2015-1 in juli 2016 met 150.000 euro heeft verhoogd, gefinancierd uit de TWIN-H reserve;*
- *Ondanks de verhoging het subsidieplafond is bereikt en de provincie geen*
670 *subsidieaanvragen meer in behandeling neemt;*
- *Het onaannemelijk is dat in de tweede helft van de looptijd van de regeling geen kansrijke projecten meer een aanvraag zouden willen doen.*

Overwegende dat:

- 675 - *De regeling bijdraagt aan een toename van het aantal zonnestroomsystemen binnen Noord-Holland en tot extra werkgelegenheid in de installatiesector leidt;*
- *De regeling zich focust op maatschappelijk vastgoed, omdat enerzijds de toepassing van zonnestroomsystemen hier achter blijft en anderzijds maatschappelijk vastgoed een voorbeeldfunctie voor de maatschappij vervult;*
- 680 - *De provincie met deze regeling bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelen van het SER-Energie Akkoord.*

Roepen GS op"

Te onderzoeken hoe het subsidieplafond nogmaals met 150.000 euro kan worden verhoogd en in
685 *dat onderzoek in elk geval de TWIN-H reserve te betrekken*
en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, PvdD

690 Bizarre provinciale regels en een gebrek aan lef frustreren de overgang naar een duurzame samenleving. Neem bijvoorbeeld de 2-voor-1 windmolenregeling, die speculatie stimuleert en

kleinschalige initiatieven torpedeert. Initiatieven zoals die in het Amsterdamse havengebied, hebben geen overheid nodig die ze dwarsboomt, maar een actieve overheid die hen faciliteert en ondersteunt, die aanzet om actie te ondernemen en richting geeft. En vooral een overheid die niet op het minimale koerst, maar bereid is de lat een stuk hoger te leggen. Mijn fractie bespeurt weinig gevoel van urgentie bij GS. Waarom klimt het bestuur bijvoorbeeld wél in de pen over de hoogte van een fietsbrug in Amsterdam, maar blijft zij stil als blijkt dat in de Amsterdamse haven diesel wordt vermengd met giftige stoffen? Het is inmiddels wel duidelijk dat meer asfalt aanleggen geen oplossing is voor het mobiliteitsprobleem. Het beschikbare geld kan effectiever worden ingezet op verbetering van het openbaar vervoer en het fietsnetwerk. GL kiest voor meer en beter openbaar vervoer. Dat betekent dat wij structureel meer willen besteden aan de concessies, zodat we de kwaliteit van het netwerk als geheel kunnen verbeteren door met name het fijnmazige openbaar vervoer te versterken. Een belangrijke methode hiervoor is het uitrollen van het project Texelhopper op het vaste land van Noord-Holland. Wij vragen GS binnenkort hiervoor met concrete voorstellen te komen. GL wil ook investeren in snelle lijnen. Zo zou het Amsterdamse metronetwerk gekoppeld moeten worden aan de regio, vragen wij om de vertramming van de Zuidtangent en een nieuw onderzoek naar de IJmeerspoorlijn, uitgevoerd als tunnel. In de discussie over het verbeteren van de bereikbaarheid van Den Helder vragen wij GS vooral te richten op de verdubbeling van het spoor. De natuur ontwikkelt zich niet spontaan, maar wordt in zeer hoge mate gestuurd door politieke keuzes. Drie voorbeelden. 1. De keuze om het tekort op het NNN nu niet op te lossen, is niet de keuze van GL. We willen GS wel complimenteren met het feit dat ze nu eindelijk het beestje bij de naam durven te noemen. Desalniettemin moeten GS hun prioriteiten op orde krijgen om de gewenste natuurontwikkeling en -uitbreiding tijdig zeker te stellen. Daarvoor moeten er drie dingen gebeuren: de voorgenomen projecten moeten sneller in de uitvoeringsfase belanden, er dient zo spoedig mogelijk een integraal en realistisch verwervings- en omzettingsplan te worden opgesteld en er moet nu reeds worden besloten op welke wijze het per 2025 ontstane tekort dient te worden gefinancierd. De PvdD en GL dienen hiertoe een amendement in en dat zal zo meteen gebeuren in de termijn van de PvdD. 2. Financiering van terrein beherende organisaties, die belast zijn met het beheer van de provinciale natuurgebieden en waarvoor zoveel Noord-Hollandse burgers zich als vrijwilliger met hart en ziel inzetten, vraagt om herbezinning. De beschikbare budgetten zijn voor diverse terrein beherende organisaties, zoals Landschap Noord-Holland, te krap bemeten en daardoor dreigen zij hun opgedragen beheertaak niet naar behoren te kunnen uitvoeren. Wij vinden het te makkelijk om deze organisaties dan maar op het spoor te zetten van efficiënter werken en het afstoten van grondgebied. Ook het aanzetten tot nieuwe verdienmodellen kan niet in de plaats komen van een financiering van het natuurbeheer die recht doet aan de verantwoordelijkheid van de provincie. Wij dienen nu geen motie in, maar zullen het overleg hierover voortzetten in NLM. 3. GL rekent op een ambitieuze uitwerking van het Kustpact, op een wijze die verrommeling van strand en duinlandschap effectief tegen gaat en die primair ruimte schept voor beleving van natuur en stilte en – binnen afgebakende zones – voor passende recreatievormen. Maar dat is niet genoeg. Binnen de grenzen van de kustgemeenten zijn allerlei ongewenste ontwikkelingen gaande, die met gebruikmaking van het wettelijk RO-instrumentarium moeten worden gestopt, uiteraard met respectering van onherroepelijk

735 verworven rechten van derden. Wij dienen twee moties mede in. Aan de eerste is gerefereerd in de termijn van de SP en de tweede zal worden ingediend door D66 of de PvdA.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik was even benieuwd of de heer Hietbrink daar iets meer over kan duiden als hij het heeft over met beschikbare middelen binnen RO. Ik ben heel benieuwd aan welke middelen u dan denkt.

740

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik heb het woord middelen niet gebruikt, dus de vraag is moeilijk te plaatsen, maar ik neem aan dat het gaat om het beschikbare instrumentarium.

De heer **ANNAERT** (VVD): Instrumentarium, ook prima. Is ook een middel.

745

De heer **HIETBRINK** (GL): Nou, het zijn wel twee verschillende dingen.

De heer **ANNAERT** (VVD): Nee, dat is ook een middel om iets te bereiken. Binnen RO ziet u kennelijk mogelijkheden om zaken waar al een vergunning voor verleend is of die al ver in de procedure zitten, stop te zetten of iets dergelijks.

750

De heer **HIETBRINK** (GL): Nee, dat hoort u mij helemaal niet zeggen, die interpretatie wil ik ook niet in mijn schoenen geschoven hebben. Volgens mij is er een Kustpact gesloten, dat juichen wij toe.

755

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is nog niet gesloten zoals u weet.

De heer **HIETBRINK** (GL): Dat juichen wij toe. Wij kijken nu naar aan aantal lopende procedures en wat wij graag willen is dat er goed wordt gekeken, wat ligt op dit moment voor en zijn er mogelijkheden om binnen de geest van het Kustpact nu al een aantal projecten stil te leggen en daarbij heb ik gezegd, natuurlijk met respectering van bestaande rechten.

760

De heer **ANNAERT** (VVD): Dus u zegt gewoon dat daar waar er bestaande rechten zijn, daar tornen wij niet aan, dat is een wat u zegt. Maar vervolgens zegt u

765

De heer **HIETBRINK** (GL): Wij willen graag dat GS actief gaan kijken naar lopende projecten om te kijken of je binnen de mogelijkheden die er zijn, juridisch nu al een aantal zaken stil kunt leggen in de geest van het Kustpact.

770 De **VOORZITTER**: Het antwoord is helder, de heer Hietbrink vervolgt zijn betoog.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter, de provincie heeft fors gesneden in de middelen voor cultuur op basis van een rigide en beperkte opvatting over de kerntaken van de provincie. Cultuureducatie zou daar bijvoorbeeld niet thuishoren. We zijn blij dat er toch nog een beetje geld is voor dat doel, maar maken ons grote zorgen over de manier waarop de culturele infrastructuur van de provincie wordt ontmanteld. Vooral bij de Cultuurcompagnie zijn de

775

gevolgen van provinciale bezuinigingen pijnlijk zichtbaar. U weet dat door aangekondigde bezuinigingen daar in 2015 een ingrijpende reorganisatie heeft plaatsgevonden. Afgelopen zomer kwam daar nog eens het onverwachte en bizarre bericht over een algehele subsidiestop per 1 januari 2017 overheen. Noodgedwongen houdt de Cultuurcompagnie nu op te bestaan en fuseert het restant met Stichting Nationaal Museumfonds. Ons aangekondigde steunamendement in de vorige PS-vergadering heeft nu – helaas, zou ik willen zeggen – geen zin meer. Stichting CultureBase is een van de verzelfstandigde onderdelen waar een klein steuntje nog wel kan helpen. Het is de stichting gelukt om in één jaar tijd 320 betalende partners te werven. Wij zijn onder de indruk van die inspanningen en zien graag dat zij in 2017 de organisatie en het netwerk verder uitbouwen. Om die reden stellen wij PS voor hen in 2017 een incidentele projectsubsidie beschikbaar te stellen ter grootte van 100.000 euro en daartoe dienen wij een amendement in dat u zult herkennen, omdat het heel erg lijkt op het amendement dat wij in de vorige PS-vergadering hebben ingediend. Dat wordt mede ingediend door de PvdD, SP en 50plus.

Amendement 23/14-11-2016

Incidentele subsidie Stichting Culturebase

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november

Besluiten aan het ontwerpbesluit het volgende toe te voegen;

- *Aan Stichting CultureBase in 2017 een incidentele projectsubsidie toe te kennen van 100.000 euro;*
- *Deze middelen beschikbaar te stellen uit de reserve EXIN-H, meer specifiek uit het restant budget van 135.100 euro voor het Museaal Centrum K&C Bergen dat niet tot besteding komt (Begroting, pagina 263).*

Toelichting

Er is de afgelopen jaren door de provincie Noord-Holland 30% bezuinigd op de structurele cultuuruitgaven (van 14,2 miljoen euro naar 10 miljoen euro). Als gevolg hiervan heeft de Cultuurcompagnie Noord-Holland (CCNH) een ingrijpende reorganisatie moeten doorvoeren. Als gevolg van die reorganisatie is de organisatie teruggedaan van 38 naar 8 medewerkers en zijn onderdelen ervan verzelfstandigd. Een van die verzelfstandigde onderdelen is Stichting CultureBase. CultureBase zorgt voor promotie van grote en kleine cultuurinstellingen en evenementen in heel Noord-Holland. Het is de Stichting gelukt om in een jaar tijd 320 betalende partners te werven. Wij zijn onder de indruk van de inspanningen van CultureBase en zien graag dat zij in 2017 de organisatie en haar netwerk verder uitbouwen. Om die reden stellen wij PS voor hen in 2017 een incidentele projectsubsidie beschikbaar te stellen ter grootte van 100.000 euro

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, PvdD, 50plus, SP

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

820

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter, ik ga afronden. Het stikt in Noord-Holland van initiatieven van burgers en ondernemers die zich in hun eigen leefomgeving solidair tonen met het milieu, zich inzetten voor de natuur en met eenvoudige projecten grote veranderingen tot stand brengen. Zij schreeuwen om een andere manier van provinciaal besturen. We moeten zichtbaar

825

dichterbij de mensen staan. Daarvoor is wel een actieve provincie nodig, die loskomt uit de vastgeroeste kerntakendiscussie. Een provincie die verantwoordelijke ondernemers en burgers die het heft in eigen hand nemen, faciliteert en ondersteunt. We zijn met elkaar in gesprek om die burgerparticipatie handen en voeten te geven. GL zoekt naar mogelijkheden om burgers niet alleen aan de voorkant te laten meedenken, maar ze ook meer financiële zeggenschap te geven.

830

Wij worstelen met de vraag of je gemeentelijke initiatieven met buurtbudgetten zou kunnen opschalen naar een provinciaal niveau. Dat is zeker het onderzoeken waard. Om die reden dienen we op dat punt een motie in met als opdracht om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om dat soort gemeentelijke initiatieven op provinciaal niveau vorm te geven. Die motie kan hopelijk

835

een kleine stap zijn die kan bijdragen aan die andere overheid, een overheid met hart voor de publieke zaak, een overheid die burgers de ruimte geeft en hen faciliteert in plaats van frustreert.

Motie 57/14-11-2016

Onderzoek burgerbegroting

840

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Concluderende dat:

-

PS op zoek zijn naar manieren om burgerparticipatie te vergroten;

-

In verschillende gemeenten experimenten zijn opgezet met burgerbegrotingen,

845

buurt- of wijkbudgetten;

-

Er in Nederlandse provincies tot op heden (voor zover wij kunnen achterhalen) geen pilots zijn opgezet om met dergelijke budgetten te werken.

Van mening dat:

850

- *Een burgerbegroting en wijk- of buurtbudgetten mogelijk een zinvolle aanvulling zouden kunnen zijn op het te ontwikkelen burgerparticipatie instrumentarium van de provincie;*

- *Het niet zonder meer duidelijk is of op het schaalniveau van de provincie dergelijke budgetten op een zinvolle manier kunnen worden vormgegeven.*

855

Dragen het college op:

- *In internationaal en vergelijkend perspectief te onderzoeken welke vormen van burgerbegroting er zijn op regionaal en provinciaal niveau;*

- *Te onderzoeken of bestaande lokale vormen van burgerbegroting opschaalbaar zijn naar het niveau van de provincie;*

860

- *In dat onderzoek conclusies te trekken over de mogelijke inzet van een vorm van burgerbegroting in de provincie Noord-Holland;*

- *PS hierover uiterlijk in het eerste kwartaal van 2017 te informeren*

en gaan over tot de orde van de dag.

865 *Fractie GL*

De **VOORZITTER**: De twee ingediende moties en het amendement maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

870 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Edelachtbare kiezers, voorzitter, Statenleden. De PvdD is een single
issue partij. Wij houden ons met één zaak bezig: het leefbaar houden van onze planeet voor al
haar bewoners. Ik geef toe: dat is geen kleine zaak en ook een zaak met een hoge urgentie.
Klimaatverandering is dé uitdaging voor de komende 25 jaar. Niet langer, want dan is het of
opgelost of een verloren zaak. En zoals het nu er voorstaat hebben we – naast Urgenda – meer
875 advocaten voor de aarde nodig. En daarom ziet u de PvdD als advocaat voor de aarde, want het
gaat niet de goede kant op. Het Akkoord van Parijs is in de woorden van George Monbiot: “Een
wonder voor wat het had kunnen zijn, maar een ramp gezien wat het had moeten zijn”. Zelfs de
president van de Verenigde Staten erkent dat – hoewel deze woorden een week geleden net iets
indrukwekkender klonken - : “The targets that were set in Paris are nowhere near enough for
880 what the scientist say we need to do to solve this problem.” Ga maar na, als we uitgaan van
historische uitstoot, dan stijgt de temperatuur op aarde in 2100 met ongeveer 4,5 graad. Op
basis van bestaand beleid wordt dat minder, maar nog steeds 3,5 graad. Op basis van de
klimaatbeloften van Parijs, zo’n 2,5 halve graad en dat is dus veel hoger dan de afgesproken
ambitie van 2 graden en bovendien veel te heet, laat staan de wens en de noodzaak om onder de
885 1,5 graad te blijven. Het goede nieuws is, het is nog mogelijk om catastrofale klimaatverandering
te voorkomen. Maar dan moeten we nu veranderen. We hebben bijvoorbeeld een eiwittransitie
nodig. Durft deze provincie dat aan? Het PBL adviseert het stimuleren van een vermindering van
de consumptie van dierlijke producten, bijvoorbeeld door voorlichting over de gevolgen voor het
klimaat van consumptie van vlees en andere dierlijke producten. Dat zou de provincie op kunnen
890 pakken, zoals eerder met de campagne Noord-Hollandse grond de biologische landbouw werd
gestimuleerd. Daarom deze motie.

Motie 58/14-11-2016

Campagne voorlichting eiwittransitie

895

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constateernde dat:

- 900 - *In Parijs een klimaatakkoord is gesloten waarin landen hebben afgesproken de
opwarming van de aarde binnen 1.5 graden te houden;*
- *De mondiale veeteelt volgens de Wereldvoedselorganisatie (FAO) verantwoordelijk is voor
bijna 15 procent van alle aan menselijk gedrag gerelateerde broeikasgassen.*

Overwegende dat:

- 905 - *Klimaatneutraliteit door de eiwittransitie eerder bereikt kan worden;*

- *Het PBL adviseert minder dierlijke eiwitten te gebruiken voor meer negatieve emissies, bijvoorbeeld door voorlichting over de gevolgen van consumptie van vlees en andere dierlijke producten op het klimaat.*

910 *Van mening dat:*
De provincie ook voorlichting kan geven over de gevolgen van consumptie van dierlijke producten, zoals eerder met de campagne Noord-Hollandse grond de biologische landbouw werd gestimuleerd.

915 *Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS:*
Een campagne op te zetten om de consumptie van plantaardige eiwitten te stimuleren
en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie PvdD

920 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Het Rijk merkt niet op dat we moeten veranderen. In plaats van tegemoet te komen aan het oordeel van de rechter probeert de regering de lucht schoon te rekenen en gaat in hoger beroep, terwijl steeds duidelijker wordt dat er meer moet gebeuren in plaats van minder. Helaas, de provincie onttrekt zich niet aan deze malaise. Het Don Quichot-
925 college knokt verder tegen windmolens, toont geen ambitie voor schone lucht bij de Omgevingswet en de Economische Agenda begint ...

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, ik snap de politieke opvattingen van de heer Van Liere, maar is hij het met mij eens dat dit college ervoor zorgt dat er deze periode 685,5 MW wind in Noord-
930 Holland wordt gerealiseerd?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Die heb ik nog niet gezien.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Zou ik de heer Van Liere mogen vragen of hij op de hoogte is van de
935 inspanningen die dit college thans verricht om dat te realiseren?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): De inspanning is erop gericht om precies dat aantal MW te halen, niet meer en niet minder, en dat vinden wij volstrekt de verkeerde insteek, want wij hebben zoals ik al eerder zei, meer en niet minder nodig.

940 De heer **DEN UYL** (PvdA): Nu de heer Van Liere erkent dat dit college hard werkt aan het realiseren van 685,5 MW, vindt hij zijn uitspraak dat dit college werkt als een Don Quichot tegen de windmolens dan bij nader inzien niet helemaal conform de feiten? Mag ik het anders formuleren, als het niet geheel conform de feiten is, kan de heer Van Liere daarmee instemmen
945 dan wel begrijpen?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik kan het vanuit uw politieke opvattingen uitstekend begrijpen, het probleem is echter dat de kans dat die 685,5 MW daadwerkelijk gehaald gaan worden, niet zo

950 heel erg groot is, dus dan handhaaf ik mijn beeld van een Don Quichot college dat knokt tegen windmolens, want de instelling is niet om er zoveel mogelijk neer te zetten, maar zo min mogelijk.

955 De heer **DEN UYL** (PvdA): De heer Van Liere erkent dat het college eraan werkt, twee, hij zegt dat het college het niet gaat halen, maar daar heeft hij geen enkel argument voor en vervolgens zegt hij, daarom vechten ze als Don Quichot tegen de windmolens. Het spoort niet helemaal met de feiten die u waarneemt.

960 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Hard werken aan iets en vervolgens geen resultaat kunnen aantonen, het is niet aan mij om aan te tonen dat het er niet is, het is er namelijk nu al niet. Er wordt gewerkt aan zo min mogelijk windmolens, maar in ieder geval zoveel als waar wij door het Rijk toe gedwongen worden. Dat is niet echt de instelling die nodig is, want wij hebben het wel over een urgent probleem, klimaatverandering, en dan past het niet om een maximum te plaatsen.

965 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, even aansluitend bij de interruptie van de heer Den Uyl. De heer Van Liere zegt hier, want het gaat ook niet gehaald worden. Wij krijgen regelmatig rapportage van GS over de voortgang op dit dossier. Dat is keiharde informatie. Ik ben benieuwd welke informatie de heer Van Liere ons kan bieden waaruit blijkt dat het niet gehaald gaat worden. Als u die informatie heeft, graag nu met deze Staten delen.

970 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik zei dat de kans buitengewoon klein was, ik zei niet dat het uitgesloten was dat die gehaald gaan worden.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is hetzelfde.

975 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Daar ben ik het dan niet mee eens.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik zou willen reageren op de reactie van de heer Annaert. Ik heb namelijk een keer een exercitie gedaan en als je die berekening doet, dan is die kans niet meer dan 4%.

980 De heer **ANNAERT** (VVD): Ik zei net, wij hebben op basis van de rapportage die wij van GS krijgen, het beeld dat de 685,5 gewoon gehaald gaan worden. Ik weet niet waar de heer Klein op doelt, ik ken het onderzoek niet, ik wil het uiteraard graag ontvangen als hij het heeft, maar wij baseren ons op dit moment gewoon op de voortgang, zoals die door GS wordt gerapporteerd en ik heb op dit moment geen enkele aanleiding om daaraan te twijfelen. Maar als de heer Klein ons 985 weet te overtuigen dat er kennelijk hele andere informatie is, dan ben ik benieuwd of hij dat met GS wil delen om te kijken of dat juist is.

990 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik moet u teleurstellen, ik heb geen andere informatie, ik heb geen andere informatie dan die GS ons doen toekomen en daarin staat dat de marge van wat gerealiseerd gaat worden, tussen de 51 en 75 MW zit en de marge wat wij moeten realiseren zit

tussen 74 en 81 MW. Als je die cijfers naast elkaar legt, dan kom je tot de conclusie dat de kans dat het gaat lukken, buitengewoon klein is.

995 De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is dan een andere interpretatie, want wij zien het niet als buitengewoon klein. Wij zien het gewoon nog steeds als een proces dat opgaat naar de 685,5 en mocht het onverhoopt niet haalbaar zijn – en dat is een andere redenering want de heer Klein gaat er sowieso van uit dat het niet lukt – dan is er een nieuwe situatie en dan zien wij nog steeds mogelijkheden om alsnog die 685,5 te halen.

1000

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik heb met een beetje verbazing deze discussie gevolgd, want dan gaat het over, wij hebben het beeld dat wij het wel gaan halen. Dat beeld blijkt dan een kans van 4% te zijn dat je het gaat halen, maar waar het werkelijk om gaat is dat je alles in het werk zet om duurzame energie ...

1005

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Is de heer Van Liere het met mij eens dat waar het daadwerkelijk om gaat is dat wij ons hier met zijn allen hebben gecommitteerd aan die 685?

1010

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Nee, daar gaat het nou net om, wij hebben ons daar niet aan gecommitteerd en dat gaan wij zeker ook niet doen. Sterker nog, wij zullen – maar dan loop ik een beetje uit mijn betoog – met een motie komen om juist daarvan af te gaan. Het gaat juist om meer duurzame energie, dat hebben wij nodig om ons deel te doen om klimaatverandering te voorkomen. Ik was bij het Don Quichot-college. De economische agenda begint met een duurzame ambitie, maar kleedt duurzaam vervolgens zo ver uit, dat het niet alleen verbazend is dat het college nog in niet-duurzame projecten wil investeren, maar dat het college überhaupt nog niet-duurzame projecten weet te vinden. Waarom is uw houding niet: we doen het duurzaam, of we doen het niet? En dan het landbouwbeleid. Het stimuleren van duurzame landbouw klinkt natuurlijk goed, maar het blijft bij mooie woorden als schaalvergroting ook wordt gesteund. Laat ik een pervers voorbeeld geven. De melkquota zijn afgeschaft. 'Bevrijdingsdag' juichte LTO.

1015

1020

Iedereen waarschuwde voor een krankzinnige toename van melkvee en de bijbehorende mestproblemen. En inderdaad: de bio-industrie groeide enorm, draaide hun eigen markt in de vernieling en smeekte met succes om staatssteun. Boeren betalen om minder te produceren, belachelijk. En ook nog ten koste van de duurzame landbouw, want de fosfaatrechten moesten niet alleen de cowboys van de melkindustrie beteugelen, ook de biologische-dynamische melkveehouderij die niets had gedaan om te problemen te veroorzaken. Gelukkig torpedeerde Brussel deze ongeoorloofde staatssteun. Deze provincie had de ellende kunnen voorkomen met een goed beleid, maar deed niets nuttigs. U wilde niets veranderen. Nee, mijn cliënt heeft wel wat last van uw beleid, want deze provincie is in de ban van het geloof, het geloof in groei welteverstaan. Het geloof dat groei nodig is voor, nou ja voor alles eigenlijk, voor het milieu, voor de werkgelegenheid, voor de economie, voor het geluk van onze inwoners. Groei staat bovenaan het altaar van de economie. En als er dan milieuproblemen zijn, dan geloven we toch gewoon dat de techniek en de markt dat wel oplossen? Dat is geen gezond optimisme meer, dit is een vastgeroest geloof zonder rede. En dat geloof moet versplinteren, daarom heeft de PvdD 95 stellingen aan de deur van deze provincie gespijkerd – dat spijkeren is metaforisch bedoeld – net

1025

1030

1035 zoals Maarten Luther 500 jaar geleden zijn stellingen aan de kerkdeur in Wittenberg spijkerde –
overigens ook metaforisch – want het is veranderen of versplinteren. Business as usual is geen
optie meer of, zoals professor Hans Bruyninckx het zei, incrementele verbeteringen van
bestaande systemen zijn onvoldoende voor welvaart en welzijn binnen de grenzen van de
planeet. En u begrijpt voorzitter, dat is het enige beleid waarmee onze cliënt zich kan verenigen.
1040 Door de bezuinigingen op natuur bij de vorming van deze coalitie geeft Noord-Holland nu geen
cent provinciale middelen uit aan de realisatie van de EHS. Ik citeer: “De provincie Noord-Holland
heeft als enige het extra budget voor natuur vanaf 2016 juist geschrapt.” Zo schreef Alterra.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik had gehoopt dat de PvdD nou eens met iets nieuws zou komen dan met
1045 de bezuinigingen op de natuur. Ik vraag het nog maar een keer, hoe zat het nou precies? Was het
niet gewoon een kasschuif of was het geen geleend geld dat wij teruggeven in plaats van een
bezuiniging?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Er was geld beschikbaar gesteld voor de realisatie van de EHS en na
1050 de coalitievorming niet meer dan het Rijk al sowieso aan de provincie zou geven onder het
Natuurpact.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Nee, er was geld gereserveerd voor het geval het Rijk minder aan ons zou
geven en het geld is daarna hetzelfde gebleven. Dan noem ik geen bezuiniging. U wel?

1055 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik noem dat wel een bezuiniging, omdat het resulteert in een tekort
op de realisatie van 42 miljoen euro. Er is dus een groot tekort, al is het ineens 42 miljoen in
plaats van 135 miljoen euro. Wij stellen met GL en de CU/SGP per amendement voor om het
tekort aan te vullen vanuit de grijze infrastructuur, zodat de groene infrastructuur er niet meer
1060 onder hoeft te lijden.

Amendement 24/14-11-2016

42 miljoen euro van grijs naar groen

1065 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2017*

Besluiten om besluitpunt 3 van het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen:

*3. De in de begroting opgenomen totale lasten en baten per programma, de mutaties in de
reserves en de investeringskredieten, met verwerking van de volgende wijzigingen, vast te stellen:*

1070 *a) aan de Reserve Actieprogramma 2010 (blz. 264) 10,73 miljoen euro te onttrekken ten
behoefte van het Operationeel doel 6.1.2 'Natuurnetwerk Nederland (NNN) gerealiseerd in
2027';*
*b) aan de Reserve Infrastructuur (blz. 283) 10,73 miljoen euro te onttrekken ten behoeve
van het Operationeel doel 6.1.2 'Natuurnetwerk Nederland (NNN) gerealiseerd in 2027' ;*
1075 *c) aan de Reserve TWIN-H (blz. 263) 10,73 miljoen euro te onttrekken ten behoeve van
Operationeel doel 6.1.2 'Natuurnetwerk Nederland (NNN) gerealiseerd in 2027';*

d) aan de Reserve EXIN-H (blz. 262) 10,73 miljoen euro te onttrekken ten behoeve van het Operationeel doel 6.1.2 'Natuurnetwerk Nederland (NNN) gerealiseerd in 2027'.

1080 *Toelichting*

Zowel PS als GS streven ernaar het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) in 2027 af te ronden. Op dit moment is de voorspelde eindstand van de Reserve-42,9 miljoen euro voor realisatie van de EHS. Dit bedrag moet voor de einddatum worden gestort om uitvoering mogelijk te maken. Daar staat tegenover dat er voldoende middelen in de reserves van de provincie zonder specifiek doel zijn. Van de vier hierboven genoemde reserves is er in 2020 nog respectievelijk 27,3 miljoen euro, 49,4 miljoen euro, 148,6 miljoen euro en 62 miljoen euro over. Binnen deze reserves zijn er geen concrete projecten aan de Staten voorgelegd. De dekking van de benodigde 42,9 miljoen euro is in dit amendement in gelijke mate verdeeld over de vier hierboven genoemde reserves (elk 10,73 miljoen euro). Met dit amendement wordt geregeld dat de negatieve eindstand wordt voorkomen door de reserve voor de groene infrastructuur aan te vullen vanuit de reserves voor onder andere grijze infrastructuur. Daarmee kan de provincie de ambitie om in 2027 het Natuurnetwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur af te ronden realiseren. Dit impliceert continuering van de Reserve Groen t/m 2027

1095

*en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie PvdD, CU/SGP*

1100 De heer **ANNAERT** (VVD): Ik zou er toch wel prijs op stellen als de heer Van Liere een bezuiniging en een tekort uit elkaar houdt, want het zijn toch echt twee verschillende dingen.

1105 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat zijn twee verschillende dingen, maar op het moment dat je je voorneemt om ergens geld aan uit te geven en daarna doe je het niet meer, dan is dat een bezuiniging.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is een leuke uitleg, maar ik zou zeggen, begin met een cursus financiën. Er is toch echt een heel wezenlijk verschil.

1110 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dan denk ik dat in ieder geval de VVD geen enkele moeite zal hebben met de dekking van ons amendement, omdat het dan op geen enkele wijze als een bezuiniging kan worden gekwalificeerd voor wegen.

1115 De heer **ANNAERT** (VVD): Wij hebben het nu over begrippen zoals bezuiniging en tekort en een inhoudelijk oordeel over dingen is een andere discussie. Wij wachten met belangstelling elke motie en amendement af.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat is heel mooi. Dat geld is namelijk makkelijk gevonden, want deze provincie laat kapitalen op de plank liggen. Maar liefst 287 miljoen euro blijft in de reserves over na 2020 zonder dat er een concreet plan is bedacht om het aan uit te geven en dan heb ik het

- 1120 alleen over de reserves die voor dit college zijn vastgesteld. Er zit voorlopig 49 miljoen euro in de reserve voor nieuwe wegen na 2020, maar welke weg aangelegd moet worden is nog onduidelijk, dit in tegenstelling tot de reserve groen, we weten namelijk precies welke EHS we aan willen leggen. Verandering is dus goed te betalen. Die reserves kunnen geïnvesteerd worden in de economie van de toekomst en de toekomst is veel plantaardiger dan nu. Mensen zullen meer
- 1125 plantaardige eiwitten gaan eten, ook voor het klimaat. Daarmee kunnen we de landbouw uit het slop trekken. Wij denken bijvoorbeeld aan een fonds om de eiwittransitie te versnellen, maar het doel staat bij ons voorop. Daarom de volgende motie.

Motie 59/14-11-2016

- 1130 Groene eiwittransitie

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constaterende dat:

- 1135 - *In Parijs een klimaatakkoord is gesloten waarin landen hebben afgesproken de opwarming van de Aarde binnen 1.5 graden te houden;*
- *De mondiale veeteelt volgens de Wereldvoedselorganisatie (FAO) verantwoordelijk is voor bijna 15 procent van alle aan menselijk gedrag gerelateerde broeikasgassen;*
- *11 procent van de totale hoeveelheid broeikasgassen die Nederland uitstoot (lachgas,*
- 1140 *methaan en koolstofdioxide) afkomstig is uit de veeteelt;*
- *Voor de productie van een kilo biefstuk gemiddeld 25 kilo plantaardig voer nodig is.*

Overwegende dat:

- *Minder vleesconsumptie onvermijdelijk is om de opwarming van de aarde te beperken tot*
- 1145 *1,5 graden Celsius;*
- *Het consumeren van minder dierlijke eiwitten noodzakelijk is om de groeiende wereldbevolking te voorzien van voedsel;*
- *De Nederlandse landbouw zich moet concentreren op het produceren van kwalitatief hoogwaardig voedsel met aandacht voor milieu, dierenwelzijn en natuur om*
- 1150 *internationaal concurrerend te blijven;*
- *In de provincie Gelderland de Partij voor de Dieren, ChristenUnie, D66, GroenLinks, PvdA, SP, 50plus, CDA en de SGP de ambitie al zijn aangegaan om in 2020 koploper te zijn op het gebied van plantaardige eiwitten;*
- *Er in Noord-Holland veel kansen liggen voor het produceren van plantaardige eiwitten in*
- 1155 *gebieden waar intensieve veeteelt door bodemdaling minder wenselijk is en hoge maatschappelijke kosten met zich mee brengt, zoals in de veenweidegebieden waar mogelijkheden bestaan voor het telen van cranberry's.*

Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS:

- 1160 *In kaart te brengen welke rol de provincie kan spelen in de groene eiwittransitie*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

- 1165 Dan de Programmatische Aanpak Stikstof, een zo'n ingewikkeld juridisch instrument dat de bedoeling is dat de Raad van State niet ziet dat het gewoon creatief boekhouden met stikstof is. En weer moeten er bomen tegen de vlakke. Na de discussie in het Goois Natuurreservaat moet er nu 100 ha bos weg in de Schoorlse duinen. Ook de VVD sprak haar zorgen uit in de commissie en wilde hier de discussie over voeren. Een goed plan, maar dan moet de zaag niet al in het hout
- 1170 zitten. Daarom dienen wij een motie in om geen bomen te kappen voordat PS zich hierover hebben kunnen uitspreken.

Motie 60/14-11-2016

Discussie bomenkap Schoorlse duinen

- 1175 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016*

Constaterende dat;

- *Duizenden bomen in de Schoorlse duinen dreigen te worden gekapt;*
- 1180 - *Dit is opgenomen in het 'Natura 2000-ontwerpbeheerplan Schoorlse Duinen'; het om 100 hectare bos gaat.*

Overwegende dat:

De geplande bomenkap voor veel maatschappelijke onrust heeft gezorgd.

- 1185 *Van mening dat:*
De discussie over de bomenkap eerst in PS moet worden gevoerd

Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS:

- 1190 *Geen bomen te kappen in de Schoorlse Duinen voordat PS zich hierover heeft uitgesproken*
en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

- 1195 Deze provincie moet de noodzakelijke verandering aanjagen in plaats van tegen te werken, zeker voor duurzame energie. Daarom dienen we met CU/SGP en GL een motie in.

Motie 62/14-11-2016

Meer wind op land

- 1200 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016*

Constaterende dat:

- *Het college van GS blijft vasthouden aan het realiseren van maximaal 685,5 MW opgesteld vermogen van windenergie op land;*
- 1205

- *Het college dit plafond verdedigt met het argument dat deze 685,5 MW nodig is om de doelstelling voor 2020 uit het Nationaal Energieakkoord (NEA) te halen;*
- *In dit akkoord de ambitie is vastgelegd om de energievoorziening voor Nederland in 2020 te laten bestaan uit 14% duurzame energie en in 2023 uit 16%.*

1210

Overwegende dat:

- *het New Climate Institute in kaart heeft gebracht wat Nederland zou moeten doen om een eerlijk aandeel te nemen in de reductie van broeikasgasuitstoot om binnen de 1,5 graden te blijven;*
- *Het volgens dit gerenommeerd instituut nodig is dat de energievoorziening al tussen 2025 en 2035 voor 100% moet zijn omgeschakeld naar duurzame energie; het tempo van het NEA en daarmee ook de provincie veel te laag is;*
- *In het huidige tempo we tussen 2030 en 2045 de redelijke kans verspeeld hebben om de opwarming onder de 2 twee graden te houden. Dan is ons 'koolstofbudget' op.*

1220

Van mening dat:

Het onverantwoord is om op het minimale percentage duurzame energie in 2020 te blijven hangen en toekomstige generaties daarmee in gevaar te brengen.

1225

Gehoord de discussie, verzoeken het College van GS:

Ruimte te geven aan windenergie en meer dan 685,5 MW opgesteld vermogen van windenergie op land toe te staan

en gaan over tot de orde van de dag.

1230

Fracties PvdD, CU/SGP, GL

En de volgende motie.

Motie 61/14-11-2016

1235

Omgevingswaarden fijnstof WHO

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constaterende dat:

1240

- *Wij gemiddeld 9 maanden van ons leven verliezen door blootstelling aan fijnstof;*
- *In het ontwerpbesluit 'Besluit kwaliteit leefomgeving' de omgevingswaarde voor fijnstof is opgenomen;*
- *Voor PM10 als toelaatbare concentratie een jaargemiddelde van 40 J.lg/m³ geldt en voor PM2,5 een jaargemiddelde van 25 J.lg/m³;*
- *De Wereldgezondheidsorganisatie voor PM10 als toelaatbare concentratie een jaargemiddelde van 20 J.lg/m³ stelt en voor PM2,5 een jaargemiddelde van 10 J.lg/m³.*

1245

Overwegende dat:

- 1250 - *De Europese normen voor luchtkwaliteit gebaseerd zijn op inzichten van twintig jaar geleden en deze gehanteerde norm nog altijd ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt;*
- *De Europese Commissie de fijnstofnormen meer in lijn wil brengen met de WHO-normen,*
- *Het is verstandig daar als Randstadprovincie met een hoge fijnstofuitstoot alvast mee te starten; Aandachtsgebieden voor fijnstof o.a. Amsterdam, Aalsmeer, Amstelveen,*
1255 *Uithoorn, Ouder-Amstel, Diemen, Zaanstad, Heemskerk, Beverwijk, Velsen, Haarlem, Bloemendaal, Zandvoort, Heemstede, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer betreffen (bijlage XIII Bkl);*
- *Bij omgevingsverordening voor de kwaliteit van de buitenlucht aanvullende omgevingswaarden of afwijkende omgevingswaarden die strenger zijn dan de*
1260 *omgevingswaarde kunnen worden vastgesteld (art. 2.2 lid 3 Bkl);*
- *Provincies in principe strengere milieueisen kunnen stellen als die niet-discriminerend zijn en gerechtvaardigd op grond van bijvoorbeeld gezondheid van personen.*

Van mening dat:

- 1265 *Gezondheidsschade door fijnstof niet kan worden uitgesloten en de gezondheid van de inwoners van Noord-Holland altijd het belangrijkste uitgangspunt dient te zijn.*

Gehoord de discussie, verzoeken het college van GS:

- 1270 *De mogelijkheid te onderzoeken hoe de provincie de luchtkwaliteitsnormen voor fijnstof van de WHO kan overnemen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

- 1275 Deze begroting zet het huidige beleid voort, verschuift als het ware stoelen op het dek van de Titanic en wacht tot het Rijk de provincie aanspoort tot maatregelen en het nakomen van afspraken. Het gevoel voor urgentie mist en dat moet veranderen. Advocaten voor business as usual hebben we al voldoende, word ook advocaat van de aarde. Het is tijd voor een plan B, omdat er nou eenmaal geen planeet B is. Dank u wel.

1280

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 1285 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, ik zou willen beginnen met te zeggen dat 50plus de herdenkingsdienst voor de heer Talsma vorige week als erg waardevol en mooi heeft ervaren. Het is vreemd om op deze plek zonder de heer Talsma in ons midden de algemene beschouwingen te houden. Wij wensen zijn familie, vrienden en collega's, met name de PvdA, heel veel sterkte bij de verdere verwerking van dit verlies. Terug naar de orde van de dag, de algemene beschouwingen. Er wordt gezegd dat jongeren erg veel energiedrankjes verorberen per dag, veel meer dan goed voor ze is, maar ik kan u verzekeren dat ouderen er ook wat van kunnen. Tijdens
- 1290 het lezen van de begroting heb ik er twee trays Red Bull doorheen gejaagd om wakker te blijven, want natuurlijk moet gezegd worden dat deze begroting structureel in evenwicht is, waarvoor

onze dank aan de ambtenaren. De structurele lasten worden gedekt door de structurele baten en zo hoort het ook. Technisch is alles in orde, maar is dat wel genoeg? Deze begroting is saai en bevat weinig visie en er is moeilijk doorheen te ploegen als je geen financieel deskundige bent.

1295 Grote vraagstukken zoals de vergrijzing en daarop inspelen met woningbouw, worden nauwelijks opgepakt. Decentralisatie van taken van Rijk naar gemeenten en waar de provincie geen toezicht op wil houden. Klimaat- en milieudoelen zijn naar ons idee vaag omschreven en de kaalslag rondom cultuur wordt niet belangrijk genoeg gevonden door deze coalitie. Ik kom hier later op terug. 50plus maakt zich enorme zorgen over het enorme tekort aan geschikte betaalbare

1300 woningen voor zowel jongeren als ouderen. Daarnaast is er een grote mismatch tussen vraag en aanbod en valt er steeds minder te kiezen, als je ten minste al een woning kunt bemachtigen. De gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning bedraagt meer dan tien jaar in deze regio. In de Randstad rijzen de prijzen door de gekunstelde schaarste tot ongekennde hoogten en mensen met middeninkomens of mensen zonder werk zijn hiervan de dupe. Het kopen en huren van een

1305 woning is voor hen straks onbetaalbaar. Niet alleen de AOW-leeftijd stijgt met de levensverwachting, je ziet dat jongeren steeds langer thuis moeten blijven wonen, niet omdat ze dat willen, maar omdat ze geen geld hebben voor een huis en dat vinden wij dieptreurig. Al jaren worden er RAPS opgesteld, maar als je per saldo kijkt hoeveel geschikte woningen die jaarlijks opleveren in Noord-Holland, is het huilen met de pet op. Slechts 50% bestaat uit harde

1310 woningbouwplannen en laten wij nog maar zwijgen over het niet bouwen van geschikte woningen voor senioren. Ook het opplussen van woningen komt niet of nauwelijks van de grond. En dan te weten dat de grote vergrijzingsgolf nog moet komen. Wij vinden het jammer dat dit niet kordaat genoeg wordt opgepakt door deze provincie. Natuurlijk zijn gemeenten hier ook debet aan, maar wij verwachten van de provincie als aanjager meer. De pilot Waterland die in 2011 werd

1315 afgesproken tussen de besturen van diverse gemeenten, het Rijk en de provincie, heeft tot op heden geen enkele woning opgeleverd. Het is dan ook niet voor niets dat veel gemeenten de provincie bij woningbouwplannen eerder zien als belemmerend dan als aanjager. Er wordt veel gepraat, maar er gebeurt weinig. Wij dienen een motie in voor de procedure rond het indienen van woningbouwplannen in het kader van de pilot Waterland. Ik had hem de vorige keer al

1320 ingediend, maar toen ontstond er enige verwarring. Ik heb hem nu veralgemeniseerd.

Motie 63/14-11-2016

Het volgen van de juiste procedures conform de gemaakte afspraken in het bestuursakkoord uit 2011 als er bouwplannen in het kader van de pilot Waterland ingediend worden.

1325

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

Overwegende dat:

- *In 2011 er een bestuursakkoord is getekend door het Rijk, de Provincie NH en de*
- 1330 *gemeenten Wormerland, Landsmeer, Waterland, Oostzaan, stadsdeel Amsterdam-Noord, Edam, Volendam en Purmerend om toch woningbouw onder strikte voorwaarden mogelijk te maken in de Rijksbufferzone Amsterdam-Purmerend, onder de noemer pilot Waterland;*
- *De pilot Waterland nog steeds van kracht is en niet is ingetrokken;*

- 1335 - *In het gesloten bestuursakkoord er speciale ruimtelijke procedures zijn afgesproken voor de behandeling van alle bouwplannen in het kader van voornoemde pilot inhoudende: o.a. dat een bouwaanvraag voor het ontwikkelen van een of meer losse woningen wordt ingebracht in de Stuurgroep;*
- 1340 - *De afgesproken procedure conform het bestuursakkoord gevolgd dient te worden, aangezien gemeenten hun mandaat om zelf bouwplannen te beoordelen o.g.v. de WRO hebben afgestaan aan de stuurgroep middels genomen besluiten door gemeenteraden;*
- *De stuurgroep echter weigert bouwplannen in behandeling te nemen, hetgeen in strijd is met bovengenoemde afspraken;*
- *In de stuurgroep vergadering van 6 oktober jongstleden is afgesproken door te gaan met de pilot Waterland;*
- 1345 - *Het ondertekende bestuursakkoord verankerd is in de PRV van Noord-Holland;*
- *Haast geboden is omdat er bouwplannen liggen van indieners die tot op heden niet volgens de juiste procedures en instanties zijn afgehandeld.*

Roepen GS op om:

- 1350 *Gezien het voorgaande, de stuurgroep schriftelijk mee te delen dat alle bouwplannen die worden ingediend in het kader van de pilot Waterland, door de stuurgroep conform de afgesproken procedures uit het gesloten bestuursakkoord uit 2011 op een correcte juridische wijze behandeld c.q. afgehandeld dienen te worden*
- 1355 *en gaat over tot de orde van de dag.*
Fractie 50plus

- Gelukkig mag extra woningbouw van deze provincie wel plaatsvinden als er sprake is van woningbouw en transformatie van bestaande leegstaande gebouwen binnen de 20Ke contour. Wij vinden het onbegrijpelijk dat mensen in eerste instantie alleen mogen en moeten wonen binnen bestaand stedelijke gebied of binnen de bestaande 20Ke contour rondom Schiphol, waar het al een vreselijke herrie is en de uitstoot van CO2 en stikstof niet aan de normen voldoen, maar dat goede woningbouwplannen van initiatiefnemers en/of gemeenten buiten bestaand stedelijk gebied vrijwel onmogelijk gemaakt worden. Wij zijn er dan ook voorstander van dat er meer ruimte bij de gemeenten en de regio's wordt gelaten en dat de provincie zo min mogelijk extra regels oplegt, niet dat alles maar wordt volgebouwd in het buitengebied, maar de provincie moet meer faciliteren en aanjagen als het op bouwen aankomt en letten op de ruimtelijke kwaliteit van plannen. Ook partijen met ontwikkelposities zijn hier debet aan, want zij willen geen concurrentie. De woonconsument is hier wederom de dupe van, want zij moeten woningen accepteren op locaties die zij eigenlijk niet zien zitten. Een adviesbureau als de Stec Groep, heeft zelfs opgeroepen om met het planaanbod op minder dan 80% van de vraag te gaan zitten, want dan loop je geen risico met de ladder van duurzame verstedelijking. Wij vinden dit pervers en het staat niet ten dienste van wat de woonconsument wil. 50plus vindt dat zowel het Rijk, provincie als gemeenten al jaren risicomijdend gedrag vertonen en daardoor wordt er veel te weinig
- 1360
- 1365
- 1370
- 1375
- gebouwd. Het landschap zal er over enkele decennia anders uit gaan zien en er staan ons grote ruimtelijke plannen te wachten. Wat 50plus betreft, dient er meer samengewerkt te worden met

allerlei partijen, burgers maatschappelijke instellingen en bouwers op basis van meer gelijkwaardigheid. Dat vereist een nieuw evenwicht in denken en doen, ook van het provinciebestuur, om de samenleving ook in kleine kernen leefbaar te houden, ook op het gebied van wonen. Vergrijzing en krimp van de bevolking vragen om innovatieve en sociale maatregelen, want ook kleine kernen moeten aantrekkelijk blijven om te wonen. Het toestaan van woningbouw in het buitengebied zou ik graag met u willen bespreken in de commissie RWW. 50plus vindt het ronduit verbazingwekkend dat enerzijds miljoenen gereserveerd zijn voor een uit te keren risico van 50% voor alle perikelen rondom Distriport – er zijn mensen voor minder ontslagen in het bedrijfsleven – terwijl er op het sociale domein nu niets gebeurt. Natuurlijk weten wij dat de wettelijke taken en mogelijkheden van de provincie op het gebied van zorg niet groot zijn, maar er bestaan wel fondsen, regelingen en programma's die mogelijk kunnen worden ingezet voor innovatieve initiatieven op het gebied van de zorg. Wij dienen een motie in.

Motie 64/14-11-2016

Ondersteuning zorginitiatieven

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016,

Constaterende dat:

- *De zorg in onze provincie zeer sterk onder druk staat;*
- *Krimp en bezuinigingen zorgen voor sluiten van instellingen en het verdwijnen van zorg;*
- *Met het verdwijnen van zorg ook banen verloren gaan en aanvullende voorzieningen verdwijnen;*
- *Dit zeer problematisch is voor zowel de mensen die zorg nodig hebben, personeel als de leefbaarheid van de dorpen en kernen;*
- *Er tegelijkertijd ook initiatieven zijn om vaak op vernieuwende wijze zorg te initiëren en/of te behouden vaak gecombineerd met andere activiteiten of maatregelen waarmee de leefbaarheid van lokale gemeenschappen wordt ondersteund.*

Overwegende dat:

- *De wettelijke taken en mogelijkheden van de provincie op het gebied van zorg beperkt zijn en in deze provincie ook niet als kerntaak wordt beschouwd;*
- *De provincie wel toegang tot fondsen, regelingen en programma's heeft die mogelijk ook kunnen worden ingezet voor initiatieven op het gebied van de zorg.*

Verzoeken GS:

In beeld te brengen welke mogelijkheden en onmogelijkheden de provincie via haar eigen (revoluerende) fondsen en regelingen (zoals achtergestelde leningen) en programma's heeft om initiatieven op het gebied van zorg te ondersteunen en hoe optimaal gebruik kan worden gemaakt van koppelkansen met innovatieve zorgprojecten c.q. startups

en gaan over tot de orde van de dag.

50plus, GL, SP

1420

Het is bijzonder teleurstellend dat deze provincie er zegt te zijn voor alle inwoners, maar dat geldt maar voor een beperkt aantal onderwerpen. 'Geen kerntaak' is iets wat deze coalitie voor in de mond heeft, terwijl het welzijn van mensen toch net zo'n belangrijk onderdeel is van het menselijk bestaan naast de zoveel gebezigde term 'ruimte voor groei' van deze coalitie. Beide zaken zouden een belangrijke rol moeten spelen bij de taakstelling van de provincie. Een gebrek aan visie als je welzijn niet meeneemt en links laat liggen in het beleid. Net alsof de provincie geen verantwoordelijkheid heeft voor het welzijn van zijn inwoners, ouderen en sociaal zwakkeren. 50plus vindt het dan ook treurig dat een groot maatschappelijk probleem aangezwengeld door het Leger des Heils en de GGD van Noord-Holland, namelijk het groeiend aantal daklozen en zwervenden en verwarde mensen op straat en het enorme tekort aan geschikte woningen voor deze doelgroep wordt weggewuifd met de opmerking: geen kerntaak. U kunt het een kerntaak maken en zou dat ook moeten doen, want wij hebben het hier over een groot maatschappelijk probleem, waarin de provincie een rol zou kunnen en moeten spelen. Wij dienen een motie in.

1435

Motie 65/14-11-2016

Stijgend aantal daklozen en opvangplaatsen in de provincie Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

1440

Overwegende dat:

- *De GGZ Noord-Holland Noord, Het Leger des Heils en Federatie Opvang aan de alarmbel hebben getrokken over het dreigende tekort aan opvangplaatsen en het grote tekort aan (kleine) sociale huurwoningen voor het stijgend aantal daklozen en dat dit een zeer groot sociaal probleem is;*
- *Door de afbraak van het aantal bedden in de geestelijke gezondheidszorg, er steeds meer mensen dakloos zijn geworden of al jaren wachten op een opvangplek voor kleine zelfstandige woonruimte;*
- *Gebleken is dat er nu al een tekort is aan circa 4.000 kleine woningen, alleen al in de Randstad voor de groeiende groep daklozen;*
- *Er in het coalitieakkoord geen sociale paragraaf is opgenomen, maar dat bij grote sociale problemen de huidige coalitie zich er niet meer achter kan verschuilen dat daarin geen uitvoeringstaak van de provincie ligt;*
- *De provincie via haar netwerken en overlegorganen met gemeenten, woningcorporaties, zorginstellingen, vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen en andere instanties (hierna betrokkenen) haar regierol dient te pakken door waar mogelijk extra opvangplekken te verzorgen voor het groeiend aantal daklozen in Noord-Holland, en gemeenten op hun verantwoordelijkheden dient te wijzen daarin;*
- *De provincie zou moeten kijken waar er extra opvangplekken mogelijk zijn in leegstaand vastgoed van de provincie, gemeenten en andere instanties;*

1460

- *Recent is gebleken dat extra opvang voor asielzoekers vooralsnog niet noodzakelijk blijkt te zijn en deze gereserveerde ruimten voor de (tijdelijke) opvang van daklozen gebruikt kan worden;*
- *De provincie haar regierol en aanjaagrol kan gebruiken in de regietafel door dit grote sociale probleem geregeld onder de aandacht te brengen;*
- *De provincie zich in de komende bestuursperiode zou moeten inzetten om meer opvangplekken te realiseren voor daklozen in de gehele provincie.*

1465

Verzoeken GS:

- *Alle mogelijkheden die ter beschikking staan, te gebruiken in overleg met betrokkenen om ervoor te zorgen dat er de komende tijd en jaren extra opvangplekken worden gerealiseerd voor het groeiende aantal daklozen binnen de provincie Noord-Holland;*
- *PS jaarlijks de resultaten van haar inspanningen terug te koppelen*

1475 *en gaat over tot de orde van de dag.*

50plus, CU/SGP

Gelukkig zijn er ook positieve geluiden en zijn GS aan de slag gegaan met de uitvoeringsagenda Arbeidsmarkt en is er specifiek aandacht gekomen voor de werkloosheid onder ouderen, die nog steeds enorm hoog is. Graag zou 50plus de specifieke aandacht die vooralsnog gericht is op de sector techniek, uitbreiden naar meerdere sectoren. Wij dienen daarvoor een motie in.

1480

Motie 66/14-11-2016

Bestrijding werkloosheid onder ouderen in de uitvoeringsagenda arbeidsmarkt 2016-2019 in diverse sectoren

1485

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

Overwegende dat:

- *Op 23 mei 2016 unaniem een motie is aangenomen door de Staten inzake de bestrijding ouderenwerkloosheid 2016-2019;*
- *Vooralsnog de uitwerking van deze motie in de uitvoeringsagenda arbeidsmarkt alleen de sector 'techniek' beslaat;*
- *De werkloosheid onder ouderen weliswaar iets aan het verbeteren is, maar er nog steeds extra aandacht moet zijn voor deze doelgroep, en niet alleen voor de sector techniek.*

1495

Constaterende dat:

- *GS niet aan doelgroepenbeleid doen;*
- *50plus respecteert dat voor GS de bestrijding van werkloosheid voor iedereen van belang is, maar toch vindt dat de groep vanaf 45 tot 67 bijzondere aandacht en hulp verdient en niet alleen in de sector techniek.*

1500

Verzoeken GS:

- *Bij alle projecten die worden gestart onder de uitvoeringsagenda arbeidsmarkt, het belang van werklozen in de genoemde leeftijdsgroep te allen tijde mee te nemen en onder de aandacht te brengen, niet alleen in de techniek, maar dit waar mogelijk ook uit te breiden onder andere sectoren;*
- *Bij de tussentijdse evaluatie van de uitvoeringsagenda PS op de hoogte te brengen van de vorderingen die er zijn gemaakt in andere sectoren*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie 50plus

Twee weken geleden hebben wij een leerzame Statendag gehad over integriteit en burgerparticipatie. Zonder cynisch te worden over burgerparticipatie die ook 50plus hoog in het vaandel heeft staan, zouden wij graag het eerst wat dichterbij huis willen zoeken. Bij de oppositie in deze Staten zitten bijzonder veel goede ideeën, maar wij constateren toch nog vaak dat de coalitie de toenadering tot de oppositie maar weinig zoekt, terwijl je elkaar toch ook op inhoud zou moeten kunnen vinden. Tot slot het volgende. Een jaar geleden werden alle fractievoorzitters van de oppositie uitgenodigd door de voorzitter, de heer Remkes, voor een gesprek om van gedachten te wisselen over welke zaken men nog graag gerealiseerd zou willen hebben in deze periode en die als fractie erg belangrijk gevonden werden. Jammer, helaas hebben wij hier nooit meer iets van gehoord, maar wellicht komt er nog een vervolg op. 50plus sluit deze algemene beschouwingen met een verzoek aan de coalitie om meer met de oppositie samen te werken, niet alleen door het uitwisselen van moties en amendementen, maar ook om de samenwerking op andere terreinen te zoeken. Wij zitten er immers toch al en u zult verbaasd zijn, wij zijn net mensen en wie weet komen er gezamenlijke initiatieven uit voort. Dat zouden wij heel erg fijn vinden, niet omdat het moet, maar omdat het kan.

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Overigens waren de gesprekken waar mevrouw De Meij naar verwijst, niet alleen met de fractievoorzitters van de oppositiepartijen, maar ook met de voorzitters van de coalitiepartijen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Neemt u mij niet kwalijk.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, in tijden van verwarring in de wereldpolitiek en verdeeldheid spreken wij vandaag over de begroting van de provincie Noord-Holland en dat doen wij hier vanuit onze idealen, gebaseerd op feiten, eerlijk, zonder mensen uit te sluiten maar zoekend naar verbinding. Wat een zegen is dat. "Als je niet weet waar naar je op weg bent, noch waar je staat, is het lastig om richting te bepalen." Dat gevoel bekruipt mij een beetje bij de beoordeling van de plannen van het college voor het komende jaar. Het college voert netjes de afspraken uit het coalitieakkoord uit en er ligt een keurige sluitende begroting, daarvoor onze waardering en complimenten, maar waar zijn we naartoe op weg?" Het coalitieakkoord noemt als doel "De motor harder te laten draaien, de economie duurzaam aan te jagen". Dat is nogal breed en vaag. Wat is duurzaam aanjagen? En hoe ver zijn we daar nu mee? Draait de motor harder? Is de economie

aangejaagd? Is dat duurzaam gebeurd? Ik heb dat niet scherp voor ogen. En tegen deze achtergrond vraagt het college ons een besluit te nemen over de begroting die voorligt.

1550 De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik zou de heer Klein willen vragen of hij weleens kennisneemt wat er in de kranten verschijnt van het CBS bijvoorbeeld over het stijgen van de groei, van de werkgelegenheid en de inkomens en de boodschap dat wij met elkaar op weg zijn om dat op een meer duurzame manier te doen. Neemt u daar weleens kennis van?

1555 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik kan de heer Den Uyl geruststellen, ik neem weleens kennis van het nieuws en u geeft mij een hele mooie brug naar het vervolg, want wat ik denk dat belangrijk is, is dat wij beter in staat zijn om als provincie een overzicht te kunnen hebben van waar wij staan.

1560 De heer **DEN UYL** (PvdA): Als de heer De Klein toegeeft dat hij daar kennis van neemt, hoe kan hij dan de vraag stellen of er sprake is van groei, inkomensgroei, werkgelegenheid en of er sprake is van vooruitgang, want dat zei hij net.

1565 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Het is precies wat u zegt, het zijn uw woorden. U vertaalt direct de doelen uit het coalitieakkoord naar economische groei en inkomensstijgingen en daar wil ik het niet over hebben, ik wil het in de breedte hebben over hoe wij er in Noord-Holland voor staan. Wij willen daarom allereerst voorstellen om tweejaarlijks een "Staat van Noord-Holland" te maken. Verschillende provincies en gemeenten maken al zo'n overzicht. De provincie verzamelt en heeft heel veel informatie over werkgelegenheid en werkloosheid, inkomensgroei, verkeersproblemen, woonruimtebehoefte en leegstand, welzijn en cultuur. Laten we daaruit een helder digitaal overzicht maken, een soort dashboard van de provincie dat duidelijk maakt hoe de provincie er op allerlei verschillende vlakken voor staat: sociaal, economisch en maatschappelijk.

1570

Mevrouw **ZAAL** (D66): Hebben wij dat dashboard niet? Ik zag bij de uitvoeringsagenda Economie volgens mij precies wat u nu bedoelt. Wat wilt u nog meer van ons?

1575 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik wil graag met de Statenleden in gesprek of wij net als de gemeente Amsterdam een digitaal overzicht kunnen hebben waarin wij alle informatie bij elkaar hebben en kunnen zien hoe wij ervoor staan. Dan gaat het niet alleen over statistische informatie zoals hoeveel kilometer fietspad hebben wij in de provincie, of hoeveel koeien staan er, maar dat wij kunnen zien, waar gaan wij vooruit, waar gaan wij achteruit. Het dashboard dat voorgesteld wordt bij de uitvoeringsagenda Economie is daar een hele mooie eerste stap voor en ik zou dat graag integraal willen hebben. Dat zou mijn vraag zijn aan GS en collega-partijen, bent u bereid om de komende tijd met ons na te denken wellicht in samenhang met de herziening van de begrotingssystematiek, hoe wij zo'n staat van Noord-Holland kunnen vormgeven?

1580

1585 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik vind het altijd wel een beetje opmerkelijk als ik uit de woorden van een vertegenwoordiger van de CU/SGP moet horen dat hij de vraag stelt, waar zijn wij eigenlijk op weg naartoe, want ik dacht dat die vraag bij zijn partij juist heel bekend is. Los

daarvan, wij kennen hier een cyclus van begroting, kaderbrief, jaarrekening, allerlei rapportages over verschillende deelvelden. Wat mist u dan nog?

1590

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Het gaat mij om het integrale overzicht. Dat zijn precies de woorden die ik hier gebruik. Wij hebben ontzettend veel informatie. Drie dagen geleden is er weer een monitor uitgekomen van de werkgebieden in Noord-Holland, de ontwikkelingen rondom kantoorruimte en bedrijventerreinen, maar heeft u dat kunnen betrekken bij deze begroting en heeft u een beeld of wij op de goede weg zijn of niet? Om dat integraal met elkaar te zien is wat wij voorstellen. Ik zou heel graag met u van gedachten willen wisselen over waar wij naar op weg zijn. Maar goed, ik ga terug naar de vraag waar de uitdagingen zijn waar wij als provincie oplossingen voor moeten zoeken. De CU/SGP wil er een aantal noemen. Wij denken allereerst aan passende woonruimte voor iedereen. In veel steden, maar vooral Amsterdam, rijzen de huizenprijzen de pan uit en is het voor starters bijna onmogelijk woonruimte te kopen, zeker als je alleen bent. Mensen staan jaren op de wachtlijst voor woningen, maar kunnen niet doorstromen. Middeldure huur bestaat bijna niet meer en steeds meer mensen kunnen hun energielasten niet betalen. Er dreigt ook een tekort aan opvang voor daklozen, omdat het Rijksbeleid ervoor heeft gezorgd dat steeds meer mensen op straat zwerven. Wij realiseren ons dat er geen gemakkelijke oplossingen zijn. Wij willen de groene ruimte beschermen en geen nieuwe wijken bouwen in het groen, maar wij hebben ook gelezen dat er 2,3 miljoen vierkante meter aan kantoorruimte leeg staat. Wij doen daarom twee oproepen aan GS: zet een tandje bij de inzet op transformatie van kantoorruimte. Twintigduizend woningen staan in principe klaar, ze moeten alleen nog ingericht worden. Wij waarderen de inzet van het Platform voor Bedrijven en Kantoren, PlaBeKa, maar het probleem is echter groot, groeiend en urgent en vereist daarom onze volle aandacht. Ten tweede, zet u in voor de realisatie van extra opvangplekken voor daklozen. Deze motie is zojuist door 50plus mede namens ons ingediend. Een tweede uitdaging waar wij voor staan, is het vormgeven van de energietransitie en ervoor te zorgen dat we klimaatneutraal zullen worden. De CU landelijk heeft in haar verkiezingsprogramma staan dat het doel is om binnen een generatie over te gaan naar een volledig duurzame energievoorziening, maar als ik naar de provincie kijk zie ik daar twee verschillende provincies. Als eerste de provincie van de mooie woorden en vergezichten. Een provincie die bijvoorbeeld via het Interprovinciaal Overleg aanbiedt om in 2050 energieneutraal te zijn en die de regering vraagt om een bindende klimaatwet. Dat is de provincie waarvan ik houd. Maar dan is er ook nog de provincie die een programmabegroting schrijft waarin het woord "klimaat" vooral voorkomt in het woord "vestigingsklimaat". En de twee keer dat dit woord wel gaat over de toestand van de aarde? Ik zal het u voorlezen. Bij doel 4.2.1, het enige duurzaamheidsdoel, staat: "Er wordt met ingang van 2016 - 2017 structureel bezuinigd op de budgetten voor klimaat" (pagina 77). En als omgevingsfactor in het programma Milieu staat: "Landelijk beraadt men zich op het energie- en klimaatbeleid tot 2050. Dit zal ook in meerdere of mindere mate moeten worden vertaald naar de provincie Noord-Holland." (pagina 68). Willen wij meer of minder klimaatbeleid? Staat dat er echt? Ja, het staat er echt. Wil de provincie vooroplopen of een hindermacht zijn? Ik houd me vast aan dat eerste beeld, juist nu, nu het machtigste land ter wereld haar ogen en oren dreigt te sluiten voor de feiten. Wij hebben drie concrete initiatieven om dat te realiseren. Ten eerste, en die oproep is een beetje zoals de Romeinse senator Cato Maior keer op keer opriep om Carthago te

1625

1620

1615

1610

1605

1600

1595

1590

1630

vernietigen, laat het onzinnige en redeloze maximum op het opgestelde vermogen windenergie vallen; de motie daarover is zojuist ingediend door de PvdD. Ten tweede, laat de provincie zelf echte groene stroom inkopen. Uit onderzoek van mijn fractie is gebleken dat de stroom die de provincie gebruikt, een hoeveelheid van 13.000 MWh, helemaal niet echt groen is, maar
1635 grotendeels voor 88% geproduceerd wordt door een kolencentrale op de Maasvlakte. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. Wij dienen daarom deze week een initiatiefvoorstel in om als provincie alleen stroom in te kopen die echt duurzaam is opgewekt, het liefst in onze eigen provincie. Alleen zo kan de provincie echt werk maken van haar mooie woorden en haar inkoopkracht aanwenden om daadwerkelijk een verschil te maken. Ten derde willen wij dat de
1640 provincie zich in gaat zetten om bij te dragen aan de vergroening van de scheepvaart. De uitstoot van zeeschepen in het IJmond havengebied moet en kan minder.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, even een vraag aan de heer Klein over de groene energie. Ik heb een beetje het idee dat de heer Klein het allemaal behoorlijk mondiaal aanvliegt.

1645 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Het ging echt over de energie in Noord-Holland hoor.

De heer **ANNAERT** (VVD): Ja, maar uw andere verhaal ging toch behoorlijk mondiaal en het klimaat is mondiaal, dat moge duidelijk zijn. Maar wat is erop tegen als wij de doelstellingen
1650 halen met energie van elders?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Er is niks op tegen als wij onze doelstellingen halen met groene energie van elders, maar als wij onze doelstellingen alleen maar op papier halen doordat het lijkt dat wij groene energie inkopen, maar het feitelijk kolenstroom is en de certificaten voor vergroening die
1655 je gratis kunt halen uit Noorwegen, gebruiken om het groen te wassen, dan is er wel wat mis mee, dan is er wel wat op tegen.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dan heeft de heer Klein in die redenering er dus geen enkele moeite mee om als het gaat om Wind op land, windstroom uit andere landen hier naartoe te
1660 transporteren. Dat leid ik dan af en dat is een mooi bericht.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik wil u graag verwijzen naar het initiatiefvoorstel dat wij deze week zullen verspreiden. Daar staat in dat het doel van het inkoopbeleid van de provincie zal moeten zijn om daadwerkelijk bij te dragen aan de vergroting van het aandeel duurzaam opgewekte
1665 energie in Nederland. Ik hoop dat ik u daarmee voldoende antwoord heb gegeven. Ik had het over de vergroening van de scheepvaart. De ferry van DFDS Seaways in Rotterdam is aangesloten op walstroom, dat betekent dat als hij stilligt, geen CO2 en fijnstof uitstoot. Maar de ferry in IJmuiden verstoekt tijdens zijn wachttijd onnodig diesel en dat geldt ook voor de cruiseschepen in Amsterdam. Wanneer die stilliggen aan de kade, nu nog aan de Piet Heinkade, verstoken ze
1670 700 liter diesel per uur, dat is net zoveel als een file van meer dan 600 vrachtwagens. Wij willen dat de provincie een voortrekkersrol gaat vervullen om walstroom voor zeeschepen te gaan realiseren. Dat is niet eenvoudig, want het heeft te maken met btw op stroom, met standaardisering van aansluitingen, met voorzieningen, maar het is wel nodig. Wij zullen later dit

jaar komen met een initiatiefvoorstel om als provincie een coördinerende en voortrekkersrol te vervullen. De derde grote uitdaging die wij zien voor de provincie, is de zorg voor natuur en het landschap. Wat is het mooi bedacht, maar wat zijn wij er onzorgvuldig mee omgesprongen. De cijfers rondom de biodiversiteit zijn dramatisch en het keerpunt is nog niet in zicht. Wij voelen als CU/SGP een grote verantwoordelijkheid om als rentmeester meer de verantwoordelijkheid te nemen voor de schepping dan wij in het verleden hebben gedaan. En laten wij ook als provincie onze ambitie hoger leggen, laten wij concrete doelen stellen, concrete doelen rondom de terugkeer van weidevogels. Wij hebben beleid, maar werkt dit ook uit wat wij willen? Werkt de kerngebiedenaanpak? Dat geldt ook voor de programma-aanpak stikstof. Vermindert de stikstofdepositie daadwerkelijk? Laten wij dit monitoren en ingrijpen als blijkt dat wij te optimistisch zijn. Beleid maken, effecten meten en bijsturen, dat zullen wij ook in het groene domein moeten doen en natuurlijk zorgen dat er voldoende middelen zijn. De provincie werkt stevig aan de uitbreiding van NNN, maar de snelheid is te laag en de middelen zijn niet gegarandeerd in de toekomst. De PvdD en GL hebben mede namens ons de motie ingediend om 42 miljoen euro te reserveren voor deze ambitie. Geen mooie woorden zonder middelen. Verder is het essentieel dat wij het landschap dat wij hebben, niet verder vernachelen door overbodige verbouwing en dit geldt in het bijzonder voor de kuststrook. Wij hebben in de afgelopen maanden gezien hoe dit onderwerp maatschappelijk leeft. Wij zijn blij met het beoogde Kustpact en wij vinden dat wij dit moeten aangrijpen om onze kust verder te beschermen.

De **VOORZITTER**: Uw spreektijd staat inmiddels op nul.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): De zonering die wij op dit moment hebben vastgesteld in onze PRV maakt het voor bijna een kwart van de kust mogelijk om jaarrond bebouwing te realiseren en dat is niet in lijn met wat er leeft in de samenleving. Wij moeten daarom de gelegenheid aangrijpen om dat te gaan aanpassen. Daarom wil ik namens de SP, GL, PvdD, 50plus een motie indienen.

Motie 67/14-11-2016

Tijdelijk bevrozen mogelijkheden nieuwe kustbebouwing

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

Gelezen het nieuwsbericht van de minister van Infrastructuur en Milieu van 25 oktober 2016, waarin bekend werd gemaakt dat provincies, gemeenten en waterschappen in Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland en Friesland samen met Natuurmonumenten en Natuur- en Milieufederatie Zuid-Holland (namens Coalitie Bescherm de Kust), als ook de drinkwaterbedrijven, ANWB, StrandNederland, NBTC en Staatsbosbeheer een "principeovereenkomst" hebben bereikt over het Kustpact.

Gelezen het rapport van juni 2016 van Natuurmonumenten, bevattende een analyse van recent gerealiseerde bebouwing en nieuwe bouwplannen aan de Nederlandse Kust.

Overwegende dat:

- *Het nog enige tijd kan duren voor aanscherpingen van regelgeving en afspraken in het kader van het Kustpact worden vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening;*
- *Uit het rapport van Natuurmonumenten blijkt dat thans verschillende plannen voor kustbebouwing in verschillende stadia van voorbereiding zijn;*
- 1720 - *Dit rapport en de strekking van het Kustpact nopen tot verdere aanscherping van het provinciaal ruimtelijk beleid voor de kust;*
- *Het in afwachting van deze aanscherping wenselijk is mogelijke ontwikkelingen te bevriezen;*
- 1725 - *Artikel 4.1., tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat een gemeenteraad een bestemmingsplan in overeenstemming moet brengen met een Provinciale Ruimtelijke Verordening binnen een jaar na inwerkingtreding of wijziging van deze provinciale ruimtelijke verordening, maar dat volgens hetzelfde artikel 4.1, tweede lid, PS in de provinciale verordening een andere termijn mogen vaststellen;*
- 1730 - *PS van Noord-Holland deze termijn hebben gesteld op tien jaar voor bouwplannen voor mogelijk ongewenste kustbebouwing in Noord-Holland die niet wordt tegengegaan door thans vigerende bestemmingsplannen in beginsel nog maximaal tien jaar lang omgevingsvergunningen moeten worden verleend;*
- *Andere provincies waaronder Zuid-Holland een kortere termijn hanteren;*
- 1735 - *GS in hun antwoorden van 17 mei 2016 op schriftelijke vragen 2016 I45 hebben gesteld dat zij "het oordeel omtrent de keuze voor respecteren van bestaande rechten en de actualiseringstermijn van uiterlijk 10 jaar laten aan Uw Staten";*
- *Blijkens het nieuwsbericht van de minister onder de in het Kustpact begrepen grond niet alleen het strand moeten worden verstaan, maar ook alle duingebieden en een strook landinwaarts;*
- 1740 - *Bijvoorbeeld in de kwetsbare strook landinwaarts - bij de vergunning van het woonhuizenpark Duynpark in Groote Keeten, gemeente Schagen - het gebruik van gronden als opstelterrein van caravans straffeloos is omgezet in gebruik voor stenen bungalows van twee verdiepingen.*

1745

Verzoeken het college van GS:

Met de grootst mogelijke spoed aan PS voorstellen te doen met betrekking tot:

1. *Het gebruik van de in de provincie gelegen kuststranden, duingebieden en de daarachter gelegen strook landinwaarts, waaronder voorstellen voor een aangepaste zonering voor jaarrond-bebouwing, in lijn met de striktere afspraken in het Kustpact, alsmede voor een aanpassing van de Provinciale Ruimtelijke Verordening met regels inzake tijdelijke bebouwing in de kuststrook,*
- 1750 2. *Wijziging van de termijn waarbinnen bestemmingsplannen in overeenstemming moeten worden gebracht met de Provinciale Ruimtelijke Verordening naar een jaar;*
- 1755 3. *Het nemen van een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.1, vijfde lid van de Wet ruimtelijke ordening, waarmee - in afwachting van de definitieve invulling van het Kustpact en implementatie daarvan in de Provinciale Ruimtelijke Verordening - vergunningverlening voor mogelijk ongewenste kustbebouwing zoveel als mogelijk kan worden bevroren*

1760

*en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties CU/SGP, SP, GL, PvdD, 50plus*

Amendement 25/14-11-2016

1765 Vervangen woord Duinpolderweg in de begroting

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

Constaterende dat:

- 1770 - *In de begroting op de bladzijden 35, 40, 47, 233 en 300 nog steeds gesproken wordt over de Duinpolderweg;*
- *Onder Operationeel Doel 2.1.2 gesteld wordt dat een ontwerp Provinciaal Inpassingsplan voor de verbinding N206-A4 (Duinpolderweg) aan GS voorgelegd een prioriteit voor het begrotingsjaar 2017 is;*
- 1775 - *Gedeputeerde Post in de commissie M&F van 22 september 2016 heeft gesteld: "dat steeds is gesproken over een verbinding tussen de N206 en de A4. Er is niet gesproken over stroomwegen. Of dat een stroomweg, een gebiedsontsluitingsweg of een erftoegangsweg moet worden, daarover is nog niets besloten. Het is niet voor niets dat altijd is uitgegaan van vijf varianten in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Daaraan is een spoelvariant toegevoegd. Dat kan niet worden gezien als een stroomweg."*
- 1780 - *Daaruit blijkt dat spreken over de Duinpolderweg voorbarig is.*

Besluiten:

1. *Het begrip "Duinpolderweg" te schrappen uit de begroting;*
- 1785 2. *De volgende tekst op bladzijde 35: Ontwerp PIP over voorkeursalternatief voor de verbinding N206-A4 (Duinpolderweg) aan GS voorgelegd (OD 2.1.2) te vervangen door: Voorstel over voorkeursalternatief voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek, Zuid-Kennemerland en de Haarlemmermeer en het verminderen van de verkeershinder in de leefomgeving voorgelegd aan GS en PS (OD 2.1.2).*
- 1790 3. *De begroting dienovereenkomstig aan te passen*

*en gaan over tot de orde van de dag,
Fracties CU/SGP, GL, SP*

1795 U staat voor grote uitdagingen zoals ik heb geschetst. Ik wens u wijsheid, daadkracht en moed toe om te doen wat goed is voor de inwoners van de provincie.

De **VOORZITTER**: De moties en het amendement maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

1800 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, voordat ik met de algemene beschouwingen begin, wil ik aangeven dat ik content ben met de inbreng van de andere partijen, maar ik wil daar een uitzondering op maken. Ik richt mij specifiek tot de PVV. Het is jammer dat er nu allerlei zaken

naar voren worden gebracht waarvan ik denk, dat had u dan beter in de commissie kunnen inbrengen, want daar ontbreekt het telkenmale aan als het om dit soort onderwerpen gaat.

1805 Vandaag voorzitter, geachte leden, vindt de behandeling plaats van de tweede begroting die door dit college wordt gepresenteerd en zijn basis vindt in het coalitieakkoord 'Ruimte voor groei', het Uitvoeringsprogramma 2015-2019 en de Kaderbrief 2017. Dit alles is niet mogelijk zonder een gedegen voorbereiding en ondersteuning van de zijde van zowel het college en de gehele ambtelijke organisatie, inclusief de griffie. Een woord van dank aan hen is vanaf deze plek dan

1810 ook op zijn plaats. Vanuit je idealen doelen bereiken, daar gaat het om in de politiek. Put your money where your mouth is. De VVD is daarom zeer content met het investerende karakter van ook deze voorliggende begroting. Dat die investeringen vervolgens naadloos aansluiten bij wat in het coalitieakkoord is afgesproken, verhoogt wat de VVD betreft de vreugde nog meer. Met de investeringen die deze coalitie in de achterliggende jaren al heeft gedaan en in deze begroting

1815 voornemens is te doen, draagt Noord-Holland in ruime mate zijn steentje bij aan de opleving van de economie, die landelijk steeds meer zichtbaar wordt. Ook door de heer Den Uyl is al gerefereerd aan de cijfers die het CBS vanochtend kenbaar heeft gemaakt. In dit verband heeft de VVD met instemming kennisgenomen van de inhoud van de brief van GS van 25 oktober jl. over de afronding van projecten in het kader van de Uitvoeringsregeling Subsidie stads- en

1820 dorpsontwikkeling, die deel uitmaakt van het impuls pakket dat tot stand gekomen is door het op 11 november 2013 aangenomen amendement op de begroting 2014. Waarschijnlijk in de ogen van mevrouw Alberts duurt het te lang, maar wij kijken naar het resultaat. Consumenten en dus ook de inwoners van Noord-Holland, hebben weer meer vertrouwen in de economie, de eigen financiële situatie en het perspectief. Dat laat zich zien in de bereidheid om grote aankopen te

1825 doen, zoals meubels of een auto, en die bereidheid is sterk gestegen, zo meldt het CBS. Het cijfer van het consumentenvertrouwen kwam in de maand oktober van dit jaar uit op plus 12. Het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar bedraagt min 8. Hiermee staat het vertrouwen op het hoogste niveau sinds augustus 2007, dat ver voor het uitbreken van de financiële crisis is. De voortekenen waarover ik vorig jaar tijdens de Algemene Beschouwingen sprak, worden dus

1830 steeds meer werkelijkheid. In 2015 groeide de economie in Noord-Holland met 2,7% en zien we tegelijkertijd een sterke daling van de werkloosheid. Op nationaal niveau ligt die op dit moment op 13.000 werkelozen per maand. De vier grote steden groeiden sterker dan Nederland als geheel, waarbij Amsterdam met 2,8 % de grootste groei laat zien. Met de titel van het coalitieakkoord, 'Ruimte voor groei' is dan ook de 'spijker op de kop' geslagen. Immers, die

1835 ruimte brengt meer werk en welvaart voor alle Noord-Hollanders en dat is waar het de VVD om te doen is. Uit het door de provincie zelf ontwikkelde 'dashboard Welvaart en Welzijn' – daar is hij, mijnheer Klein – blijkt zelfs dat de Noord-Hollander ten opzichte van de gemiddelde Nederlander positief afsteekt. Dit dashboard is onderdeel van de Economische Uitvoeringsagenda. Zaken als werkgelegenheid, opleidingsniveau en een prettige leefomgeving hebben een aantoonbaar effect

1840 op welvaart en welzijn. Het economische beleid dat op basis van 'Ruimte voor groei' gestalte krijgt, draagt daar wat de VVD betreft op een gerichte manier aan bij. Voor de periode 2016-2019 trekt de provincie op basis van de Economische Uitvoeringsagenda 90 miljoen euro uit om de Noord-Hollandse economie duurzaam aan te jagen. Het woord 'duurzaam' kent wat de VVD betreft twee betekenissen: te weten 'met lange levensduur' en in de zin van 'duurzame

1845 ontwikkeling'. Bij dit laatste gaat het er dan om dat een ontwikkeling die voorziet in de behoeften

van huidige generaties en de mogelijkheden voor toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien niet in gevaar brengt. Met de betekenis over de generaties als rode draad in mijn bijdrage sta ik stil bij de verschillende programma's, waarbij ik waar nodig een relatie leg met de reactie van het college over de invulling van motie 25, Kaderbrief 2017. Openbaar bestuur. Bij het

1850 duurzaam aanjagen van de economie is wat de VVD betreft continu aandacht voor het terugdringen van de regeldruk en de veelal daaraan verbonden administratieve lasten noodzakelijk. Uit een dit jaar door de werkgeversorganisatie VNO-NCW gehouden enquête blijkt dat maar liefst 88% van de ondervraagden nog steeds (zeer) ontevreden is over de resultaten van het verlagen van de regeldruk. Afschaffen, beperken, verminderen of vereenvoudigen zijn reële

1855 opties. Bij de vorige Algemene Beschouwingen is naar aanleiding van een vraag van de VVD hierover door het college toegezegd dat een notitie zou worden aangeboden aan de Staten, waarin wordt beschreven hoe aan dit vraagstuk aandacht en vorm wordt gegeven bij onder andere het opstellen van nieuw beleid. Voor zover wij hebben kunnen nagaan is een dergelijke notitie nog niet voorgelegd. Vraag: wanneer kunnen PS een dergelijke notitie alsnog

1860 tegemoetzien? Bereikbaarheid. Bereikbaarheid en mobiliteit zijn twee kanten van dezelfde medaille. Het is en blijft wat de VVD betreft een van de belangrijkste speerpunten van het provinciaal beleid en daarmee de begroting. Dat een groot deel van de provinciale middelen hieraan wordt besteed kan dan ook op onze instemming rekenen. Willen wij Noord-Holland duurzaam aantrekkelijk houden als vestigingsplaats voor bedrijven en werknemers, dan is een

1865 goede bereikbaarheid onontbeerlijk. Hoewel niet verrassend wellicht denkt het Rijk hier gelukkig hetzelfde over. De VVD is aangenaam verrast dat onder aanvoering van minister Schultz van Haegen door het Rijk in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) 200 miljoen euro extra wordt uitgetrokken voor een betere bereikbaarheid van de economisch zeer belangrijke regio Amsterdam. Uit de brief van de minister aan de Tweede

1870 Kamer maken wij op dat het hier gaat om indicatieve reserveringen en geen vastgelegde verplichtingen aan specifieke projecten en ze zijn daarom heralloceerbaar. De VVD hoopt dat de uitwerking leidt tot een gedegen programma, waarbij wat onze fractie betreft goed de aansluiting wordt gezocht met het bestaande lokale en het regionale wegennet. Dit laatste wordt ingegeven door het feit dat uit een zeer recent onderzoek van de ANWB blijkt dat bijna 60% van de

1875 knelpunten zich juist op die laatstgenoemde wegen voordoet. Vraag: welke mogelijkheden ziet het college waar het gaat om de relatie met de provinciale programmering op het gebied van de bereikbaarheid in het algemeen en regionale c.q. lokale projecten in het bijzonder? Na maanden van voorbereiding is op 7 september jl. officieel de bouw begonnen van de nieuwe zeesluis bij IJmuiden. Met zijn 70 meter breedte, 500 meter lengte en 18 meter diepte wordt het de grootste

1880 zeesluis ter wereld. Ook hier is sprake van een duurzame investering die ertoe leidt dat de Amsterdamse haven goed bereikbaar blijft voor schepen. In de oorspronkelijke versie van mijn Algemene Beschouwingen noemde ik in de laatste zin ook nog de Passenger Terminal Amsterdam (PTA). Maar net als onze fractie heeft u kunnen lezen dat in Amsterdam kennelijk gedacht wordt aan een verhuizing van de PTA vanuit het centrum naar elders. Hierna daarover enkele passages en citaten die recent zijn verschenen: "De Nederlandse cruisesector verkeert in shock"; "We zijn hierdoor overvallen" aldus Erik Schuffel, voorzitter van de koepel van samenwerkende cruisereederijen. "Het steekt Schuffel dat wethouder Ollongren niet eerder de dialoog heeft gezocht met de rederijen. Ik wist niet dat er sprake was van een probleem."

1885

1890 “De terminal in de binnenstad is een ‘unique selling point en elke ‘call’ is goed voor een half miljoen euro.” “Verschrikkelijk” zo noemt directeur René Kouwenberg het voornemen om de cruiseterminal Amsterdam weg te halen uit het centrum.” “Het verplaatsen van de PTA zou een voorbode zijn voor de komst van een of meerdere bruggen naar Noord”, aldus de havenondernemers. De VVD is op z’n zachtst uitgedrukt, zeer verrast en verbaasd over het door Amsterdam uitgesproken voornemen. De reactie die gedeputeerde Bond namens het college

1895 heeft gegeven in het Noord-Hollands Dagblad van 7 november jl., verwoordt wat ons betreft op treffende wijze hoe ook onze fractie tegen dit vraagstuk aankijkt. Uit onder meer de passages en citaten die ik zojuist heb aangehaald, maken wij op dat de verplaatsing van de PTA gezien wordt als een stap die de discussie over de bruggen over het IJ makkelijker maakt. Worden op deze manier oneigenlijke argumenten gebruikt om die discussie te beïnvloeden, zo vraagt de VVD zich

1900 af. De VVD maakt zich ernstig zorgen over het voornemen van Amsterdam in het licht van de grote investeringen die plaatsvinden in de haven zelf en in het kader van de zeesluis, maar uiteraard ook in relatie tot het vraagstuk van de werkgelegenheid. Vraag: leidt de gedachtegang van Amsterdam ten aanzien van de PTA tot een ander standpunt van GS waar het de inhoud van de recent verzonden brief over ‘De sprong over het IJ’ betreft? Vraag: deelt het college de zorgen

1905 die ik zojuist namens onze fractie heb geuit? Zo ja, tot welke actie(s) leidt dit bij het college? Op 10 november jl. hebben wij kennisgenomen van het bericht dat de firma Heijmans alle werkzaamheden aan de N23 opschort. Zoals in het op dezelfde datum verschenen persbericht van de provincie wordt aangegeven, wordt met dit besluit ten onrechte gespeeld met de belangen van de bewoners en ondernemers in West-Friesland. Over hun rug een zakelijk meningsverschil

1910 met de provincie uitspelen kan bij de VVD niet op begrip rekenen. Wij hebben er vertrouwen in dat het college enerzijds alles in het werk stelt om waar nodig, aanvullende maatregelen te nemen, en anderzijds Heijmans aan haar verplichtingen te houden. Water. Een project waarbij de aspecten veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, cultuurhistorie en economie op duurzame wijze bij elkaar komen, betreft de Markermeerdijken. Een project dat niet alleen het belang raakt van de

1915 bewoners aan de dijk, maar ook van velen achter die dijk als het gaat om veiligheid en ruimtelijke kwaliteit. De monumentale status van de dijk vraagt uiteraard om bijzondere aandacht, maar is naar het oordeel van de VVD in goede handen bij het college. De VVD ziet kansen waar het gaat om de verbindingen die gelegd kunnen worden tussen natuur, recreatie en toerisme. Het project Markerwadden dat later deze dag nog op de agenda staat, kan op instemming van de VVD

1920 rekenen, waarbij onverkort blijft gelden dat dit geschiedt onder de voorwaarde dat alle andere betrokken partijen eveneens financieel bijdragen. Vraag: kan het college de laatste stand van zaken hierover meedelen? Milieu. “Milieuridders links ingehaald door bedrijfsleven”, zo kopte de krant van Wakker Nederland op 27 oktober jl. in het financieel katern. Tijdens de Nationale Klimaatop heeft het bedrijfsleven de klimaatrevolutie omarmd en pleit voor meer actie. Het is

1925 duidelijk: het klimaat staat ook bij het bedrijfsleven prominent op de agenda. De VVD-fractie ondersteunt dit, omdat wij ervan overtuigd zijn dat innovatie ook op het gebied van duurzaamheid echt uit de markt moet komen. Voor Nederland en dus ook Noord-Holland liggen hier mondiaal gezien grote kansen. Door te fungeren als voorloper bij het ontwikkelen van nieuwe technologieën die nodig zijn om de energietransitie mogelijk te maken, kan er een

1930 verdienmodel ontstaan, dat eveneens op duurzame wijze een positieve bijdrage levert aan de economische ontwikkeling binnen onze provincie. Ook de provincie Noord-Holland – in

1935 tegenstelling tot sommigen die dat hier beweren – zit niet stil waar het gaat om die energietransitie. Met als basis het ‘Koersdocument duurzame energie 2012-2015’ is recent de ‘Beleidsagenda Energietransitie’ vastgesteld door PS. Ten behoeve van de uitvoering van deze agenda zijn binnen de begroting procesgeldten beschikbaar, maar kan ook een beroep worden gedaan op hiervoor beschikbare reserves. Kijkend naar de drie belangrijkste beleidslijnen van de agenda, spreekt de VVD nadrukkelijk zijn voorkeur uit voor de optie van besparing, zuinigheid. Immers, alle energie die niet gebruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt te worden. Concreet betekent dit een focus op de bouw van zoveel mogelijk energiezuinige of energieneutrale kantoren en woningen en energiebesparing waar het gaat om de bestaande kantoren- en woningvoorraad. Om de discussie over de energietransitie in perspectief te plaatsen, even wat grote getallen. Nederland verbruikt nu rond de 3.000 Petajoule aan energie. Op dit moment wordt 118 Petajoule duurzaam opgewekt, een kleine 4% van de totale hoeveelheid. Over vier jaar zou dat volgens het Energieakkoord tenminste 16% moeten zijn. Daar zou je nu zo’n 43.000 windmolens van de huidige generatie voor nodig hebben – er staan er nu ruim 2.300 op land en in zee – of 1.040 vierkante kilometer zonnepanelen, terwijl er volgens het Planbureau voor de Leefomgeving maximaal 654 vierkante kilometer beschikbaar is. Alle kaarten zetten op één vorm van duurzame energie is dus niet handig en zeker niet verstandig, iets wat de VVD ook al langere tijd bepleit. Doe je dit namelijk wel, dan zou dat betekenen dat je Nederland moet dichtplakken met windmolens of zonnepanelen om maar eens wat te noemen. In het kader van een goede leefomgeving voor de VVD een gruwel en wij kiezen daarom voor een slimme mix.

1955 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Mag ik aan de heer Annaert vragen of een rode kaart uitdelen aan een specifieke vorm van duurzame energie dan wel een goede weg is?

1960 De heer **ANNAERT** (VVD): Waar het gaat om de leefomgeving, dan hebben wij met zijn allen in de afgelopen periode meegemaakt wat dat betekent als het gaat om Wind op land. Wij hebben zorgvuldige afwegingen gemaakt, wij geven geen rode kaart aan Wind op land, want daar hebben wij inmiddels al veel in geïnvesteerd en dat doen wij nog steeds. Sterker nog, Noord-Holland loopt daar als een van de twaalf provincies in voorop, maar wij kiezen nadrukkelijk voor een combinatie van dingen. Het is geen rode kaart, het is een van de kaarten waar wij op inzetten en dat is iets anders.

1965 Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Voorzitter, u zegt net geen rode kaart, maar ik heb begrepen dat andere VVD-fracties hebben gezegd: “U stelt dat u er geen nieuwe subsidie slurpende windparken meer bij wilt hebben, dat u alleen nog wilt opschalen en saneren.” Denkt u niet dat het een beetje voor de Bühne is als die 685,5 MW aan windmolens er gewoon komen in Noord-Holland? Zou dat niet weer een loze verkiezingsbelofte kunnen zijn?

1970 De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is zeker geen loze belofte, want tot op heden is de inzet van de VVD keurig netjes verwoord. Wij hebben de vorige keer al gezegd, het is voor de PVV altijd gemakkelijk om overal nee tegen te blijven zeggen. Dat zou voor ons misschien allemaal wel het gemakkelijkste zijn, alleen zo werkt het niet. Wij hebben destijds gezegd dat als het Rijk ons ertoe dwingt om dat soort beslissingen te nemen, dan zijn wij wel de partij die als zij daar een

- 1975 handtekening onderzet, dat ook uitvoert. Dat wij dat liever niet hadden gezien, daar hebben wij nooit een geheim van gemaakt, want het is niet ons favoriete middel. Maar als het gaat om de rode kaart, dan herhaal ik wat ik net tegen de heer Klein heb gezegd, het is een van de kaarten en de 685 is daar wat ons betreft het eindpunt op dit moment. Ik heb ook al aangegeven dat er ook nog andere manieren zijn om in Noord-Holland de doelstellingen te behalen behalve dan
- 1980 alles zelf hier neer te zetten. Wij kiezen dus voor de slimme mix. In verband daarmee wijst de VVD op de in juli jl. verschenen studie: 'Perspectieven op een volledig hernieuwbare energievoorziening in Noord-Holland'. Daaruit blijkt de enorme ruimtelijke en economische impact bij volledige invulling van hernieuwbare energie. De VVD kiest op dit moment nadrukkelijk voor een pas op de plaats en de focus richten op datgene wat binnen de huidige
- 1985 beleidskaders van Noord-Holland kan worden gerealiseerd. De VVD is er daarbij van overtuigd dat met de snelheid waarmee op dit moment de technologische ontwikkelingen plaatsvinden, er voldoende mogelijkheden ontstaan om binnen de kaders de Noord-Hollandse energiebehoefte meer duurzaam in te vullen dan de nu becijferde 56%. Ook wil de VVD nog eens nadrukkelijk bezien of moet worden vastgehouden aan het doel om de opgave helemaal op eigen grondgebied
- 1990 op te lossen. Bijvoorbeeld waar het gaat om grote windprojecten op zee zoals het Doggersbank Offshore Windmolenpark, liggen er in dat verband wellicht kansen. En nu we het toch over windmolens hebben, de VVD neemt waar dat Noord-Holland op koers ligt waar het gaat om het leveren van haar bijdrage aan de met het Rijk afgesproken opgave van in totaal 6.000 MW Wind op land. Het zij hier nog maar eens herhaald, zoals ook vastgelegd in het coalitieakkoord is
- 1995 maximaal 685,5 MW ook daadwerkelijk maximaal 685,5 MW. Ik begrijp uit onder andere de media, dat sommigen hier moeite mee hebben, wat uiteraard mag, maar ik constateer ook dat er sprake is van democratisch tot stand gekomen beleid, dat een rechterlijke toets al herhaalde malen heeft doorstaan. Dreigen met juridische acties vindt de VVD in dit verband contraproductief. Natuurlijk blijft de VVD benieuwd naar de uitkomsten van het toegezegde
- 2000 onderzoek naar energieopwekking uit kernsplijting van thorium, zoals verwoord in de Beleidsagenda Energietransitie. Waar het de duurzaamheidsdoelstellingen betreft, tot slot nog het volgende. Voor de VVD staat vast dat het hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid betreft van het Rijk, de provincies en de gemeenten. Daarbij past goed overleg tussen deze bestuurslagen om te waarborgen dat er sprake is van een level playing field. De VVD waakt er in dit verband
- 2005 voor dat er in Noord-Holland 'koppen op Rijksbeleid' ontstaan. Ruimte. De mainport Schiphol is dankzij het grote netwerk van internationale vliegverbindingen van cruciale betekenis voor onze economie. De mainport levert meer dan 100.000 banen op en is daarnaast van doorslaggevend belang voor het vestigingsklimaat in Nederland. De VVD heeft met interesse kennisgenomen van de dit jaar verschenen 'Actieagenda Schiphol', waarin voorstellen worden gedaan om de positie
- 2010 van de Mainport Schiphol verder te versterken. Naast het economische belang blijft ook aandacht bestaan voor de leefbaarheid en het wonen in de omgeving van Schiphol. Waar het om dit laatste gaat, geeft de brief van de staatssecretaris van I&M van 1 april 2016 aan de Tweede Kamer op hoofdlijnen weer welke aanpak bij het vraagstuk 'wonen en vliegen' wordt gekozen, en waarover met alle betrokken partijen is gesproken in de Omgevingsraad Schiphol. De VVD heeft
- 2015 vertrouwen in deze aanpak en is benieuwd naar de uitkomsten hiervan. Met het kabinet is de VVD van mening dat de mainport Schiphol samen met de andere mainports, de kritische basisinfrastructuur vormt voor een goede bereikbaarheid van Nederland in het algemeen en

2020 Noord-Holland in het bijzonder, en een belangrijke vestigingsfactor is voor bedrijven die
bijdragen aan onze toekomstige economische ontwikkeling. Uit de kabinetsreactie op het advies
van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur, getiteld "Mainports voorbij" blijkt dat veel
2025 waarde wordt gehecht aan ICT, die in Nederland een bijzonder belangrijke bijdrage levert aan de
economische groei. Volgens het CBS is de toename van ICT-kapitaal in de periode 1996-2009
verantwoordelijk voor een kwart van die groei. Tevens helpen nieuwe ICT-ontwikkelingen bij het
oplossen van maatschappelijke vraagstukken, bijvoorbeeld rondom duurzame energie- en
voedselvoorziening, duurzaam grondstoffengebruik, veiligheid of zorg. De beschikbaarheid van
voldoende betrouwbare en snelle netwerken is daarbij randvoorwaardelijk. Niet voor niets heeft
de minister van EZ de digitale infrastructuur als derde mainport van Nederland erkend. Het is een
goede zaak dat Noord-Holland hierbij ook een initiërende rol vervult. De VVD onderschrijft in
eerste instantie dan ook het voornemen van het college om de verdere ondersteuning van de
2030 uitrol van glasvezel in onze provincie nader te bezien bij de Kaderbrief 2018 en daarbij een
onderzoek naar de bestaande planning van de inzet van middelen uit de diverse
bestemmingsreserves te betrekken. Zie daarover de brief die GS gestuurd hebben over motie 25.
De VVD ziet om de redenen zoals hiervoor genoemd, het belang in van eersteklas
internetvoorzieningen in Noord-Holland. Wij staan daarin overigens niet alleen. Dit blijkt alleen al
2035 uit het feit dat ik u als voorzitter zo meteen een motie namens de gehele coalitie over dit
onderwerp mag overhandigen. Natuurlijk worden ook de andere partijen in deze Staten
nadrukkelijk uitgenodigd zich bij deze motie aan te sluiten. Met de motie van de coalitie worden
de Staten nadrukkelijk in positie gebracht, om zodoende op basis van een uitgewerkte integrale
visie en uitwerkingsagenda tot afgewogen keuzes te komen voor de korte, middellange en lange
2040 termijn.

Motie 68/14-11-2016

Internetvoorzieningen in Noord-Holland

2045 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.*

Overwegende dat:

- *De ontwikkeling van een goede digitale infrastructuur van groot belang is voor de toekomstige welvaart en het toekomstige welzijn van alle Noord-Hollanders;*
- 2050 - *Betrouwbare internetvoorzieningen een voorwaarde zijn niet alleen voor economische ontwikkeling en woongenot in de buitengebieden, maar juist ook voor de ontwikkeling van de dienstverlening op scholen en in zorginstellingen in heel Noord-Holland en de behoefte hieraan nog niet in beeld is;*
- 2055 - *Er uit onderzoek is gebleken dat er in totaal 18.000 aansluitingen in het 'witte' gebied zijn en 95 procent daarvan bekabeld zou kunnen worden (en de overige 5 procent op een andere manier bediend kan worden maar wel zodanig dat het voldoet aan de 100 mbps-snelheid die de provincie ambieert.);*
- *Er in verschillende gemeenten geld gereserveerd is of dat binnenkort gaat gebeuren, om aan de aanleg van glasvezel in de witte gebieden bij te dragen en ook zij wachten op*
2060 *spoedige duidelijkheid van de provincie;*

- *Meer dan 19.000 actief- en niet actief gebruikte bedrijfspercelen in Noord-Holland vooralsnog niet zijn aangesloten op een Next Generation Access verbinding en dat dit gekoppeld aan de concurrentiepositie van Noord-Holland wel een toekomstige voorwaarde is voor het succesvol aantrekken en behouden van bedrijvigheid;*
- 2065 - *Dat de realisatie van een optimaal digitaal netwerk voor heel Noord-Holland complex is en dat daarmee veel provinciaal geld en andere grote belangen zijn gemoeid (1 miljard euro voor best mogelijke digitale netwerk en tot 50 miljoen euro provinciale middelen voor aanpak witte gebieden);*
- *Parallel aan het denken van de provincie ook werk wordt gemaakt van het verbeteren van*
- 2070 *de digitale voorzieningen in Noord-Holland vanuit de Rijksoverheid en Europa.*

Constaterende dat

- Al deze voor het provinciale handelen relevante elementen nog niet ten opzichte van elkaar zijn gewogen en omgezet in een integrale provinciale visie uitgewerkt met een korte, middellange en*
- 2075 *lange termijnperspectief, voor een toekomstvast digitaal netwerk voor heel Noord-Holland, maar de tijd wel dringt voor lokale initiatieven.*

Verzoeken het college:

- PS voor de kaderbrief 2018 een conceptvisie voor te leggen op de toekomst van het digitale*
- 2080 *netwerk van Noord-Holland met concept uitwerkingsagenda waarin zij de bovenstaande overwegingen integraal afweegt en aangeeft hoe de provincie zowel organisatorisch als financieel bij kan dragen binnen haar mogelijkheden, om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen aan gemeenten en initiatiefnemers*
- 2085 *en gaan over tot de orde van de dag.*
- Fracties VVD, CDA, D66, PvdA*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 2090 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik zou graag een toelichting willen op wat dit toevoegt aan het bestaande beleid. Volgens mij is dit ongeveer wat het college heeft toegezegd.

- De heer **ANNAERT** (VVD): Nee, op dit moment is het zo dat wij vooral bezig zijn met een discussie over de zogenaamde witte gebieden, maar wij als coalitie vliegen het veel breder aan op
- 2095 basis van de overwegingen die ik net in mijn algemene beschouwingen heb genoemd, waar het gaat om ontwikkelingen in de zorg en technologieontwikkelingen, kortom, een veel breder scala dan alleen maar kijken waar kunnen wij de witte gebieden nog ontsluiten. ICT wordt de toekomst en is in feite nu al bepalend voor heel veel zaken. Wij denken dat het goed is dat de provincie daar op integrale wijze met een visie gaat kijken naar alle ontwikkelingen die zich voordoen, dat
- 2100 brede scala, wat kunnen wij als provincie daarbij naar de toekomst toe gaan betekenen. Dit is nou echt zo'n onderwerp waar je echt een lange termijnvisie op moet hebben, want het wordt steeds belangrijker. Ik zou zeggen, leest u de tekst van de motie en de uitnodiging ligt er aan iedereen om zich daarbij aan te sluiten. In de resterende Statenperiode wordt wat de VVD betreft,

2105 prioriteit gegeven aan een zorgvuldig en participatief proces waar het de totstandkoming van de
 nieuwe Omgevingsvisie en Omgevingsverordening betreft. Niet praten over of tegen alle
 betrokken stakeholders, maar met hen luidt het devies. De VVD heeft met instemming
 kennisgenomen van de eerste stappen die hierbij binnenkort worden gezet. Ook pleit de VVD
 voor faciliteren in plaats van reguleren en maatwerk als uitgangspunt. Met het meer en meer op
 2110 stoom komen van de economie, ziet de VVD ook dat er weer volop gebouwd wordt in Noord-
 Holland. Tegelijkertijd constateren wij dat waar de vraag het aanbod overstijgt, druk op de markt
 ontstaat en woningprijzen soms tot recordhoogte stijgen. Recent heeft het Economisch Instituut
 voor de Bouw het onderzoek 'Investeringsopgaven in twaalf provincies' uitgebracht. Hierin wordt
 in heldere bewoordingen beschreven hoe planaanbod en huishoudensgroei zich ontwikkelen tot
 2025. Voor Noord-Holland lijkt dat in eerste instantie voor deze periode aardig in evenwicht te
 2115 zijn. Probleem hierbij is echter – en dat is volgens mij ook door mevrouw De Meij genoemd – dat
 ongeveer de helft van het planaanbod uit zogenaamde 'zachte locaties' bestaat, ofwel locaties
 waarvoor geen bestemmingsplan is vastgesteld. Er bestaat voor deze locaties dus geen garantie
 dat die ook daadwerkelijk bebouwd gaan worden. Dit betekent dat uitgegaan moet worden van
 de harde plancapaciteit, die dus slechts 50% van de huishoudensgroei tot 2025 kan opvangen.
 2120 Gevolg: nog meer woningdruk en nog hogere prijzen. Overigens, dat het ombouwen van
 kantoren, winkels en oude fabrieken tot 2016 bijna 2.500 nieuwe woningen in Amsterdam heeft
 opgeleverd, is uiteraard zeer positief te noemen. Vraag: is het college nog steeds van oordeel dat
 de woningbehoefte bovenal binnenstedelijk kan worden opgevangen, en zo ja, kunnen de Staten
 er dan op rekenen dat er in Noord-Holland een daadwerkelijk evenwicht zal zijn tussen
 2125 planaanbod en huishoudensgroei? Naar verwachting wordt eind november het 'Definitieve
 Kustpact' gesloten. Het convenant met deze naam is weliswaar klaar, maar nog niet openbaar.
 Wat wel al duidelijk is, is dat provincies, gemeenten, waterschappen, natuurorganisaties en de
 toeristische sector per provincie gaan bepalen waar wel en waar niet gebouwd kan worden. In dit
 verband baart het de VVD zorgen dat er op voorhand al protest is aangetekend door de
 2130 recreatieondernemers, verenigd in Recron, Horeca Nederland en de watersportbranche. Hieruit
 zou kunnen worden afgeleid dat de belangen van ook deze voor Noord-Holland belangrijke
 sector onvoldoende hun plek hebben gevonden in het convenant. Wij zijn uiteraard zeer
 benieuwd hoe de uitwerking van het convenant verder vorm krijgt in Noord-Holland. Groen. In
 relatie tot leefbaarheid is het van belang dat de inwoners van Noord- Holland in de nabijheid van
 2135 hun woonomgeving kunnen ontspannen en recreëren. De Noord-Hollandse recreatiegebieden
 zoals Spaarnwoude of de Loosdrechtse plassen, voorzien in belangrijke mate in die behoefte. De
 VVD maakt zich echter al langere tijd zorgen over de financiële houdbaarheid van het beheer van
 deze gebieden. De deelnemende overheden lopen hierbij het risico dat er hogere bijdragen
 moeten worden betaald om te voorkomen dat achterstand in onderhoud afbreuk doet aan de
 2140 aantrekkelijkheid van de gebieden. De VVD is er voorstander van dat er snel naar mogelijkheden
 wordt gezocht om de kosten te drukken en meer inkomsten te genereren, zodat de financiële
 uitholling van de reserves binnen de schappen een halt kan worden toegeroepen. Wij hechten
 eraan te benadrukken dat binnen het coalitieakkoord is afgesproken dat de gemeenschappelijke
 regelingen meer moeten kunnen gaan inspelen op inverdienmodellen, waardoor inkomsten en
 2145 uitgaven beter in balans komen. De VVD wil de verdienkansen die er voor de schappen liggen,
 niet bij voorbaat de nek omdraaien door bijvoorbeeld grote publieksevenementen uit deze

gebieden te weren. Ook dit is een vorm van recreëren die bovendien door veel Noord-Hollanders en bezoekers van buiten de provincie zeer wordt gewaardeerd. Ook vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de spanning die kan ontstaan tussen de belangen die gekoppeld zijn aan de
2150 verdere totstandkoming van het NNN en de ontwikkelingsmogelijkheden, die nodig zijn om de schappen ook duurzaam financieel gezond te houden of te krijgen.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Nog even op het voorlaatste punt. Heeft u afgelopen week kennisgenomen van het bericht dat voor de activiteiten in het Diemer bos, de beheerder van het
2155 Diemer bos 25.000 euro moest toeleggen vanwege het feit dat er festiviteiten zijn geweest?

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik moet eerlijk zeggen, dat bericht ken ik niet, maar als u nu aan mij vraagt, reageer er eens op, dan is dat slecht ondernemerschap zou ik zeggen.

2160 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Ja, of het zou kunnen zijn dat het een activiteit was die misschien niet gepast was in dat gebied. Dat zou natuurlijk ook kunnen. Staat u open voor die mogelijkheid?

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik snap dat u die uitleg vanuit datgene waar u straks mee komt, er graag aan wilt geven. Ik constateer dat u mij iets voorlegt waarvan ik de inhoud niet ken, maar
2165 als ik hoor, er zijn minder mensen, dan heeft de ondernemer waarschijnlijk geen goede inschatting gemaakt of het heeft aan de weersomstandigheden gelegen. Alles is mogelijk.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dan wil ik u graag vertellen dat het ging om toeleggen op het beheer.

2170 De **VOORZITTER**: De heer Annaert neemt ongetwijfeld even kennis van het bericht na zijn eerste termijn.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dat is nou juist waar ik het in mijn betoog over had, het merendeel van die schappen moet al toeleggen en het wordt er niet beter op als wij allerlei dingen gaan
2175 verbieden zoals uw partij graag wil. Tijdens de vorige Statenvergadering zijn alle verordeningen vastgesteld die noodzakelijk zijn om de nieuwe Wet natuurbescherming per 1 januari a.s. ten uitvoer te brengen. Noord-Holland is er dus klaar voor. Nu de gans op de vrijstellingslijst is geplaatst, gaat de VVD ervan uit dat de discussie over de grote schade die er wordt geleden, snel tot het verleden behoort. Wij hebben echter niet de illusie dat de discussie over de jacht als
2180 zodanig daarmee ook verstomt. Sterker nog, de Staten zijn zelfs gedwongen om er binnenkort weer over te praten als gevolg van een ingediend burgerinitiatief dat op de agenda staat en weer komt. Wat in ieder geval wel duidelijk is, is dat wild als zeer duurzaam kan worden aangemerkt binnen de gehele voedselketen. Met het afschot van ganzen wordt de Noord-Hollandse menukaart rijker en gevarieerder. Een win-win situatie dus. Hoewel de Brexit op dit moment in
2185 Groot-Brittannië zelf nog volop aan discussie onderhevig is, kunnen wij ook in Noord-Holland de ogen niet sluiten voor de mogelijk nadelige gevolgen die de Brexit kan hebben voor de visserijsector in onze provincie. De VVD verzoekt het college hierbij nadrukkelijk 'de vinger aan de pols' te houden vanuit onze verantwoordelijkheid naar deze beroepsgroep toe. Cultuur en welzijn. Over dit programma kan ik kort zijn. Niet in de laatste plaats omdat dit programma is

- 2190 teruggebracht tot die zaken die tot de kerntaken van de provincie – ja, mijnheer Hietbrink, daar is hij weer – kunnen worden gerekend. De VVD schaart zich achter de geformuleerde prioriteiten op bladzijde 115 van de begroting. Financiën. Voor wat betreft de begroting als zodanig, is het college er weer in geslaagd een meerjarig sluitend perspectief te presenteren. Dat verdient een compliment. Onze risicopositie is ten opzichte van de weerstandscapaciteit verder verbeterd en
- 2195 kent een verhouding van 1 staat tot ruim 4. Daar waar de inkomsten van de provincie voor een belangrijk deel worden bepaald door de hoogte van het Provinciefonds, zijn wij natuurlijk zeer benieuwd of en welke wijzigingen een nieuw kabinet op dat punt in petto heeft. Ondanks die onzekerheid is de VVD ervan overtuigd dat de begroting in meerjarenperspectief bij dit college en deze coalitie in goede handen is en blijft. Een solide en robuust financieel beleid is een goede
- 2200 basis voor alle Noord-Hollanders. Duurzaamheid en continuïteit in dezen is naar het oordeel van de VVD van belang.

- De heer **VAN LIERE** (PvdD): Te midden van deze olie en asfalt voor groeiretoriek, was er even een sprankje hoop, de Brundtland-definitie. U gaat ook rekening houden met toekomstige generaties.
- 2205 U zou daar in uw betoog op terugkomen, maar dat heb ik toch gemist. Welke toekomstige generaties hebt u in gedachten?

- De heer **ANNAERT** (VVD): Ik heb gezegd in mijn betoog dat wat ons betreft, de definitie van leefbaarheid is en dat is in ieder geval zorgen dat als wij dingen doen, die de welvaart en het
- 2210 welzijn van de volgende generatie niet in de weg staan. Dat is de uitleg die ik hierbij heb gegeven en u kunt uit mijn betoog afleiden dat datgene wij aan het doen zijn, dat in ieder geval in onze visie niet in de weg staat.

- De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik heb een vraag gesteld over welke toekomstige generaties. Begrijp ik nou uit uw antwoord dat u het heeft over de toekomstige generaties Noord-Hollanders en dat de eilandbewoners van eilanden die door klimaatverandering elders moeten gaan wonen, niet
- 2215 behoren tot uw afwegingskader?

- De heer **ANNAERT** (VVD): Het zal de heer Van Liere niet vreemd in de oren klinken dat als wij hier
- 2220 algemene beschouwingen hebben over de begroting van Noord-Holland, met beleid van Noord-Holland, mijn beschouwingen zich in eerste instantie richten op het beleid van Noord-Holland en wat wij hier aan het doen zijn. Dat wij een deel van het geheel zijn, moge duidelijk zijn. Daar dragen wij ons steentje aan bij.

- 2225 Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Er wordt veel gemopperd, ook vandaag, ook weer in dit huis. Ik ga mijn spreektijd gebruiken om een optimistisch verhaal te vertellen met een ambitieuze blik richting de toekomst, zoals u dat van D66 gewend bent. En er is zeker reden voor optimisme. We zijn een provincie met een sluitende begroting, de economie trekt aan, en met de Noord-Hollanders gaat het bovengemiddeld goed in termen van welzijn en welvaart. En of welvaart en
- 2230 welzijn nu worden veroorzaakt door een auto voor de deur met bijbehorende parkeerplaats, een achterbank vol kinderen, prachtige natuur in de nabije omgeving of het hebben van een goede baan, verschilt voor iedereen. Het belangrijkste is dat Noord-Holland voor iedereen iets te bieden

heeft en dat is het geval. Die diversiteit van onze provincie en onze inwoners moeten we
 2235 koesteren, beschermen en stimuleren. Noord-Holland stimuleert duurzaamheid volop. Dat
 stimuleren doen we volop als het gaat om duurzaamheid. Het gaat immers niet alleen om onze
 generatie, maar ook om de generaties die na ons komen in Noord-Holland en daarbuiten. Kunnen
 zij nog van dezelfde schone lucht en mooie landschappen genieten als wij? Het antwoord is
 2240 simpel: niet als we de transitie naar een duurzame provincie geen prioriteit geven, dus werken we
 daar hard aan. Een belangrijk kenmerk van het Noord-Hollandse beleid is dat duurzaamheid een
 integraal onderdeel van het beleid is. De portefeuillehouder Infrastructuur verlengt de SolaRoad
 en vergroot het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's, de gedeputeerde Water omarmt een
 duurzaam sloepennetwerk, de gedeputeerde Cultuur doet aan groene herbestemming, en
 2245 duurzaamheid is een kernwaarde van de economische uitvoeringsagenda. Duurzaamheid is niet
 alleen iets van het openbaar bestuur. Door middel van duurzaamheidsfondsen wordt het
 bedrijfsleven gestimuleerd bij te dragen aan de transitie naar duurzame energie. Dat het werkt
 bewijst de MIT-regeling, waarbij het subsidieplafond zeer snel was bereikt. D66 ziet erop toe dat
 alle provinciale fondsen een net zo groot succes worden. Duurzaamheid en landschap. Nieuwe
 energie heeft een grote impact op het landschap. Dat moeten we nooit uit het oog verliezen.
 Naast een groene partij, is D66 een landschapspartij. De afweging tussen het belang van
 2250 duurzame energie en bescherming van het landschap is niet eenvoudig en soms ook niet
 makkelijk uit te leggen. Eenmaal gedane inbreuken op het kwetsbare landschap zijn niet terug te
 draaien. D66 is daarom blij dat de ruimtelijke verkenning duurzame energietransitie is
 uitgevoerd. Deze verkenning vormt een goede basis om met elkaar de discussie te voeren. Een
 open discussie over welke vormen van duurzame energie we nodig hebben in Noord-Holland om
 2255 een klimaatneutraal 2050 te bereiken. Het vaststellen van ons ruimtelijk kader voor zonne-
 energie is een mooi voorbeeld van hoe je na een uitdagende afweging komt tot een goede balans
 tussen duurzame energie en bescherming van het landschap. Een goede voorbereiding en
 uitgebreide afweging leiden uiteindelijk tot overeenstemming, hetgeen bevestigd werd door een
 unaniem besluit van PS. En wat een goede oplossing grootschalige zonne-energie kan zijn, blijkt
 2260 uit de SolarCampus Purmerend: zonnepanelen op niet gebruikte bedrijventerreinen. D66 hoopt
 dat goed voorbeeld doet volgen. Bescherming van natuur en landschap. Door de Omgevingswet
 en de nieuwe wet Natuurbescherming kunnen we als provincie meer sturen op de toekomst van
 onze landschappen. We moeten die regie pakken. Niet beleidsarm omzetten, maar echt met
 elkaar kijken hoe we de nieuwe wetgeving kunnen gebruiken om de waarde van ons landschap te
 2265 versterken. D66 pleit ervoor het nieuwe instrument Provinciale landschappen in te gaan zetten.
 Specifieke aandacht vragen wij voor de kust. De kust is voor onze provincie een gouden rand, een
 kwetsbare gouden rand. D66 is blij dat het Kustpact er ligt en dat er een rem komt op recreatieve
 bebouwing, als het daadwerkelijk wordt ondertekend en wat ons betreft gebeurt dat. Wij
 2270 verzoeken de gedeputeerde uitdrukkelijk het provinciaal beleid in overeenstemming te brengen
 met dit Kustpact – voor zover dit nodig is – en PS daarbij te betrekken. D66 wil daarover in
 gesprek en dient daarvoor een motie in samen met PvdA, GL en CDA.

Motie 69/14-11-2016

Kustpact

2275

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constaterende dat:

2280 *Op 25 oktober 2016 bekend werd gemaakt dat provincies, gemeenten en waterschappen in Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland en Friesland samen met Natuurmonumenten en Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (namens de Coalitie Bescherm de Kust), als ook de drinkwaterbedrijven, ANWB, StrandNederland, NBTC en Staatsbosbeheer een principeovereenkomst bereikt hebben over het Kustpact.*

2285 *Overwegende dat:*

- *Het pact wordt onderschreven door vrijwel alle relevante partijen: overheden en maatschappelijke organisaties in Noord-Holland;*
- *Het pact erkent dat onze kust van grote waarde is voor landschap, natuur, economie en mensen;*
- 2290 *- Het kustpact de te beschermen kernwaarden van de kust benoemt en onderschrijft: grootschaligheid, natuurlijkheid, vrij zicht, contrast tussen bebouwd en niet bebouwd gebied;*
- *In de hele kustzone alle nieuwe bebouwing (bestaande bebouwing, vergunde bebouwing en vergunde ontwikkellocaties) scherp begrensd wordt in daarvoor aangewezen zones en*
- 2295 *ook dan alleen als dit de kernwaarden van de kust respecteert of zelfs versterkt;*
- *Het pact harde procesafspraken bevat over hoe een en ander wordt opgenomen in het beleid van Rijk, provincies en gemeenten;*
- *PS nog geen kennis hebben kunnen nemen van de exacte tekst van het Kustpact;*
- *Wij goede nota hebben genomen van de brief van GS d.d. 10 november 2016 aan PS ten*
- 2300 *aanzien van de actualisatie Noord-Hollands kustbeleid;*
- *Er grote maatschappelijke onrust is over de kustbebouwing in onze provincie en wij deze onrust zo spoedig mogelijk willen wegnemen en wij mede daarom alert zijn op het proces.*

Verzoeken het college van GS om:

- 2305 *- Te onderschrijven dat er mede door de grote maatschappelijke onrust over de kustbebouwing een hoge mate van urgentie is om helderheid te krijgen over de huidige stand van zaken en het aanpassen van het beleid opdat ongewenste ontwikkelingen kunnen worden geëlimineerd;*
- *Aan te geven hoe de planning van het proces van actualisatie beleidskader Kust eruitziet;*
- 2310 *- Hoe PS bij dit beleidskader Kust worden betrokken;*
- *PS tevens te informeren over de inhoud van het Kustpact en in de gelegenheid te stellen hierop te reageren voordat ondertekening mogelijk op 30 november aanstaande plaatsvindt*

2315 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties D66, GL, PvdA, CDA

De VOORZITTER: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2320 Mevrouw **ZAAL** (D66): Niet alleen de kust is mooi. Noord-Holland barst van de prachtige
afwisselende natuur. Na een lange dag werken, even de natuur in. Dat is welzijn voor mij. Iedere
Noord-Hollander moet binnen vijf minuten een koe, schaap, boom of plant in de ogen kunnen
kijken en gelukkig gaat het goed met de Noord-Hollandse natuur. Vorige week lazen wij
2325 bijvoorbeeld dat de otter weer terug is in Noord-Holland. Ik werd blij van dat bericht, maar ook
verdrietig. Tjeerd Talsma die zich met zoveel passie en enthousiasme inzette voor de Noord-
Hollandse natuur, maakt dit moment niet meer mee. Maar we gaan door, en iedere 250 ha
nieuwe natuur zal in nagedachtenis van hem zijn. Bereikbaarheid. Ook bereikbaarheid per bus,
auto, fiets of vaartuig draagt bij aan welvaart en welzijn. Toch valt te constateren dat de
voorliefde voor wegen een enorme impact heeft op de provinciale begroting. D66 is daar altijd
2330 kritisch op geweest. De bereikbaarheid begint zich te ontwikkelen als het 'rupsje nooit genoeg'
van Noord-Holland en dat vindt mijn partij geen goede ontwikkeling. Na het oplossen van
bestaande knelpunten zoals de A8/A9 en de bereikbaarheid van de Haarlemmermeer, is het wat
D66 betreft genoeg met nieuwe wegen. Wij pleiten ervoor zelfs te kijken of we het onderhoud van
bepaalde provinciale wegen niet kunnen overdragen naar gemeenten, zoals in Denemarken al is
2335 gebeurd. We moeten eens kritisch kijken of alle wegen wel daadwerkelijk provinciaal belang
hebben. Onze voorzichtige conclusie is dat dit niet altijd het geval is. Ook zien wij de noodzaak
voor een lange termijnvisie op duurzame bereikbaarheid. Wij zullen als D66 het initiatief nemen
om hier als PS een discussie over te voeren, bijvoorbeeld door middel van een symposium.
Digitale bereikbaarheid. Bij bereikbaarheid hebben we het tegenwoordig niet meer alleen over
2340 asfalt, water of rails. Digitale infrastructuur wordt steeds belangrijker.

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik moet soms dingen even op mij in laten werken en zeker als ze van
D66 afkomstig zijn. 'Rupsje nooit genoeg' hoor ik u zeggen en u zei er meteen bij dat wat D66
betreft, er niet meer wegen bij moeten komen. Heb ik het zo letterlijk goed verstaan? Maar als
2345 dat nou straks in de praktijk de beste oplossing blijkt te zijn, dan gaan wij dat niet doen omdat u
dan het probleem het probleem laat zijn. Dat mag ik dan constateren.

Mevrouw **ZAAL** (D66): U hebt een eindpunt ten aanzien van windmolens, wij hebben een
eindpunt bij asfalt.

2350 De heer **ANNAERT** (VVD): Met een verschil, die 685,5 daar hebben wij volgens mij iets over
afgesproken, dat staat namelijk in het coalitieakkoord en daar kan ik dus naar verwijzen. Datgene
wat u naar voren brengt, is natuurlijk een hele interessante casus, maar ik ga terug naar de
vraag, als er dus een probleem is en dat kan alleen maar opgelost worden als alle deskundigen
2355 het daarover eens zijn, met een nieuwe weg, dan zegt u, nee, dan laten wij het probleem het
probleem.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Wat ik ook heb gezegd, is dat de bestaande knelpunten die wij voorzien en
die zijn voor de lange termijn vastgesteld, dat wij die gaan oplossen. Dat hebben wij afgesproken
2360 in het coalitieakkoord. Wat dat betreft zijn wij het eens. Wat ons betreft zijn er geen knelpunten
waarover alle deskundigen het eens zijn, dus ik denk dat het niet zo snel zal voorkomen dat wij

nieuwe wegen moeten aanleggen en als het zich wel voordoet dat alle deskundigen het erover eens zijn dat er ergens een nieuwe weg moet komen, dan zullen wij daar uiteraard over nadenken, maar ik wil wel het signaal meegeven dat wij voldoende asfalt hebben. De Raad voor
 2365 de Leefomgeving en Infrastructuur heeft recent geadviseerd dat een goede digitale infrastructuur een belangrijke basisvoorwaarde voor het vestigingsklimaat is. Daarom steunen wij de motie van de coalitie, die ingediend is door de VVD. Ook over de voortgang van de uitvoering van het coalitieakkoord kunnen we optimistisch zijn. En soms doet zich een unieke kans voor, een unieke kans die bij het sluiten van het coalitieakkoord niet voorzien was, maar zeer goed past binnen
 2370 onze doelen op het gebied van natuur en waterkwaliteit. Ik heb het natuurlijk over de Marker Wadden. D66 is trots dat het college het lef en de doortastendheid heeft om hieraan mee te doen. De Marker Wadden illustreren dat wij onze ogen niet moeten sluiten voor nieuwe ontwikkelingen. Een ander voorbeeld van zo'n ontwikkeling is het Parijse Klimaatakkoord. Dit akkoord laat zien dat alle overheden een tandje bij moeten zetten op het gebied van CO2-
 2375 reductie. Noord-Holland is de eerste provincie die dit akkoord vertaalt naar provinciaal beleid. Natuurlijk kunnen we dit niet alleen. Samenwerking met andere overheidslagen, bedrijven en inwoners is cruciaal en iedereen wil meedoen. Twee weken geleden deed een aantal bedrijven in het Financieele Dagblad een oproep om meer aandacht te besteden aan CO2-reductie. Noord-Holland moet deze bedrijven steunen. Ze zien verduurzaming niet als een bedreiging, maar juist
 2380 als een economische kans en zo is het. En ook de initiatieven van inwoners moeten niet vergeten worden. De oplossing van het klimaatprobleem begint klein, bij de mensen thuis. De bestaande woningbouwvoorraad is de grootste uitdaging op het gebied van duurzaamheid. Om de inwoners nog meer te betrekken bij verduurzaming, stelt D66 voor om klimaatforums en energieateliers te organiseren. Niet alleen indien er een windmolen of zonnepark in hun omgeving komt, nee, om
 2385 vooraf op te halen wat de inwoners willen en wat hun ideeën zijn. Dat past uitstekend bij de discussie die we binnenkort gaan voeren over de toekomst van ons energielandschap, de zogenaamde routekaart voor de energietransitie. Vier weken geleden heeft D66 haar 50e verjaardag gevierd. En een oude vos verliest zijn streken nooit. Wij blijven namelijk de noodzaak van bestuurlijke vernieuwing zien, hoewel die discussie wellicht niet meer zo op de voorgrond staat. Deze fractie heeft in ieder geval haar kroonjuwelen nog niet begraven. In dat kader pleit
 2390 D66 ervoor kritisch te blijven kijken naar onze kerntaken en de bijbehorende omvang en geografische ligging van de provincie. Hoe houdbaar is deze bestuurslaag nog? Wat doen we wel en wat doen we niet? Passen de grenzen van deze provincie nog wel bij haar taken? Wat ons betreft, wachten we niet tot het Rijk weer met een voorstel komt over herindeling, maar ga we
 2395 proactief de discussie aan over de toekomst van deze provincie. Ik hoor graag wat GS en andere partijen daarvan vinden. En als we het dan toch over de kroonjuwelen hebben. D66 is verheugd dat er meer aandacht is voor burgerparticipatie in Noord-Holland en kijkt met veel plezier terug op de goede discussies, die wij vorige week met elkaar hierover hadden. Burgerparticipatie in het middenbestuur is geen sinecure, maar D66 is blij dat er serieus over is gesproken. Wij zijn blij als
 2400 er een burgerinitiatief op onze agenda komt. We hebben recent het eerste burgerinitiatief mogen ontvangen en is er een nieuwe referendumverordening in de maak. Laten we met elkaar open blijven staan voor deze initiatieven. Wat D66 betreft, zijn wij niet 'gedwongen' om te spreken over een burgerinitiatief, wat wij er inhoudelijk ook van vinden. Het is een goede zaak dat

burgers iets op onze agenda plaatsen en dat wij dat serieus bespreken. Ik sluit af. Laten wij met
2405 elkaar open blijven staan voor initiatieven uit de samenleving.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Vorige week hebben wij in deze zaal tijdens een
indrukwekkende bijeenkomst afscheid genomen van Tjeerd Talsma. Ook vanmorgen hebben wij
hem hier herdacht. Ik wil vanaf deze plaats al diegenen danken die onze fractie sterkte hebben
2410 gewenst met dit verlies. Mijn fractie en ik, wij zullen ons werk voortzetten vanuit de idealen die
ook het politieke bestaan van Tjeerd hebben geïnspireerd. De afgelopen jaren zijn niet
gemakkelijk geweest voor de burgers van Noord-Holland. De economische crisis heeft grote
gevolgen gehad voor werkloosheid, inkomen en de publieke voorzieningen. Gelukkig zijn we,
mede dankzij het verantwoorde kabinetsbeleid, inmiddels in een fase van herstel. Ook de
2415 provincie heeft nu ruimte om nieuwe initiatieven te ontplooien, om te komen tot een meer
duurzame en inclusieve samenleving, waarin voor alle mensen plaats is met uitzicht op werk en
wonen en waarin recreatie voor iedereen toegankelijk is. Ons coalitieakkoord biedt ruimte voor
versterking van de arbeidsmarkt, een duurzame economie en mobiliteit, voor goede natuur en
een beter milieu. Financieel zit de begroting solide in elkaar. Daarvoor een compliment aan onze
2420 gedeputeerde en haar ambtenaren. Toch hier even aandacht voor de manier waarop onze
begroting in elkaar zit en de kaderstellende rol van PS. De effecten van het BBV hebben ook
invloed op de manier waarop wij gegevens tot ons krijgen en wij zouden de gedeputeerde willen
vragen in de toekomst de Staten mee te nemen in discussies over verbetering en verandering van
het BBV en de begrotingsmethodiek. Nog een financiële opmerking over de begroting. Via de
2425 stelpost macro-economische tegenvallers zit er mogelijk ruimte van 16,8 miljoen euro in de
begroting voor de jaren 2018 en 2019. Dat hangt af van een eventueel besluit van een nieuw
kabinet over nieuwe taakstellingen voor de provincie. Hopelijk weten we dat bij de bespreking
van de kadernota van volgend jaar, maar wij kunnen daarin niet lijdzaam afwachten. Een
intensieve lobby in Den Haag, mede met behulp van het IPO, lijkt ons de aangewezen weg. Wij
2430 dienen daartoe een motie in, welke wordt medeondertekend door de SP.

Motie 70/14-11-2016

Taakstelling provinciefonds

2435 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016*

Constaterende dat:

- *Voor de jaren 2018 en 2019 in de meerjarenbegroting een bedrag van in totaal 16,8 miljoen euro is gereserveerd voor macro-economische tegenvallers (en in 2020 opnieuw*
2440 *10,4 miljoen euro);*
- *Voor de komende jaren blijkens de brief van GS in antwoord op motie 25 de komende jaren nog uitvoering gerede mogelijkheden komen, hetgeen aan de orde komt bij de kaderbrief 2018, maar waar thans geen middelen voor beschikbaar zijn;*
- *De vraag of middelen die nu gereserveerd zijn voor macro-economische tegenvallers*
2445 *beschikbaar komen voor provinciale doelen, mede afhankelijk is van een eventueel taakstelling in een nieuw regeerakkoord op de provinciale middelen.*

Overwegende dat:

2450 *Mede gezien de gunstige ontwikkelingen van de financiën van het Rijk nieuwe bezuinigen op het provinciefonds niet noodzakelijk lijken.*

Verzoeken het College van GS om:

2455 *Eigenstandig en in IPO-verband te bevorderen (middels lobby) dat er in een nieuw regeerakkoord geen taakstelling op de provinciale middelen wordt opgenomen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdA, SP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2460

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, ik heb eerder gewezen op het belang van het coalitieakkoord. Voor de PvdA is het belangrijk dat er ruimte is gevonden voor een aantal activiteiten die uitvoeringsgereed zijn. Bij de behandeling van de kaderbrief is motie 25 aangenomen en met GS vinden wij de mogelijkheden in het kader van de Kop Werkt van groot belang. Het samen met de vier Kop-gemeenten aanpakken van concrete projecten aldaar, zullen van groot economisch belang zijn voor de Kop en de werkgelegenheid aldaar. Met de reservering van ruim 7 miljoen euro nemen wij nu een goede, eerste stap. Maar het doel blijft om totaal 30 miljoen euro te investeren in de Kop van Noord-Holland, 15 miljoen euro van de gemeenten en 15 miljoen euro van de provincie. Daar waar het gaat om de aanpak van Groen Kapitaal, ondersteunen wij de keuze voor de aanpak daarvan. Wij steunen ook het voorstel van het college om in de kaderbrief 2018 een keuze te maken over welke rol de provincie kan en wil nemen om in de gehele provincie glasvezel aan te leggen. Daartoe dient de coalitie een motie in die wij medeondertekenen. Een businesscase voor de gehele provincie zou voordeliger moeten zijn dan wanneer die opgeknipt wordt. Wij vinden dat initiatiefnemers die hier al enige jaren mee bezig zijn, duidelijkheid moeten krijgen en positief door de provincie benaderd zouden moeten worden en dat zou in zo'n aanpak verwerkt moeten worden. Wij zien de vergelijking van de businesscase voor de gehele provincie, afgezet tegen de businesscase van het initiatief in Texel, dan ook tegemoet. In motie 25 wordt ook gesproken over de aanpak van OV-knooppunten en wij gaan ervan uit dat er bij de kaderbrief 2018 concrete uitvoeringsvoorstellen liggen over de aanpak OV-knooppunten. Over de Marker Wadden zijn meer vragen. Later vandaag komen de voorstellen in deze Staten aan de orde. Ik zal daar niet op vooruit lopen. Er is een tweede beleidsveld waarvan mijn fractie vindt dat er sinds het tot stand komen van het coalitieakkoord, ontwikkelingen zijn die ons dwingen tot intensivering van beleid. De gevolgen van klimaatverandering zullen enorm zijn voor de wereld en onze samenleving. Nu de akkoorden van Parijs zijn geratificeerd, is er heel veel werk aan de winkel. Bij het voorkomen van de gevolgen van klimaatverandering speelt energietransitie een wezenlijke rol. Na de nodige omzwervingen hebben deze Staten een motie aangenomen, waarin GS worden uitgenodigd stappen te zetten, ook ten aanzien van de CO₂-reductie. Hoewel besluitvorming over de reactie van GS nog plaats moet vinden, hebben GS naar onze mening een aantal goede stappen in de juiste richting gezet. De kaders die wij met elkaar

2490 gesteld hebben op het gebied van hernieuwbare energie, verdienen wat de PvdA betreft nog meer ambitie en daadkracht. Dat vereist een actieve opstelling en lef. Dat betekent enerzijds dat wij niet bang moeten zijn om te praten over allerlei verschillende vormen van duurzame energie, maar ook dat het veel belangrijker is om concreet zaken te realiseren dan eindeloos met elkaar praten over wat er zou moeten of kunnen. Dus degenen die zeggen dat 685,5 MW onvoldoende
2495 is of dat wij dat niet zullen realiseren, zou ik willen zeggen, deze coalitie heeft zich verbonden om dat te gaan realiseren en dat zullen wij doen ook. Ik zie na afloop van deze periode iedereen in de ogen dat wij dat ook daadwerkelijk hebben gerealiseerd. En ik zeg dat met enige stemverheffing, speciaal voor de heer Van der Sluijs, omdat hij het goed in de oren moet knopen, want dat gaat gebeuren. Waar duurzame opwekking gestimuleerd wordt, mag de aandacht voor
2500 besparing niet ontbreken. Actieve promotie van elektrisch (OV-)vervoer en initiatieven voor energiezuiniger leven en werken, kunnen hieraan bijdragen. In die lijn past voor wat de PvdA betreft, het meedenken over en werken aan een goed netwerk van oplaad-voorzieningen, het met creatieve OV-oplossingen bereikbaar houden van kleine kernen en het voortgaan op de weg van milieuvriendelijkere industrie. Een groene transformatie uit ons rode hart gegrepen. Het
2505 natuurbeleid van onze provincie ligt goed op koers. Afgelopen jaar zijn meer dan de beoogde 250 ha aan het NNN toegevoegd. Een goed resultaat, complimenten daarvoor. Vanaf 2017 wordt de natuurwet van kracht. Bij de behandeling in de commissie hebben we aangegeven dat er een goede communicatie richting bewoners moet komen. Het gaat immers om hun, onze natuur. Komt zo'n communicatieplan er op korte termijn? Het Meerjarenprogramma Groen en
2510 Natuurbeheerplan 2017 zijn goede beleidsdocumenten. In de uitwerking hiervan zijn talloze maatregelen, subsidieregelingen en een groot aantal instanties betrokken. Die versnippering baart ons echter zorgen. We stellen daarom voor om met de nieuwe natuurwet in de hand, komend jaar een traject te starten voor een vereenvoudiging van het natuurbeleid. Graag de reactie van GS hierop. Er is een meerderheid in deze Staten die met zorg kijkt naar de
2515 ontwikkelingen rond bebouwing aan de kust. Het Kustpact verdient daarom een snelle doorvertaling naar de provincie.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik ben benieuwd naar de reactie van het college, maar ook naar wat de PvdA precies voor ogen heeft met vereenvoudiging van het natuurbeleid. Wat stelt u
2520 zich daarbij voor?

De heer **DEN UYL** (PvdA): Er is bij natuurbeleid sprake van een groot aantal regelingen, maatregelen, subsidieregelingen, veel instanties. Als je een goed natuurbeleid wilt hebben, wil je enerzijds een breed draagvlak met veel betrokkenen, maar anderzijds wil je ook effectief en
2525 efficiënt kunnen werken en dat laatste zou wat ons betreft beter kunnen. Daarom zeggen wij, laten wij goed kijken naar de infrastructuur rond natuur en natuurbeleid die wij hebben en of dat niet hier en daar wat eenvoudiger zou kunnen, zodat wij met hetzelfde geld beter resultaat kunnen boeken. Dat is iets wat ons voor ogen staat en waarop wij graag de visie van GS willen horen. Want het is niet zo, ieder belang wordt gediend en iedereen die wat roept krijgt wat – ik
2530 chargeer, maar dat mag ook in de politiek – dat je dan per definitie een beter beleid krijgt. Dus wij zeggen, kijk of het eenvoudiger en effectiever kan.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): U heeft niet een specifieke regeling in gedachten die dan moet sneuvelen?

2535

De heer **DEN UYL** (PvdA): Heeft u suggesties?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Nee, het was niet mijn suggestie.

2540

De heer **DEN UYL** (PvdA): Nee, u vraagt mij, maar alle suggesties zijn welkom. Er zit geen verborgen agenda bij. Ik was bij de bebouwing aan de kust. Het Kustpact verdient daarom een snelle doorvertaling naar de provincie. GS en PS zullen hierin samen moeten optrekken. Daartoe dienen wij samen met D66, CDA en GL een motie in. Wat ook aandacht verdient is de achterblijvende woningbouw in onze provincie, want de woningnood stijgt, niet alleen in Amsterdam, maar in de hele provincie. De jaren van crisis hebben geleid tot stagnatie van plannen of een achterblijvende productie. Het weer op gang brengen kost tijd, zeker in het licht van de komende nieuwe Omgevingswet. De PvdA pleit ervoor dat de provincie niet alleen monitort wat er aan plannen uit de regio's komt, maar ook zicht houdt op wat daarvan daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Achterblijvende regio's moeten vanuit de provincie actief gestimuleerd worden om de huisvestingshandschoen op te pakken. Een evenwichtige, goed gespreide woningvoorraad houdt Noord-Holland aantrekkelijk en aangenaam om te wonen. Voorzitter, het zal helder zijn dat wij deze begroting met overtuiging steunen.

2545

2550

2555

2560

2565

2570

2575

Mevrouw **KEUR** (CDA): 'Mevrouw, als u ergens in gelooft, dan moet u daaraan vasthouden en doorzetten, dan komt het resultaat vanzelf'. Aldus een leerling van de mbo-school uit Alkmaar die twee weken geleden het provinciehuis bezocht en waar ik mee in gesprek mocht, in het kader van het jeugdparticipatieproject van Prodemos. Zijn opmerking kwam op het goede moment. Ik vroeg mij die ochtend namelijk net weer af waarom ik mezelf toch altijd zo druk maak en denk de wereld te moeten verbeteren. Het antwoord kwam van deze jongen: omdat ik ergens in geloof. Voorzitter, zo had ik mijn algemene beschouwingen willen beginnen om vervolgens in te gaan op alles wat deze coalitieperiode al bereikt is uit het coalitieakkoord. Ook had ik willen zeggen dat het CDA met name trots is op het MKB-innovatiefonds, De Kop werkt en het Fonds Herbestemming Waardevolle Monumenten. Onderwerpen uit het CDA-verkiezingsprogramma die nu ook daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden. Onderwerpen die naar onze mening bijdragen aan de drie kernwaarden in deze provincie waar wij als CDA voor staan, namelijk leefbaarheid, dienstbaarheid en regionaal denken. Maar voorzitter, na de dag van woensdag en de uitslag van de Amerikaanse verkiezingen, ziet de wereld die ik zo graag een stukje beter wil maken, er toch wel anders uit en dat maakt me onrustig en stemt mij bezorgd. Want hoe kan het toch gebeuren dat een persoon die voortdurend discriminerende en opruiende taal uit, wordt verkozen tot een van de machtigste mensen van de wereld? We mogen en we kunnen dit op geen enkele manier relativeren en kunnen het naar mijn mening opvatten als een signaal. Een signaal dat de politiek niet kan negeren en dat ik hier wil noemen. Het betekent wat mij betreft dat politiek iets van mensen moet zijn en niet iets dat over mensen gaat, maar waar de mensen zelf totaal geen connectie meer mee voelen. En dan herhaal ik nog maar een keer de vraag die ik al eerder vanachter dit kathedraal heb gesteld: "Wat zijn wij hier nou met zijn allen aan het doen? Waar zijn

wij als volksvertegenwoordigers mee bezig?” Zullen er inwoners in onze provincie zijn die op het puntje van hun stoel zitten in afwachting van de inbreng van ons als partijen in deze Statenzaal vandaag? Zullen er inwoners zijn die vandaag alles in het werk hebben gesteld om hierbij aanwezig te kunnen zijn, omdat dit het hoogtepunt is van het politieke jaar? Zullen er inwoners zijn die niet kunnen wachten om te horen wat wij met z’n allen namens hen van plan zijn om uit te voeren en hoe we dat denken te financieren het komende jaar? Natuurlijk niet, zou ik bijna willen zeggen. En ik geef toe, als middenbestuur zitten we ook wel in de meest lastige en meest onzichtbare positie voor de inwoner, maar wij hebben als volksvertegenwoordigers toch een heel belangrijke opdracht en een mandaat. Wij staan namelijk aan de lat als volksvertegenwoordigers.

2580 Wij staan aan de lat, want er gebeuren dingen onder onze ogen waar wij als volksvertegenwoordigers invloed op hebben en waar we niet voor mogen weggijken. Want als wij weggijken en geen invloed hebben, wie dan wel? Ook al is het op kleinere schaal, er is het CDA veel aan gelegen dat de inwoners niet teleurgesteld zijn of raken in de provinciale overheid. Laten wij er dan ook echt voor gaan om de provincie een dienstbare, benaderbare overheid te laten zijn. Wij moeten de inwoners van Noord-Holland het vertrouwen geven dat er naar hen geluisterd wordt en niet aan hen voorbijgegaan wordt. We zullen als volksvertegenwoordigers onze rol moeten pakken en deze misschien hier en daar wel moeten terugpakken, want een inwoner begrijpt het bijvoorbeeld eenvoudigweg niet dat er in kleine kernen maar heel beperkt en binnen strikte normen gebouwd mag worden, waardoor zij niet in hun eigen dorp kunnen blijven wonen en dat dit vanuit Haarlem wordt geregistreerd. Een inwoner uit Andijk-Oost wil over het algemeen eenvoudigweg niet op Andijk-West wonen. En een inwoner uit Huizen wil niet zonder meer in Wijdmeren wonen. Een gemeentebestuur begrijpt dat beter dan een bestuur op afstand.

2590 Natuurlijk is het goed om met meer ogen naar ruimtelijke ordening van regio’s en gemeenten te kijken, maar volgens het CDA is het ook goed om regio’s en gemeenten hierin meer vrijheid en meer verantwoordelijkheid te geven. Dat is het regionale denken waar het CDA voor staat. Regionaal denken dat ook past bij de manier waarop wij omgaan met bebouwing langs de kust. Dat komt terug in de motie die wij samen met de coalitiepartijen hebben ingediend. Voor de inwoners wordt het er ook niet begrijpelijker en aantrekkelijker op als er al gecommuniceerd wordt als provincie, terwijl bepaalde besluiten nog door de volksvertegenwoordiging in PS moeten worden bekrachtigd, zoals GS na hun eigen vaststelling van de begroting de plannen voor volgend jaar al als een voldongen feit presenteren. Als er al wordt gecommuniceerd over besluiten die in feite nog geen besluiten zijn, wordt de vrijheid van volksvertegenwoordigers gevoelsmatig ingeperkt en worden inwoners niet op het goede moment geïnformeerd. Wij hopen en verwachten dat we het komende jaar daarover met GS het gesprek aan kunnen gaan.

2600 Hetzelfde geldt voor mogelijke verbeteringen en meer verduidelijking in de financiële verantwoording van de provincie.

2605

2610

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik neem aan dat GS hier zelf op zullen reageren, maar deze opmerkingen leiden bij mij tot een vraag. Moet ik het nou zo uitleggen dat u eigenlijk zegt dat door persberichten die van de zijde van GS uitgaan, PS niet meer in positie zijn om nog ergens iets van te vinden? Moet ik het zo strikt uitleggen?

2615

Mevrouw **KEUR** (CDA): U bent altijd heel goed in strikt uitleggen, daarom zou ik het niet zo strikt willen uitleggen in dit geval. Ik heb het over gevoel gehad, gevoelsmatig, als bepaalde persberichten naar buiten zijn gekomen met een kop waarmee geïmpliceerd wordt dat het om een voldongen feit gaat, je je daardoor beïnvloed mag voelen. Het gaat om een gevoel. Hetzelfde geldt overigens voor mogelijke verbeteringen en meer verduidelijking en daar hebben ook andere collega's al iets over gezegd, in de financiële verantwoording van de provincie. Ook daar zouden wij graag met GS nader willen denken.

De heer **ANNAERT** (VVD): We praten dus over gevoel. Dat zou veronderstellen dat ik ongevoelig ben of dat er geen sprake mag zijn van gevoel. Het ging er mij om duidelijk te krijgen of wij als Staten in de ogen van het CDA er niet meer toe zouden doen.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dan heeft u niet geluisterd naar het begin van mijn betoog, maar ik zou zeggen, lees het nog eens na. De inwoner in een willekeurig buitengebied begrijpt ook niet waarom de uitrol van een dekkend netwerk met snel internet voor de hele provincie op zich laat wachten. Ondernemers en gemeenten staan in de startblokken en kunnen in feite niet wachten. Er is gedegen onderzoek gedaan naar alle ins en outs, maar er zal nu toch wel snel iets moeten gaan gebeuren om de leefbaarheid waar wij als CDA voor te staan, op peil te houden of zo mogelijk te vergroten. Te meer daar er een niet te missen kans voorligt, want de regels voor staatssteun op dit punt zijn tijdelijk versoepeld. De provincie speelt hierbij een heel belangrijke rol als aanjager, regievoerder en waar nodig, ondersteuner. Ondernemers maar ook particulieren, worden belemmerd in hun dagelijks leven en lopen achterstand op. Laten we als PS en GS deze handschoen gauw oppakken en zoals wij in een gezamenlijke motie met VVD, D66 en PvdA hebben omgeschreven, bij de kaderbrief een plan hebben hoe en of we dit financieel en praktisch gaan aanvliegen. De eerder door het CDA toegestuurde motie is hiermee ingetrokken voor alle duidelijkheid. Dat de gemiddelde inwoner nauwelijks een idee heeft wat wij hier doen, is geen onderschatting van mijn provinciegenoten. Integendeel, het is een appèl aan ons, als leden van PS om een brug te slaan en een appèl aan ons om vooral duidelijk te zijn en in sommige gevallen ook de rug recht durven houden. Ik had dus een mooi gesprek met de mbo-leerlingen twee weken geleden hier in deze vergaderzaal. Ik was onder de indruk van hun duidelijkheid en onbevangenheid, maar ook van de enorme mate van onderling respect waarmee ze het debat in gingen. Ik had al een groot vertrouwen in de generatie die na ons komt en werd weer volop in dat vertrouwen bevestigd. Laten wij ook vooral een positief voorbeeld zijn voor de generatie die na ons komt en de bewegingen die er zijn om ons heen, als motivatie te zien om de wereld en onze provincie een beetje beter te maken. De fractie van het CDA is ervan overtuigd dat we dat samen kunnen en is volop bezig met het voorbereiden van initiatieven om de daad bij het woord te voegen.

De **VOORZITTER**: Het is nu 13.10 uur. Mijn voorstel is om tot 14.00 uur te gaan lunchen en mijn verzoek aan de leden van het college zou zijn om om twintig voor twee in de GS-kamer bij elkaar te komen. De vergadering is geschorst. Ik heropen de vergadering.

2660 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Allereerst hartelijk dank voor alle complimenten voor het vele goede werk dat verricht is en de beantwoording van de technische vragen. Uiteraard worden die door ons doorgegeven aan degenen die de complimenten toekomen. In de richting van mevrouw Bezaan kan ik alleen maar aansluiten bij de reactie van de heer Annaert. Ik ben lichtelijk verbaasd over de bijdrage. Er werd gesproken over financiële onzekerheden bij de Duinpolderweg, HOV 't

2665 Gooi en de Westfrisiaweg. Ik heb in de commissievergadering helemaal niets gehoord over die zorgen en als ik die vragen wel had gehad, had ik ze kunnen beantwoorden. Ik verwijs u korthedshalve naar de risicoparagraaf en de rapportages over de financiële situatie van het HOV 't Gooi en de Westfrisiaweg. Verder heeft mevrouw Bezaan gesproken over het lenen of de opcenten verhogen en de burgers laten opdraaien voor al die zaken. Ook die discussie is

2670 uitgebreid gevoerd naar aanleiding van de jaarrekening in de commissie en ook toen heb ik de PVV niet gehoord over dit onderwerp. Ik verwijs u korthedshalve naar de notulen van de betreffende vergaderingen. Stand van zaken NUON-gelden, ook daar is in de commissie niet naar gevraagd, anders had ik u kunnen verwijzen naar pagina 262 en volgende van de begroting, want daar staat het aangegeven. Ook over het OV heb ik u in de commissie M&F niet gehoord. U hebt

2675 gesproken over een daling van 25% waarnaar gestreefd wordt, maar er is een stijging van 14%. Het enige waar wij het over hebben in uw woorden – en ik moet zeggen dat ik dat nogal badinerend vond – was schoenen op de bank. Volgens mij begint fatsoenlijk gedrag met je fatsoenlijk gedragen in het OV en daarbij hoort dat je niet met je schoenen op de bank zit, dus ook dat vinden wij een incident en al deze incidenten worden geregistreerd, voor zover wij er

2680 melding van krijgen. Het klopt dat in 2015 sprake is geweest van een stijging van het totaal aantal incidenten, maar dat is nog steeds een daling van 10% ten opzichte van het peiljaar 2013 en die stijging is landelijk en heeft vooral te maken met het feit dat door de vakbonden het personeel extra is aangespoord vooral alle incidenten te melden en dat heeft geleid tot een hogere meldingsbereidheid. Hartstikke goed, want als we het niet weten, kunnen wij er niets aan

2685 doen. Veiligheid in de bus, veiligheid op de halte wordt gewaardeerd met een cijfer gelijk of hoger dan een 8,0. Veiligheid in het algemeen wordt in de Gooi en Vechtstreek en Haarlem-IJmond gewaardeerd met een 7,9 en in Noord-Holland-Noord met 7,8. Die cijfers liggen boven het landelijk gemiddelde. Het landelijke actieplan Sociale veiligheid waar u naar verwijst, is samen met alle opdrachtgevers inclusief het Rijk en alle vervoerders opgesteld. Als doelstelling is

2690 geformuleerd een vermindering van het totale aantal A-incidenten op landelijk niveau. Wij werken samen met de vervoerder om onze doelen en de doelen uit het actieplan te bereiken. Wat wij niet wilden als overheden is dat er een generiek bedrag zou worden opgelegd om te besteden aan sociale veiligheid. Als opdrachtgevers zijn wij van mening dat wij gelden inzetten waar dat nodig is. Wij stellen eisen op het gebied van sociale veiligheid in de concessies, aantal BOA's, camera's

2695 in de bus, rechtstreeks contact met de verkeersleiding bij incidenten, etc. Een voorbeeld van wat wij gedaan hebben en dat is inspelend op de actualiteit, stenen gooien door de busruiten eerder dit jaar. Naar aanleiding daarvan hebben wij extra frontcamera's laten plaatsen, die hebben wij ook gefinancierd, om zo daders sneller te kunnen oppakken. Na het aanbrengen van die camera's heeft nog een keer een incident plaatsgevonden in Heemskerk en daarna niet meer. Mevrouw

2700 Alberts zegt dat er niets spannends in de begroting staat. Toen dacht ik, ik ben toch een beetje teleurgesteld, want ik vind het hartstikke spannend. Er staat namelijk precies in wat wij het komende jaar allemaal gaan uitgeven op het gebied van economie, bereikbaarheid, water,

ruimtelijke ordening en dat is een bedrag van om en nabij 600 miljoen euro. Noem het maar niet spannend. De heer Hietbrink zegt dat het duidelijk is dat meer asfalt geen oplossing voor de
2705 verbetering van de mobiliteit is. Toen was ik enigszins verbaasd. Ik vroeg mij af wanneer hij voor het laatst op de A2 was en of hij vindt dat het daar niet verbeterd is en of hij recent ook nog heeft gekeken op het stuk A1 waar men bezig is met de aanleg van meer asfalt en de enorme verbetering van de doorstroming op het deel waar het klaar is. Ik kom er zo goed als dagelijks en ik vind het echt een aanzienlijke verbetering, zowel op de A2 als op de A1. Misschien dat u er
2710 vaker komt dan ik en dan hebben wij het over verschillende momenten van de dag en hebben wij daar een verschillende visie op. U riep een heleboel in korte tijd, Texelhopper uitrollen op het vasteland, verbetering van de bereikbaarheid Den Helder, verdubbeling van het spoor, vertramming van de Zuidtangent. Volgens mij hebben wij allemaal heel veel wensen. Ik vroeg mij af, gaat u dan ook nog met concrete ideeën komen hoe wij dat zouden moeten doen, dat bleef
2715 een beetje in de lucht hangen, dus ik wist niet precies wat ik ermee moest. Mevrouw De Meij heeft volgens mij geen concrete vragen aan mij gesteld over de begroting, behalve dan dat zij het saai vond. Ik wil wel proberen ter voorkoming van nog meer energiedrankverbruik, om haar de spanning in de begroting een keer uit te leggen, want volgens mij kan ik dat heel goed en misschien kunt u het dan net zo spannend vinden als ik. Het scheelt energiedrank want volgens
2720 mij is dat ontzettend slecht voor je huid. De heer Klein vraagt mij naar walstroom in het NZKG. Ik weet niet of hij weet wat er al gebeurt op het gebied van walstroom en wat de problemen zijn van het verder uitrollen van walstroom, bijvoorbeeld voor de cruise, dat is namelijk het ontbreken van internationale standaards en de invloed op de internationale concurrentiepositie. Om te zeggen, wij als Noord-Holland gaan even aan die kar sleuren en wij gaan ervoor zorgen dat overal in het
2725 NZKG en dan ook in Den Helder neem ik aan, voor de schepen waar dat nog niet voor bestaat, walstroom aan gaan leggen, dat gaat volgens mij de positie van het NZKG niet verbeteren economisch gezien. Ik voel daar eerlijk gezegd niet heel veel voor, juist met het oog daarop. De VVD vraagt welke mogelijkheden er zijn in de provinciale programmering en de lokale regionale projecten in relatie tot die 200 miljoen euro in het MIRT. Die 200 miljoen euro is nog niet
2730 gelabeld, zoals u zelf terecht aangaf. Ik hoop dat wij met de minister de kans grijpen om te kijken hoe wij ervoor kunnen zorgen dat niet het type infrastructuur wordt bekeken, maar het netwerk als zodanig en dat wij die 200 miljoen euro kunnen gaan inzetten daar waar de problematiek het grootst is. Wij moeten ons wel realiseren dat er nog een aantal grote knelpunten op de Rijksinfra zitten, maar mijn vrees is dat wij die met 200 miljoen euro niet
2735 oplossen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het stuk op de A1 tussen knooppunt Muiden en knooppunt Eemnes. Als je daar een oplossing voor wilt bedenken, dan ben je echt een veelvoud kwijt van die 200 miljoen euro. Hetzelfde geldt een beetje voor de A9 boven knooppunt Raasdorp, daar is het ook niet koek en ei en ook dat zal veel geld vragen om het probleem op te lossen en de vraag is in hoeverre dat nog in verhouding staat tot het aantal automobilisten, in
2740 feite wat de MKBA oplevert. Ik hoop dat wij kunnen kijken naar het netwerk als zodanig. Gelijktijdig heb ik wel oog voor de knelpunten op de Rijksinfra. Dat is een beetje het hybride antwoord op uw vraag. U zegt, wij zijn verrast en verbaasd over berichten over de PTA. Wij kunnen die verrassing en verbazing delen. Ik sloeg lichtelijk van mijn stoel. U vroeg, is dit nou een oneigenlijk argument in relatie tot de bruggen en neemt u nou een ander standpunt in. Het
2745 antwoord op het laatste is nee, maar dat neemt niet weg dat de zorg groter wordt. Als je ziet dat

er gesproken wordt over bruggen over het IJ, dan weet je dat dat zijn impact gaat hebben op de
cruisevaart. Als dat lage bruggen zijn, dan gaat het ook invloed hebben op de containervaart.
Volgens mij is en blijft het NZKG een van de belangrijkste motoren van de Noord-Hollandse
economie, in ieder geval van de MRA, dus de zorgen die wij hebben, zijn allerm minst afgenomen
2750 door de laatste uitlatingen en mijn grootste zorg is dat dat betekent dat een groot deel van de
cruisevaart het NZKG op een gegeven moment niet meer wil aandoen en dat is het slechtste wat
wij kunnen hebben. Het is in verband gebracht met overlast gevende toeristen, maar volgens mij
doen deze toeristen dat niet. Zij slapen niet in een Airbnb, zij slapen aan boord, zij lopen niet
met rolkoffers door de stad en volgens mij hangen ze ook niet dronken in portieken, want ook
2755 dan zijn ze aan boord, maar zijn het juist degenen die per schip per jaar zorgen voor 500.000
euro aan omzet die gegenereerd wordt in Amsterdam en daar vaart volgens mij vooral de
Amsterdamse middenstand wel bij en die moeten wij koesteren en niet afknijpen. U zegt, hoe zit
het met Heijmans en de Westfrisiaweg. Ik heb er in beslotenheid van de commissie een en ander
over gezegd. Als het goed is, dan hebt u afgelopen vrijdag vernomen dat Heijmans ook de
2760 werkzaamheden op het westelijk deel heeft neergelegd. Ik ben er natuurlijk niet gelukkig mee,
zeg ik eufemistisch en wij doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de veiligheid gewaarborgd
blijft, want je wilt niet dat daar ongelukken gebeuren. Het paradoxale is natuurlijk wel dat als
mensen een situatie als onveilig percipiëren, zij dan zelf ook voorzichtiger doen. Daar ligt mijn
prioriteit, omdat sommige tijdelijke situaties niet bedoeld zijn om zo lang te blijven liggen als nu
2765 helaas het geval is en daar moet je op acteren, maar tegelijkertijd kijken wij ook of wij het
probleem kunnen oplossen, maar twee, als dat niet lukt, hoe kunnen wij ervoor zorgen dat het
werk zo snel mogelijk hervat wordt. Wij kunnen daar gemakkelijk over praten, degenen die er last
van hebben zijn de mensen die daar wonen en werken of daar om een andere reden moeten zijn,
dus de bereikbaarheid is voor mij ook een groot goed. In de richting van mevrouw Zaal van D66,
2770 af en toe krijg ik het gevoel dat men niet precies weet waar wij als provincie mee bezig zijn, want
zij stelt dat de indruk bij D66 bestaat dat wij over wegen beschikken die niet van de provincie
zouden moeten zijn. Ik daag haar uit om met voorbeelden te komen, nadat ik gezegd heb dat wij
continu evalueren of een weg nog wel onderdeel moet zijn van het provinciale netwerk en als dat
niet zo is, dan proberen wij altijd om die weg af te stoten. Ik ben enigszins verbijsterd dat u met
2775 dit voorbeeld komt en het is jammer dat u dat niet in de commissie hebt gedaan, want dan
hadden wij het daar gewoon af kunnen handelen. De heer Den Uyl zegt dat hij graag
meegenomen wil worden in discussies over het BBV. Mijn antwoord in zijn richting is, als dat kan
zullen wij dat uiteraard doen, graag zelfs, gelijktijdig vraag ik of er een moment is geweest dat u
het gevoel heeft gehad dat dat niet gebeurd is, terwijl wij wel over de mogelijkheid beschikten
2780 om dat te doen, want soms zijn ook de wegen des BBV's ondoorgrondelijk en hebben wij niet
altijd de invloed daarop die wij zouden willen hebben. Ja, waar wij het kan, doen wij het, maar is
er een concrete aanleiding? Dan de moties en amendementen. Motie 55 van de SP over de
Texelhopper. De heer Bruggeman vraagt mij omwille van een eerlijke en correcte
oordeelsvorming de kostendekkingsgraad van de kleine busjes afzonderlijk te overleggen. Wij
2785 ontraden deze motie. De pilot Vervoer op maat op Texel is een integrale pilot en wij berekenen
de kostendekkingsgraad niet apart over de verschillende soorten, maar wij kijken of het
totaalconcept voldoet en dat is zo, dat voldoet uitstekend. Ik snap dat de heer Bruggeman dit niet
wil horen, maar dit is waar hij het mee zal moeten doen. Dan mede uit uw naam motie 57 van GL,

2790 motie onderzoek burgerbegroting. Wij hebben in de gauwigheid gekeken naar wat er in de diverse portefeuilles zou kunnen zitten waarmee je hier iets zou kunnen doen, maar het schaalniveau van de gemeente is niet het schaalniveau waarop de provincie acteert en dat betekent dat het voor ons heel moeilijk is om naar wijken en buurten te kijken. Bij mijn portefeuille mobiliteit gaan wij niet over de bereikbaarheid van de buurten en de wijken, maar wij gaan over de bereikbaarheid van de regio in totaliteit en daarom is het heel ingewikkeld om 2795 lokale vormen op te schalen naar de provincie. Ik voeg eraan toe dat een internationaal vergelijkend perspectief wat ons betreft niet aan de provincie is.

De heer **HIETBRINK** (GL): Daarop aansluitend. Ik denk dat wij heel dicht bij elkaar zitten. Die worsteling hebben wij ook gehad, wij vinden het ook ingewikkeld om te kijken of je dat zou 2800 kunnen opschalen. Eigenlijk is de motie niets anders dan een verzoek om daar iets langer dan alleen tijdens de lunch over na te denken en nog eens goed te kijken of er nog andere mogelijkheden zijn, eventueel ook in het buitenland – daarom is hij zo opgesteld – die nuttig zouden kunnen zijn voor de provincie.

2805 De **VOORZITTER**: Als wij het nou eens zo doen want wij hebben niet voor niets een werkgroep Burgerparticipatie, dat deze motie – en dan zou u hem in kunnen trekken – door de werkgroep Burgerparticipatie wordt opgepakt, want dit was veertien dagen geleden ook onderwerp van discussie. Zullen we het zo doen? Dan kijk ik ook naar de leden.

2810 Gedeputeerde **POST**: Dan heb ik er nog een van de SP en de PvdA over het bevorderen middels lobby dat er geen regeerakkoord komt waarin een taakstelling voor de provinciale middelen wordt opgenomen en dat wij dat eigenstandig in IPO-verband doen. Ik heb daar geen enkel bezwaar tegen, dus met alle plezier, want volgens mij varen wij er allen wel bij als wij dit doen, maar u kunt kaatsen en de bal verwachten. U bent beiden van een partij die vertegenwoordigd is 2815 in het landelijke en juist het landelijke beslist daarover, dus ik ga ervan uit dat u hetzelfde doet en dat u ook eigenstandig bevordert middels lobby dat er in het nieuwe regeerakkoord geen taakstelling wordt opgenomen, want via uw Tweede Kamerfracties heeft u daar ook invloed op en misschien nog wel meer dan IPO en het college. Als wij daar de krachten bundelen, dan zou het goed moeten kunnen komen.

2820 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. In eerste instantie heb ik begrepen dat de PVV zich zorgen maakt over de schuldenpositie van gemeenten. Het financiële toezicht van de provincie is primair gericht op een structureel en reëel evenwicht van de gemeentelijke begroting. De provincie toetst een aantal punten, zoals risico's, grondexploitatie en weerstandscapaciteit, maar vooral of er 2825 voldoende structurele baten zijn om de structurele lasten te dekken. Sinds vorig jaar is er in de regelgeving een set kengetallen opgenomen, die in samenhang een beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente en een van die kengetallen is gericht op de schuldenpositie en daarmee is de schuldenpositie een meer nadrukkelijker aandachtspunt geworden voor de toezichthouder. Het is waarneembaar dat op basis daarvan, meer gemeenten interesse hebben 2830 voor de ontwikkeling van de schuldenpositie, het is echter nog te vroeg om te zeggen of daar al verbetering in komt. Feit blijft dat het van belang is dat er een structureel evenwicht is in de

begrotingen tussen de structurele uitgaven en structurele baten. Dat is in eerste instantie prioriteit en wij nemen de schuldenpositie mee en heeft het ook de aandacht van de gemeenten gekregen. Ik heb ook nog iets gehoord van 50plus, die aandringt op meer bouwen in het buitengebied. Daarvoor wil ik u wijzen op de structuurvisie, waarin een aantal provinciale belangen is benoemd, u heeft daar een aantal provinciale belangen in genoemd, zijnde klimaatbestendigheid, duurzaam ruimtegebruik en ruimtekwaliteit en u heeft de invulling daarvan verankerd in de PRV en die is leidend voor het al of niet kunnen bouwen in het buitengebied. Daarvoor verwijs ik dus naar uw eigen beleid van PS. De VVD vroeg een en ander over de Actieagenda Schiphol. Die is opgesteld door het Ministerie van I&M en over een aantal onderdelen spreekt de Omgevingsraad zich uit en ook wij zijn in afwachting van een voorstel van de heer Alders, voorzitter van de Omgevingsraad, over de wijze waarop wij de komende maanden vanuit de Omgevingsraad op de Actieagenda zullen gaan reageren en wij zullen u daar zeker van op de hoogte houden. Een andere vraag van de VVD is wat het college kan zeggen om binnenstedelijk tot 2025 in de woonbehoefte te kunnen voorzien. Het aantal woningen in binnenstedelijke plannen volgens de definitie van de PRV bedraagt in Noord-Holland op dit moment 142.000 woningen en dat is voldoende voor de behoefte tot 2025, want die behoefte is berekend op 124.000. Een deel van die plannen is inderdaad nog zacht, dat zegt u terecht. Wij hebben de gemeenten vorig jaar al opgeroepen om ervoor te zorgen dat ze de zachte plannen eerder hard gaan maken. Tegelijkertijd is het op dit moment nog geen probleem, aangezien het ook verstandig is om niet meer dan drie tot vijf jaar voorraad aan harde plancapaciteit te hebben, anders verdwijnt de flexibiliteit in de programmering en bestaat het risico op onnodige plankosten en desinvesteringen. Wat ons betreft, zijn de binnenstedelijke mogelijkheden tot 2025 zeker aanwezig. Men moet er alleen voor zorgen dat op gezette tijden de gemeenten worden aangespoord om de zachte plannen hard te gaan maken. De PvdA deed een pleidooi voor de OV-knooppunten. Wij zijn druk bezig om in het kader van de Kennemerlijn en de Zaancorridor, twee van de lijnen uit het OV-knooppuntenbeleid, goed in kaart te brengen wat er nodig is om de stationsgebieden op te waarderen. Ik hoop u ten tijde van de kaderbrief 2018 een goed overzicht te kunnen geven van wat daarvoor nodig zal zijn. Daar wordt aan gewerkt. Verder is er een aantal moties ingediend. Motie 63, mevrouw De Meij, een van uw overwegingen klopt dus niet. Namelijk dat de gemeenten hun mandaat om zelf bouwplannen te beoordelen, hebben afgestaan aan de stuurgroep. Dat is pertinent onjuist, dat is niet het geval. Een aantal andere overwegingen klopt ook niet. Ik heb u in de laatste commissievergadering verteld hoe er in de stuurgroep is gesproken over de pilot Waterland. Dat staat ook in het verslag van de commissie RWW. Het dictum om op een correcte juridische wijze te handelen en af te handelen, daar kunnen wij natuurlijk niet tegen zijn, want wij doen niet anders dan op een correcte juridische wijze zaken behandelen en afhandelen. Ik laat het aan de Staten om te zien wat u hiermee wilt, maar houd er rekening mee, er is geen mandaat bij de stuurgroep om plannen te beoordelen. Daar kan ik niets aan veranderen, dat is zo. Dan motie 65, waarin u vraagt om het aantal daklozen opvangplaatsen in Noord-Holland te vermeerderen. De opvang van daklozen valt onder de verantwoordelijkheid van het sociale beleid van de gemeente en ik wil u nadrukkelijk ontraden om hier als provincie een rol in te vervullen. Dan nog twee moties over kustbebouwing. Ik heb veel fracties gehoord over hoe zij begaan zijn met het lot van de kust. Natuurlijk delen wij de passie, de belangstelling en de goede zorgen voor de kust. Ik heb iemand horen zeggen, het

2875 Kustpact ligt er, maar het Kustpact ligt er nog niet. In motie 67 staat dat wij iets moeten doen met de striktere afspraken in het Kustpact, maar in het Kustpact gaat het uitsluitend om procesafspraken. Dat staat in de brief die u vrijdag jl. bereikt heeft. In het Kustpact wordt afgesproken op welke wijze partijen met elkaar in overleg treden om ervoor te zorgen dat er op goede wijze met de kust wordt omgegaan. Het is een processtuk, dus inhoudelijk zal het

2880 Kustpact niets veranderen aan het huidige beleid. Het kustbeleid is in Noord-Holland in goede handen. Als er eventueel nieuw beleid zou moeten komen, want wij zijn bezig met een actualisatie van het beleid dat u in 2012 heeft vastgesteld, en als blijkt dat er een beleidswijziging komt, dan is het niet aan het Rijk, maar hier aan de Staten, want wij als provincie hebben de verantwoordelijkheid gekregen op het ruimtelijk economisch domein en dus ook voor

2885 de kust.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Maar vindt u niet dat de motie ook uitsluitend over het proces gaat, want dan zou ik zeggen, kijk er nog een keer naar en stel het preadvies bij.

2890 Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik maak eerst mijn betoog af. Over de teksten van het Kustpact, zelfs voor het proces, wordt nog steeds geschreven en sinds afgelopen vrijdag, u hebt de brief gekregen waarin stond dat Recron en HISWA en Koninklijke Horeca Nederland nog een aantal vraagtekens hebben en het op dat moment nog niet wilden tekenen, maar er vinden nu weer gesprekken plaats om iedereen bij de les te houden, want de kust is van ons allemaal en wij

2895 willen alle partijen er graag bijhouden. Er worden nu nieuwe tekstvoorstellen gedaan, die worden besproken en indien akkoord, worden die weer teruggelegd bij alle partijen, zoals de waterschappen, drinkwaterbedrijven, alle commerciële partijen, u heeft het in de brief kunnen lezen. Het proces om te komen tot het Kustpact is dus nog gaande en de tekst van het Kustpact ligt er dus nog niet. I&M hoopt het nog voor de kerst te kunnen ondertekenen en dat hopen wij

2900 met hen. Dan de moties. Motie 67 spreekt over het zo snel mogelijk omzetten van striktere afspraken in provinciaal beleid. Het zijn geen striktere afspraken, het zijn procesafspraken. U heeft het over de wijziging van de termijn waarbinnen bestemmingsplannen in overeenstemming moeten worden gebracht. Daar zit iets bijzonders in. U vraagt om een aangepaste termijn van een jaar voor het in overeenstemming brengen van bestemmingsplannen met de PRV. Pas

2905 wanneer de beleidsactualisatie Kust is afgerond – en u weet dat wij daarmee bezig zijn – en die tot wijzigingen in de PRV heeft geleid, heeft het zin om deze afweging te maken en de termijn te wijzigen, omdat wij dan pas de consequenties goed kunnen overzien. Er zou ook aan gemeenten gevraagd worden om binnen een jaar na vaststelling van de nieuwe PRV waarin het geactualiseerde beleid zou zijn vastgelegd, om hun bestemmingsplannen te wijzigen, maar wij

2910 moeten dan onderbouwen waarom dat besluit alleen geldt voor bestemmingsplannen bij de kust en niet geldt voor alle artikelen in de PRV. Dat is nogal een klus. Ik zou dat met deze motie in ieder geval niet doen. Hetzelfde wat u zegt, is het nemen van een voorbereidingsbesluit. Dat zou niet de juiste effecten bewerkstelligen.

2915 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Maar hebt u gezien dat het in deze motie alleen maar voor de kust geldt en niet voor alles. Daarom is de motie zo opgeschreven. Ik begrijp uw terughoudendheid niet zo

goed. Ik zou zeggen, yes, ik word gesteund door de Staten en dan kan ik straks mijn gang gaan de goede kant op.

- 2920 Gedeputeerde **GELDHOF**: Als u nu zegt, alleen voor de kust, dan moet u ook definiëren wat de kust is. Hoe breed is dat, is dat alleen het zand, zijn dat de duinen, is dat een strook achter de kust. Dat zijn allemaal dingen die nog komen vanuit het Kustpact en met de beleidsactualisatie die plaatsvindt. U moet daarna ook motiveren waarom u wilt gaan 'discrimineren' binnen het provinciale beleid. Waarom moet het bij een plan binnen tien jaar en bij het andere binnen een
- 2925 jaar? Dat moet allemaal nog uitgezocht worden. Het is nu eigenlijk te vroeg om dat nu te willen. Ik zou u dat ten eerste ontraden. Ten aanzien van het voorbereidingsbesluit, dat zou niet het juiste effect bewerkstellingen.

- De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik verbaas mij een beetje over uw interpretatie waar u het negatieve advies op baseert. Wij kennen inderdaad de inhoud van het Kustpact nog niet, dus als u zegt, dat
- 2930 woord strikter is niet op zijn plaats, dan zijn wij als indieners allesbereid om het woord 'strikter' te laten vervallen en het gewoon over afspraken te hebben, als dat de angel er uithaalt. Met betrekking tot het in lijn brengen met de termijn van een jaar, wij vragen u slechts met een voorstel te komen, dus u kunt dat invullen zoals u wilt, wij geven daar geen enkele sturing aan of
- 2935 het wel voor de kust en niet voor het andere moet gelden. Wij verzoeken u vooral om naar die termijn van een jaar te gaan en wijzigingen toe te passen, die in lijn zijn met de maatschappelijke afspraken en intentie van het Kustpact.

- Gedeputeerde **GELDFHOF**: Van belang is dat je nu met alle partijen een proces aangaat waarmee
- 2940 je ervoor zorgt dat er een goed beleid voor de kust komt. Wat u in feite doet, is dingen naar voren halen. Nu al afspraken maken voor een Kustpact waarvan u de tekst nog niet weet, waarvan iedereen roept, het wordt dit, het wordt dat, het wordt zus en zo en eigenlijk heeft u het nog niet eens gezien en zijn het alleen procesafspraken. Ik zou u willen vragen, op het moment dat partijen het erover eens zijn – en dan kom ik bij het laatste bolletje van motie 69 – zal het
- 2945 Kustpact als het ondertekend wordt, altijd onder voorbehoud van goedkeuring van PS worden getekend. Het gaat om het proces. Wij zijn volop bezig met de beleidsactualisatie. In december is er een bijeenkomst met alle partijen in Noord-Holland waarmee wij de volgende stap gaan zetten voor hoe wij met elkaar het Kustpact gaan invullen en u wilt al vooruitlopen en dingen gaan regelen, terwijl wij daar nog mee bezig zijn en u wordt erbij betrokken. Het is alsof u al dingen
- 2950 dicht wilt regelen, terwijl wij nog volop met elkaar in gesprek zijn.

- Mevrouw **ALBERTS** (SP): Het is een belangrijke motie, daarom gaan wij er nog wat dieper op in. Wat gaat u nou doen als er straks een ondernemer aan de slag gaat? Met andere woorden, u bent aan het praten, u bent partijen aan het horen, u draait zich om, en rats, de hele boel volgebouwd.
- 2955 Wat doet u?

Gedeputeerde **GELDFHOF**: Dat is de verkeerde veronderstelling dat alles volgebouwd wordt.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Er liggen plannen!

2960

Gedeputeerde **GELDFHOF**: Wij hebben al meerdere vragen van partijen gehad waarop wij hebben uitgelegd dat heel veel plannen, er zijn heel veel mensen met allerlei plannen, maar die bereiken uiteindelijk nooit de besluitvorming, omdat ze op voorhand worden afgevangen, omdat ze niet door de gemeente komen, omdat ze bij de provincie niet worden voorgelegd. U hebt het

2965

overzicht gekregen bij de beantwoording van de Statenvragen. Het is niet zo dat er opeens allerlei plannen klaarliggen. Ik ga nu wel zeggen waarom u dat voorbereidingsbesluit niet moet doen, want u wilt ongewenste kustbebouwing zoveel mogelijk bevriezen en dat zouden wij technisch juridisch voor een half jaar kunnen voor bebouwing die ongewenst is, maar zo'n bouwstop is eigenlijk niet de bedoeling van het Kustpact, noch van de provincie. Waar het om

2970

gaat, is dat je op een juiste en goede en verantwoorde manier met de gouden waarde van de kust omgaat. Het voorbereidingsbesluit biedt voor maximaal een half jaar de mogelijkheid om projecten tegen te houden en binnen een half jaar is het onmogelijk de beleidsactualisatie van de PRV te doorlopen en de PRV-wijziging af te ronden. Dat is gewoon onmogelijk. Een

2975

voorbereidingsbesluit kan niet worden verlengd en dat is pas efficiënt op het moment dat het geactualiseerde of nieuwe beleid, als u daartoe besluit, dan neemt u het voorbereidingsbesluit.

Op het moment dat u besluit, dat u zegt, dit wordt het beleid, nu neem ik een voorbereidingsbesluit en dan kan je het binnen een half jaar regelen. U heeft het beleid nog niet, u heeft alleen het huidige beleid. Dan is duidelijk wat de inhoudelijke beleidsactualisatie oplevert, inclusief de gedetailleerde zonering en eventuele wijzigingen in de PRV.

2980

De heer **HIETBRINK** (GL): Misschien moet ik proberen de vraag anders te formuleren en even uit de sfeer van de moties te halen. De zorg is dat er iets ongewenst gebeurt totdat het Kustpact er komt. Kunt u aangeven wat u doet met een aanvraag tussen nu en de ondertekening van het Kustpact?

2985

Gedeputeerde **GELDFHOF**: Aanvragen die nu binnenkomen, worden getoetst aan de huidige PRV en wat nu niet kan, kan straks ook niet.

2990

De heer **HIETBRINK** (GL): Maar u gaat dus nog geen rekening houden met het Kustpact dat er gaat komen?

Gedeputeerde **GELDFHOF**: U moet mij dan toch even zeggen, wat verwacht u dat het Kustpact gaat brengen wat er nu nog niet is?

2995

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik heb gewoon de krant gelezen zoals meerderen van ons, blijkt uit het aantal moties en ik hoop van het Kustpact – en nu spreek ik even als GroenLinkser – dat het Kustpact in ieder geval gaat zorgen dat de kust beschermd wordt en meer beschermd wordt dan nu. Dat zou ook pleiten voor terughoudendheid om besluiten te nemen als er nu aanvragen komen.

3000

Gedeputeerde **GELDFHOF**: De zorg voor de kust delen wij, het Kustpact zijn afspraken voor het hele land. Voor Noord-Holland hebben wij het juiste instrumentarium voor handen om ervoor te

zorgen dat er alleen gewenste ontwikkelingen aan de kust mogelijk gemaakt worden. Daar zit het probleem. Er is een beeld geschapen alsof er flatgebouwen in de duinen worden geplaatst in the middle of nowhere, en dat zijn dingen die gewoon niet kloppen met de werkelijkheid. Ik begrijp uw zorg, want ik dacht ook, als dat mogelijk is, dat willen wij helemaal niet. Dan zoek je dat uit en dan blijkt dat wij het juiste instrumentarium al in handen hebben om dat al te doen. Waar het vooral om gaat bij het Kustpact, is ervoor zorgen dat er een goede meer gedetailleerde zonering komt, en dat wij dat met alle partijen in de samenleving goed op een rij zetten.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik heb in mijn algemene beschouwingen het volgende over het Kustpact gezegd: "Inderdaad, de tekst is nog eens niet bekend, zelfs nog niet openbaar" maar ik heb ook aangegeven wat wel al duidelijk is, is dat provincies, gemeenten, waterschappen, natuurorganisaties en de toeristensector per provincie gaan bepalen waar wel en niet gebouwd kan worden. Bent u het met mij eens dat deze motie van een aantal partijen in feite inhoudt, wij gaan het even voor u bepalen?

Gedeputeerde **GELDFHOF**: De provincie is al in de lead om te bepalen waar het wenselijk is om wel of niet ontwikkelingen mogelijk te maken. Dat is al onze taak.

De heer **ANNAERT** (VVD): Dan heeft u misschien mijn vraag verkeerd opgevat. Zie hem juist als steun voor uw reactie. Ik wil graag zien dat mijn uitleg daarvan door u bevestigd kan worden, want zoals wij tegen de motie aankijken, heeft dat niks met overleg te maken, dat is, wij gaan nu even bepalen dat u maar moet stoppen, wij gaan een voorbereidingsbesluit nemen. Dat heeft toch niets met overleg te maken? En mijn vraag was, bent u het daarmee eens?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Nou begrijp ik uw vraag. Wij hebben het instrumentarium in handen, wij gaan daarover, maar wij willen dat doen in overleg met alle partijen aan de kust om tot een gezamenlijk en gemeenschappelijk gedragen toekomst voor de kust te komen. Volgens mij is dat iets dat volledig past binnen alles wat er met de Omgevingswet wordt beoogd, dat wij in samenspraak met alle betrokken partijen tot een gezamenlijk gedragen visie komen. En met de beleidsactualisatie zijn wij al gestart. In december vinden de eerste gesprekken met alle partijen plaats. Wat kan ik u nog meer bieden?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik maak mij steeds grotere zorgen als ik in uw brief lees, dat er volgens u in Noord-Holland inhoudelijk niets gaat wijzigen met het Kustpact, terwijl de hele maatschappelijke intentie achter dat Kustpact is om onwenselijke ontwikkelingen een halt toe te roepen. Als ik nu zie dat er tachtig strandhuisjes in Petten gebouwd kunnen worden, wilt u beweren dat binnen dit instrumentarium dit geheel in lijn is met wat wij maatschappelijk zouden willen?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Zoals ik al zei, de provincies hebben het juiste instrumentarium al in handen om ervoor te zorgen dat de gewenste ontwikkelingen zich bij de kust kunnen voordoen. Bij Petten is een geheel nieuw strand gerealiseerd, daar was eerst helemaal geen strand, er was een dijk. Er is nu een nieuw strand en conform het beleid met rust en reuring is daar een

mogelijkheid gecreëerd en op andere plekken is rust gecreëerd. Dat zijn gewenste ontwikkelingen die u met elkaar hebt afgesproken. Het beeld bestaat dat met het Kustpact alles op slot gaat, maar dat is niet juist. Weet heel goed dat juist het Kustpact onder andere met Natuurmonumenten gesloten wordt. Dat is wat kennelijk iedereen wil, hoewel

3050 Natuurmonumenten af en toe ook verhalen schrijft die totaal niet kloppen en een beeld schetst en iedereen gek maakt met wat voor rare dingen er aan de kust kunnen gebeuren, met Belgische toestanden in Noord-Holland. Ik kan het mij niet voorstellen, het kan helemaal niet volgens het huidige beleid. Dus een beetje met beide benen op de grond moet ik u adviseren om dat te houden. Als u dus een voorbereidingsbesluit wilt nemen, dan is het zo dat ongewenste
3055 kustbebouwing zou kunnen worden getriggerd, omdat je weet dat een half jaar lang er niets mag en daarna zou weer alles kunnen. Ik zou u willen adviseren, doe nou geen voorbereidingsbesluit want hiermee kun je ongewenste ontwikkelingen voorkomen, want na een halfjaar vervalt alles weer. Het is raadzaam om het begrip voorbereidingsbesluit prudent te hanteren.

3060 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, ik begrijp de opmerkingen en de betooglijn van de gedeputeerde, maar toch een vraag. Waarom komt er een Kustpact? Hebben wij iets om ons zorgen over te maken? Wij weten allemaal, het zijn mijn woorden, dat het begonnen is doordat de staatssecretaris riep: nu moet alles kunnen, de minister riep: nu moet alles kunnen en dat vervolgens er allerlei maatschappelijke onrust kwam en dat wordt gekanaliseerd met het
3065 Kustpact, maar hebben wij als Noord-Hollanders reden voor enige zorg, begrijpt u die zorg en deelt u die? Zou u met ons uit willen spreken in het beleid dat wij de lijn van verantwoord omgaan met de ontwikkeling van de kust, dat u die wilt uitspreken en dat u zegt, ik snap uw zorgen en wij gaan ermee aan de slag, ook al hebben wij nu een instrumentarium waar wij veel mee kunnen.

3070 Gedeputeerde **GELDHOF**: Ik ben blij dat u dat zegt. Overigens heeft de minister niet gezegd, nu moet alles kunnen, zij heeft gezegd, ik heb het goed geregeld en het is bij de provincie in goede handen, want die hebben het juiste instrumentarium om de zorg voor de kust te borgen, want het ruimtelijk economische beleid is gedecentraliseerd naar de provincies. Dat is de reden
3075 geweest waarom zij het heeft losgelaten en niet van, omdat nu alles moet kunnen. Dat is totaal anders uitgelegd door partijen, zodra de provincies erover gaan, dan is de beer los. Dat is niet het geval, maar beelden spreken meer dan woorden. Natuurlijk begrijp ik uw zorg, zeker als je kijkt naar wat er in de media over gezegd is. Ik snap uw zorgen volkomen, want je krijgt spookbeelden voorgeschoteld, terwijl dat in werkelijkheid niet het geval is, maar ik probeer u
3080 mee te nemen dat wij het in Noord-Holland goed op orde hebben, dat wij met een beleidsactualisatie bezig zijn en dat ik u graag meeneem bij de veranderingen. Dan kom ik bij motie 69, als ik het zo mag lezen wat het laatste bolletje betreft. Daar staat: "PS tevens te informeren over de inhoud van het Kustpact." Dat is natuurlijk geen enkel probleem, maar "in de gelegenheid te stellen te reageren voordat ondertekening mogelijk op 30 november plaatsvindt."
3085 Als ik dat zo mag lezen want ik heb al gezegd, het gaat om procesafspraken, het is gebruikelijk dat wij de procesafspraken als GS tekenen, hoe ga je met elkaar verder om ervoor te zorgen dat je de gouden kust kunt bewaren. U krijgt daar informatie over, maar de ondertekening gebeurt altijd onder voorwaarde van goedkeuring van PS. Als er uit de nadere uitwerking misschien

- 3090 beleidsveranderingen komen, dan besluit u daar als PS over. U zit daar zelf bij, want u bepaalt wat er in de PRV komt te staan. Als ik hem zo mag lezen dat ik u uiteraard informeer over het Kustpact en dat ik na ondertekening onder voorbehoud van goedkeuring door PS het aan u voorleg en daarna gaan wij gezamenlijk de inhoud in met de beleidsactualisatie. Als ik hem zo mag lezen, dan zou ik positief willen adviseren.
- 3095 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik heb nog een verduidelijkende vraag. Volgens mij zijn er twee mogelijkheden, of je neemt het huidige instrumentarium en dat gebruiken wij goed en dan hebben wij geen Kustpact nodig ofwel, het is niet goed en je hebt een Kustpact nodig. Welke van de twee is het?
- 3100 Gedeputeerde **GELDFHOF**: Puur op de keper beschouwd zou je voor Noord-Holland het Kustpact niet nodig hebben, maar wij zijn niet de enige, wij hebben heel Nederland en het is belangrijk dat je met partijen het proces afsprekt en dat je elkaar bindt dat als je gaande het proces met een beleidsactualisatie bezig bent, je dan ook zegt, je hebt hier wel getekend, wij zouden met elkaar aan tafel zitten en wij zouden er samen uit gaan komen. Dat is het houvast die het Kustpact
- 3105 biedt. Daarom zeggen wij, wij moeten dat gewoon wel tekenen.
- De **VOORZITTER**: Het doen van een concessie aan de Tweede Kamer is iets anders dan dat je de indruk moet wekken dat daarmee de werkelijkheid direct verandert.
- 3110 Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter, ik loop even wat opmerkingen langs van de fracties en tot slot de moties. De PVV vraagt iets over het cultureel erfgoed en of wij iets kunnen doen tegen de nieuwe beeldenstorm tegen de VOC-helden in Hoorn en vast op nog wel meer plaatsen. Die moet ik helaas teleurstellen, daar kunnen wij niets aan doen. Dat lijkt mij een verantwoordelijkheid van de gemeenten om daar iets aan te doen. GL zegt, cultuureducatie, blij
- 3115 met het extra geld dat ervoor is uitgetrokken, maar dan wel een vraag over de Cultuurcompagnie en de onverwachte subsidiestop. Over het onverwachte aspect verschillen wij van mening, maar daarom ligt het dispuut nu ook voor. Ik kan daar wel een positieve ontwikkeling melden en dat is iets wat ik u niet wil onthouden. Zij hebben gevraagd om te kijken naar een samenwerking met Mooi Noord-Holland, dat wij ze hebben gevraagd om daar concrete voorstellen voor in te dienen.
- 3120 Die zijn inmiddels met hen besproken, die zien er positief uit, dus de verwachting is dat als het op deze lijn voortgaat, ik aan GS zal kunnen voorstellen om daar daadwerkelijk een klap op te geven en ze vanaf 2017 op die manier een invulling te laten geven aan de taken die zij hebben, samen met Mooi Noord-Holland voor het steunpunt. Tegelijkertijd, de samenwerking, de fusie met het Nationaal Museumfonds, daar werd ook aan gerefereerd. Veel opmerkingen zijn gemaakt
- 3125 over onze ambities op het gebied van duurzaamheid, over klimaatverandering, over de energietransitie. Ik loop er een paar langs. De PvdA zegt, het speelt een belangrijke rol, het vergt meer inzicht en daadkracht, het vergt doen in plaats van praten. Ik denk dat wij dat met elkaar eens zijn en dat wij ervoor gaan om dat te realiseren. De CU/SGP zegt, er is weinig echte tekst in de begroting. Zoals ik de begroting lees en volgens mij is dat in afspraak met u, is het ook niet
- 3130 echt de opzet van de begroting om er hele lappen tekst in te zetten, maar concreet de doelstellingen en daarachter komen natuurlijk de documenten waarin staat uitgewerkt

bijvoorbeeld in uitvoeringsprogramma's, wat wij precies gaan doen. Er is een opmerking gemaakt over de echte groene stroom en dat wij aan het witwassen zouden zijn met groencertificaten. Bij mijn weten doen wij dat niet, de zogenaamde GVO. Het is een gevalideerd internationaal systeem met een strenge controle daarop, dus er wordt wel degelijk gecontroleerd of de certificaten die wij gebruiken, relateren aan daadwerkelijk groen opgewekte stroom. U heeft ambities op het gebied van scheepvaart. U zegt, wij moeten vergroenen, daar liggen ook kansen en u komt later met een initiatief. Daar ben ik zeer benieuwd naar. Ik zou wel willen opmerken dat ook de provincie op dit vlak al een en ander doet en wij niet helemaal de boel laten liggen. Bijvoorbeeld via de milieudialoog in IJmuiden hebben wij inmiddels walstroom voor hektrawlers aangelegd en in het programma 2008-2015 zijn er via de EFRO-gelden in Amsterdam onder andere voor 1,3 miljoen euro 27 walstroomkasten, aansluitpunten voor de riviercruise en 154 aansluitpunten voor walstroom voor de binnenvaart aangelegd. De SP zou ik willen meegeven dat de opmerkingen over het gevoel achter de beantwoording, zo heb ik het begrepen, toch echt wel aanwezig is. U gaf als voorbeeld – en daarom sla ik er even op aan – de verantwoordelijkheid die wij zouden hebben voor de bodemverontreiniging eventueel bij Petten, dat zegt niets over de betrokkenheid, dat zegt iets over de feitelijke aansprakelijkheid. Zo beantwoorden GS die vraag. De vraag is, zijn wij daarvoor verantwoordelijk, ja of nee. Dan is het antwoord, dat zijn wij uiteindelijk niet, die beantwoording heeft u in een nazending kunnen lezen, maar dat zegt natuurlijk helemaal niks over de zorgen die wij ook hebben over wat er zou kunnen gebeuren of over de zorg voor het welzijn van de inwoners van Noord-Holland. Die delen u en ik en GS met elkaar. Leest u dat voortaan alstublieft anders, maar niet dat het ons niet zou interesseren. GL zegt, wij hebben voor het klimaatinitiatief alternatieve voorstellen gedaan. Datgene wat GS nu voorleggen, gaat ons niet ver genoeg. U hebt dat standpunt al duidelijk gemaakt in de commissie. Ik denk ook dat de discussie daar verder gevoerd moet worden, want wij moeten daar met elkaar nog een besluit over nemen en ik heb begrepen dat de meerderheid voor de uitwerking van het voorstel van GS was. Dan heb ik nog een paar advocaten in de zaal gezien, uiterst sympathiek, met een hartstochtelijk pleidooi voor de aarde. Er is er maar een, volledig eens, daarover helemaal geen misverstand. De doelstelling moet ambitieuzer en wij zijn een beetje bezig met als Don Quichot vechten tegen de windmolens. Nee, ik vecht om de doelstelling die de Staten hebben opgelegd, die wij in het coalitieakkoord met elkaar hebben afgesproken, te halen. U focust en dat vind ik iedere keer weer de kern van de discussie over de windmolens, dat er heel erg gefocust wordt op maar een manier om de energietransitie te halen, terwijl de duurzaamheidsportefeuille veel en veel breder is en er allerlei manieren zijn om met onze opdracht richting 2050 aan de gang te gaan. GS zetten in op de volle breedte en ook PS en wij gaan zeker nog met elkaar in gesprek naar aanleiding van de ruimtelijke verkenningen in relatie tot de doelstelling, waarvoor wij laatst een eerste aanzet in de commissie hebben gegeven. Wachten wij op het Rijk? Nee, dat doen wij niet, maar wij hebben het Rijk wel hard nodig, want ook dat is bijvoorbeeld de roep van het bedrijfsleven, omdat wij over veel onderwerpen niet gaan. Ik noem ETS, scheepvaart, luchtvaart en wij hebben het Rijk nodig om de wet- en regelgeving aan te passen, want dat is wat ik iedere keer weer tegenkom. Daar waar ook de VVD aan refereerde, wij worden links ingehaald door het bedrijfsleven, door innovaties vanuit de particuliere markt, maar het is onze uitdaging om met onze wet- en regelgeving adaptief te zijn en daar mogelijkheden voor te geven. Daarvoor hebben wij het Rijk hard nodig omdat de ondernemers die je spreekt en die heel veel willen investeren, al

3175 dan niet geholpen met innovatiefondsen van de provincie, zeggen, als wij straks echt gaan
investeren, dan moeten wij zeker weten dat die investeringen ertoe doen en dat die bedrijfszeker
zijn voor de komende jaren in plaats van dat wij volgend jaar weer met ander beleid worden
geconfronteerd. Er zijn natuurlijk best hele mooie voorbeelden. D66 heeft die ook genoemd, de
3180 Solarcampus in Purmerend, die ik vorige week mocht openen. Een heel mooi voorbeeld van een
bedrijventerrein waarvan je weet dat het de komende tien tot twintig jaar nog braak ligt, omdat
de vraag er niet is en laten wij ondertussen daar een andere invulling aan geven en op deze
manier letterlijk vierkante meters maken in zonnepanelen. Dan de initiatieven van burgers en
bedrijven over de klimaatfora. Ik dacht dat daar nog een voorstel voor zou komen als ik uw
bijdrage heb gehoord, mevrouw Zaal, maar die heb ik niet gezien bij de moties. Het lijkt mij op
3185 zich een prima uitgangspunt, het ligt denk ik ook in het verlengde van onze inzet op de
burgerparticipatie. Dan nog de moties. Er is opnieuw opgeroepen tot de Februaristaking. Vorig
jaar is er tijdens de algemene beschouwingen ook al het nodige gezegd over de Februaristaking
en op basis van het besluit van GS om die bijdrage in te trekken vanaf 2016 en ik heb begrepen
dat er toen twee moties waren en een amendement en toen is besloten om eenmalig 5.000 euro
3190 toe te kennen. Dat is toen aanvaard en de overige moties zijn toen verworpen, mede omdat er
geen structurele dekking voor was. Dat is ook hier het geval. En het moet mij van het hart dat het
een beetje een raar amendement is, want je vraagt over het algemeen niet aan GS om de dekking
te vinden, dat doe je zelf. Dus GS ontraden de motie. Motie 23 over CultureBase. Daarvoor heb ik
al de argumenten in de commissie gegeven, maar ik wil ze best nog wel een keer herhalen. Het
3195 druist in tegen eerder door PS genomen besluiten inzake de bezuinigingen, de kaderbrief 2015,
in het coalitieakkoord is ook niet teruggekomen op de bezuinigingen, het is een
precedentwerking als wij dit zouden doen, want ook op andere uitvoeringsinstellingen wordt
bezuinigd, dus waarom zouden zij dan 'geen' overgebleven middelen kunnen krijgen. Het is ook
al door de organisatie zelf gezegd, het is bedoeld om een gat in de begroting te dekken, dus ik
3200 wil echt waarschuwen voor precedentwerking. Nogmaals, als ik kijk naar de dekking, bij de
kaders voor besteding van de EXIN-H gelden is uitdrukkelijk gesteld dat die middelen in de
stenen dan wel de inrichting moeten gaan zitten en dat die niet bestemd zijn voor exploitatie.

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik heb een vraag over de precedentwerking, dat verbaast mij een beetje.
3205 Dat argument heb ik natuurlijk gehoord, volgens mij bestaat CultureBase nog niet sinds 2015,
maar sinds dit jaar en in 2015 is besloten om te bezuinigen op de Cultuurcompagnie. Dat heeft
gevolgen gehad. De Cultuurcompagnie is opgesplitst in drie partijen, daarvan gaat er een
fuseren, is er voor een partij nog geld de komende jaren en voor een partij niet, dat is
CultureBase. Ik snap niet zo goed wat voor precedentwerking dat verder zou hebben dan dat wij
3210 eenmalig incidenteel geld ter beschikking stellen.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: De precedentwerking gaat erover dat wij geld beschikbaar gaan
stellen voor een organisatie die er nog niet was op het moment dat het besluit was genomen. Er
is door Cultuurcompagnie zelf besloten om de taakstelling in te vullen door nieuwe onderdelen
3215 op te richten. Dan neem je daarmee bewust een risico in de bedrijfsvoering. Als je dat dan niet
redt, dan is het niet gebruikelijk dat je daarvoor de rekening bij de provincie neerlegt. Daarvoor
zijn zij dan zelf verantwoordelijk geworden. De precedentwerking zit erin dat organisaties die

zich opsplitsen en een begrotingstekort hebben en tegen ons zeggen, maar oorspronkelijk hadden wij ooit een subsidie van u, dan moet u maar voor het restant instaan, dat zich meer organisaties op deze manier gaan melden. Volgens mij heb ik er voldoende over gezegd. Motie 54 over de uitbestede diensten, bij aanbestedingen voortaan in het bestek op te nemen dat de provincie verwacht dat de vergunde partij al het personeel overneemt die tot aan de datum van aanbesteding werkzaam waren. Die moet ik echt ontraden om twee redenen. Bij de outsourcing van bediening van de kunstwerken is er geen sprake van overgang van een onderneming. De provincie voert de taken zelf uit en huurt daarvoor aanvullend personeel in van ODV Maritiem op basis van de raamovereenkomst Inhuur nautisch personeel. Dat gaat nu over naar Trigion en er vindt dus geen eigendoms- of bedrijfsoverdracht plaats van ODV naar Trigion. In de uitbestedingsovereenkomst is vastgelegd dat bij het opnieuw aanbesteden van de dienstverlening wanneer het contract volledig is uitgediend, dan is sprake van overgang van onderneming en dan gaat het personeel bijvoorbeeld over van Trigion naar de opvolgend opdrachtnemer. De motie Boelhouwer c.s. draagt GS in zulke gevallen op een programma van eisen op te nemen, zodat het personeel wordt overgenomen. Ik zou daarop willen zeggen, dat proberen wij op een andere manier in te vullen. Wij hebben namelijk nadere gesprekken gehad met ODV en Trigion en de mogelijkheid voor de overname van personeel, van medewerkers van ODV naar Trigion, daar staan partijen in principe positief tegenover en daar worden in de komende tijd vervolgspraken over gemaakt en wij werken daarvoor een plan uit. Zo kan het dus ook. Formeel kan het niet, maar materieel in de lijn met wat u wilt handelen GS al overeenkomstig.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Dan toch even waarom wij met deze motie zijn gekomen. Er waren ook nog iets van vijf of zeven mensen gewoon rechtstreeks bij de provincie in dienst en niet bij ODV en die gaan niet mee. Dat vonden wij wel een beetje raar dat dat niet in de overgang naar Trigion is opgenomen. Misschien hebben wij het niet helemaal goed opgeschreven, maar dat was onze zorg. ODV gaat wel naar Trigion, maar de provinciemedewerkers niet. Misschien kunt u daar nog een blik op werpen, want zo was onze informatie tot nu toe.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik kijk even met een schuin oog naar de portefeuillehouder Personeel, maar ik hoor links ingefluisterd, die worden gedetacheerd, die zijn gewoon in dienst van de provincie.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, ik las in de krant en ik weet dat wat je in de krant leest, met enige scepsis tot je moet nemen, dat er nu mensen in dienst waren bij ODV en zich aanmelden bij het uitzendbureau en de boodschap was, oh, u bent werknemer daar, u kunt niet komen bij dit uitzendbureau. Dat roept het beeld op dat er los van de juistheid van de informatie, dat er onduidelijkheid is en de motie vraagt om onderzoek. De vraag is of nader onderzoek niet enigszins verstandig zou zijn.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Het krantenartikel waar u aan refereert, was mede voor ons aanleiding om dat gesprek te entameren waar ik het net over had. Daar is uitgekomen dat dat niet aan de orde is, dat er een positieve grondhouding bestaat tegenover de overname van personeel en dat wij daar concrete vervolgspraken over hebben gemaakt met elkaar en dat wij

dat plan verder met elkaar gaan uitwerken. In die zin is er wat mij betreft geen nader onderzoek nodig.

3265 De heer **DEN UYL** (PvdA): Dat snap ik, maar dan komt bij mij de vraag op, had ODV Maritiem het niet goed begrepen, had Trigion het niet begrepen of het uitzendbureau niet, want blijkbaar was er interventie van de provincie nodig. Dat is heel erg goed, maar de vraag is en die blijft hangen, had de provincie niet in een eerder stadium bij de aanbesteding een aantal dingen wat strakker kunnen formuleren? De vraag die er ligt is, kunt u nog eens nader onderzoeken wat er wel of niet kan. Is er sprake van overgang van onderneming of is dat niet in dit geval maar in de toekomst wel?

3270

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter, daar ben ik helder over geweest. Er is geen sprake van overgang van onderneming. Het werk ligt bij ons en wij huren een partij in die een deel van het werk waarvoor wij zelf voor de uitvoering aan de lat staan, voor ons uitvoert en dat is iets anders dan wanneer wij een keer in de zoveel jaar – wij werken met een soort mantelcontracten – dat besteden wij een keer in de zoveel jaar aan. Op het moment dat dat aan de orde is, dan is de vraag, welke partij voert het dan voor ons uit en dan zou er sprake zijn van overgang van onderneming. Nu gaat het om een van de taken die wij deels uitbesteden en dat gaat over diensten en er is geen sprake van overgang van een onderneming. Met betrekking tot al of niet een misverstand, dat schrijft de krant. Ik heb begrepen dat in de gesprekken met ODV en tussen ODV en Trigion het niet aan de orde is dat personeelsleden van ODV niet welkom zouden zijn. Nogmaals, er is een positieve grondhouding en daar vindt binnenkort een nader gesprek over plaats.

3275

3280

3285 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Mijnheer Den Uyl had het net over een krantenartikel, maar ik heb letterlijk het bewijs gezien dat er een afwijzing was van het uitzendbureau, dat mensen die van ODV Maritiem kwamen, het niet op prijs werd gesteld en dat zij uitgesloten waren van de procedure. Ook als wij het niet over een overname hebben, vindt u dan nog steeds dat GS geen enkele verantwoordelijkheid hebben als u bij een aanbestedingsprocedure er niet voor zorgt dat de overname van het personeel of niet overname, maar proberen om zoveel mogelijk van die mensen te plaatsen bij een ander bedrijf, als u aan de andere kant zegt dat de werkloosheid onder ouderen niet verder mag oplopen? Ik vind het te gek voor woorden dat heel veel van die mensen straks zonder werk op straat staan en dat u dat allemaal prima vindt.

3290

3295 Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik geloof dat ik al geen antwoord meer hoeft te geven, want ik hoor van mevrouw De Meij dat ik dat allemaal prima vind bij voorbaat, maar ik wil toch een poging doen. Ik denk dat wij daarmee moeten oppassen, want wanneer wij dat in de constructie zoals die nu loopt, daarmee ook wel marktversturende werking kunnen triggeren. Medewerkers zijn niet verplicht om over te gaan. De latende opdrachtnemer zal zijn best doen om die werknemers een goed aanbod te doen om bij hem te blijven. Wat je dan krijgt, is dat mensen die dan niet mee mogen of niet blijven, die aan de komende opdrachtnemer worden aangeboden. De provincie loopt het risico dat de prijs van de aangeboden dienstverlening hoger wordt, omdat de nieuwe opdrachtgever wordt opgescheept met personeel waarvan hij zegt, dat zou niet mijn

3300

3305 eerste keus zijn, wanneer ik uit het totale bestand had kunnen kiezen. Ik denk dat wij daarmee moeten oppassen. Nogmaals, overgang van onderneming is nu niet aan de orde. Volgens mij hebben wij nu goede vervolgspraken tussen beide partijen om te kijken naar het zittende aanbod en daar horen ook de oudere werknemers bij, waar 50plus het over heeft.

3310 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Nog een klein punt. Een deel van het probleem was dat mensen nu ondanks dat u zegt, ze gaan gewoon over, dat er ook mensen waren die op hun baan moesten solliciteren. Dat is toch niet geheel zoals het volgens de afspraken hoort te gaan.

3315 Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik wil er even voor waken dat wij niet twee portefeuilles door elkaar gaan halen. Ik ga over de inkoopvoorwaarden, wat doen wij in zijn algemeenheid bij het aangaan van nieuwe opdrachten. Als u vragen heeft, hoe zit dat precies met personeel zou ik willen vragen die vragen aan de portefeuillehouder te stellen, omdat ik anders antwoorden ga geven waar ik niet voor in kan staan en dat zou ik niet willen. Er zijn twee moties ingediend, nummers 53 en 62, over Wind op land. Wij kunnen daar een hele boom over opzetten, maar dat ga ik niet doen. Er ligt een coalitieakkoord en GS voeren uit wat hierin is afgesproken, dus wij
3320 ontraden de motie. Motie 56 over verhoging subsidieplafond zonnepanelen. GS willen deze motie overnemen. Wij willen dat zeker graag onderzoeken maar dan kijken wij meteen naar de dekking die gesuggereerd wordt, of dat een goede is en wij komen daar nader bij u op terug. Motie 61 over omgevingswaarden fijnstof WHO, u vraagt of wij de luchtkwaliteitsnormen kunnen overnemen. De Europese wettelijke norm is voor ons leidend en de normen van de WHO zouden
3325 een kop zijn op het Noord-Hollands beleid en de inzet van het college is om in de basis de kwaliteit te borgen. Wij gaan wel in gesprek om te kijken naar het verbeteren van de milieukwaliteit, bijvoorbeeld via de milieudialoog of het platform NZKG en natuurlijk is het ook effectief om op landelijk niveau gezamenlijk via de programmatische aanpak naar de luchtkwaliteit te kijken. Daar zit onze inzet. Vooralsnog nemen wij de motie niet over.

3330 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Toen ik deze algemene beschouwingen tot mij nam, kreeg ik de indruk met zoveel internationale inbreng dat een motie ingebracht zou worden om een lidmaatschap voor de provincie van de Verenigde Naties te bewerkstelligen, maar ik weet niet of de portefeuillehouder Internationale betrekkingen daarop zit te wachten. Ten aanzien van de
3335 inbreng van de PVV kom ik straks terug op twee punten bij de behandeling van de moties, maar als het gaat over de bijdrage van de SP die ons confronteerde met de interpretatie van de wake-up call, daar heb ik wel een opmerking bij, vooral omdat in de bijdrage een kwalificatie voor de organisatie werd neergezet die ik verre van mij werp. Er werd letterlijk gezegd: "Een wereldvreemde naar binnen gekeerde organisatie". Een compliment dus voor alle ambtenaren die
3340 hier dag in, dag uit keihard met hun poten in de klei staan – sorry voor mijn taalgebruik, voorzitter – en hun werk proberen te doen. Een jonge ambtenaar die hier zijn traineeship heeft gelopen, die heel goed werk verricht, wordt hier op deze wijze gekwalificeerd, dat werp ik verre van mij. Ik herken mij daar overigens ook niet in. Wat ik in mijn dagelijks werk tegenkom, zijn goed gemotiveerde mensen, goed gemotiveerde collega-politici en over het algemeen goed
3345 gemotiveerde volksvertegenwoordigers in deze zaal, dus ik herken dit beeld helemaal niet en ja, de provincie is er voor alle inwoners. Wat ook in deze Staten vandaag aan de orde kwam, was

toch de spanning tussen enerzijds wat willen wij heel graag en anderzijds wat hebben wij nodig. En confrère Van Liere bracht dat beeldend in zijn bijdrage door de eenzijdige groei te veroordelen en een andersoortige groei voor te staan. Maar ik wil onder de aandacht brengen dat
 3350 als wij er zijn voor alle inwoners van Noord-Holland, dat wij er ook zijn voor de inwoners die wij middels de economische agenda een goed bestaan proberen te geven, die recht hebben op een bijdrage in de welvaart. Dat betekent dat wij voor al die mensen een woning willen bewerkstelligen en ook hiervoor is aandacht in de Staten gevraagd en dat brengt spanning met zich mee. Het zijn iedere dag de mensen die met elkaar de spanning proberen te verminderen in
 3355 dit huis. Ik vind het wel een eenzijdige weergave van de werkelijkheid. Ik doe drie portefeuilles vandaag, dus ook de portefeuilles economische zaken en natuur, dus ik ben nog wel even bezig met uw welnemen. Wat ik mij ook nog afvroeg en dan ga ik over naar de moties en amendementen, zou de heer Van Liere nou de woorden van de huidige president van Amerika – waar ik ook een fan van ben – die hij zo pakkend uitsprak, ook doen bij de nieuwe Amerikaanse president? Er is gesproken over de bomenkap Schoorlse duinen, daar kom ik straks op terug, kaalslag natuur, ik vraag dan aan 50plus, waar blijkt dit uit. Dat is niet het beeld dat ik heb. Er komen jaarlijks 250 ha bij, zoals afgesproken in het coalitieakkoord en ook conform het beleid van de Staten. De CU/SGP vroeg naar de transformatievoortgang. Daarvan kan ik u melden dat er voor de zomer in de betreffende platforms MRA en Noord-Holland-Noord nieuwe afspraken
 3365 worden gemaakt over de transformatie en die komen dan vanzelf terug bij u hier in de Staten. De PAS en de biodiversiteit, monitoren stikstof in het weidevogelleefgebied. Via de PAS monitoren wij de stikstofdepositie en via jaarlijkse rapportages van Landschap Noord-Holland monitoren wij de weidevogelleefgebieden aan de hand van tellingen. De VVD had zorgen over de gevolgen van de Brexit, met name als het gaat om de visserij. Wij houden daar de vinger aan de pols. De stand van zaken van de Marker Wadden. De stand van zaken is dat niet alleen de provincie Noord-Holland, maar ook het Rijk heeft nog eens 4 miljoen euro toegezegd en de provincie Flevoland heeft in aanvulling op haar eerdere bijdrage nog eens 3 miljoen euro extra toegezegd. Dat zou betekenen dat in principe de bijdrage voor het derde eiland, het MRA-eiland, de financiering rond zou zijn. Notitie afschaffen regeldruk, dat wil ik even bespreken met de heer Bond hoe dat ervoor
 3375 staat. Ik hoop dat u mij die ruimte gunt. Mevrouw Zaal, ik was geraakt door uw verhaal en de positiviteit die ervan afspatte, dezelfde positiviteit die ik ervaar als ik deze begroting lees. U vraagt als coalitie over de motie glasvezel een visie en daar kom ik op terug bij de behandeling van de moties en amendementen. De PvdA vraagt om een vereenvoudiging van het natuurbeleid en natuurlijk ligt het voor de hand om ja te zeggen, maar dan zou ik de opvolger van de
 3380 portefeuille Natuur ermee opzadelen, dus het lijkt mij goed om dat in de decembervergadering van de commissie EEB te bespreken. Daarvoor komt al het een en ander naar u toe over de modernisering van het natuurbeleid en ik denk dat het goed is om met de nieuwe portefeuillehouder even te kijken wat daarin mogelijk is. Ik hoop dat u mij die gelegenheid geeft. Dan de moties en amendementen. Het subsidieregister, motie 52 van de PVV. Als ik kijk naar hoe vaak het huidige subsidieregister geraadpleegd wordt, dan is dat minder dan tien keer per jaar. Er worden twee tot drie keer per jaar vragen over gesteld. Als u mij de gelegenheid geeft om te kijken wat u precies beoogt en welke inspanning daarvoor geleverd moet worden, om in alle redelijkheid te kijken wat daarin mogelijk is. Mijn verzoek is deze motie nog even aan te houden totdat dat helder is, dan komt de portefeuillehouder waaronder het valt, met een brief terug en

- 3390 dan kunt u besluiten of u de motie nog nodig vindt of niet. Motie 58 en tegelijkertijd motie 59, de eiwittransitie. U gaat dit vragen aan een notoire carnivoor, maar mijn persoonlijke gevoelens in deze doen er hier niet toe, confrère Van Liere, waar het om gaat is dat het volgens mij niet aan de provincie is om op provinciaal niveau campagne te voeren. Dat hoort echt op landelijk niveau thuis als men het al wil. Dat zou u via de Tweede Kamer moeten doen en niet via de provincie,
- 3395 dus die ontraad ik beide. Door diverse partijen is aandacht gevraagd voor de bomenkap in de Schoorlse duinen, motie 60. Moties 59 en 60 heb ik gelijktijdig behandeld en beide ontraad ik. Het is echt iets wat u bij de Tweede Kamer zou moeten aankaarten en ook u bent daarin vertegenwoordigd, mijnheer Van Liere.
- 3400 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik vind het een beetje kort door de bocht om beide moties over eiwittransitie bij elkaar te vegen, juist omdat als het gaat om de productie van plantaardige eiwitten, al door een aantal provincies veel beleid wordt ontwikkeld. Daar zou u bij kunnen aansluiten en dan kunt u juist heel gemakkelijk met hun inspanningen ook voor de landbouw in Noord-Holland iets betekenen.
- 3405
- Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik vind dat geen taak voor de provincie en als u dit wilt, dan dient u dat vanuit het landelijke beleid, het landelijke kader te doen, en niet vanuit de provincie. Om die reden ontraad ik het. Motie 60, bomenkap Schoorlse duinen, ik weet als geen ander hoezeer bomen in onze provincie gewaardeerd worden, maar enige consistentie in beleid en in gedrag
- 3410 zou op zijn plaats zijn, omdat wij ook hebben uitgesproken in dit huis dat wij de biodiversiteit en met name van de inheemse soorten, wensen te versterken, dat wij de invasieve soorten eigenlijk een ongewenste situatie vinden. Als wij het landschap in ere willen herstellen, dan kom je soms tot een besluit dat je liever niet zou willen nemen en waarom is dat hier genomen? Het gaat over een stuk natuurgebied waarvan wij constateren dat daar verdroging plaatsvindt en waar
- 3415 verstuing van de duinen nodig is om de biodiversiteit beter tot zijn recht te kunnen laten komen en daarom worden daar bomen gekapt om terug te gaan naar de situatie die er oorspronkelijk was. De bomen horen daar niet van nature. Het is geen leuke boodschap en ik weet hoezeer bomen gewaardeerd worden, maar het is wel wat wij met elkaar als beleid hebben vastgesteld. Het gaat ook over uitvoering van beleid en dat is gedelegeerd aan GS, maar over
- 3420 deze specifieke bomenkap wil ik best nog een keer met u van gedachten wisselen in de commissie NLM, maar dat gaat specifiek over deze bomenkap mocht u daaraan behoefte hebben. Ik ontraad de motie om die redenen. Motie 64, ondersteuning zorginitiatieven. Het is geen kerntaak van de provincie en ik wil u deze dan ook ontraden. Bestrijding ouderenwerkloosheid, ik wil u verzoeken mevrouw De Meij, om deze motie aan te houden om de volgende redenen. Onze
- 3425 basishouding is dat als wij een rol kunnen spelen bij verbetering van de werkgelegenheid, dan doen wij dat in de volle breedte, dus van jongeren tot en met de 50-plussers, uw doelgroep. Wij hebben nu een project dat u wilt gaan verbreden. Als u uw motie aanhoudt, dan wil ik in overleg met de werkambassadeur kijken naar de mogelijkheid van uitbreiding daarvan. Als u dat goed vindt, dan kom ik daarop terug middels een brief of via de commissie. Dat geeft dan even een
- 3430 wat meer gedegen fundament om die discussie met elkaar te voeren, want dan weten wij ook hoe die werkambassadeur erover denkt, die daar volop mee bezig is. Dat zou mijn voorstel zijn. Dan motie 68 van de coalitie. Het is een bredere motie dan die ik in eerste aanleg via de griffie zag

binnenkomen. De eerste versie sloot zich met name aan bij wat in motie 25 was beoogd, maar nu zie ik een veel bredere motie terugkomen. Mag ik hem zo interpreteren dat u zegt, wij willen niet
3435 alleen die korte termijn, de uitvoering van motie 25 bewerkstelligen en daarvoor is het nodige al in werking gesteld. Ik heb van de portefeuillehouder begrepen dat het in december terugkomt in de commissie, omdat er anders spanning komt te staan bij het tijdsgat wat de Europese regelgeving ons geeft met betrekking tot die witte gebieden, dat u dat proces niet wilt doorkruisen met deze motie, maar dat u zegt, wij willen een bredere gedegen motie op het
3440 moment dat de uitgaven voor de provincie daar ook groter zouden worden. Als ik hem zo mag lezen, dan kan ik namens de portefeuillehouder instemmen met deze motie en positief adviseren.

De **VOORZITTER**: Gedeputeerde post wil graag in de rebound, want die heeft een paar dingen laten liggen. Het gaat met name om twee amendementen.

3445 Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik spreek de verwachting uit dat als collega Loggen de heer Van Liere adresseert met 'confrère', dat hij de volgende keer dan ook met een witte bef zit. Ik heb twee amendementen laten liggen, een van de CU/SGP, GL en SP over agendapunt 9 met het voorstel het begrip Duinpolderweg te schrappen en het ontwerp PIP, etc. Dat amendement in elk
3450 geval. Ik zit een beetje te worstelen. Ik sta niet onwelwillend tegenover uw amendement met de kanttekening dat ik er dan vanuit ga dat onder verkeershinder ook wordt verstaan leefbaarheid en verkeersveiligheid. Zo heb ik het steeds geadresseerd in de commissie ook. Daar zit niet mijn probleem, dat zit in het schrappen van het begrip Duinpolderweg, maar u geeft niet aan wat daarvoor in de plaats moet komen. Als wij het begrip schrappen, dan blijft er een hele rare zin
3455 over. Als u daar snel iets in amenderende zin voor in de plaats kunt stellen, dan ben ik alleszins bereid om een positief advies te geven. Als u het zo doet, dan moet ik het in strikte zin ontraden, omdat er anders een hiaat in de begroting ontstaat en dat wil ik ook niet. Overigens zeg ik daarbij dat het voor de buitenwacht wel heel erg helder is wat wij bedoelen als het gaat over de Duinpolderweg. Wij weten dat dat niet een vastgelegd alternatief is, maar dat daar verschillende
3460 mogelijkheden voor zijn. Ik zou mij kunnen voorstellen, met het tweede heb ik absoluut geen problemen, maar met het eerste worstel ik enigszins. Misschien als u dat eruit streept, dat wij dat amendement kunnen aannemen. Amendement 24 met als titel 42 miljoen euro van grijs voor groen, u zult begrijpen dat wij daar meer problemen mee hebben, met name omdat u veronderstelt dat die ruimte er is binnen de door u aangegeven reserves en in strikte zin is het
3465 niet in juridische zin geoormerkt, maar in bestuurlijke zin is het door uw Staten wel bestuurlijk geoormerkt en daarmee is het geen volledig vrije ruimte. Ik ga ervan uit dat degenen die destijds akkoord gingen met deze reservering, dat nog steeds zijn. U wilt 10,73 miljoen euro uit TWIN-H halen, maar daarin zitten verschillende compartimenten en u ramt daar gewoon 10,73 miljoen euro af zonder aan te geven uit welk compartiment dat zou moeten komen. En in de
3470 verschillende compartimenten is sprake van ruimte, die niet juridisch geoormerkt is, maar wel politiek-bestuurlijk en u geeft niet aan waar dat uit zou moeten komen. Op grond van het politiek-bestuurlijke oormerk dat er op de vier reserves ligt, ontraden wij dit amendement.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik verzoek u even te schorsen voordat de tweede termijn
3475 ingaat.

De **VOORZITTER**: Laten wij maar even soepel zijn, want ik vermoed dat er toch wel een schorsing nodig is. Dan schors ik de vergadering tot 15.50 uur. Dan heropen ik de vergadering strikt om 15.50 uur.

3480

Gedeputeerde **LOGGEN**: Mag ik nog een mededeling doen? Ik heb een kleine omissie begaan. De notitie breedband wordt in december in GS besproken en komt pas daarna naar de commissie.

Tweede termijn

3485

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Waar ik in het begin geen bijdrage op heb geleverd, is de verplaatsing van de passagiersterminal in Amsterdam, een aantal hier had het erover. Daar wil ik
3490 toch nog een kleine duit in het zakje doen, want het zijn natuurlijk niet per se de overlast gevende toeristen, maar de hoeveelheid toeristen. Maar veel belangrijker zijn de overlast gevende schepen, want die liggen daar te pruttelen middenin de stad. En het leuke is, geen enkele haven haalt cruiseschepen tot in het centrum. Ik noem maar een voorbeeld maar ik kan er vele noemen, als je naar Rome gaat, dan word je toch echt in Ostia afgezet en de afstand is echt vele malen
3495 verder dan van Amsterdam-West naar het centrum. Het gekke is, het jaagt geen cruiseschip weg, dus die dreiging zie ik niet zo erg. Sommigen herkennen dat hoe het zit, maar van Amsterdam-Centrum naar Amsterdam-West is echt een kippeneindje. Motie 55 over de Texelhopper wordt ontraden, want het is een integrale pilot en GS kijken naar het totaalconcept. Ik wil dan toch de vraag terugleggen, ik weet nog hoe het zat, de boel is geïntroduceerd als vervoer op maat. Dan
3500 wil ik graag van de gedeputeerde horen wat daar nou integraal aan is. Dan motie 67, het Kustpact. Ik heb in de interrupties al een aantal dingen neergelegd. De gedeputeerde zegt, het gaat over het proces, ja, maar daar gaat deze motie ook over. U zegt, een voorbereidingsbesluit nemen is niet handig, maar een voorbereidingsbesluit kan doorbroken worden voor zaken die wij wel willen. En wat heel interessant is, bij de windmolens is toentertijd ook een
3505 voorbereidingsbesluit genomen. Toen hebben wij niemand gehoord, dus dat is wel een bijzondere. Het belangrijkste is natuurlijk, het gaat om de ongewenste kustbebouwing. Wij zeggen, maak een pas op de plaats want de garantie van de gedeputeerde dat nu alleen maar gebeurt wat wij willen, dat wij het instrumentarium voorhanden hebben, ja, met datzelfde instrumentarium zitten wij nu met Callasande en Boskerpark. Met andere woorden, de garantie
3510 op dat instrumentarium is bij ons niet aanwezig, dus nogmaals een pleidooi voor motie 67. Ook de CdK zei, een Kustpact sluiten betekent nog niet dat er iets verandert en dat verstonden wij eigenlijk als een – misschien pardoes- maar toch wel positief preadvies op motie 67. Gedeputeerde Van der Hoek zegt, wij hebben ook zorgen over Petten, leest u het alsjeblieft anders. Nee, dan vraag ik, schrijft u het alsjeblieft anders op, want doordat u elke keer zo
3515 afwijzend en keurig op de formaliteiten blijft hameren, u had het ook zelf kunnen aangeven en niet dat ik moet interpreteren, want als ik aan het interpreteren sla, durf ik te wedden dat ik ergens anders uitkom dan u. Dus schrijf het op, is mijn dwingende verzoek. Wij zullen niet alle moties en amendementen steunen. Amendement 22 is gewijzigd, want daar zijn naast

antisemitisme ook racisme en discriminatie toegevoegd. Daardoor vinden wij het een veel betere
 3520 herdenking van de Februaristaking, die zich overigens ook verzette tegen tirannie. In het
 preadvies wordt gezegd, 5.000 euro, u geeft helemaal niet aan waar u het vandaan wilt halen. Ik
 vind het veel raarder dat ik zo'n antwoord krijg. Echt waar, zo'n bedrag vind je in de kantlijn. Ik
 vind het onbegrijpelijk dat wij daar geen geld voor uittrekken. Wij zullen hem steunen. Motie 57
 3525 steunen wij niet, de SP is het eens met het preadvies. Wij vinden dit een kwestie die ons niet
 mogelijk en uitvoerbaar lijkt. Ook bij motie 58 zijn wij het eens met het preadvies, de
 eiwittransitie vinden wij een landelijke kwestie. Motie 59, die afwijzend werd gepreadviseerd,
 zullen wij wel steunen, want u vraagt welke rol wij als provincie op ons kunnen nemen. Nou, ga
 het maar eens even op een rijtje zetten. Volgens mij kan er een heleboel en volgens mij: spieken
 3530 bij andere provincies mag in dit geval. Motie 62 over Wind op land, zullen wij niet steunen, want
 wij missen daarin de beperking die nou juist wel in de motie van de SP is vastgelegd, namelijk dat
 het uitsluitend op bedrijventerreinen en industrieterreinen zou moeten en zonder dat het overlast
 geeft aan de bewoners, dus daar geven wij de voorkeur aan die van ons. Met alle respect, maar
 de kustbebouwingmotie van de coalitie, die zegt echt niks, helemaal niks. De gedeputeerde zegt,
 3535 ik ga u informeren. En wat staat er in de motie? Wilt u ons informeren. Sorry, ik zou hem
 intrekken en gewoon voor motie 67 gaan, want die straalt voorzichtigheid uit.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Gezien de tijd en het feit dat er nog een aantal
 agendapunten zijn waar wij nog spreektijd voor willen gebruiken, zal ik het kort houden. Ik
 constateer tot mijn grote genoegen dat ik minder vaak aanwezig ben op de A1 en de A2 dan
 3540 gedeputeerde Post. Dat heeft misschien iets te maken met onze respectievelijke woonplaatsen,
 dat sluit ik niet uit. Wij zijn het denk ik, ook nog eens over het feit dat als je een extra rijbaan
 aanlegt, de doorstroming daardoor tijdelijk verbetert. Mijn opmerking was bedoeld om een punt
 te maken over, waar investeer je in als overheid en waarom zouden wij investeren in andere
 vormen van vervoer dan nog meer asfalt. Wij komen daar overigens zelf op terug, dat was een
 3545 vraag van de gedeputeerde. Dan heb ik geworsteld met de vraag of er een toezegging was bij
 motie 57. Dat ging over de burgerbegroting. Ik heb de voorzitter een procesvoorstel horen doen
 waar wij in principe mee kunnen leven, namelijk breng het onder bij de werkgroep
 Burgerparticipatie en laat hen kijken of daar een mouw aan te passen is. Nogmaals, ook wij
 worstelen met de vraag of de provincie het juiste schaalniveau is en wij zouden dat graag
 3550 onderzocht willen zien en iets uitgebreider dan een gesprek onder de lunch. Als dit een werkbare
 oplossing is, dan zijn wij graag bereid om deze motie in te trekken. Ik hoor graag van mijn
 collega's of zij dat ook een werkbare oplossing vinden. Dan wil ik mijn bedroefdheid uitspreken
 over de reactie van GS op amendement 23 over Stichting CultureBase. Wij kennen de discussie en
 wij vinden dat er heel erg wordt teruggekeken naar bezuinigingen uit 2015, terwijl je met net
 3555 zoveel recht zou kunnen zeggen, laten wij het nou zien als een aanmoedigingssubsidie, mensen
 hebben het afgelopen jaar fantastisch werk gedaan en we geven ze nog een klein beetje geld en
 daarna staan zij op eigen benen. Dat was de intentie van ons amendement en wij willen die
 nogmaals dringend onder uw aandacht brengen. Amendement 25, gedeputeerde Post reageerde
 hierop met het verzoek om met een alternatief te komen voor de Duinpolderweg. Ik neem hier
 3560 het woord even over van de heer Klein, omdat hij geen spreektijd meer heeft. Ons voorstel is om
 het begrip Duinpolderweg te vervangen door bereikbaarheid Duin- en Bollenstreek en dat toe te

voegen aan het amendement. Wij hopen dat het dan op goedkeuring van GS kan rekenen en dat u het natuurlijk allemaal zult omarmen. Dat brengt mij bij het laatste punt, ik ga niet alle moties en amendementen langs. Wij hebben in de fractie lang gesproken over een motie en dat wil ik u niet
3565 onthouden. Het gaat over de discussie – dat zal u niet verbazen – over Wind op land. Daarover zijn twee moties ingediend. Motie 53 en 62. Ik wil het hebben over motie 53. Misschien is het goed om vast te stellen dat de inwoners van Amsterdam hebben aangegeven dat zij in grote getalen – de uitslag was 91% - de overstap naar duurzame energie willen maken. Dat 12% vindt dat de provincie op dat gebied genoeg doet – daar is nog een wereld te winnen – en dat 73%
3570 vindt dat uitbreiding van molens kan plaatsvinden vooral in de haven. Dat sluit allemaal uitstekend aan bij motie 53 van de SP. Wij vielen – en dat zal de SP niet verbazen – over twee woordjes, namelijk ‘maar uitsluitend’. Wij zullen de motie niet steunen als die woorden erin blijven staan, omdat wij vinden dat er ook nog andere lokale initiatieven zijn buiten de gebieden die u nu benoemt en wij zouden die mogelijkheid graag willen blijven bieden. Wij vragen of de SP
3575 genegen is om daar ‘bij voorkeur’ van te maken, want dan zouden wij hem kunnen steunen, anders zullen wij – natuurlijk zou ik bijna zeggen – onze eigen motie 62 steunen.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Bent u het met mij eens dat de provincie groter is dan de gemeente Amsterdam?

3580 De heer **HIETBRINK** (GL): Ja, dat is precies de reden dat ik reageer op de motie zoals ik reageer omdat wij vinden dat de kap er wel af moet, maar wij vinden niet dat je, als je boven de 685,5MW gaat, dat alleen maar moet opstellen in de gebieden die door de SP worden aangegeven. Dus ja, de provincie is groter. Er zijn volgens ons meer plekken waar het uitstekend zou kunnen, het
3585 opwekken van windenergie.

Mevrouw **KEUR** (CDA): U refereert aan een enquête in de gemeente Amsterdam. Dat triggert mij, want daar gaat u mee aan de haal terwijl wij het hier natuurlijk wel over de gehele provincie hebben en niet alleen over Amsterdam.

3590 De heer **HIETBRINK** (GL): Als dat onderzoek wordt gedaan voor de gehele provincie, dan zal ik de uitkomst zeker met u delen, maar dit is toevallig vorige week bekend geworden in Amsterdam.

Mevrouw **ZAAL** (D66): In deze motie wordt ook de Afsluitdijk genoemd. Voor zover ik weet is uw
3595 landelijke fractie tegen windmolens op de Afsluitdijk. Wat vindt u daarvan?

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik ben geen tegenstander van de Afsluitdijk. Ik doe wel een concreet voorstel om iets in de motie te veranderen. Juist het ‘bij voorkeur’ geeft volgens mij ruimte om te zoeken naar andere plekken, want wij zijn het eens met de SP dat de kap eraf moet en daar
3600 verschillen wij van mening met D66.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Wij zijn niet de enige single issue partij. Groei, groei, groei! De zeesluis moest groter, zodat er nog meer kolen, benzine en diesel in de haven kunnen komen. Een cruiseterminal met rokende cruises middenin het centrum van Amsterdam. Er waren nog

3605 geen problemen bekend, klaarblijkelijk zijn sommige partijen niet overal evenzeer
vertegenwoordigd, bijvoorbeeld in het centrum van Amsterdam. Bij de aanleg van nog meer
asfalt, ook daar weer: groei, groei, groei. Er wordt slechts een pas op de plaats gemaakt voor
duurzame energie. Er moet meer gevlogen worden, behalve door ganzen, die moeten dood. De
advocaat van business as usual. Hoe anders klonk het bij een andere partij, optimistisch, voor
3610 transitie. Fondsen zijn overschreden. Nog geen voorstel helaas om de fondsen te verhogen, maar
wel duidelijk, asfalt is rupsje nooit genoeg. Dan zit er misschien iets te veel geld in de reserve
Infrastructuur, ook daar hoop ik nog een amendement tegemoet te zien. Dat roept de vraag op,
wat zou de PvdA daarvan vinden als coalitiepartner? Is het daar ook asfalt rupsje nooit genoeg? Er
ligt een meerderheid in PS om iets te gaan doen aan de reserve infrastructuur. Parijs wordt
3615 vertaald door de provincie Noord-Holland, dat is niet genoeg, er moeten ook nog tafels komen
van duurzame energie. Er begint iets van een begin te komen, misschien dat er in de Staten iets
veranderd is. Nu nog de rug recht houden, zei het CDA nog, goede tip, zeker. Toen kamen GS.
De moties werden weer een voor een klassiek weggetikt. U vraagt mij, nou nee, de PvdD heeft
moties ingediend en het is aan het college om daar een advies over te geven, maar uiteindelijk
3620 doe ik een voorstel aan PS. U kunt daar iets mee doen, u kunt daar iets anders van vinden dan de
PvdD, maar ik constateer wel dat als ik kijk naar de adviezen, de WHO, ja, wij hebben wel de
mogelijkheden want het beleid is gedecentraliseerd, maar wij willen geen nationale koppen. De
eiwittransitie, ja, dan moet u bij de Tweede Kamer zijn. Wacht, mogen wij er pas iets van vinden
als het gedecentraliseerd is en dan mogen we vervolgens nog niks? Dan is er eigenlijk nooit een
3625 argument om het huidige beleid te veranderen. Daar horen wij weer de advocaat van de status
quo. En dat krijgen wij ook terug bij het Kustpact. Daar was ook, de status quo is eigenlijk prima.
Daarom dien ik namens CU/SGP, GL, 50plus een motie in om te kijken of wij het net even
scherper kunnen krijgen, want zoals al geconstateerd, de motie van de coalitie is eigenlijk geen
motie, die is al toegezegd, daar kunnen wij mee ophouden.

3630

Motie 71/14-11-2016

Kustpact

Provinciale staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

3635

Constateerende dat:

- *Er veel maatschappelijke onrust is over verdergaande bebouwing aan de kust;*
- *Het Kustpact volgens de gedeputeerde voor Noord-Holland feitelijk overbodig is omdat het bestaande instrumentarium voldoet;*

3640

Van mening dat:

Borging van de landschapskwaliteit van de kust van groot belang is.

Verzoeken het College van GS om:

3645

- *Gebruik te maken van het bestaande provinciale instrumentarium om verdere (planvorming voor) ongewenste bebouwing aan de kust zo veel mogelijk tegen te gaan en zo gehoor te geven aan de maatschappelijke onrust;*

- *Met de commissie te overleggen over welke instrumenten op welke wijze kunnen worden ingezet*

3650

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties PvdD, CU/SGP, GL, 50plus

3655 Wij zijn het er wel mee eens dat wij het instrumentarium hebben, maar het gaat erom het juist in te zetten om te voorkomen dat ongewenste bebouwing aan onze kust gaat plaatsvinden. Wij weten dat er plannen zijn. Wij zijn er niet zeker van dat op iedere plek langs de kust er voldoende bescherming is om er nu voor te zorgen dat er geen ongewenste bebouwing staat. Misschien zijn het dan geen flats in the middle of nowhere, maar toch net te veel bebouwing die wij niet moeten
3660 willen.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik heb gisteren mijn speech opgenomen om te zien
3665 hoelang deze duurde en het was precies negen minuten. Het enige wat ik de gedeputeerde heb horen zeggen, is dat 50plus gezegd heeft dat zij wil bouwen in het buitengebied. En zij gaf verder als antwoord dat de PRV leidend is. Ik vind dat zeer teleurstellend, want volgens mij heb ik meer gezegd in de negen minuten dan alleen deze opmerking. Over onze moties. Wij hebben een motie 63 ingediend over de pilot Waterland. Bij het dictum 4, willen wij daarbij de laatste twee
3670 regels, de tweede en de derde regel, weghalen. Hij begint met 'de afgesproken procedure conform het bestuursakkoord gevolgd dient te worden.' Punt. En dan laat ik het mandaat dat door gemeenten genomen is, weg. Het kan mij ontgaan zijn, maar GL en 50plus hadden motie 64 ondersteuning zorginitiatieven ingediend. Daar heb ik geen concreet advies van GS op gehad of zij die ondersteunen of niet. Hij is overigens ook ingediend door de SP, motie 64. Wij hadden
3675 samen met de CU/SGP een motie ingediend over het stijgend aantal daklozen, motie 65. Daar hebben wij het eerste dictum, tweede regel: "Ervoor te zorgen dat om in overleg met gemeenten de komende jaren extra opvangplekken worden gerealiseerd." En voor de rest dienen wij hem gewoon in. Gedeputeerde Loggen verzoekt om motie 66 over de werkloosheid aan te houden tot hij in overleg is geweest met de werkambassadeur en dat vinden wij een uitstekend plan. Ik
3680 wacht de reactie af. Dus motie 66 houd ik aan.

De **VOORZITTER**: Zou u de wijziging van motie 63 nog even exact aan de griffier willen doorgeven? Dat hoeft nu niet, dat kan buiten de vergadering om. De heer Klein is door zijn spreektijd heen en dat geldt nu ook voor mevrouw De Meij.

3685

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, terugkijkend op het voorafgaande, had ik soms toch het idee – bij vlagen zeg ik erbij – dat wij hier terug konden kijken naar mr. G.B.J. Hiltermann die vroeger een programma had en dat heette 'De toestand in de wereld'. Het is heel interessant om daar beschouwingen over te houden, maar de jeugd kent hem niet waarschijnlijk. Dat zegt ook
3690 iets over mijn leeftijd. Het is heel interessant om te bomen over alles wat er elders plaatsvindt,

maar daar zijn wij hier op dit moment niet voor. Het moet mij van het hart dat sommige mensen dat kennelijk ook reden vinden om iets te zeggen over volgens mij iets wat gewoon democratisch tot stand is gekomen, namelijk de verkiezing van een president. Maar goed, dit terzijde. De heer Van Liere – ik neem aan dat hij ons bedoelde, hoewel hij het niet letterlijk heeft gezegd, maar een
 3695 goed verstaander heeft bij hem soms maar een half woord nodig – wij zijn waarschijnlijk in zijn ogen de andere one issue partij. Bedankt voor het compliment, mijnheer Van Liere, want als het gaat om groei, dan staan wij inderdaad graag als one issue partij bekend. Want u weet, stilstand is achteruitgang, dus laten wij vooral blijven groeien en om dan toch maar in de advocatensfeer te blijven, u zult ons vast en zeker als advocaat van de duivel zien, nou, dat zien wij dan ook
 3700 maar gewoon als een compliment in dit geval, want nogmaals, het gaat om de inhoud en wij staan achter groei zoals ik het heb verwoord en u hebt ook gehoord dat groei duurzaamheid helemaal niet in de weg hoeft te staan. Aan GS het volgende, vijf van de zes vragen zijn beantwoord en voor een vraag zijn wij gevraagd om akkoord te gaan dat dat later door de portefeuillehouder gemeld wordt, dat gaat over de regelgeving en de deregulering. Uiteraard
 3705 kunnen wij daarmee instemmen en wachten wij die beantwoording af. Dan de moties en amendementen. Ik ga alleen in op de moties en amendementen die wij steunen, dus als u bepaalde moties en amendementen niet hoort, dan gaan wij daar niet in mee. Amendement 25. Daar wachten wij de reactie van de gedeputeerde af, want zij heeft duidelijk aangegeven, als daar een voorstel voor komt en dat is in de vorm die ik kan overnemen, dan hoort u dat van mij, dus
 3710 dat wachten wij af. Dus die hangt nog. Dan motie 52. Daarvan is aan de PVV gevraagd of zij hem willen aanhouden en ik heb begrepen dat dat het geval is, dus dan hoeft die nu niet beoordeeld te worden. Wij hadden daar in eerste instantie wel sympathie voor, maar goed het verzoek van de gedeputeerde wordt overgenomen, dus prima. Dan motie 56, GL en PvdD, over het subsidieplafond van 150.000 euro. Van de zijde van GS is daar een positief advies op gekomen.
 3715 Kijkend naar het koersdocument dat wij hebben vastgesteld met zijn allen, waarin zon ook een belangrijk onderwerp is, zijn wij bereid om met deze motie mee te gaan, zeker omdat het op dit moment nog een onderzoek is. Dan motie 63 van 50plus. Mevrouw De Meij heeft net een aantal tekstuele wijzigingen doorgevoerd. Wij horen graag van GS hoe zij hier tegenaan kijken, hoewel de gedeputeerde al heeft gezegd, wij laten het aan de Staten. Ik denk dat waar dingen niet juist
 3720 zijn en gecorrigeerd zijn, dat mevrouw De Meij op steun van de VVD kan rekenen voor motie 63. Ik hoop dat behalve de Red Bull deze mededeling van mijn kant u ook vleugels geeft. Motie 68 van de coalitie. Gedeputeerde Loggen heeft hier iets over gezegd, waarbij hij verwees naar een eerder voorbijgekomen motie. Niet alleen motie 25, zei hij, niet doorkruisen. Nee, dat klopt. In eerste instantie is er een motie door het CDA, D66 en de PvdA ingediend met en die heeft u
 3725 allemaal voorbij zien komen. De VVD heeft zich later gevoegd in de discussie over dit onderwerp en gezamenlijk zijn wij tot een nieuwe motie gekomen, die aan u voorligt. Daar heeft iedereen keihard aan gewerkt en daar zijn wij blij mee. Als u aan mij vraagt, doorkruist dat het een, ik zou zeggen, kijkt u naar de constatering in de motie en naar het dictum. Wij praten bij de overwegingen over zaken die op korte, middellange en lange termijn spelen en wij vragen om
 3730 een integrale afweging op basis van alle bovenstaande overwegingen. In die zin moet u de motie lezen. Tot slot motie 70, PvdA en SP, die gaan wij steunen. Dat was het.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Sommigen van u zitten in het verkeerde lichaam, in het verkeerde publieke lichaam wel te verstaan, want een groot aantal moties dat vandaag is ingediend, gaat over onderwerpen waar de provincie niet over gaat, die niet tot de kerntaken behoren. En dan zegt mevrouw Alberts dat de burgers in verwarring zijn over wat wij nou wel en niet doen. En dat is nogal wiedes als wij hier allerlei moties gaan indienen waar wij niet over gaan. Misschien moeten wij beginnen met zelf niet de verwachting te wekken dat wij ergens over gaan als wij er niet over gaan. Daartoe roep ik u allen op.

3740

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Ik heb nog wel een vraag aan mevrouw Zaal, want wie bepaalt in gezamenlijkheid wat precies de kerntaken zijn van de provincie?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Een deel is wettelijk bepaald, daar zijn ook moties waar wij gewoon wettelijk niet over gaan en verder hebben wij met elkaar in het coalitieakkoord de kerntaken vastgesteld.

3745

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Wij hebben een open huishouding, dus het staat de oppositie toch vrij om moties in te dienen waar de provincie over zou kunnen gaan, was het niet uitgesloten door het coalitieakkoord? Wij zijn toch niet gebonden aan het coalitieakkoord?

3750

Mevrouw **ZAAL** (D66): Zeker niet, maar ik was mijn betoog begonnen om ermee te eindigen dat alle moties die niet over de kerntaken van de provincie gaan zoals wij ze in meerderheid hebben vastgesteld, dat wij die in ieder geval niet gaan steunen en dat de verwarring die bij burgers wordt gewekt, ook voor een deel aan onszelf ligt of aan degenen die de moties indienen en dat wij in dat verband best eens de hand in eigen boezem mogen steken.

3755

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Ik vind dit een onterechte aanval op de oppositie, omdat daarmee de mogelijkheid voor de oppositie om moties in te dienen, belachelijk wordt beperkt. Het gaat er ten slotte om ook te laten zien dat het anders had gekund en dat daarover stemgedrag uitgelokt kan worden door partijen en dat je niet op voorhand kunt zeggen, voor deze motie komt sowieso geen meerderheid, want wij gaan tegen stemmen, dus u had hem niet in mogen dienen.

3760

De **VOORZITTER**: Nee, maar mevrouw Zaal kan hier wel aangeven dat zij tegen een bepaalde motie gaat stemmen.

3765

Mevrouw **ZAAL** (D66): En ik mag u toch ook een spiegel voorhouden van als u enerzijds zegt van, de burger weet niet meer waar wij over gaan en anderzijds de moties ook buiten onze wettelijke taken gaan, dat ik dat niet in overeenstemming met elkaar vind.

3770

Mevrouw **KEUR** (CDA): Het zal u niet verbazen dat ik het helemaal met u eens ben dat wij inderdaad bepaalde kerntaken hebben afgesproken aan het begin van deze periode, daarom des te opmerkelijker dat wij het wel gaan hebben over de hobbyjacht waar wij namelijk niet over gaan.

3775

Mevrouw **ZAAL** (D66): Volgens mij verschillen wij van mening, want volgens mij gaan wij over het Faunabeheerplan en liggen er verschillende juridische rapporten waaruit blijkt dat de hobbyjacht daar een onderdeel van is.

3780 Mevrouw **KEUR** (CDA): Ik volg daarbij heel graag het advies van de staatssecretaris die ook zegt dat het niet behoort tot de provincie om daar iets van te vinden en bovendien vind ik de term hobbyjacht erg ongelukkig gekozen.

3785 Mevrouw **ZAAL** (D66): Volgens mij introduceerde u die term zelf, maar dat terzijde. Ik ga door met mijn betoog. Zoals gezegd, alle moties die niet over de kerntaken gaan, kunnen niet op steun van mijn fractie rekenen. Op een aantal andere moties die wel over de kerntaken gaan, ga ik kort in, op andere zal wellicht een stemverklaring volgen. Wind op land, geen verrassing dat wij die niet zullen steunen. Wij zijn niet voor wind op de Afsluitdijk. Bovendien hebben wij ons aan een coalitieakkoord gecommitteerd. Ik zei al in eerste termijn dat ik vind dat dat niet
3790 wegneemt dat wij wel met elkaar het gesprek aan moeten hoe wij richting 2050 de juiste mix moeten vinden. Dan de naam van de Duinpolderweg. Wij wilden eigenlijk niet voor stemmen vanwege de verwarring, maar – en dat doet mij een beetje aan Shakespeare denken – als iets een bepaalde naam heeft, dan verandert het niet als je het een andere naam geeft. Dat wat wij een roos noemen, zou onder een andere naam dezelfde geur hebben, maar ik begrijp dat de
3795 gedeputeerde er geen probleem mee heeft, dus wellicht zullen wij na wat beraad toch voor stemmen. Dan over infrastructuur. Het was niet mijn bedoeling om nu al inhoudelijk het debat te voeren over welke wegen er wel of niet provinciaal moeten zijn. Ik vind het prettig te horen dat de gedeputeerde die afweging wel maakt. Wij zouden dat dan ook nog graag een keer met de gedeputeerde in de commissie willen bespreken, want zij heeft natuurlijk gelijk dat het daar
3800 thuishoort. Ik wil wel een voorbeeld noemen en niet om dat hier uitgebreid te behandelen. Van Weesp naar Muiden, twee gemeenten, is een lokale weg. Een weg in Blaricum is een provinciale weg. Vergeef mij dat ik dat als niet-wegenexpert niet helemaal begrijp. De eiwittransitie. Ik heb moeite met de moties over de eiwittransitie, want de overwegingen stralen uit dat wij vinden dat iedere Noord-Hollander tofu moet gaan eten. Persoonlijk kan ik het iedereen aanraden, maar mijn
3805 fractie eet toch ook af en toe graag vlees, dus wat ik wil voorstellen, want ik zie zelf wel dat wij daar in het kader van de verduurzaming van de landbouw best eens over kunnen praten, niet alleen omdat het een bijdrage kan leveren aan de verduurzaming van de landbouw in brede zin zoals wij dat met de coalitie hebben afgesproken, maar ook omdat er volgens mij een economische kans ligt. Ik zou dus de vervangende gedeputeerde willen vragen of wij dat een keer
3810 in het kader van het landbouwbeleid kunnen bespreken in de commissie NLM en dan aan de PvdD willen vragen of zij deze motie willen aanhouden. Het is een interessant thema dat breder speelt dan nationaal. Zonne-energie, blij met de toezegging van GS. Wij hebben een tijd geleden dit als speerpunt aangemerkt in het koersdocument en ik ben blij dat wij dat gedaan hebben, want het blijkt enorm aantrekkelijk te zijn. De participatie van energie die ik zelf in mijn beschouwingen
3815 heb aangemerkt. De gedeputeerde vraagt, komt er nog een motie. Ik zou willen voorstellen ook dat mee te nemen naar de werkgroep Burgerparticipatie. Die dijt nu wel wat uit, terwijl ik zelf gedacht had dat ik daarvan af zou zijn, hoe leuk ook, maar ik denk dat het goed is om dat mee te nemen, net als hetgeen over de burgerbegroting is bepaald. Ik heb nog wat opmerkingen

3820 gemaakt over de grenzen van de provincie. Ik snap dat GS daar nu niet op reageren, maar ik zou daar wel graag een keer op terug willen komen en ik hoor graag of dat door anderen ook wenselijk wordt geacht en zo ja, wanneer. Daar laat ik het bij.

3825 De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Allereerst, u heeft de discussie afgekapt over de vraag, waar gaan wij over. Dat is wel waard om breder te bespreken dan nu in de marge van het debat over de begroting, want het is waar, wij hebben een open huishouding, maar het is ook waar dat wij in dit land hebben afgesproken dat het sociale domein het prerogatief van de gemeenten is, dus ik denk, daar kun je veel met elkaar over praten, maar je moet vooral de gemeenten niet voor de voeten lopen. Wat ook waar is, is dat wij als provincie via het IPO een mooi kompas hebben, wat toch ook een beetje zegt, dit zijn de dingen waar de provincie sterk in kan zijn en waar de
3830 provincie zich mee zou moeten bemoeien. Dat zijn allemaal bekende woorden, maar moeten wel gezegd worden.

3835 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik hoor wat mijnheer Den Uyl zegt dat er is afgesproken dat het sociale domein naar de gemeenten gaat. U leest ook de krant en u hoort af en toe het nieuws ook op de televisie en u hoort ook dat het heel vaak misgaat bij de gemeenten op het sociale domein. Vindt u dan maar dat de gemeenten en de provincie dat zomaar over hun kant moeten laten gaan?

3840 De heer **DEN UYL** (PvdA): Het mooie is dat wij als burgers de mogelijkheid hebben om onze eigen gemeenteraad te kiezen en als de gemeente het niet goed doet, is daar de plek waar verantwoording moet worden afgelegd en niet hier. Dat is de crux van het huis van Thorbecke. De gemeenten gaan over gemeentelijke aangelegenheden en de provincie over provinciale aangelegenheden en daar vindt de democratische controle plaats. Dan heb ik het niet over gemeenschappelijke regelingen, want daar is vandaag ook nog wel wat over gezegd. Ik ga verder
3845 met mijn betoog. Nog even over, ik heb in mijn eerste termijn niets gezegd over mobiliteit, want daar moet je alles over zeggen of niets en ik koos voor het laatste. Er zijn hier wat woorden gezegd vandaag over investeren in infrastructuur en daar zijn wij niet altijd tegen, zeker niet als het om het OV gaat. Gaat het over de wegeninfrastructuur, dan hebben wij een beperkt areaal waar wij veel in doen. Maar mooie woorden over de A1 en de A2. Dat klinkt mooi, maar ook
3850 vanochtend stonden mensen hier aanwezig, drie kwartier in de file op de geheel vernieuwde A1. Het idee dat wij mobiliteitsvraagstukken kunnen oplossen door steeds meer asfalt, is echt een misvatting. Nou gaan wij er heel beperkt over en sommige woorden mag je niet zeggen, maar als de enige oplossing voor het gebruik van asfalt is – los van het prijzen van het gebruik – ja, dan zul je daar toch een keer naartoe moeten, maar ook dat hoeven wij bij het provinciaal wegennet
3855 nog niet te gaan doen, maar het komt er wel aan. Het college heeft positief gereageerd op onze motie samen met de SP, maar wel ons uitgedaagd en de gedeputeerde heeft gezegd, je kunt wel mooie moties indienen, maar dan moet je er zelf ook wat aan doen, dus wij nemen deze handschoen op. Inspanningsverplichting, geen resultaatsverplichting. Dan de motie kust en kustbebouwing. Inmiddels zijn er meerdere. Wij kunnen ons vinden in de uitleg van de
3860 gedeputeerde over de motie, die mede namens ons is ingediend. Wij zullen ons nog beraden over de nieuw ingediende motie en de reactie van GS daarop wegen. Dan de kwestie van het

uitbestedingsbeleid en de personele gevolgen. Ik moet eerlijk zeggen en ik weet ook wel dat ik daar een rol in gespeeld heb, dat ik het debat op dat punt nou niet het meest heldere vond dat wij ooit in deze Staten gevoerd hebben. Dat leidt ertoe dat ik toch opnieuw een beroep doe op GS om nog een keer een korte notitie aan PS toe te sturen die wij in de commissie kunnen bespreken, waarin zowel de invalshoek van het personeel als van de aanbestedende dienst en de verantwoordelijkheid die de provincie voelt voor het betrokken personeel, helder en scherp op papier wordt gezet. Bij ons leeft nadrukkelijk de vraag en die is niet echt beantwoord op dit moment, hebben wij nu als Staten in onze kaderstellende rol reden om nog scherper met GS in discussie te gaan of wij onze kaderstellende rol met daden moeten invullen of is het zo dat in de toekomst altijd overgang van onderneming zal gaan gelden en hoeven wij niets meer te doen. Daar worstelt mijn fractie mee, dus het verzoek aan GS is om daar helderheid over te verschaffen. Er zijn nog allerlei moties en amendementen en waar het relevant is, zal ik een korte stemverklaring geven en dat doe ik niet nu.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Voorzitter. Wat grappig mijnheer Annaert, dat u refereerde aan de heer G.B.J. Hiltermann, een instituut in die tijd, en je zou het niet zeggen, maar ook voor mij een hele aangename jeugdherinnering, ware het niet dat de heer G.B.J. Hiltermann niet alleen als instituut maar ook vaak dacht de waarheid in pacht te hebben, zoals ook een aantal mensen hier in de Staten weleens denken. Als eerste de glasvezelmotie. Wij zijn blij dat die positief geadviseerd wordt door het college. Er komt tempo en duidelijkheid. Daar zijn wij blij mee. Het is breder dan wij aanvankelijk voor ogen hadden en daar zijn wij heel blij mee en mooi dat wij bij de kaderbrief meer duidelijkheid verschaffen aan de inwoners, bedrijven en gemeenten. Dat is goed voor de leefbaarheid. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat ik even mijn wenkbrauwen moest optrekken toen mevrouw Zaal met de opmerking kwam over de wegen. Dat was natuurlijk precies het effect dat u beoogde, nou, het is gelukt. Wij gaan heel graag het debat aan over dit onderwerp, wij vinden daar ook van alles aan, maar graag ontmoet ik u op een ander moment om daarover het debat aan te gaan. Dan de Kustpactmoties, daar volg ik graag de inbreng van mijn collega Den Uyl. Waar wij nog wel aan hechten en ik ben nieuwsgierig naar wat de gedeputeerde daarvan vindt, het CDA hecht eraan om voor 30 november dus voordat u daadwerkelijk het Kustpact gaat ondertekenen, om daar toch met meer ogen naar te kijken binnen de Staten, dus wij willen graag van u weten wat de mogelijkheden zijn. Kan het nog terugkomen in de commissie, kunnen wij dan nog suggesties doen, kunnen wij met u meelesen voordat u daadwerkelijk gaat ondertekenen? Dus of u daar nog even op terug wilt komen. Het amendement over de Duinpolderweg, daar hebben wij met enige verbazing naar gekeken. Wij hebben steeds gezegd, noem het nou de Duinpolderverbinding, ook omdat wij graag het accent willen leggen op het OV en de lokale maatregelen die er zijn op dit gebied. Het CDA heeft steeds gezegd, wij kijken niet alleen naar een weg maar naar een verbinding, waarbij heel nadrukkelijk een rol is weggelegd voor het OV. Ons valt op dat onder punt 2 aan het einde van de zin gevraagd wordt om het voorstel voor te leggen aan GS en PS. Dat vinden wij opmerkelijk en wellicht lezen wij het verkeerd en kan de gedeputeerde daar iets van vinden, want de normale procedure is toch dat een voorstel wordt voorgelegd aan GS. Zuid-Holland heeft een ander besluit genomen en wil het ook langs PS laten gaan. Nu lijkt het alsof wij daar ook mee gaan instemmen. Daar wil ik graag het commentaar van de gedeputeerde op horen. Motie 63, motie van 50plus, Waterland, ik sluit

3905 mij aan bij de woorden van de heer Annaert. In principe zijn wij hiervoor en steunen wij deze motie. Onze opmerkingen in mijn betoog waren helder en duidelijk hoe wij aankijken tegen de woningbouw en de rolverdeling tussen provincie en gemeente en daarbij volg ik wat mevrouw De Meij zei, de PRV is leidend, dat verbaast ons ook, dat is niet zoals wij het zouden willen zien. Wij delen de teleurstelling met 50plus. Dan het voorstel van GS over de motie van GL over de
3910 burgerparticipatie. Als GL zich daarin kan vinden, dan kunnen wij ons daar natuurlijk ook in vinden. Heel goed om het dan zo op te lossen. Collega Zaal heeft voorgesteld de eiwittransitie in de commissie te bespreken en de PvdD op te roepen met een voorstel te komen. Wij hebben geen enkele behoefte om dit onderwerp nader te bespreken, maar mocht dat wel zo zijn, dan zouden wij dat in een andere vorm willen zien, namelijk veel breder en niet alleen tegen vleesconsumptie
3915 en dan zouden wij als uitgangspunt willen nemen een bespreeknotitie van GS en niet van een van de politieke partijen.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Even voor de duidelijkheid, het was juist mijn voorstel om te kijken hoe dit past binnen onze doelstellingen op het gebied van verduurzaming van de landbouw, dus
3920 inderdaad veel breder en niet vanuit het alternatief voor vlees.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Heel goed, dan kunnen wij ermee instemmen.

De **VOORZITTER**: Even voor de helderheid, een aantal moties en een amendement is vervangen.
3925 Mag ik de conclusie trekken dat motie 57 van GL via de werkgroep Burgerparticipatie wordt geleid en dat dus deze motie op dit moment is ingetrokken? Dan hebben wij dat vastgesteld. Motie 52 van de PVV zou ook zijn ingetrokken. Klopt dat? Dan is die ook ingetrokken.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Een paar korte opmerkingen nog. Mevrouw Alberts zegt, het
3930 gaat als je het hebt over de PTA, helemaal niet om de drukte in de stad, maar veel meer om de uitstoot en Amsterdam is de enige haven waar je kunt komen en u maakt de vergelijking met Rome. Dan denk ik, in Bern komen ook vrij weinig zeecruiseschepen aan de kade en zo kan ik nog wel een paar Europese steden noemen. In Salzburg kom je ook niet met een zeeschip, geloof ik, ten minste de laatste keer dat ik ernaar keek, lukte dat niet echt best en zo ken ik er nog wel
3935 meer. Het bijzondere van Amsterdam is nou juist dat je daar wel in het hartje van de stad kunt komen en dat is nou juist een uniek sellingpoint van de PTA. Gelijktijdig constateer ik ook dat wat u noemt, niet expliciet onderwerp van gesprek is van wethouder Ollongren en dat dat niet het argument is, want zij had het wel degelijk over de 1,5% toeristen die met de boot in Amsterdam komen, 1,5% toeristen en zij gaf aan dat het wel in het kader van de drukte is en
3940 daarom ben ik verbijsterd, want nogmaals, volgens mij zijn dit niet de mensen die de overlast veroorzaken, noch in aantal, noch in gedrag. Vervoer op maat, pilot Texel. U vraagt, wat is er nou integraal aan? Dat is dat wij het totale OV-systeem op Texel beschouwen en niet een onderdeel daarvan. Het totaalbedrag was voor de totale pilot en niet alleen voor de kleine busjes. Wij hebben het nooit in die beperkte opvatting beschouwd en dat is precies de reden waarom ik het
3945 amendement of de motie heb ontraden. Richting de heer Van Liere moet mij even van het hart dat hij zegt dat alle moties van de oppositie worden ontraden. Volgens mij beschouwt hij dan zijn partij als de oppositie. Ik heb er twee gekregen waarvan een van de oppositie, en ik heb ze van

harte aanbevelen op een enkel technisch onderdeel na bij de Duinpolderweg. Ik heb intussen de
aangepaste motie gekregen van CU/SGP, GL en de SP. Daar zat u inderdaad niet bij. Ik kan
3950 uitstekend uit de voeten met bereikbaarheid Haarlemmermeer Bollenstreek waarbij ik wel in
overweging geef, dat het wellicht voor de buitenwereld niet helder is in eerste instantie, dus als
daar verwarring ontstaat, heel veel mensen kennen de terminologie Duinpolderweg en kennen
niet de terminologie bereikbaarheid Haarlemmermeer Bollenstreek. Ik ga het niet voor mijn
rekening nemen op het moment dat daar onduidelijkheid over bestaat. Zoals ik al eerder aangaf,
3955 het is volgens mij de derde of vierde benaming die dit project krijgt en volgens mij weet iedereen
wat er met de Duinpolderweg bedoeld wordt, maar nog niemand wat er met bereikbaarheid
Haarlemmermeer Bollenstreek bedoeld wordt. Dat laat ik voor uw verantwoording. Het CDA vroeg
nog, hoe zit dat nou, wordt voorgelegd aan GS en PS. Ik lees daar niet bij met welke strekking en
volgens mij betekent dat heel goed dat wij dat ook ter informatie kunnen voorleggen aan PS
3960 zoals wij dat eerder van plan waren met het voorkeursalternatief voor de Duinpolderweg, dus in
mijn beleving verandert dat niets aan de manier waarop wij daarmee omgaan, verandert dat in
formele zin niets. Zo interpreteer ik het in elk geval. En dan tenslotte nog iets over asfalt, want ik
hoor veel mensen zeggen, asfalt is rupsje nooit genoeg. Ik wil u maar onder de aandacht brengen
dat als je het hebt over uitbreiding van asfalt, dan gaat dat in de meeste gevallen over het
3965 verbeteren van de verkeersveiligheid en de doorstroming en niet over het aanleggen van meer
infrastructuur. Ja, meer infrastructuur in termen van strekkende meters, maar niet in termen van
nieuwe infrastructuur met uitzondering van de Westfrisiaweg en de verbinding A8/A9 en de
Duinpolderweg. Dat zijn de enige drie uitbreidingsprojecten waar wij over praten, terwijl het PMI
en het PMO voor het overige bol staan van de projecten die gaan over verbetering van de
3970 verkeersveiligheid en infrastructuur en ja, ook voor verkeersveiligheid is soms meer asfalt nodig.
Ik ga er maar eens vanuit dat er niemand is in deze Staten die twijfelt aan nut en noodzaak van
het verbeteren van de verkeersveiligheid en het uitbreiden van de infrastructuur voor dat doel.
Als dat wel het geval is, dan daag ik u uit om daar kennis van te geven in deze Staten. Tot zover.

3975 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Laat ik beginnen met de SP die het had over motie 67,
waarom zij toch een pleidooi hield om die wel door te laten gaan. De kust vraagt juist om een
juiste balans met zonering, waar enerzijds ruimte is voor rustige gebieden en anderzijds
gebieden waar kwaliteitsverbetering en economische ontwikkeling mogelijk moeten zijn. Dat kan
door beperkt nieuwe functies toe te voegen op plekken waar al bebouwing is of door verouderde
3980 bebouwing te herstructureren of te transformeren en met deze motie maakt u dat onmogelijk en
ook alle vernieuwing in het centrum van Zandvoort zou hiermee worden geblokkeerd. Met een
Vorbereidingsbesluit kun je geen ongewenste ontwikkelingen voorkomen, omdat de PRV niet in
een half jaar tijd is gewijzigd. Het verschil met Wind op land destijds was dat u hier in PS met
elkaar beleid had vastgesteld dat binnen een half jaar verankerd moest worden in de PRV.
3985 Daarom heeft u op de dag dat het beleid is vastgesteld, ook het voorbereidingsbesluit genomen
zodat binnen een half jaar de PRV kon worden gewijzigd, zodat datgene wat u wilde als beleid in
Wind op land, ook daadwerkelijk in de PRV kon landen. Dat is niet hetzelfde als wat u hier heeft
liggen voor de kust, dus ik wil u die nog steeds ontraden.

3990 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter toch nog even. U hebt zelf gezegd dat u waarschijnlijk in december al met de ondertekening gaat komen. Nou kan ik vrij snel rekenen en volgens mij is dat zes weken en dat is een stuk minder dan zes maanden, het halve jaar, met andere woorden waarom kan dat nou niet?

3995 Gedeputeerde **GELDHOF**: Volgens mij praten wij langs elkaar heen. Wij zijn al bezig met de voorbereiding zoals u in de brief hebt gelezen die u vrijdag heeft bereikt. Daarvoor hebben wij nu een bijeenkomst met alle partijen georganiseerd over op welke wijze wij handen en voeten gaan geven aan de beleidsactualisatie en hoe wij ervoor kunnen zorgen dat wij met alle partijen tot een gedragen visie komen. Dat proces kost tijd. Die bijeenkomst is in december en daarna ben je nog
4000 een hele tijd bezig om met alle partijen goed het proces te doorlopen. Vervolgens kom je wellicht met een aanpassing van de ruimtelijke verordening en als je dat binnen een half jaar lukt, bij Wind op land is het met stoom en kokend water gelukt. U ziet allemaal wat ervan gekomen is. Daar moet je even goed over nadenken hoe je dat zou willen formuleren. Het is niet zo dat in december de partijen bij elkaar komen en dat het dan gelijk klaar is. Dan heb ik niet goed
4005 kunnen overbrengen wat de bedoeling is, maar uw zorgen deel ik ten eerste, wij moeten het goed regelen. De nieuw ingediende motie 71, wat u in feite zegt – het was de heer Van Liere die hem in eerste instantie indiende met een heleboel anderen – het eerste bolletje is gebruik maken van het bestaande provinciale instrumentarium. Dat doen wij natuurlijk al. Het tweede is met de commissie te overleggen over welke instrumenten op welke wijze kunnen worden ingezet. Dat is
4010 uitvoering en dat doen wij natuurlijk ook al. U wilt invulling geven aan uw zorgen en dat snap ik. Wat ik dan veel fijner vind, als je kijkt naar motie 69, daar staat bij u te informeren over de planning, u mee te nemen in het Kustpact en te kijken hoe PS zo goed mogelijk betrokken kunnen worden bij de verdere formulering daarvan. Daarvan zeg ik, dat doe ik graag met u, dat wil ik ook graag, want dan kunt u de kaders aangeven, waarvan u zegt, op deze wijze moet er
4015 daadwerkelijk invulling worden gegeven aan de beleidsactualisatie waar wij nu mee bezig zijn met alle partijen in het veld en met u als PS. Want uiteindelijk, als er een beleidswijziging uit voortvloeit, zult u daar een besluit over moeten nemen om het in de PRV te laten verankeren.

Mevrouw **KEUR** (CDA): Dus u zegt nu dat wij het Kustpact nog met elkaar gaan bekijken voordat
4020 u het gaat ondertekenen.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Nee, nog even wat anders, u zegt, het wordt 30 november getekend. Ik heb in mijn eerdere bijdrage gezegd, er wordt 30 november niet getekend, want er zijn namelijk nog partijen die het er niet over eens zijn en afgelopen vrijdag is bekend geworden dat er wordt
4025 gewerkt aan nieuwe teksten en dat is allemaal nog in bewerking. De definitieve tekst is er nog helemaal niet. Er wordt naar gestreefd dat het nationale Kustpact voor de kerst wordt getekend en dat zijn procesafspraken. Daarna moet je dat vertalen naar hoe je daar invulling aan gaat geven. Dat loopt toevallig parallel met een beleidsactualisatie waar wij toch al mee bezig zijn, dus dan voegen wij de procesafspraken in de beleidsactualisatie. Dat is waar wij mee bezig zijn en ik
4030 wil u heel graag meenemen. Om alle commotie te beëindigen, laten wij 28 november met elkaar even de laatste stand van zaken bespreken en kijken hoe wij u verder kunnen meenemen, want ik doe niets liever dan u meenemen. Ik wil graag uw zorgen wegnemen en ik wil u geruststellen,

want de beeldvorming is natuurlijk extreem. Maar werkelijkheid en beeld willen nog weleens uit elkaar lopen. Ik wil u graag meenemen en 28 november is de commissie RWW en als uw
4035 voorzitter het toestaat dat wij er daar nog even wat verder op ingaan, in plaats van deze Staten ermee te belasten. Neemt niet weg, motie 67 blijf ik wel ontraden, motie 71 is in feite overbodig maar kan en motie 69 heb ik gezegd, als ik in het laatste bolletje mag lezen dat ik u gewoon meeneem in het hele proces, u informeer, maar dat het tekenen van het landelijke Kustpact altijd is onder voorbehoud van goedkeuring van PS. Dat doen wij met duizend en een convenanten.

4040 Mevrouw **KEUR** (CDA): Heeft u er iets op tegen dat wij die procesafspraken dan vooraf inzien, voordat u ze ondertekent?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Er staat ook dat u erover wilt discussiëren met elkaar, dat u erop wilt
4045 kunnen reageren. U mag ze zien, maar ik heb ze nog niet.

Mevrouw **KEUR** (CDA): U zegt dat wij ze mogen zien voor ondertekening, dan is het wat mij betreft voldoende.

4050 Gedeputeerde **GELDHOF**: Ze zijn wat mij betreft niet geheim, het is alleen bedoeld geweest om in alle rust door de besturen iets te laten bespreken met elkaar voordat het in de kranten staat. En dat Natuurmonumenten gelijk 's avonds bij Nieuwsuur gaat zitten, terwijl wij hadden gezegd, laten wij het even low profile doen, al die onrust was hier in de Staten te voorkomen. Ja, daar kan ik ook niets aan doen.

4055 De **VOORZITTER**: U hebt volgens mij antwoord gekregen van de gedeputeerde.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik zou willen vragen, want ik was een beetje in verwarring over de vragen van mevrouw Keur, maar die kan ik niets vragen en u kan ik wel iets vragen. Dat Kustpact
4060 en de boodschap, ik wil het zien voor ondertekening. Hoort dat bij de kaderstellende rol of gaan wij op de uitvoeringsstoel van GS zitten als wij dat doen? Als dat zo is, dan verbaast mij dat, want ik zou graag in de kaderstellende rol van alles doen, maar voor de uitvoeringsrol kan ik u achteraf ter verantwoording roepen en dat zullen wij zeker doen als wij daar reden toe hebben. Als wij dat niet hebben, dan doen wij dat zeker niet, maar is het toch een beetje rare vermenging
4065 van zaken. Bent u dat met mij eens of niet?

Gedeputeerde **GELDHOF**: Wat moet ik hierop zeggen? Het is te doen gebruikelijk dat wij in lijn met uw beleid waar wij uitvoering aan geven, wij bijvoorbeeld een convenant tekenen. Dat u het van tevoren wilt zien, ja, ik kan het u niet weigeren, maar de vraag is of u al die dingen moet
4070 willen zien. Ik snap de commotie en als u het graag wilt zien en ik heb het, dan mag u het van mij hebben, maar of u er daarna nog uitgebreid over wilt discussiëren voordat wij een procesafpraak gaan tekenen, ik denk dat u dan wel heel erg op de uitvoering gaat zitten en of u er een paar uur per week bij wilt nemen vrij van uw werk om dit soort dingen te kunnen doen, dat is aan u. Dat is uitvoering volgens mij.

De **VOORZITTER**: Volgens mij is het betrekkelijk simpel en volgens mij komen de Staten nog te praten over de kaders van de PRV.

4080 Gedeputeerde **GELDHOF**: Zo is het en de beleidsactualisatie. Daar komt u allemaal nog over te praten. Ik snap de commotie, u wilt gerustgesteld worden, ik vind het prima. Mevrouw De Meij, u heeft inderdaad veel meer gezegd mevrouw De Meij, in de negen minuten, dus terecht, maar ik heb in ieder geval nog gereageerd. U hebt wel terecht gezegd dat u in de commissie RWW met elkaar het gesprek wilt aangaan over bouwen in het buitengebied en ik denk dat dat plek is waar het moet plaatsvinden, want zolang u de PRV als Staten hebt vastgesteld, zijn dat de kaders
4085 waarbinnen wij werken en alle plannen beoordelen, want dat zijn de kaders die u ons heeft meegegeven. Motie 63 is herzien. Ik heb u in eerste termijn gezegd dat meerdere punten in de overwegingen niet kloppen, waaronder het feit dat er een mandaat zou zijn, maar iets anders wat ook niet klopt, onder hetgeen u heeft doorgestreept, staat "De stuurgroep weigert bouwplannen in behandeling te nemen hetgeen in strijd is met bovengenoemde afspraken." en dat is pertinent
4090 onjuist. Er is geen sprake van dat wij dat weigeren. Alleen u geeft een andere interpretatie dan ieder ander. Als u de motie kunt aanpassen dat u zegt, dat de projecten door gemeenten worden ingebracht in de stuurgroep en ook in het dictum, dat u zegt: "De stuurgroep schriftelijk mee te delen dat alle bouwplannen die door gemeenten worden ingediend en behandeld", dan zou ik zeggen, dat zijn de processen en zo doen wij dat.

4095

De **VOORZITTER**: De motie is al een keer gewijzigd, tenzij de Staten mevrouw De Meij daar toestemming voor geven.

4100 Gedeputeerde **GELDHOF**: Zoals die er nu ligt, is hij onjuist en moet ik hem echt ontraden.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik heb hier een besluit voor mij van het college van B&W van de gemeente Waterland, ondertekend door de voormalig gedeputeerde en tijdelijk burgemeester Mooij en de gemeentesecretaris uit 2012, waarin letterlijk gezegd wordt: "De stuurgroep pilot Waterland selecteert de projecten. Alle planvoorstellen en bouwvragen worden behandeld in
4105 de stuurgroep." Wat er nu staat, is volstrekt juist en ik ga het dan ook niet aanpassen. Dat u zegt dat de stuurgroep het weigert, tot op heden is er één bouwplan binnengekomen en de stuurgroep heeft gewoon geweigerd dit in behandeling te nemen. De gedeputeerde heeft steeds gezegd, ik ga niet op de plek van de gemeente zitten.

4110 Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter, u hebt de motie in de vorige Statenvergadering aangehouden. Bouwplannen worden door gemeenten ingediend. Er waren honderd woningen beschikbaar in het lint en veronderstel, er zijn vijfhonderd plannen, dan kunnen de gemeenten de plannen die zij door willen laten gaan, in de stuurgroep brengen en dan wordt daar een selectie gemaakt. Dat was de gedachte.

4115

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Klopt, maar u hebt steeds gezegd dat u niet op de plek van de gemeente gaat zitten.

4120 De **VOORZITTER**: U hebt het woord niet meer. Hier hebben wij de vorige keer al uitvoerig over gesproken en over dit incidentele geval wordt nu weer uitvoerig gepraat. Volgens mij is het genoeg geweest.

4125 Gedeputeerde **GELDHOF**: Als de motie blijft zoals die nu is en er staat dat de stuurgroep weigert het in behandeling te nemen, hetgeen in strijd is met de afspraken, dat is volstrekt onjuist. De afspraak is dat de gemeenten zelf de plannen waar zij achter staan, inbrengen in de stuurgroep en dat daar een selectie wordt gemaakt van de plannen en dan wordt gezegd, dan kun jij die bouwen en kun jij die bouwen en dat het aantal van vijfhonderd tot honderd wordt teruggebracht om inderdaad van die pilot gebruik te kunnen maken. Dat is wat er is afgesproken, en als de motie niet wordt aangepast dat het ook door gemeenten wordt ingebracht, zowel in de
4130 overwegingen als in het dictum, dan moet ik hem echt blijven ontraden, want dan zijn wij in strijd met de afspraken. Dan heb ik tot slot de herziene motie van 50plus over de daklozenopvang. Ik herhaal hetgeen ik in eerste termijn heb gezegd dat de opvang van daklozen valt onder het sociale beleid van de gemeente en niet van de provincie en dat wij het aan hen laten om daarvoor te zorgen.

4135 Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter, een opmerking naar de PvdA. Er is specifiek gevraagd om een notitie die de inkoop en al dan niet overdracht van onderneming verduidelijkt en hoe gaan wij dan om met het personeel. Ik heb geleerd wie schrijft die blijft, ik ben er inmiddels al een tijdje en ik wil hier heel graag blijven, dus u krijgt die notitie.

4140 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Motie 64, 50plus gaf aan dat zij daar geen preadvies over had gehoord, maar dat is wel degelijk gegeven. Deze wordt ontraden, omdat het geen provinciale kerntaak is. Vervolgens werd ik als plaatsvervangend gedeputeerde aangeduid en het ging over vleesvervangers. Bij motie 59 wil ik de toezegging doen dat ik met collega Bond opneem om te
4145 kijken of er een notitie naar de commissie kan komen, waarin hetgeen mevrouw Zaal heeft gevraagd maar ook recht doet aan de beginselen van motie 59, en die daar te bespreken. Met dit voorstel vraag ik u deze motie aan te houden en dan zie ik het ook vanuit het economische perspectief en wat dat zou kunnen betekenen en dan wil ik ook mevrouw Zaal haar stukje tofu niet onthouden.

4150 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Dat gehoord hebbende, zal ik de motie aanhouden.

De **VOORZITTER**: Motie 59 is aangehouden. Wij komen nu bij de stemming.

4155 Mevrouw **ZAAL** (D66): Een minuut schorsing? Echt een minuut.

De **VOORZITTER**: Oké, twee minuten. De vergadering is geschorst. Ik heropen de vergadering. Dan beginnen wij met amendement 22.a dat amendement 22 vervangt. Daaraan is toegevoegd racisme en discriminatie en 'is' is vervangen door 'zijn'. Stemverklaringen?

4160

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, wij vinden dit een sympathiek amendement maar wij hebben vorig jaar heldere afspraken gemaakt dat wij dat eenmalig zouden doen. Daarom kunnen wij dit amendement niet steunen.

- 4165 De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, 50plus, PVV, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Amendement 23. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Amendement 24. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken?
- 4170 Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Amendement 25.a, dat 25 vervangt. Stemverklaringen?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Wij zijn eigenlijk tegen omdat wij liever Duinpolderverbinding zouden zien, maar wij zijn voor het amendement.

- 4175 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ik heb in mijn tweede termijn aangegeven dat wij de reactie van de gedeputeerde willen afwachten naar aanleiding van de wijziging en die reactie brengt ons ertoe om te besluiten dit amendement niet te steunen.

- 4180 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties VVD, PVV, de overige leden voor, zodat het amendement is aanvaard. Dan komen wij bij de moties. Motie 53. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat is de fractie SP, overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 54. Stemverklaringen?

- 4185 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter, ik wil deze motie graag aanhouden, gezien de toezegging van de gedeputeerde om met een notitie te komen. Dan komt deze nu niet in stemming.

- De **VOORZITTER**: Motie 54 is aangehouden, hoeft nu niet in stemming te komen. Motie 55. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 56. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties D66, PvdA, GL, SP, CDA, VVD voor en de fractie PVV tegen, de overige fracties voor, dan is de motie aanvaard. Motie 58. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties
- 4195 GL en PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 60. Stemverklaringen?

- De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij realiseren ons dat bomenkap wordt uitgevoerd door natuurorganisaties, die voeren beleid uit en wij hebben niet het idee dat wij op de stoel van de natuurorganisaties moeten gaan zitten en denken dat wij het beter weten, dus wij zullen tegen stemmen.
- 4200

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Wij zullen deze motie juist wel steunen, want het gaat erover dat wij niet alvast beginnen met kappen voordat er iets gebeurd is, just in time, en dat vinden wij een goed principe, dat je er eerst over gesproken hebt.

4205

De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik sluit mij aan bij de heer Klein.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PvdA, D66, VVD, 50plus, CU/SGP, CDA, de overige leden voor, zodat de motie is verworpen.

4210

Motie 61. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PvdA, D66, CDA, PVV, VVD, 50plus, de overige leden daarvoor, zodat de motie is verworpen. Motie 62. Stemverklaringen?

4215

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Ik heb het ook al in mijn eerdere bijdrage gezegd. Wij missen juist de belangrijke beperking die in de motie zat, die wij hadden opgenomen. Wij zullen deze motie niet steunen.

4220

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PvdD, GL en CU/SGP, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 63 is gewijzigd in 63.a en nou schijnt dat daar ook weer een wijziging in zit. Mevrouw De Meij heeft aangegeven dat de eerste regel achter het vierde gedachtestreepje wel moet blijven staan en de rest moet worden geschrapt. Ik geef maar aan wat mevrouw De Meij gezegd heeft. Stemverklaringen?

4225

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wij zijn blij met het antwoord van de gedeputeerde vandaag, hoewel wij dat antwoord graag een van de voorgaande keren hadden vernomen. Daarnaast merk ik op dat wij geen behoefte hebben om nieuwbouwplannen in het Waterlands landschap opnieuw aan te jagen. Ik concludeer dat het een overbodige motie is en zullen hem daarom niet steunen.

4230

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Met inachtneming van de laatste wijziging maar los daarvan, kunnen wij deze motie steunen. In eerste termijn heeft de gedeputeerde aangegeven dat zij dat aan de Staten zou laten en zij met het dictum geen problemen had. Vanuit die optiek zullen wij deze motie steunen.

4235

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, wij stemmen met dezelfde argumenten als net door GL aangegeven, tegen deze motie.

4240

Mevrouw **ALBERTS** (SP): De SP steunt deze motie wel, want samengevat staat er, je moet dingen netjes afhandelen.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties VVD, 50plus, PVV, CDA, SP, de overige leden tegen, zodat de motie is aangenomen. Motie 64. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 65.a die 65 vervangt. Er is een kleine toevoeging gepleegd. Stemverklaringen? Niet. Mag ik de

4245 voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, 50plus en CU/SGP. De overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 67. Stemverklaringen?

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Motie 67, hij is blijkbaar niet ingetrokken, ook al ligt er motie 71, maar goed. Wij hebben veel gezegd over de kustbebouwing vandaag, maar wij zijn
4250 geen voorstander van het instrumentarium dat in motie 67 staat. Ook al beoog je hetzelfde, je moet wel heel nauwkeurig zijn over de weg die je bewandelt en dit is niet de onze.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, GL, PvdD, 50plus, CU/SGP, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 68.
4255 Stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat de motie met algemene stemmen is aanvaard. Motie 69, die is door de gedeputeerde van een kanttekening voorzien, mag ik het zo lezen en het antwoord was ja heb ik begrepen. Stemverklaringen?

4260 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. De beantwoording van de gedeputeerde over de diverse moties over dit onderwerp was voor ons volstrekt helder. Volgens ons worden alle inspanningen al verricht die nodig zijn om dit onderwerp een goede plek te geven als het om discussie gaat. Deze motie vinden wij volstrekt overbodig en zullen hem dan ook niet steunen.

4265 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Dit is een motie die vraagt om te doen wat de gedeputeerde al deed. Dat vinden wij overbodig om daarom te vragen. Wij zullen hem dus ook niet steunen.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties SP, VVD, de overige leden voor, zodat de motie is aanvaard. Motie 70. Stemverklaringen? Niet. Mag ik
4270 de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PVV, PvdD, de overige leden voor, zodat de motie is aanvaard. Motie 71. Stemverklaringen?

Mevrouw **STRENS** (D66): D66 is blij om te horen dat het instrumentarium al op deze wijze wordt gebruikt en de motie is daarom overbodig. Wij zullen hem niet steunen.
4275

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Eigenlijk is dit hetzelfde verhaal als bij de vorige stemverklaring over de motie Kustpact. Hij is overbodig en wij steunen hem niet.

De **VOORZITTER**: Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, PvdD, CU/SGP, 50plus, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan de voordracht zelf, nummer 53. Stemverklaringen?
4280

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij hebben in de fractie langdurig gesproken over de vraag of wij voor of tegen de begroting zouden stemmen. Het werk gaat door, daarvoor is geld nodig
4285 en dat heeft natuurlijk onze steun. Wij zijn ook blij met de aangenomen motie over zonnestroom. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat GL op de hoofdlijnen duurzaamheid, openbaar vervoer

en groen fundamenteel andere keuzes maakt dan de coalitie. Dat moet zwaarder wegen en daarom zullen wij tegen de begroting stemmen.

4290 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties GL, PvdD, PVV, de overige leden daarvoor, zodat de voordracht is aanvaard.

10.a. Statenvoordracht 73 Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Noord-Holland (PMI) 2017-2021

4295

De **VOORZITTER**: Gedeputeerde Post moet ons een tijdje vanwege privéverplichtingen verlaten. Ik stel voor om agendapunten 10.a. en b. nu over te slaan en door te gaan met agendapunt 11. Heeft dat uw instemming? Ook gedeputeerde Van der Hoek moet de vergadering verlaten.

4300 **10.b. Statenvoordracht 74 Provinciaal Meerjarenprogramma Onderhoud (PMO) 2017-2021**

De **VOORZITTER**: Agendapunten 10.a. en 10.b. worden in gezamenlijkheid behandeld, alleen er wordt gescheiden over gestemd.

4305 De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. Vandaag is het ja of nee tegen PMI en PMO. Ik begin met het PMO, mijn fractie heeft daar geen bezwaar tegen, dus wij stemmen voor voordracht 74. Ik heb wel wat opmerkingen over PMI. Er staan een drietal punten in het PMI, over de andere punten hebben wij geen opmerkingen. Dat gaat over de Duinpolderweg, HOV 't Gooi en de N23. De Duinpolderweg is hoofdstuk 7, nummer 5, projectnummer algemeen 36. Dat zit in mijn
4310 portefeuille, ik praat er vaak over, wij zijn vaak naar een bijeenkomst geweest, volgende week is er weer een in Lisse. Ik zit me steeds meer af te vragen waarom praten wij daar nog over, want het hele gedoe met die Duinpolderweg is volgens mij al geregeld. Sterker nog, op 21 juni 2016 bezocht de burgemeester van Haarlem, de heer Schneiders, de regio en maakte daar een fietstour langs alle punten. Hij maakte de volgende opmerking: "Ik begrijp uw pleidooi om in dit gebied
4315 geen weg aan te leggen, maar naar mijn idee vindt er een politieke kanteling plaats. Die weg heeft nergens geen draagvlak meer." Dit zegt de burgemeester en die zegt nooit vreemde zaken, dat is iemand die goed nadenkt over zaken die hij vertelt en hij vertelt dat zo.

De **VOORZITTER**: Volgens mij deed hij dat als waarnemend burgemeester van Bloemendaal.

4320

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Hij heeft het toch verteld en als je waarnemend burgemeester van Bloemendaal bent, dan verander je niet in een keer qua persoon, dus ik denk dat hij dat goed gevoeld heeft daar. Mijn collega-fractie in de Staten in Zuid-Holland hebben tegengestemd, er is geen nut en noodzaak. Wij zijn wel akkoord gegaan, wij als fractie in Noord-Holland met het
4325 zeven varianten onderzoek en dat doet recht aan de moeite van de mensen die daar hun hele hebben en houden in leggen. Ik begrijp ook dat GS van deze provincie het laatste woord hebben over het starten van de MER in dit dossier. PS staan op de een of andere manier buitenspel. Geen idee wanneer wij dit als PS hebben laten gebeuren. GS hebben de eindbeslissing in dit dossier en niet PS. Ik hoor het graag van de gedeputeerde of ik dat verkeerd zie. Hoofdstuk 7, nummer 10,

4330 project HOV 03, bereikbaarheid Huizen Hilversum. Dat is hetzelfde verhaal, daar lopen ook allerlei zaken door elkaar heen die de boel vertragen. Daar hebben wij ook geen echt vertrouwen meer in. Dan heb ik nog de Westfriisaweg, hoofdstuk 7 nummer 20, 21, 22 en 23. Daar is een hoop gedoe over, Heijmans heeft de boel links en rechts stilgelegd. In de laatste commissie is de boel highly classified genoemd, besloten, wij mogen er inhoudelijk niets over vertellen, dus doe
4335 ik dat ook niet. Maar ik maak mij wel ernstig zorgen over die zaak, het financiële risico dat de provincie loopt, overigens dit is geen inhoudelijk verhaal, dat staat in alle kranten. Wat moet je daar nou mee? Wat ik daarop zeg is dat ik wel vertrouwen heb in de gedeputeerde dat zij dat tot een goed einde brengt en dat hoop ik ook, dus wat dat betreft staat onze fractie erachter. Maar het hele verhaal over het gelopen risico. Mijn voorzitter heeft het ook in haar speech genoemd,
4340 zijn er misschien nog meer dossiers waarin dit soort zaken naar boven kan komen? Wij hebben moeite met die drie zaken in het PMI. Daar wil ik het op dit moment even bij laten.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Wij staan achter het PMO, daar kan ik kort over zijn. Helaas wordt de jaarlijkse behandeling van het PMI waar onze CDA-fractie van harte mee instemt,
4345 overschaduwd door het conflict over de Westfriisaweg en vooral het stilleggen van de werkzaamheden. In ons verkiezingsprogramma wordt deze weg ook genoemd bij de oproep om als provincie scherp te blijven om kostenoverschrijdingen te voorkomen. De provincie leek zo goed op weg, maar door het conflict zijn de leefbaarheid en veiligheid extra in het gedrang. Bedrijven en bewoners hebben last en overlast en worden geconfronteerd met extra kosten. De
4350 provincie lijkt zijn rol als dienstbare overheid in de beeldvorming niet waar te kunnen maken. Op de website van de aannemer staan vijf bijzondere kenmerken over de nieuwe Westfriisaweg. Op die website staat niets over het stilleggen. Daarover worden wel aanwonenden geïnformeerd en een van de burgers, Jan Miedema uit Grootebroek, die er trots op is dat hij een lagere schoolgenoot is van de commissaris – maar dat weet u misschien niet meer – beklaagt zich
4355 richting Heijmans. Hij eindigt zijn brief als volgt: “Later zal de arbitragecommissie wel bepalen wie gelijk heeft en wie niet, maar laat niet de bedrijven en inwoners van West-Friesland de dupe worden van uw conflict met de provincie.” Noord-Holland zit in de spagaat van gelijk hebben en gelijk krijgen. In het zuiden van onze provincie heb ik de Westfriesland als noordelijke ontsluiting richting Zwolle, een voorbeeld genoemd voor het verbeteren van de leefbaarheid in de hele
4360 provincie. Laat dat een onderstreping zijn van het grote belang van een snelle oplossing. In dat kader roept het CDA ook de aannemer op om verantwoordelijkheid te nemen en dit zoals de bewoner ons schreef, niet uit te vechten over de ruggen van Westfriesland, hoe sterk die ook zijn.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Ik heb u het woord ‘ook’ horen gebruiken, ook de aannemer moet dat
4365 doen. Als u dat zegt, impliceert u dat u vindt dat de provincie meer zou moeten doen dan die nu doet. Vindt u dat of heb ik u verkeerd begrepen?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Ik heb die oproep in de commissievergadering gedaan en die wil ik hier niet herhalen, alleen dat is op basis van de besluitvorming of de informatie waar de heer Van
4370 Hooff het ook over had.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag is, want dat is hoe dan ook een politiek feit als u dat vindt, vindt u dat ook de aannemer in deze meer moet doen of vindt u dat de aannemer meer moet doen? Want in dit geval en dat begreep ik uit uw woorden, impliceert u
4375 feitelijk dat u vindt dat de provincie onvoldoende doet. Dat is niet mijn oordeel.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Dat is ook niet mijn oordeel. Voor zover wij daar over geïnformeerd zijn, hebben wij vertrouwen in de manier waarop GS dit aanpakken maar daar past ook bij dat je vanaf deze Staten als volksvertegenwoordiger de aannemer op zijn verantwoordelijkheden wijst.
4380 Wij mogen daar bijna niks meer over zeggen. Wij durven niet eens te twitteren dat de CFO van Heijmans afgelopen vrijdag heeft verklaard dat hij zijn termijn niet gaat verlengen. Ik heb het nu toch gezegd, maar dat zegt toch wel iets over de situatie.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Wij zijn het eens, constateer ik.
4385

De heer **DE GRAAF** (CDA): Bedankt.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. De SP kan in grote lijnen akkoord gaan met zowel het PMI als het PMO. Wij willen op een aantal punten graag enige opmerkingen maken en zouden op enkele projecten een aantal aanpassingen willen zien. Allereerst wil ik iets zeggen over de
4390 projecten met het nummer 27 en 37, die beide handelen over de N201. Wat ons betreft, moeten deze projecten in combinatie met elkaar worden gezien. Wij hebben geen bezwaar tegen een studie naar de oorzaak van de verkeersproblematiek op beide knelpunten. Wel is het belangrijk om vast te stellen dat de N201 in feite een nieuwe weg is, die nieuw autoverkeer heeft
4395 aangetrokken dat voorheen gebruik maakte van de A2, de A9 of de A4. Als blijkt dat als gevolg van die verkeersaantrekkende werking van de N201, nu ook op aansluitende wegen verbredingen en reconstructies nodig zijn, dan zijn wij wat ons betreft op de verkeerde weg. Project nummer 1, de nieuwe aansluiting A9 bij Heiloo. Tijdens de commissievergadering hebben wij al aangegeven dat er ontwikkelingen zijn die het nut en de noodzaak van deze aansluiting nog minder groot
4400 maken dan wij al die tijd al dachten. Ook de insprekerster op de commissie sprak over de grote zorgen die veel Heilooërs hebben over de voortgang van het proces en de gevolgen voor de financiële situatie in de omliggende gemeenten. Een goed onderzoek – opnieuw – naar het totaal van die ontwikkelingen zou wat ons betreft aanleiding moeten zijn om even pas op de plaats te maken. Ik vat de zorgen van onze fractie samen in het volgende amendement.

4405

Amendement 26/14-11-2016

Aansluiting A9, gemeente Heiloo

*Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.
4410 ter behandeling van het ontwerp Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) 2017-2021, waarin in onderdeel 7, Projecten in de studie-, plan- en realisatiefase het project Nr. 1 I alg. 13, Nieuwe aansluiting op de A9, gemeente Heiloo, wordt overgebracht naar de realisatiefase/*

4415 *Overwegende dat:*

- *De ontwikkeling van de nieuwe woonwijken Zandzoom en Zuiderloo in Heiloo door uiteenlopende oorzaken waaronder uitspraken van de Raad van State en onvoldoende belangstelling van projectontwikkelaars aanzienlijke vertraging zal oplopen;*
- *Derhalve aanleg van de Afslag A9 in elk geval vooralsnog niet nodig is als ontsluiting van de nieuwe woonwijken Zandzoom en Zuiderloo;*
- *De gemeenten in de regio Alkmaar en de provincie met een op 26 september 2016 gesloten Convenant Werklocaties Regio Alkmaar zijn overeengekomen op basis van onderzoek van Stee twee derde deel van de geplande voorraad bedrijventerreinen in de regio te schrappen of nog slechts als strategische reserve in de lucht te houden, en - in afwijking van het advies van Stee - 1,5 hectare op het bedrijventerrein Boekelermeer Heiloo wel nog beschikbaar te houden vanwege het positieve effect van de aanleg van afslag A9;*
- *De mogelijke additionele uitgifte van thans nog slechts 1,5 hectare in een afweging van baten en kosten gezet moet worden tegenover de investering van tenminste 34.210.000 euro voor de aanleg van de afslag A9;*
- *Onzekerheid bestaat of de deelnemende gemeenten op dit moment in staat zijn de met hen overeengekomen financiële bijdrage in de aanlegkosten te leveren;*
- *De huidige economische vooruitzichten voor Heiloo en omgeving en de vooralsnog geringe economische, verkeerskundige en maatschappelijke baten van aanleg van de afslag A9 Heiloo aanleiding geven tot temporisatie van de aanleg van de afslag A9 Heiloo;*
- *Dat voor eventuele financiële gevolgen van temporisatie dekking kan worden gevonden in het budget uitgaven bereikbaarheid, GGA Alkmaar: Nieuwe aansluiting op de A9.*

Besluiten:

4440 *Aan het ontwerpbesluit behorende bij de voordracht 2016 I 73 PMI 2017-2021 als besluitpunt toe te voegen:*

in het PMI 2017-2021 Nr. 1 I alg-13, Nieuwe aansluiting op de A9, gemeente Heiloo vooralsnog niet op te nemen in de realisatiefase door wijziging van de Fase < realisatie> in <studie>

4445 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fracties SP, PvdD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4450 De heer **HOOGERVORST** (SP): Dan ook al besproken in de commissie project 32, een nieuwe aansluiting van de N203 op de A9. Een project bij Uitgeest dat volgens de woorden van de gedeputeerde nooit als zodanig in het PMI had mogen komen. Het was meer een reactie op een toenmalige vraag van de gemeente naar de eventuele kosten van een aansluiting. Gezien de formele status van het voorliggende PMI waar wij nu over moeten besluiten en waar dit project 32

4455 onderdeel van uitmaakt en welke hier ter besluitvorming wordt voorgedragen, willen wij toch het volgende amendement indienen.

De **VOORZITTER**: Is dit het laatste, want uw spreektijd staat op nul.

4460 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ga er een eind aan breien.

Amendement 27/14-11-2016

Aansluiting N203 op de A9, gemeente Uitgeest

4465 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016, ter behandeling van het ontwerp Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) 2017-2021, waarin in onderdeel 7, Projecten in de studie-, plan- en realisatiefase het project Nr. 32 I N203-15, Aansluiting N203 op de A9, gemeente Uitgeest, als nieuw project in de studiefase is opgenomen.*

4470

Overwegende dat:

- *GS bij monde van de gedeputeerde voor Mobiliteit in de vergadering van de Commissie Mobiliteit en Financiën van 24 oktober 2016 heeft gezegd dat GS huiverig stonden tegenover de bedoelde afslag, maar bereid zouden zijn ten behoeve van de gemeente*
4475 *Uitgeest een berekening te maken "wat het zou kosten als de gemeente daar een extra afslag wil aanleggen";*
- *GS bij monde van de gedeputeerde voor Mobiliteit in deze eveneens heeft gezegd dat het project Aansluiting N203 op de A9 "niet meer en niet minder is dan een kleine vraag van de gemeente" en dat het "niet de bedoeling was om er een project van te maken in de*
4480 *studiefase";*
- *Bij voorbaat vaststaat dat aan aanleg van de afslag hoge kosten zijn verbonden, waartegenover vooralsnog geen grote verkeerskundige en maatschappelijke voordelen lijken te staan;*
- *De provincie desgewenst ten behoeve van de gemeente Uitgeest een berekening kan*
4485 *maken van de kosten van aanleg een aansluiting N203 op de A9, maar ook zonder dat dit project daartoe is opgenomen in het PMI.*

Besluiten:

4490 *Aan het ontwerpbesluit behorende bij de voordracht 2016 I73 PMI 2017-2021 als besluitpunt toe te voegen:*

In het PMI 2017-2021 niet op te nemen project nr. 32/N203-15, aansluiting N203 op de A9, gemeente Uitgeest

en gaan over tot de orde van de dag.

4495 *Fracties SP, GL, CU/SGP, PvdD, PvdA, 50plus*

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

4500 De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ga nu echt afronden. Over het PMO hebben wij een kleine opmerking. Tijdens de commissievergadering sprak een bezorgde bewoonster van onze provincie

in. Zij gaf aan dat zij vraagtekens zette bij het opknappen van wegen die er eigenlijk al prima uitzien. Dat bracht ons op de vraag: wie beoordeelt de wegen die voorgedragen worden voor groot onderhoud? Doet de provincie dat zelf of zijn dat externe adviseurs? Ook wij maken ons grote zorgen over de N23 en wij hopen van harte dat er snel een goede oplossing kan worden gevonden, want deze treurige situatie kan eigenlijk niet langer duren.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Wat lijkt het al weer lang geleden dat wij hier bijeen waren om op de Statendag te praten over het thema "Burgerparticipatie". Op de immense lijst projecten van het Provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur zijn er een aantal waar burgerparticipatie de gemoederen in dit huis danig beroert. Er is meer aan de hand dan dat de zaaltjes met boze mensen bijeenkomen omdat er een weg door de spreekwoordelijke voortuin aangelegd gaat worden. Het is anders. Bij de behandeling dit jaar van de weg die niet genoemd mag worden, was een adviesgroep die in staat bleek een breed gedragen advies aan te reiken. De Staten in Noord en Zuid-Holland konden weer verder. Dankzij burgerparticipatie is het bestuurlijk vastgelopen project weer vlot getrokken. Ik hoef denk ik, niet toe te lichten welk project dat is. In Broek in Waterland ontstond onvrede over de door de provincie voorgestelde oplossing voor de capaciteitsproblemen en de dorpelingen gingen zelf een ontwerpproces runnen. Het resultaat van deze burgerparticipatie was van een dergelijk niveau, dat GS die handschoenen konden en misschien wel moesten oppakken. De door de bewoners voorgestelde onderdoorgang wordt nu een volwaardige keuze naast de oorspronkelijk voorgestelde oplossing. Afgelopen donderdag bespraken wij het vervolg van het participatieproject en dat moet tot een gedragen keuze gaan leiden. Dat is een mooie rebound van de provincie. Als laatste in dit rijtje, ik wil refereren aan het proces van de A8 en A9. Hier zien wij dat er al in de eerste ontwerpronde wordt gekozen voor een diversiteit aan oplossingen. Dat biedt een goede basis voor de latere burgerparticipatie en daarmee het komen tot een gedragen besluit. U begrijpt dat wij deze meer open procesbenadering toejuichen, maar er is ook een schaduwzijde. Wij spreken over het infrastructuur- en onderhoudsprogramma vanuit een bepaald perspectief, de zojuist vastgestelde begroting, maar de diversiteit van de uitkomsten van de verschillende projecten neemt toe en daarmee ook de onzekerheid over de financiële impact van die keuzes. Dat vindt zijn weerslag in de nauwkeurigheid van de prognoses in het PMI en het PMO. PS zijn verantwoordelijk voor houdbare financiën. Wij weten dus dat de onderhoud- en kapitaallasten op onze mobiliteitsinfrastructuur een knelpunt vormen voor die toekomstbestendigheid. GS hebben hier een lastige taak. De fractie van D66 wil dat de beschikbare middelen op een eerlijke manier verdeeld worden over de verschillende modaliteiten en regio's. Het ontbeert de Staten momenteel aan een goed afwegingskader daarvoor. D66 denkt dat door actieve participatie op deze deelgebieden van modaliteiten en regio's, de uitkomsten op projectniveau beter, eerlijker en voorspelbaarder worden. Het mobiliteitsbeleid moet opnieuw vorm gaan krijgen in de Omgevingsvisie. D66 ziet dat als een kans voor de provincie om een verdiepingsslag aan te brengen in het beleid voor OV, auto, binnenvaart en niet te vergeten de fiets. Combineren van aspecten uit de ruimtelijke ordening en mobiliteit levert vraagstukken op waar GS en PS een dialoog over aan kunnen gaan. De wegen worden goed bijgehouden in deze provincie, maar in beleid hebben wij nog een inhaalslag te maken. Nog even een reactie op al die amendementen die wij vandaag op het PMI langs hebben zien komen. Het amenderen van die projectenlijst gaat

4545 voorbij aan de gecompliceerde werkelijkheid die achter iedere regel in die lijst schuilgaat. De
 meeste bemerkingen zijn op zich juist. maar er zijn dan wel meer amendementen te verzinnen.
 De SP benadert zelfs de status als een knop waar wij aan kunnen draaien, alsof het een
 interactieve spreadsheet is, maar dat is helaas niet de realiteit. Tot slot, D66 heeft een motie
 voorbereid en ter preadvisering ingediend. Die motie vraagt GS om te onderzoeken of er meer
 4550 gebruik kan worden gemaakt van led- en dynamische verlichting langs provinciale wegen. De
 motie haakt in op de actualiteit. Het ministerie heeft eind oktober vastgesteld dat led ook voor
 autoverkeer een veilige verlichting oplevert en dat konden wij bij de commissiebehandeling nog
 niet op het netvlies hebben. Het preadvies laten wij toch als een nuttige motie, maar een
 duidelijke conclusie ontbrak en de gedeputeerde geeft aan dat zij een beetje het gevoel heeft dat
 het overbodig is. Ik denk om te voorkomen dat wij een premature behandeling hier hebben, het
 4555 verstandig is om later in commissieverband er verder over te praten. Ik wil graag van de
 gedeputeerde horen of zij dat ook een goed idee zou vinden.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. In afwezigheid van mijn fractiegenote Marieke van Duijn
 wegens ziekte, zal ik proberen een enkele opmerking te maken. Ik zou in de eerste plaats willen
 4560 zeggen dat er eerder over de situatie van de N23 gesproken is. Wij hebben groot vertrouwen in
 de aanpak van GS, maar zien ook wel een risico op het moment dat de arbitrage niet in ons
 voordeel zou uitvallen. Maar laten wij daar niet op vooruitlopen. Dan zullen wij met elkaar
 moeten bespreken wat de gevolgen daarvan zijn voor dit project. Laten wij er het beste van
 hopen. Er is ook een motie ingediend over de A9, de aansluiting bij Heiloo. Ik wil nog maar eens
 4565 in herinnering roepen dat wij als fractie heel erg blij zijn dat er een fietspad wordt gerealiseerd.
 Wij vinden het heel goed dat dat project voortvarend vorm krijgt, inclusief die fietsvoorziening.
 Wij hebben vragen gesteld die schriftelijk zijn beantwoord en één daarvan was hoeveel kilometer
 fietspad gaat de provincie volgend jaar aanleggen. Dat bleek beperkt tot 350 meter, weliswaar
 essentiële meters. Maar wij snappen dat en vinden dat toch weinig ambitieus. Binnenkort komt
 4570 het rapport over de fietsknelpunten van de Fietsersbond. Daar hoeven wij nu niet over te
 spreken, maar wij hebben hoop en verwachting dat daar een programma uit voort kan vloeien
 wat forse investeringen in de fietsinfrastructuur tot gevolg kan hebben. In de commissie hebben
 wij een aantal keren gepleit voor het toepassen van verkeersmanagement, ook op de fiets. Bij de
 beantwoording van de schriftelijke vragen is verwezen naar de nota uit 2014. Er is vervolgens
 4575 gezegd dat men probeert de stoplichten goed af te stellen en dat is op zich niet onbelangrijk,
 maar verkeersmanagement voor de fiets gaat wat breder. De vraag is eigenlijk aan de
 gedeputeerde of u op enigerlei wijze voornemens bent om nog eens te kijken naar een update
 van het verkeersmanagementbeleid van de provincie, waarin een nadrukkelijker plek mogelijk
 zou zijn voor het fietsverkeer. Mocht het antwoord nee zijn, dan weten wij dat wij daar zelf het
 4580 initiatief toe moeten nemen, maar graag hoor ik uw plannen in deze.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik heb nog even een vraag aan mijnheer Den Uyl. Ik wou nog even
 terugkomen op de opmerking over het fietspad over de weg. Wij gunnen u en de bewoners van
 de omgeving van Heiloo van harte het mooie fietspad, dat meen ik serieus, maar als u het heeft
 4585 over de voortvarende gang van zaken rondom het project, bent u het met ons eens dat de
 ontwikkelingen die u in het gebied kent en onder andere door de insprekster zijn genoemd en

terug te lezen zijn in het amendement, die het niet noodzakelijk of wenselijk maken, om even te kijken naar wat doen die ontwikkelingen met de plannen om te voorkomen dat de afslag straks een olifant in een porseleinkast wordt.

4590

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Het is altijd verstandig om goed na te denken voordat je iets doet, maar ik ben nog van de school die geleerd heeft dat het niet eerst ontwikkelen is en dan de infrastructuur, maar als je geen infrastructuur hebt, dan moet je ook niet beginnen aan ontwikkelingen want die worden dan niets. Met alle respect voor de voorliggende motie en de daarin genoemde argumenten, die zijn in het geheel niet nieuw, die zijn naar mijn inzicht afgewogen bij de besluitvorming in deze Staten over de afslag van de A9 bij Heiloo en dat leidt bij ons niet tot een nieuw inzicht. Bovendien denken wij dat je met het aanleggen van infrastructuur je ook die ontwikkelingen mogelijk maakt die je zou willen zien.

4595

4600

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. De VVD heeft in de commissie van Mobiliteit en Financiën van 24 oktober al bij monde van mevrouw Kaamer van Hoegee laten weten dat de VVD akkoord is met de voordracht uit het PMO en PMI, behoudens echter één project wat al eerder hier ter sprake kwam en dat betreft project 32, de aansluiting N203, A9 voor een nieuwe afslag bij Akersloot. Dit project is per abuis in het PMI terechtgekomen. Zeer binnenkort zal dit met de actualisatie van het PMI worden rechtgezet, desalniettemin stellen wij vanavond met zijn allen het PMI vast voor de periode van 2017–2021 en daarom vinden wij het procesmatig netjes om project 32 met een amendement zoals dat reeds is ingediend, eruit te halen. Een ander blijvend aandachtspunt en dat is ook in de algemene beschouwingen aan de orde geweest, is toch het stilleggen van de werkzaamheden van bouwbedrijf Heijmans. Wij delen de zorgen die de gedeputeerde al heeft geuit hierover. Het betreft twee grote projecten, want wij spreken niet alleen over de N23, maar ook over een nieuwe Wilhelminasluis in Zaandam die inmiddels ook stilligt. Ik heb er het afgelopen weekend doorheen gevaren en het ziet er troosteloos uit en het moet echt aangepakt worden, dus wat dat betreft delen wij de zorgen. Beide zaken zijn nu in arbitrage en de vraag is ook wanneer verwacht u over beide zaken duidelijkheid.

4605

4610

4615

De **VOORZITTER**: Dan is het woord aan de gedeputeerde. De heer Van Berkum, GL, is door zijn spreektijd heen. Gelijke monniken, gelijke kappen. Ik stel u in de gelegenheid om het amendement in te dienen, want dat is bepalend voor onze verdere besluitvorming.

4620

De heer **VAN BERKUM** (GL): Dank u wel. Ik dien samen met de CU/SGP een amendement in. Het gaat over het PMI en over de Duinpolderweg of zoals het nu heet Bereikbaarheid Haarlemmermeer en Bollenstreek en daarbij wordt verwezen naar dat de NRD, Nota Reikwijdte Detailniveau, was vastgesteld door de Staten. Dit is een feitelijke technische fout in de tekst. De gedeputeerde heeft dat ook aangegeven en ik heb een amendement dat dat wijzigt.

4625

Amendement 28/14-11-2016

PMI 2017-2021

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

4630 *Constateerende dat:*

- *In het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Noord-Holland 2017-2021, in hoofdstuk 7 Projecten in studie-, plan- en realisatiefase, op bladzijde 14 de volgende feitelijk onjuiste formulering is opgenomen: "De Duinpolderweg, die de N206 met de A4 verbindt, heeft de volgende doelstellingen, die in de NRD van 2013 zijn opgenomen en door de Staten is vastgesteld";*
- *Het project Duinpolderweg zolang de MER-procedure nog loopt, geen voorkeurstracé kent, temeer enkele van de varianten opgenomen in de MER-procedure geen verbinding tussen de N206 en de A4 beogen;*
- *De NRD en de probleemanalyse nooit door PS van Noord-Holland zijn vastgesteld, enkel door GS van Noord- en Zuid-Holland en PS van Zuid-Holland.*

4640

Besluiten:

Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Noord-Holland 2017-2021, hoofdstuk 7 Projecten in studie-, plan- en realisatiefase, nummer 5, Projectnummer algemeen 36,

4645 *Bereikbaarheid, Duinpolderweg, als volgt te amenderen:*

- *"De Duinpolderweg, die de N206 met de A4 verbindt, heeft de volgende doelstellingen, die in de NRD van 2013 zijn opgenomen en door de Staten is vastgesteld" te vervangen door: "Het project bereikbaarheid Haarlemmermeer- Bollenstreek heeft de volgende doelstellingen:"*
- *Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Noord-Holland 2017-2021 dienovereenkomstig aan te passen*

4650

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties GL, CU/SGP

4655

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Volgens mij als ik er in de gauwigheid doorheen kijk, is er niet één spreker geweest die het niet over de N23 Westfriisaweg heeft gehad. Zoals ik al in de commissie en bij de begroting heb aangegeven, het is misschien niet parlementair, maar ik baal er als een stekker van dat het zo gaat. Het is niet iets wat ik heel vaak heb meegemaakt in dit ambt als gedeputeerde en ik hoop ook niet dat wij het vaak gaan meemaken, want het is natuurlijk niet leuk. Hoe je het ook wendt of keert, maar wij zijn met zijn allen bezig met een project waarvan wij denken dat het Noord-Holland er een stukje beter op maakt en als het dan op deze manier komt stil te liggen, dan is dat gewoon zorgelijk. Ik hoef u niet te verwijzen naar de krantenberichten die daarover geschreven zijn. Ik heb u uitgebreid geïnformeerd achter gesloten deuren. In de richting van mevrouw Kirch voeg ik eraan toe over de Wilhelminasluis, dat is weliswaar nu in de publiciteit, maar dat loopt al wat langer dan het conflict over de Westfriisaweg gebiedt de eerlijkheid te zeggen en wij verwachten dat de arbitrage rond februari van start zal gaan en wanneer wij dan een uitspraak hebben, weet ik niet. Daar gaat de Raad voor de Arbitrage natuurlijk zelf over, over het tempo waarin zij dit soort zaken behandelt. Bij de Westfriisaweg moet u erop rekenen dat wij een jaar verder zijn voordat dit in eerste aanleg behandeld wordt,

4670

tenzij een van de partijen meent dat er redenen zijn om over te gaan tot spoedarbitrage en intussen zoals ik bij de begroting ook al aangaf, kijken wij natuurlijk naar de verkeersveiligheid en zullen wij alles doen, ik zal niet zeggen alles, maar willen wij veel doen om te kijken of wij dit probleem gewoon kunnen oplossen, want hoe je het ook wendt of keert en ik sluit mij graag aan bij de woorden van de heer De Graaf, het zijn met name de mensen en bedrijven in de omgeving die er last van hebben. Als het gaat om concrete schade, dan is er zoiets als nadeelcompensatie. Elke ondernemer weet dat je niet bij elke opbreking van de weg schade kunt claimen, omdat een deel van de schade die je lijdt, behoort tot het risico van deelname aan het maatschappelijk verkeer, maar wanneer de schade excessief is, dan zijn er wel degelijk regelingen en dan ga ik ervan uit dat de betreffende ondernemer weet wat zijn recht is en zou ik hem alleszins willen aansporen om dat recht te halen, want wij zitten er niet om de ondernemer in de knel te brengen. Ik hoor weinig over het PMO, behalve de vraag van de SP over hoe het zit met het opknappen van de wegen die er nog prima uitzien, beoordeel je dat zelf. Ik heb in de commissie al aangegeven, soms lijkt het erop dat een weg er prima uitziet en als je eroverheen rijdt, dan is het gewoon een strak stuk asfalt en lijkt hij er prima uit te zien. Dat betekent niet altijd dat een weg ook prima is, want de fundering eronder kan gewoon slecht zijn of de weg is volkomen glad geworden waardoor je bij de eerste de beste regenbui een grote glijpartij kunt krijgen als je niet iets aan onderhoud doet. Dus wat je op het eerste gezicht ziet, is niet altijd een weerspiegeling van de staat van de weg. Hoe doen wij dat dan? Wij hebben zoals dat heet. programmatisch onderhoud. Dat betekent dat er ook programmatische onderhoudsinspecties plaatsvinden. Dat huren wij extern in. Dat is dan uiteraard niet degene die de weg opknapt die dat moet beoordelen, dat is een apart bureau en wij beoordelen aan de hand van de inspectierapporten waarin in de regel ook een schouw zit, of het onderhoud geprogrammeerd kan worden of dat het nog even kan lijden, want wij gaan natuurlijk niet aan kapitaalsvernietiging doen als het niet nodig is. Met alle respect, dan kunnen wij het geld letterlijk en figuurlijk wel beter uitgeven, dus dan zitten wij er niet om nodeloos onderhoud te doen. In de commissie heb ik ook al proberen uit te leggen, sommige onderdelen van de weg gaan langer mee en sommige korter. Bij straatmeubilair moet je denken aan lantarenpalen, hectometerbordjes, verkeersborden, die kennen een andere levensduur dan asfalt. Je wilt niet het ene jaar al het asfalt er afhaken en vervangen en het volgende jaar de armaturen van de lampen gaan vervangen. Dat doe je het liefst in combinatie, zodat je de weggebruiker zo min mogelijk lastigvalt. Dat kan betekenen dat je het onderhoud misschien wat later doet of misschien wat eerder, zodat je het kunt combineren met andere onderdelen van de weg. Zo proberen wij altijd een optimum te vinden en dat kan betekenen dat het onderhoud iets eerder of later plaatsvindt dan wanneer je sec naar de weg zelf zou kijken of sec naar de armaturen of de rest van het straatmeubilair zou kijken. De PVV zegt, het hele gedoe is volgens mij al geregeld en daarmee memoreert u een uitspraak van de burgemeester van Bloemendaal. Met alle respect, ik denk dat de burgemeester alleen maar gekeken heeft of er in het gebied misschien sprake is van files en ik heb al gezegd, daar is geen sprake van congestie. Er is daar wel sprake van een bereikbaarheidsprobleem, een verkeersveiligheids- en een leefbaarheidsprobleem. Op het moment dat je als fietser op smalle wegen je af en toe als dat er al is, een voetpad moet op schieten omdat je je uit de voeten moet maken voor een vrachtwagen of voor een bus, dan vind ik de situatie zorgelijk. Ik weet niet of de burgemeester daar gefietst heeft, maar ik vermoed dat de burgemeester dat niet gezien heeft en ook niet hoe het op

sommige plekken gesteld is met de leefbaarheid in de kleine kernen, waar je zoveel voertuigen hebt dat je daar niet meer fatsoenlijk van de ene kant van de straat naar de andere kunt komen en waarbij de kwaliteit van de lucht ook onder druk staat. Volgens mij is dat niet iets wat je kunt zien, maar alleen maar kunt meten. Ik ga ervan uit dat u ook kennis heeft genomen van de
4720 onderzoeken die wij gedaan hebben en dat u zich niet alleen maar baseert op een uitspraak van een burgemeester in een krant, maar dat u zelf ook de bereikbaarheidsmonitor hebt gelezen die wij hebben laten opstellen en waarin nadrukkelijk naar voren komt dat er wel degelijk sprake is van een bereikbaarheidsprobleem, maar niet van een congestieprobleem. HOV 't Gooi, u hebt ongetwijfeld – en daar hebben wij het ook in de commissie over gehad – vernomen van de
4725 brieven van de gemeente Huizen en Blaricum die aan GS zijn gestuurd met het verzoek om te praten over een variant, waarbij er geen PIP wordt opgesteld voor het stuk Huizen-Blaricum. Ik ben nog in overleg met de gemeenten en ik hoop daar binnen afzienbare tijd iets meer over voor te kunnen leggen, dus wellicht dat dit op korte termijn vervolgd gaat worden. De SP vraagt naar een combinatie van 27 en 37, die gaan allebei over de N201, maar het zijn twee hele
4730 verschillende onderzoeken. Het een gaat over een verkeersstromenonderzoek waarbij er ook voor de lange termijn al of niet grote maatregelen genomen worden en de andere gaat over een vrij beperkt probleem op een kruising. Dat zijn dingen die je niet in een onderzoek kunt vatten, omdat het een leidt tot maatregelen op de korte termijn en het andere tot maatregelen op de lange termijn kunnen leiden, dus het is een beetje ingewikkeld om dat in een onderzoek te
4735 vatten. Dan heeft u nog twee amendementen ingediend.

De **VOORZITTER**: Drie.

Gedeputeerde **POST**: Drie?

4740

De **VOORZITTER**: GL heeft nog een amendement ingediend.

Gedeputeerde **POST**: Ik heb het alleen over de SP. Amendement 27, daar vraagt u toe te voegen dat project 32 niet moet worden opgenomen. Volgens mij heeft mevrouw Kirch ook aangegeven,
4745 ik heb geen enkel probleem met dit amendement. Ik heb het zelf bij u aangegeven in de commissie. De eerlijkheid gebiedt wel te zeggen dat daags na de behandeling in de commissie wij de actualisatie van het PMI hebben vastgesteld. Daarmee is het gecorrigeerd. Als u deze aanneemt, dan zult u hem in de actualisatie nog een keer moeten corrigeren, maar in formele zin heeft u volkomen gelijk en kan ik hem om die reden ook absoluut niet ontraden. Dus ik laat het
4750 aan de wijsheid van uw Staten over of u dan bij de actualisatie opnieuw een amendement indient of dat u zegt, wij gaan ervan uit dat het daarmee gecorrigeerd is en wij wachten het af. De tweede is over de aansluiting bij Heiloo. Volgens mij is het daar meer – als ik het netjes zeg – niet letterlijk, maar volgens mij spreekt u de hoop uit dat van uitstel afstel komt. Zo zitten wij als college niet in de wedstrijd. Wij hebben ons ook gecommitteerd in de richting van de gemeenten
4755 die ook een moeilijk traject hebben gelopen en ik wil er alles aan doen om ervoor te zorgen dat op verzoek van de gemeenten en met instemming van de raden van die gemeenten deze aansluiting op zo kort mogelijke termijn gerealiseerd wordt.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter, ik waardeer uw doorzettingsvermogen.

4760

Gedeputeerde **POST**: Dat is wederzijds.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dank u wel. Ik geloof meteen als u zegt, wij gaan ons best doen om op verzoek van de gemeenten dit probleem aan te pakken. Dat staat u te prijzen. Maar gaat u dat ook doen als u weet dat er vooral op financieel gebied zoveel problemen gaan ontstaan voor die gemeenten? Daar hebben wij toch ook een verantwoordelijkheid in?

4765

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, de stelligheid van de heer Hoogervorst wordt door dit college nog niet onderschreven. U zegt, wetend dat er zoveel financiële problemen komen voor de gemeenten, dat onderschrijf ik allerm minst en overigens vind ik dat dat in eerste instantie de verantwoordelijkheid is van de drie gemeenten, Alkmaar, Heiloo, Castricum. Wanneer zou blijken dat er onoverkomelijke problemen zijn, dan is het natuurlijk nooit de bedoeling in het openbaar bestuur dat je elkaar het mes op de strot zet om dan ook nog eens een keertje te snijden. Volgens mij is het de goede gewoonte om met elkaar in overleg te treden om te kijken hoe de problemen die dan ontstaan, opgelost kunnen worden. Ik ga ervan uit dat het ook zo werkt met de drie gemeenten en de provincie. Zo ben ik altijd gewend geweest om te werken in het openbaar bestuur. Ik zie deze beer iets minder op de weg, maar ook uw volhardendheid in deze valt te prijzen. Niet geschoten is altijd mis. Dan D66, de heer Tijssens, u heeft een aantal zaken gememoreerd. Ik kan uw betoog in grote lijnen onderschrijven. Waar het gaat om ledverlichting, heb ik de motie in concept althans zoals die voor preadvies is ingediend, gezien. De eerste en derde bullet voegen helemaal niets toe aan datgene wat wij als provincie al doen, dus in dat opzicht zal ik hem overbodig moeten verklaren en zal ik hem moeten ontraden. De tweede bullet waarin staat ... ik wacht wel even.

4770

4775

4780

4785

De **VOORZITTER**: Het college is ook door de spreektijd heen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Ik vroeg mij af of u uw eigen preadvies gelezen had.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, volgens mij gaat een preadvies niet over of je iets al doet of niet, maar gaat het over de technische kant van het verhaal, kan het of kan het niet. Wij doen het al, met andere woorden het kan.

4790

De heer **TIJSSENS** (D66): In dat geval denk ik dat wij echt de dialoog met elkaar moeten aangaan, want het preadvies was eenregelig en was op een van de drie bullets, we doen al wat, maar niet we doen het al zoals u het zegt. Ik denk dat wij hierover echt de dialoog moeten aangaan en dat wij winst kunnen maken samen op het gebied van duurzaamheid van de verlichting van onze wegen.

4795

Gedeputeerde **POST**: Bij de tweede bullet vraagt de heer Tijssens in zijn motie om het voor te schrijven in het PvE en dat ontraad ik ten zeerste, want soms is ledverlichting niet de beste oplossing. Door dit voor te schrijven, belemmert u ons bij het zoeken naar de beste oplossing. Ik

4800

kan dus niet anders dan deze motie ontraden, omdat het niet de meest verstandige oplossing voor de verlichting langs provinciale wegen is. Het kan bijvoorbeeld ook zo zijn dat je met behulp van lichtgevende wegmarkeringen werkt en dat is dan geen ledverlichting en als ik dat wel voorschrijf, dan moet ik iets gaan aanleggen waar ik eigenlijk geen behoefte aan heb. Vandaar dat ik het niet wil opnemen in het PvE en deze motie moet ontraden. In de richting van de PvdA want dat is de laatste en dan heb ik nog het amendement van GL. Die had ik even niet gezien. Volgens mij is dat mutatis mutandis hetzelfde als bij die andere, niet? Nee, te vervangen door. Ik moet het amendement van GL even lezen.

De **VOORZITTER**: De heer Van Berkum zal het even toelichtingen.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter, dank u wel. Het heeft twee dingen. Die naamsverandering was omdat wij dat vanmiddag gedaan hebben en ik dacht, ik moet niet Duinpolderweg laten staan. Dat is gewoon een gevolg van vanmiddag. Het andere is, er stond oorspronkelijk in de tekst dat de NRD was vastgesteld door de Staten. Dat hebben wij nu geschrapt, omdat de NRD niet is vastgesteld door de Staten, maar door GS. Dit is een feitelijke technische weergave die u in de commissie en hier in de Staten voor de zomer ook zo heeft uitgesproken.

Gedeputeerde **POST**: Volgens mij moet ik u daar gelijk in geven en kan ik dan ook geen bezwaar hebben tegen dit amendement. Dan de PvdA tenslotte. U zegt, de ambitie wat wij gaan doen, valt een beetje tegen. Ik kan mij voorstellen dat u dat zegt, maar tegelijkertijd constateer ik ook dat de aanleg van wegen niet veel anders is, dus dat het gelijke tred houdt. Het is natuurlijk niet zo dat als wij iets aan de wegen doen, wij het fietspad letterlijk en figuurlijk links laten liggen, want tegelijkertijd wordt er ook naar het fietspad gekeken en wordt ook dat aangepakt als we de weg aanpakken. Met u ben ik benieuwd naar de resultaten van het rapport van de Fietzersbond en verkeersmanagement met betrekking tot de fiets. Ik vind dat een ingewikkelde, zeg ik heel eerlijk, dus als u daar een initiatief wilt nemen, ben ik heel benieuwd. Waarom vind ik het ingewikkeld? Omdat verkeersmanagement gericht is op doorstroming en doorstroming is met name een probleem als je het hebt over de provinciale wegen en provinciale infrastructuur van de auto en in veel mindere mate van de fiets, want daar zitten niet veel doorstromingsknelpunten. Die zitten er juist wel bij de automobilititeit. Daar wil je regelscenario's hebben om bijvoorbeeld als de Keukenhof opengaat, ervoor te zorgen dat het verkeer snel doorstroomt. Op dat moment heb ik nog niet het idee dat de fietsers in kilometerslange files staan naar de Keukenhof toe, veroorzaakt door verkeersregelinstanties van de provincie. Dat is mijn termijn.

Tweede termijn

De **VOORZITTER**: Houdt u er rekening mee dat de gedeputeerde nauwelijks nog mogelijkheden heeft om nog iets te antwoorden.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, u bedoelt dat ik daar misbruik van moet maken? Kunt u de tip dan afmaken? Jammer. Het proces over de motie over led- en dynamische verlichting, dat is op dit moment niet helemaal zinnig om daar een motie over in te dienen en dan te gaan

4845 harrewarren. Wij zijn ook niet helemaal meegenomen als Staten in het beleid op dit vlak en ik denk dat het voor PS heel goed zou zijn als wij in dat beleid worden meegenomen, dus mijn voorstel is om dat terug te laten komen in een commissiebehandeling. Dan is het dictum natuurlijk in de commissiebehandeling ook niet een dictum, maar gewoon iets waarover je de dialoog aangaat. Daar heb ik vanaf het begin af aan voor opengestaan, want de gedeputeerde
4850 had het over een ingediende motie, maar er is hier geen sprake van een ingediende motie en dat komt door een tip die ik ook al een keer van u gehad heb. Op het gebied van de financiële houdbaarheid – dat speelde vorig jaar ook al bij de begrotingsbehandeling en PMI – hoop ik echt dat wij met een plan van aanpak komen, dat wij voortgang gaan maken. Een symposium wil D66 met alle liefde organiseren, maar wij moeten er wel iets mee, want 2023 komt heel erg snel
4855 dichtbij. De situatie nu vraagt om een grensoverschrijdende benadering binnen GS. De Omgevingsvisie, knooppuntenbeleid, duurzaamheid en mobiliteit staan niet los van de andere beleidsdomeinen. Ik hoop van ganser harte dat GS hier ook laten zien dat zij als een eenheid opereren over de verschillende domeinen heen. Daar gaan wij heel kritisch naar kijken. Tot slot denken wij dat de voorbereidende beleidsontwikkeling waar wij om vragen op het gebied van de
4860 fiets een extra aandachtspunt verdient. Dat blijkt ook uit de inbreng van de andere fracties. Wij hebben niets gezegd over de N23 en dat wil ik ook zo laten voor vanavond.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij stemmen over de amendementen. Amendement 26 van de SP en PvdD. Stemverklaringen? Geen. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de
4865 fracties SP, PvdD, de overige leden daartegen, zodat het amendement is verworpen. Dan amendement 27. Stemverklaringen? Geen. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat het amendement met algemene stemmen is aanvaard. Dan amendement 28. Stemverklaringen?

4870 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Wij willen graag consequent blijven, dus wij stemmen tegen dit amendement.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties VVD, PVV, de overige leden voor, zodat het amendement is aanvaard. Dit waren de stemmingen
4875 over 10.a. Dan gaan wij stemmen over de voordracht 73. Stemverklaringen?

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter, zojuist in mijn spreektekst vermeld. Mijn fractie gaat niet akkoord met de drie projectnummers in deze voordracht die ik gemeld heb. Dat houdt in dat ondanks het feit dat de overige zaken in het PMI onze goedkeuring hebben, wij tegen voordracht
4880 73 zullen stemmen.

De heer **VAN BERKUM** (GL): Wij gaan instemmen met de voordracht met een aantekening op de punten A8/A9, de Duinpolderweg, tegenwoordig bereikbaarheid Haarlemmermeer Bollenstreek, afslag A9 Heiloo, de N244 verdubbeling, of van de A7 tot de N247. Voor de rest zijn wij akkoord
4885 en zijn wij uitermate blij met de verbinding Uithoorn spoorlijn.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Wij kunnen instemmen met het PMI en PMO, zoals ik zojuist in mijn betoog heb vermeld op een aantal uitzonderingen na, maar ik weet ook wel dat het zo niet echt werkt. Wij blijven moeite houden met het project 1, de afslag A9, de A8/A9, de Duinpolderweg.

4890

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter, ik wil mij graag aansluiten bij de vorige twee sprekers. Ook wij stemmen in met uitzondering van de door de heer Hoogervorst genoemde projecten.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de PvdD.

4895

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat is de fractie PVV, de overige leden daarvoor, zodat voordracht 73 is aanvaard. Dan voordracht 74. Stemverklaringen?

De heer **VAN BERKUM** (GL): Voorzitter. Ik heb eigenlijk een ding wat mij van het hart moet en dat is namelijk dat ik in het geheel geen behoefte heb om een wijziging door te voeren aan het onderhoudsregiem zoals het nu uitgevoerd wordt. Ik vond het belangrijk om die mededeling te geven richting GS. Voor de rest stemmen wij in.

4900

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Die zijn er niet, zodat voordracht 74 met algemene stemmen is aanvaard.

4905

11. Statenvoordracht 71 Provinciaal Meerjarenprogramma Groen 2017-2021

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Geachte collega's. Als je het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen bekijkt 2017-2021, vallen een aantal zaken direct op. Natuurnetwerk Nederland en de aanleg van natuurbruggen en natuurverbindingen. De PVV is niet tegen groen, integendeel. Het is voor u geen verrassing dat de PVV ook tegen de voorganger de EHS was. Het beperkt immers ondernemers en het brengt flinke administratieve lasten met zich mee en het kost verschrikkelijk veel geld. Of het de diversiteit verhoogt, is nog maar de vraag. Dus als ons gevraagd wordt in te stemmen met het meerjarenprogramma dat zaken structureel regelt, dan stemmen wij daar helaas niet mee in. Wij willen elke aankoop per case kunnen beoordelen op nut en noodzaak. Daarom doen wij een verzoek en inmiddels een motie.

4910

4915

Motie 72/14-11-2016

4920 Elk aankoopdossier grond t.b.v. NNN aan PS voorleggen

Provinciale staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016

Constateernde dat:

4925

- Voor het realiseren van de volledige opgave m.b.t. het Natuurnetwerk Nederland (NNN) veel projecten staan geprogrammeerd in het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) 2017-2021;
- GS ernaar streven het NNN af te ronden in 2027 en om dit te bereiken tenminste 250 hectare per jaar willen realiseren;

- 4930
- Momenteel 4.365 hectare nog niet beschikbaar is om te worden ingericht;
 - Landbouwgronden worden omgezet in natuur t.b.v. het Natuurnetwerk Nederland.

Overwegende dat:

- 4935
- Ondernemers beperkingen ondervinden door de aanwezigheid van gronden t.b.v. het Natuurnetwerk Nederland;
 - Landbouw een belangrijke economische pijler is voor de provincie Noord-Holland;
 - Er nog altijd sprake is van onzekere economische ontwikkelingen, die ook hun weerslag hebben op de provinciale financiën;
 - Natuur belangrijk is, maar niet mag resulteren in beperkingen die broodnodige
- 4940
- economische activiteiten bemoeilijken.

Verzoeken het college om:

Elk aankoopdossier van gronden t.b.v. het NNN waar de provincie een financieringsrol in vervult aan PS voor te leggen, zodat deze op nut en noodzaak kan worden beoordeeld

4945

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV

- 4950
- Wat betreft natuurbruggen, zullen wij dit van geval tot geval ook beoordelen. Als het de veiligheid verhoogt voor mens, dier en verkeer, dan zullen wij daar per geval mee instemmen. Als het mogelijk is, komen wij daarop terug. Dan zullen wij de natuurbruggen goedkeuren, omdat je de natuur toch niet tegenhoudt. De PVV zal dus niet standaard tegen stemmen, maar wil het wel per case kunnen beoordelen. Mijn vraag aan de gedeputeerde is dan ook of er bij de huidige natuurbruggen gekeken wordt naar de effectiviteit van deze bruggen en of het mogelijk is per
- 4955
- case over een natuurbrug te beslissen.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 4960
- Mevrouw **DE GROOT** (SP): Er staat een definitie in het PMG: natuurcompensatie: compenseren van verlies van natuur en landschapswaarde bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het stuk barst ervan. Er wordt heel veel aan natuurcompensatie gedaan, zo lijkt het. Ondertussen leggen wij wegen en woonwijken aan en daardoor gaat natuur verloren. Eigenlijk wilde ik ook zeggen dat wij bedrijventerreinen aanleggen, maar volgens gedeputeerde Bond heeft Plabeka de aanleg van heel veel bedrijventerreinen voorkomen. Desalniettemin verschijnen er toch nog steeds grote
- 4965
- bedrijventerreinen. Bijvoorbeeld 70 ha extra ruimte voor dataservice op Agriport en elders staan bedrijventerreinen geheel of gedeeltelijk leeg. Daar kunnen wij nieuwe bedrijven voor vinden of woningen bouwen. Als dat allemaal niet lukt, dan kan er nog natuur verschijnen. Om dat laatste te stimuleren hebben wij een motie.

- 4970
- Motie 73/14-11-2016**

Omzetting van leegstaande bedrijfslocaties in natuur

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

4975 *Constaterende dat:*

Uit het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen blijkt dat er in Noord-Holland slechts zeer zelden gebouwen of wegen worden afgebroken om daarvoor in de plaats de natuur te versterken.

Overwegende dat:

- 4980 - *Er leegstaande bedrijfs- en/of kantoorlocaties zijn die zich niet (lijken te) lenen voor renovatie en/of transformatie*
- *Er een mogelijkheid is deze locaties te bestemmen voor natuur, afhankelijk van de aard van de locatie;*
- *Bij de Nationale Klimaattop in Rotterdam vertegenwoordigers van het bedrijfsleven,*
4985 *overheden en maatschappelijke organisaties afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van CO2 met in totaal 17,6 Megaton terug te dringen;*
- *Meer natuur - ook in Noord-Holland - daaraan een bijdrage kan leveren, door toename van*
de biodiversiteit en de natuurlijke opname van CO2.

4990

Verzoeken het College van GS:

- *Geen belemmeringen op te werpen voor omzetting van de bestemming voor leegstaande bedrijfs- en kantoorlocaties in de bestemming natuur;*
- *Gemeenten te wijzen op de mogelijkheid en het belang van (eventuele) omzetting in*
4995 *natuur en zo mogelijk te faciliteren bij de aanleg daarvan*

en gaat over tot de orde van de dag.

Fracties SP, GL

5000 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Wij bedenken gewoon een andere bestemming, namelijk natuur. Goed voor de biodiversiteit, goed voor afvang van CO2, goed voor de mens die er kan struinen en ontspannen. Ook is interessant het voorstel van Staatsbosbeheer en de bosbobo's die meer bos
5005 en bomen willen gaan planten. Goed idee, ook om de klimaatverandering tegen te gaan. In Noord-Holland kunnen wij er best een beetje bos bij hebben. Wij kappen per slot van rekening ook heel veel. Wij stellen daarom voor dat GS gaan praten met natuur- en milieuorganisaties, terrein behorende organisaties en onze Noord-Hollandse inwoners. De inwoners weten ook wel waar er in Noord-Holland nog een beetje bos bij kan. Samen met GL hebben wij een motie.

5010

Motie 74/14-11-2016

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.

5015 *Constaterende dat:*

- Noord-Holland een dichtbevolkte provincie is, waar door automobilititeit, industrie en huishoudens veel CO₂ wordt uitgestoten;
- Tijdens de Nationale Klimaattop 2016 vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, overheden en maatschappelijke organisaties afspraken hebben gemaakt om de uitstoot van CO₂ in Nederland met in totaal 17,6 Megaton terug te dringen.
- De provincie Noord-Holland ook moet bijdragen aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot
- Staatsbosbeheer en de Nederlandse bos- en houtsector tijdens de Nationale Klimaattop 2016 een plan hebben voorgelegd om 100.000 ha nieuw bos in Nederland aan te planten;
- Ook de afvang en het vastleggen van CO₂ een bijdrage kan leveren aan de Nederlandse klimaat- en energiedoelstellingen;
- Bossen CO₂ als koolstof vastleggen in het hout en door het Nederlandse bos jaarlijks 2,7 Megaton CO₂ wordt vastgelegd.

Overwegende dat:

- In Noord-Holland wordt overwogen een aantal bospercelen te kappen, bijvoorbeeld in het Goois Natuurreservaat;
- Dit ongunstig is voor de afvang en het vastleggen van CO₂;
- Het aanplanten van nieuwe bossen zal zorgen voor de afvang en het vastleggen van meer CO₂ en daarom een bijdrage zal leveren aan de Nederlandse klimaat- en energiedoelstellingen zoals afgesproken op de Nationale Klimaattop 2016.

Verzoeken het College van GS:

- Alle provinciale en gemeentelijke plannen met betrekking tot het kappen van bomen en bos tegen het licht te houden voor wat betreft de afvang en het vastleggen van CO₂;
- De gemeenten te wijzen op nut en noodzaak van de gemeentelijke bospercelen in verband met de afvang en het vastleggen van CO₂;
- Bospercelen waarover de provincie zeggenschap heeft in principe niet te kappen en indien GS in een voorkomend geval een andere belangenafweging maakt, deze te delen met PS;
- In samenwerking met Staatsbosbeheer, betrokken terrein beherende organisaties, natuur- en milieuorganisaties en betrokken inwoners na te gaan welke gebieden in Noord-Holland zich lenen voor de aanleg van een of meer substantiële bosarealen;
- Op korte termijn of te zijner tijd (na de gemaakte keuze) ook bos op te nemen als natuurdoeltype in de Agenda Groen

5050 en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, GL

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

5055 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Tot slot. Wij hebben het over de N246 gehad, de PAS, en het stil asfalt en daar kom ik nog een keer op terug.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. D66 heeft met het aanbieden van het Meerjarenprogramma Groen lang nagedacht over welke inbreng wij zouden hebben, omdat voor
5060 D66 het groen kapitaal ons na aan het hart ligt. Wij hebben aandacht voor groen en natuur. Dat is in de commissie ook een aantal keren naar voren gekomen met de bespreking van de uitwerking van die agenda Groen. Behandelend gedeputeerde was de heer Talsma. Met de overgang van de portefeuille hadden wij regelmatig de wenkbrauwen gefronst, zou die portefeuille wel in goede handen zijn? Zeker als wij bijvoorbeeld refereerden aan het Living Planet rapport van het Wereld
5065 Natuur Fonds, dat toch niet echt met veel enthousiasme omarmd werd, maar gaandeweg de tijd merkten wij dat het ging leven, dat de betrokkenheid bij het groen er kwam. Op de nieuwjaarsbijeenkomst van 13 januari jl. in de Kennemerduinen waar de TBO's samen waren en de heer Talsma de knoop overhandigden om ieder jaar de 250 ha NNN te gaan realiseren, zagen wij hem echt als de ambassadeur Groen. Toen hadden wij iets van, dat is een hele goede
5070 motivatie om inderdaad die agenda te gaan vormgeven. Gaandeweg de tijd hebben wij ook gezien dat dat post is gaan vatten en dat kwam met name tot uiting bij het kenniscafé waar bij de introductie gedeputeerde Talsma verhaalde over zijn betrokkenheid met de natuur, over zijn inzet in zijn jeugd met het bollen pellen en daarin kon je zien dat het hem had geraakt, dat hij een believer was geworden, zoals wij dat ook in de commissie met elkaar hadden besproken. Dat
5075 was eigenlijk de aanleiding voor onze fractie om te zeggen dat in deze agenda Groen, het Meerjarenprogramma, daar zit zoveel betrokkenheid in van gedeputeerde Talsma, dat wij heel graag symbolisch de knoop aan de voorzitter willen overhandigen als overdracht naar de nieuwe gedeputeerde. Er zal een hele zware en mooie en dankbare taak liggen om die opdracht voor het realiseren van die NNN en de agenda Groen verder vorm te geven.

5080

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik ben touched zal ik maar zeggen. Als ondersteuning van mevrouw Weemhoff zou ik willen zeggen: You don't know what you have got until it's gone. Bent u het met mij eens?

5085 Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Dat is ook waarom wij de voorzitter symbolisch deze knoop willen overhandigen.

De **VOORZITTER**: Zeer bedankt en die wordt doorgegeven. Oh, wacht even, ik vergeet de heer Kramer bijna.

5090

De heer **KRAMER** (GL): Ik zie tijdschalve af van een bijdrage.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Ik sta hier toch wel met wat gemengde gevoelens, want op de eerste plaats praten wij over een buitengewoon belangrijk dossier dat in handen van de
5095 oorspronkelijke portefeuillehouder goed geborgd was en waar met heel veel elan en inzet vorm aan gegeven is en waar wij uiteindelijk met elkaar dat groene kapitaal in verzekerd hebben, maar dat het groene kapitaal ook concluderend is voor ons allemaal. Dat is ook de gedachte die dat uitademt. Wij willen een groen, aantrekkelijk en toegankelijk Noord-Holland en dat willen wij ook voor de toekomst waarborgen. Dat kunnen wij alleen als wij dat met elkaar doen, samenwerken
5100 met partijen, private partijen, maatschappelijke organisaties, maar vooral ook met inwoners en

andere overheden. Kortom, het hele scala dat er dagelijks mee te maken heeft, die erin woont en in werkt, in leeft, in recreëert. Ik denk dat wij daarin ook geslaagd zijn als ik kijk naar de opgave. Wij mogen ook concluderen dat waar zoveel belangen behartigd moeten worden, komt er spanning op het onderwerp. Is dat erg? Dat is natuurlijk niet erg en het is daarom goed dat wij in dit huis een visie daarover hebben en dat wij die visie omzetten in een uitvoeringsprogramma en in een meerjarig perspectief plaatsen en dat wij hier eens in een periode goed met elkaar van gedachten over wisselen. Nu is er weer zo'n moment. Er zijn een viertal moties ingediend, van een wacht ik nog op de tekst. Ik begin met de moties van de SP omdat die eerder ingediend zijn, waarbij de SP twee vragen heeft.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Die zijn gewijzigd.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Volgens mij zijn de opzet en het doel van de motie daarin ongewijzigd gebleven. Motie 73 wil ik ontraden, want het herbestemmen van bedrijvenlocaties als natuur en natuurcompensatie zijn twee verschillende dingen die niet aan elkaar gekoppeld zijn. Natuurcompensatie vindt plaats als er door ruimtelijke ontwikkelingen natuur verloren gaat. Bij herbestemming van leegstaande bedrijventerreinen gaat geen natuur verloren om de simpele reden dat er geen natuur was op dat moment, maar er wordt natuur toegevoegd. Het heeft niets te maken met compensatie. Herbestemming van bedrijventerreinen is een bevoegdheid van de gemeente.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, ik zou willen dat de gedeputeerde eerst de motie las en er dan pas op ingaat, want er staat nu heel duidelijk in de motie: op korte termijn of te zijner tijd bij de gemaakte keuze ook bos op te nemen als natuurdoeltype in de agenda Groen. Dat is precies wat u gevraagd had. Het is motie 74 geworden. Dus als u even wacht, nadat u de motie gelezen hebt. U leest ze even goed, dan weet u ook hoe u moet antwoorden.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Het voelt altijd fijn om even op de vingers getikt te worden door mevrouw De Groot, maar dat moet zij wel doen bij de juiste motie. Dit gaat namelijk niet over bos, want daar zou ik u nog een preadvies over geven. Dit ging over motie 73, waarbij er een relatie werd gelegd bij het omzetten van bedrijventerreinen naar natuur als compensatie. Dus ik zou voorstellen mevrouw De Groot, alvorens u mij spreekwoordelijk op de vingers tikt, dat u wel de juiste motie gebruikt.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, mag ik nog even? In het dictum van motie 73 staat niets over natuurcompensatie. Dat staat alleen maar in de eerste zin.

De **VOORZITTER**: Dat klopt, maar de heer Loggen heeft het woord en die reageert nu op de moties.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Ik lees nog steeds in het dictum: geen belemmering op te werpen voor omzetten van bestemming van leegstaande bedrijven, kantoren naar bestemming natuur. Dus het gaat wel degelijk over het omzetten en daar heb ik op gereageerd. Dat zijn twee verschillende

dingen zoals ik gezegd heb en bij die woorden blijf ik ook. Het is een bevoegdheid van de
5145 gemeente zoals ik ook gezegd heb. Derhalve ontraad ik ook deze motie. Als het gaat over motie
74 waar een natuurdoel wordt toegevoegd namelijk bos, mevrouw De Groot, motie 74. Men heeft
mij gewaarschuwd dat ik ongeveer een half jaar nodig heb om ingewerkt te raken op dit dossier,
dus ik heb nog 179 dagen te gaan en ik hoop dat u mij zo af en toe wat wilt vergeven. Als het
gaat over motie 74, waarin een nieuw natuurdoel wordt toegevoegd, het realiseren van bos. Die
5150 wil ik ontraden, omdat het realiseren van bos geen doelstelling is van de agenda Groen. Binnen
het PMG zijn projecten opgenomen die bepaalde natuurdoeltypes realiseren. Op dit moment
staan bos en het realiseren van nieuw bosareaal niet als doelstelling opgenomen.
Natuurdoeltypes worden vastgelegd in het Natuurbeheerplan. De afweging om te komen tot
bepaalde natuurdoeltypes, komt voornamelijk voort uit de bestaande natuurwaarden in het
5155 gebied en is eigenlijk geen politieke keuze. Het is daarom beter de vraag om nieuw bosareaal te
realiseren, te bezien vanuit een landelijk perspectief. Staatsbosbeheer heeft onlangs een plan
voor bosbouw in Nederland gepresenteerd, maar het is nog niet duidelijk wat dit plan behelst
voor Noord-Holland. Het is nu nog te vroeg er iets over te zeggen en ook op basis daarvan,
ontraad ik die motie. Dan motie 72 en die is van de PVV en die vraagt om elk aankoopdossier
5160 voor te leggen aan PS. Die wil ik ook ontraden, omdat het anders een onwerkbare situatie wordt.
Er moet jaarlijks 250 ha natuur gerealiseerd worden en dat betekent dat je in een permanent
proces zit van aankoop, van misschien wel onteigenen. Dat is allemaal verstrekkend, dat zijn
ingrijpende processen. Daar wordt niet iedereen even gelukkig van en dat betekent dat er altijd
mensen zijn die daar anders over denken en die weten de weg naar de commissie altijd wel te
5165 vinden. Dat zal u niet onbekend zijn. Als wij iedere aankoop aan u moeten gaan voorleggen, dan
gaat u eigenlijk, met alle respect, op de stoel van GS zitten. Dat is nou net iets wat wij met elkaar
hebben afgesproken, dat wij een algemeen en dagelijks bestuur hebben, een kaderstellende
macht wat u bent als het gaat over het stellen van de kaders, en de uitvoerende macht wat GS
zijn en binnen dat kader te opereren en daar passen ook die aankoopdossiers in en de aankopen
5170 daarvoor. Dus ook op basis daarvan ontraad ik de motie. Er is een vraag gesteld over of wij goed
nadenken – ik vertaal het maar even vrij – alvorens wij een natuurbrug aanleggen. Ja, dat doen
wij. Er wordt goed gemonitord, er wordt eerst gekeken naar wat dient het doel. Er wordt
gemonitord met betrekking tot het gebruik. Daarnaast hebben wij met elkaar afgesproken wat je
er ook van mag vinden, maar wij zijn wel gehouden aan verdragen en afspraken die wij samen
5175 hebben gemaakt en dat is om die netwerken aan elkaar te verbinden. Ik weet ook dat ik in het
verleden op een andere stoel er ook iets over heb gezegd. Wij en dit college en u ook, worden
ook geconfronteerd met de afspraken die wij hebben gemaakt om die gebieden aan elkaar te
verbinden en tevens zijn wij gehouden aan het nemen van die maatregelen. Dit als antwoord op
die vraag. Dat was het volgens mij.

5180

Tweede termijn

De **VOORZITTER**: De heer Van der Sluijs nog behoefte aan een tweede termijn?

5185

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Nee.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, ik houd het heel kort. Ik ben echt van mening dat de gedeputeerde de moties in de eerste versie wel gelezen heeft, maar in deze versie zeker niet. Dat hij reageert op een wijze die de moties geen recht doen, want in het eerste dictum zeggen wij
5190 geen belemmeringen op te werpen voor omzetting van bestemming voor leegstaande bedrijfs- en kantoorlocaties in de bestemming natuur. Er wordt niets meer gezegd over compensatie. En in het tweede punt gaat het over de gemeenten te wijzen op die mogelijkheid en belang van natuur. In motie 74 zeggen wij juist om bos op te nemen als natuurdoeltype. Ja, ik begrijp dat de gedeputeerde dat niet gezien heeft. Hier wil ik het even bij laten.

5195 De **VOORZITTER**: Mevrouw Weemhoff nog behoefte? Niet. Er zijn geen nadere vragen meer aan de gedeputeerde gesteld, tenzij hij ondanks dat, toch behoefte heeft om nog iets te zeggen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, in de snelheid ben ik vergeten een tweede motie van de PVV
5200 te becommentariëren. Dat ging over het aanleggen van elke natuurbrug, daar is ook een motie over ingediend.

De **VOORZITTER**: Nee, er is door de PVV maar een motie ingediend.

5205 Gedeputeerde **LOGGEN**: Dan ben ik daar te vroeg in geweest. Met betrekking tot de opmerking van mevrouw De Groot blijf ik erbij wat ik gezegd heb, ook al is dat enigszins aangepast. De hoofdlijn en gedachten achter de moties komen wel overeen en daarom blijft mijn advies in stand.

5210 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Ik wil dat in het kader doen van een stemverklaring en dat is vreemd en ik bied een half excuus aan de SP aan, want die gaan ervan uit dat wij deze motie steunen omdat daar ook onze handtekening onderstaat. Bij nader inzien ben ik toch wel enigszins overtuigd door het antwoord van de heer Loggen dat zowel wat betreft motie 73 als 74, het nu niet verstandig is om het door te zetten. Met name bij motie 74 heb ik sterk het gevoel
5215 dat wij iets voor de troepen vooruitlopen. Ik sta helemaal achter de inhoud, maar zou dat liever willen bespreken in de desbetreffende commissie. Dan kunnen wij die hele problematiek in een veel breder verband bespreken.

De **VOORZITTER**: De heer Kramer trekt zijn handtekening onder de moties 73 en 74 terug.

5220 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Die trekt motie 72 ook terug.

De **VOORZITTER**: Motie 72 bedoelt u. Dan is motie 72 ingetrokken. Dan blijven over motie 73 en 74. Wij gaan nu over tot de stemming. Bestaat er behoefte aan stemverklaringen over motie 73?

5225 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Wij vinden het wel een heel sympathiek idee om kantoren die niet meer nodig zijn, om te vormen naar natuur. Ten eerste is het wel de bevoegdheid van de gemeente en ten tweede heb je met een nieuwe bestemming te maken met omliggende panden

5230 die daar dan misschien last van zouden kunnen hebben. Je kunt dat niet zo algemeen stellen, dus wij gaan hem niet steunen. Wil je dit echt, dan moet dat nader bekeken worden.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Wij kunnen ons helemaal aansluiten bij de woorden van mevrouw Koning.

5235 De **VOORZITTER** Geen verdere stemverklaringen? Mag ik de voorstanders van de motie vragen hun handen op te steken? Dat zijn de fracties van de SP, CU/SGP en PvdD, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Motie 74. Geen behoefte aan stemverklaringen? Mag ik de voorstanders vragen de handen op te steken? Dat zijn de fracties SP, PvdD, de overige leden tegen, zodat ook die motie is verworpen. Gaan wij over naar de voordracht. Stemverklaringen?

5240 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter, Wij vinden het erg jammer dat wij niet per incidenteel geval kunnen kijken of wij dat willen steunen of niet. Nu moeten wij helaas structureel tegen stemmen.

5245 De **VOORZITTER**: Andere stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen hun handen op te steken? Dat is de fractie PVV, overige leden hebben voor gestemd, zodat de voordracht is aanvaard.

12. Statenvoordracht 72 Natuurbeheerplan 2017

5250 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Een Natuurbeheerplan is mooi, tenzij dit ten koste gaat van hardwerkende ondernemers. Bij de inspraak in de commissie NLM ben ik rot geschrokken van het verhaal dat enkele boeren ons vertelden. Ik geloof niet dat ik de enige was en ik vertel u waarom. Reeds in het Natuurbeheerplan van 2013 zijn wijzigingen rondom NNN-
5255 gronden doorgevoerd. Dit geeft een groot spanningsveld tussen NNN en agrarisch natuurbeheer. Hebben de toenmalige Statenleden zich dat toen gerealiseerd? De grote vraag aan de gedeputeerde is of de grondeigenaren binnen de NNN hierover op de hoogte zijn gebracht. Als ik hen moet geloven niet. Hoe hadden zij dan moeten weten en hoe hadden zij kunnen inschatten wat de consequenties waren? Zij geven aan dat zij pas in 2015-2016 hoorden dat een begrenzing
5260 als NNN wel degelijk consequenties kon hebben. Zij hebben daarop gehandeld via zienswijzen en inspraak. Maar was het niet netter geweest als zij vanaf het prille begin goed en eerlijk waren begeleid en hadden geweten wat de consequenties zouden zijn? Geen verhaaltje over een ambtenaar die intekenen vereiste om het proces voor particulier natuurbeheer in werking te kunnen stellen. Ik geloof dat deze boeren te goeder trouw hebben gehandeld. Met meer en
5265 betere informatie zouden zij mogelijk anders keuzes hebben gemaakt. De gronden zijn inmiddels ingetekend op de ambitiekaart. Omdat de ambitie erop ligt, mag er vanaf 2021 geen agrarisch natuurbeheer meer plaatsvinden en lijkt de omvorming gedwongen gerealiseerd te worden in 2027. De insprekers willen hun land daarom laten ontgrenzen. De vraag is of dit mogelijk is. Maar wat nu? Ik heb in de commissie ook al gevraagd om hoeveel boeren het gaat. Ik
5270 heb hier nog steeds geen antwoord op. Weten wij het niet of willen wij het niet weten? Mijn fractie wil het in ieder geval wel weten. Wat voor gesprekken gaan wij met deze boeren aan zoals de

heer Bond aangaf. Wat wordt hen geboden, net als deze boeren wil mijn fractie dat graag weten. Zijn deze boeren straks door de NNN als ze worden opgeslokt, werkeloos en zitten zij dan met een bedrijf dat niet meer te verkopen is. Of erger, komen zij op straat te staan? Wat wordt straks
5275 de insteek van het gesprek?

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Noord-Holland heeft een forse natuurambitie. Wij onderschrijven deze ambitie, aangezien de natuurbescherming verdient en het ons een mooie gezonde en veelzijdige provincie oplevert. Onze natuurambities mogen leefbaarheid en
5280 menselijkheid niet in de weg zitten. Het is daarbij aan een overheid als de provincie om een balans te zoeken tussen het betrouwbaar zijn en het flexibel kunnen zijn wanneer ontwikkelingen daarom vragen. Het NNN moet wat het CDA betreft zo gevormd worden, dat er geen onteigening plaatsvindt en bedrijven in het gebied niet in de problemen komen. In 2027 moet het NNN af zijn. Bijzonder is dat agrarisch natuurbeheer binnen het NNN maar tot 2022 wordt gesubsidieerd.
5285 Diverse indieners van zienswijzen verzoeken GS om agrarisch natuur langer te subsidiëren. Deze vraag lijkt ons redelijk, maar wordt door GS in de zienswijze niet gehonoreerd. Wij willen nader uitzoeken of dit mogelijk is en onder welke voorwaarden en wat hier eventueel knelt. Wij zullen hier later op terugkomen. Een ander probleem is de begrenzing van NNN zelf. Gemeenten worstelen soms met de begrenzing van NNN, ook in recreatiegebieden. Soms zou het aan te
5290 bevelen zijn de begrenzing iets aan te passen of een stukje NNN eventueel ergens anders te compenseren. Wij zijn blij met het ingekomen stuk van 7 november, waarin GS aangeven hiernaar te gaan kijken. Terugkijkend ook naar de insprekers in de laatste vergadering van de commissie NLM, het volgende. Het is nogal wat voor agrariërs als zij denken dat hun grond slechts in een ambitiekaart voor het NNN ligt, die geen officiële consequenties heeft en dat zij er nu pas achter
5295 komen dat het wel zo is. De provincie heeft hier ook een verhaal tegenovergesteld. Alles is volgens de regels gegaan. Het lijkt ons goed dat de provincie nu toch gaat kijken of er agrariërs zijn die graag uit het NNN willen en er anderen zijn die er graag in willen en daar een passend gebied voor hebben, of daar aanpassing en uitruil mogelijk is. Graag horen wij van de gedeputeerde of de provincie dit actief gaat uitzoeken en oppakken. Kunt u in gesprek gaan met
5300 agrariërs voor wie dit speelt en om te beginnen met de twee insprekers uit de commissie NLM? Agrariërs worden dit jaar geconfronteerd met de landelijke eis voor het hebben van een certificaat van de stichting SNL. Kunt u toezeggen dat natuurbeheerders begeleid worden ten aanzien van de certificering en het aanvragen van subsidie? Kunt u ons schriftelijk aangeven hoe dit dan gebeurt? Er is wat onrust omtrent het gevoel dat hier en daar leeft dat het subsidiegeld
5305 voor natuurbeheer aan de TBO's wordt uitgekeerd, bij de TBO's blijft hangen als zij hun gronden verpachten aan boeren. De boer doet het natuurbeheer en het geld blijft bij de TBO's. Kan de gedeputeerde toezeggen hierover met de TBO's in gesprek te gaan? Dit lijkt ons geen goede zaak. Gemeenten worstelen soms met de kwalificatie die aan gebieden binnen hun grenzen wordt aangegeven. Om de hoeveel tijd wordt in het kader van de weidevogelleefgebieden benadering
5310 geëvalueerd of geüpdatet om antwoord te krijgen op de vraag of nog steeds de goede gebieden aangewezen zijn of dat wellicht andere gebieden kansrijker geworden zijn? Voor hoeveel jaren is dit een statisch beleid? Wanneer wordt aan Alterra en Landschap Noord-Holland gevraagd recentere cijfers aan te leveren? Zijn er mogelijkheden wanneer een gemeente iets met deze

5315 gebieden wil doen, elders compensatie te zoeken, die ook aan de criteria voldoet? Wij horen dat graag van GS.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. In het grote geheel zijn wij tevreden over het Natuurbeheerplan 2017. U hebt een oprechte poging gedaan de natuur in Noord-Holland op de juiste wijze te beheren. Wij zijn heel tevreden over de toevoeging van een stukje polder Westzaan
5320 aan het NNN. Wij hopen oprecht dat de veenmosrietlanden in het Guisveld een flinke upgrade zullen ondergaan. Onze zorgen gelden echter nog steeds de weidevogels. Ondanks alle inspanningen om weidevogels te beschermen, is hun aantal de laatste decennia sterk afgenomen en dat weet u met ons. Blijkbaar is er geen budget en vraagt u de collectieven in te zetten op zwaar beheer, maar vanaf 1 januari 2016 zijn uitsluitend de meest kansrijke gebieden nog
5325 opengesteld voor subsidie voor agrarisch natuurbeheer. Wij hopen dat u nu gaat inzetten om meer gebieden weidevogelleefgebied te maken, ook als natuurcompensatie. Inmiddels diende de Vogelbescherming een klacht in bij de Europese Commissie over de tekortschietende Nederlandse weidevogelbescherming. Kern van de klacht is dat Nederland zijn internationale verplichtingen ten aanzien van de bescherming van weidevogels en hun leefgebieden niet
5330 nakomt. Om een goede bescherming van de weidevogels en een grotere populatie te bereiken zou er volgende de Vogelbescherming een bindend nationaal programma moeten komen voor weidevogels. Een programma dat de Rijksoverheid opstelt in samenwerking met de meest betrokken partijen, zoals provincies, boeren, waterschappen en natuurorganisaties. Een programma met heldere doelen, zoals een populatie van 40.000 paar grutto's in tien jaar tijd.
5335 Dat betekent dat er effectieve bescherming moet komen van gebieden, die goed zijn voor weidevogels. Er moeten voldoende financiële middelen worden vrijgemaakt, die boeren in deze gebieden in staat stellen maatregelen te nemen die nodig zijn voor de weidevogels. Daar moeten wij dus wat aan doen. Gelukkig meldt de agrarische Natuurvereniging Waterland en Dijken dat het in hun gebied ietsje beter gaat met de weidevogels, maar Waterland en Dijken beslaat niet
5340 geheel Noord-Holland. Daarom dient de SP samen met GL een motie in die moet leiden tot een betere bescherming en meer weidevogels.

Motie 75/14-11-2016

Weidevogels

5345 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 14 november 2016.*

Constaterende dat:

- *De Vogelbescherming een klacht heeft ingediend bij de Europese Commissie vanwege het feit dat Nederland zijn internationale verplichtingen ten aanzien van de bescherming van weidevogels en hun leefgebieden niet nakomt;*
5350
- *Deze stellingname wordt ondersteund door een onderzoeksrapport dat is opgesteld door de Universiteit van Tilburg in opdracht van Vogelbescherming;*
- *In het Natuurbeheerplan 2017 de volgende tekst is opgenomen: "Ondanks alle inspanningen om weidevogels te beschermen, is hun aantal de laatste decennia sterk afgenomen. Bij ongewijzigd beleid zal dit zich voortzetten";*
5355

- *In Noord-Holland vanaf 1 januari 2016 uitsluitend de meest kansrijke gebieden nog worden opengesteld voor subsidie voor agrarisch natuurbeheer*

Overwegende dat:

- 5360 - *De Vogelbescherming adviseert om te komen tot een bindend nationaal programma voor weidevogels, dat zou moeten worden opgesteld door de rijksoverheid in samenwerking met de meest betrokken partijen, zoals provincies, boeren, waterschappen en natuurorganisaties;*
- 5365 - *Uit de documentatie van het Kenniscentrum Weidevogels van Landschap Noord-Holland blijkt dat Noord-Holland een echte weidevogelprovincie is, met meer dan 20% van de landelijke populatie grutto's, tureluren, kemphanen en slobbeenden die broeden in Noord-Holland. Van de grutto broedt in Noord-Holland zelfs 15% van de Noordwest-Europese populatie;*
- 5370 - *Het ook voor Noord-Holland belangrijk is dat er een nationaal programma komt dat de weidevogels beschermt en hun aantal weer op een acceptabel niveau brengt.*

Verzoeken het College van GS:

- 5375 - *Als weidevogelprovincie het voortouw te nemen en bij de Rijksoverheid aan te dringen op een spoedige vaststelling van een nationaal programma voor weidevogels waarin heldere doelen worden geformuleerd, zoals een populatie van 40.000 paar grutto's in tien jaar tijd;*
- *Zorg te dragen dat er in Noord-Holland effectieve bescherming blijft en waar mogelijk wordt uitgebreid in gebieden die goed zijn voor weidevogels;*
- 5380 - *Voldoende financiële middelen vrij te maken om alle boeren in weidevogelgebieden in staat te stellen maatregelen te nemen die nodig zijn voor toename van de weidevogelpopulatie in Noord-Holland*

en gaat over tot de orde van de dag,

Fracties SP, GL

5385

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Natuurbeheerplan 2017. Het is een bevoegdheid van GS, een uitvoeringsplan dat zij dienen voor te leggen aan PS, want zo hebben wij dat met elkaar afgesproken. De vervangend gedeputeerde geeft net aan dat het al honderd dagen kost om zich in te werken in het dossier, wat betekent dit dan voor ons als PS om het natuurbeheer plan te beoordelen en zeker gezien de omstandigheden zoals wij dit als commissie hebben moeten behandelen. Het doet geen recht aan het vele werk van de uitwerking en afspraken met andere partijen, die in dit natuurbeheerplan zijn opgenomen. Je ziet hoe uitvoerig en gedetailleerd en
- 5390 afgesproken. De vervangend gedeputeerde geeft net aan dat het al honderd dagen kost om zich in te werken in het dossier, wat betekent dit dan voor ons als PS om het natuurbeheer plan te beoordelen en zeker gezien de omstandigheden zoals wij dit als commissie hebben moeten behandelen. Het doet geen recht aan het vele werk van de uitwerking en afspraken met andere partijen, die in dit natuurbeheerplan zijn opgenomen. Je ziet hoe uitvoerig en gedetailleerd en
- 5395 zorgvuldig er invulling is gegeven aan het natuurbeheerplan, maar minder zorgvuldig is daarbij de behandeling voor ons in de commissie geweest. Hoe ga je nu de discussie aan over dit natuurbeheerplan? Je wilt geen herhaling van alle opmerkingen en vragen die je al in de commissie hebt gegeven in eerste termijn in juni waar wij het conceptplan hebben besproken en

5400 vervolgens een aantal weken geleden. Wat wij hebben aangegeven is, dat wij het als D66 voor het overgrote deel eens kunnen zijn met de uitvoering van het natuurbeheerplan, maar op basis van de inbreng van een aantal insprekers hebben wij toch een aantal punten van twijfel. Nu kunnen wij al die vragen gaan herhalen, maar wij gaan op een aantal punten een voorbehoud maken, dat wij zeggen, dat willen wij terug laten komen in de commissie en dan willen wij daar inhoudelijk over spreken met een nieuwe gedeputeerde. Dat gaat over de ambitiekaart van NNN. Het kan 5405 toch niet zo zijn dat tegen de wil van ondernemers gronden ingebracht worden en ingeboekt worden als toekomstig NNN. Het is raar ten opzichte van de ondernemers, maar het geeft ook vraagtekens over hoe ga je die 250 ha realiseren? Voor de korte termijn is dat geen probleem, maar het roept wel vragen op. Dan gaat het ook over het benoemen van het beheertype. Wij hebben een inspreker gehad over de zanderijen, de hollepoel en de limieten. Daarin hebben GS 5410 schriftelijk geantwoord dat NNN binnenkort in 't Gooi herzien wordt. Dus in die zin doet het nu geen pijn om dit vast te stellen, want die discussie komt dus terug in de commissie. De inbreng van de insprekers vond ik heel reëel, omdat daarmee het risico van zanderijen kan verdwijnen. Wij kunnen geen inhoudelijk oordeel over vellen, omdat je daar geen inhoudelijke discussie met elkaar over hebt kunnen voeren, dus wij vinden dat dat echt een keer in de commissie terug moet 5415 komen. Ten aanzien van de aanpassing van de kaart NNN PRV. Wij hadden nadrukkelijk gevraagd hoe het kan dat in 't Gooi juist zoveel NNN-gronden onttrokken worden. Ook daar is een schriftelijke beantwoording op gekomen, maar dat was een heel beperkt antwoord en dat doet bij ons de vraag rijzen of er misschien iets meer aan de hand is in 't Gooi als het gaat om het NNN. Die discussie zullen wij waarschijnlijk het komende jaar met elkaar gaan voeren. Wat ik al in 5420 eerste instantie aangaf, de behandeling van het natuurbeheerplan is wat D66 betreft geen recht gedaan. Daar bedoelen wij mee dat wij in juni het concept hebben behandeld met elkaar, maar dan krijg je een document waar ontzettend veel in staat, er zitten heel veel kaarten bij, dus het is een puzzel. Dan komen er discussies over bijvoorbeeld het kappen van bomen, het omvormen van natuurtype. Hoe fijn zou het zijn dat wij als commissie de beherende organisaties uitnodigen 5425 voor een plenaire bespreking van het conceptplan, waar wij daadwerkelijk inzicht kunnen krijgen over de keuzes die gemaakt worden. Nu krijgen we elke keer uitleg op papier, maar juist de natuur is zo beeldend en schept betrokkenheid. Als dat gewoon met elkaar gepresenteerd kan worden en inzichtelijk gemaakt kan worden over waarom hebben wij die keuzes gemaakt en dit betekent het voor het natuurtype en dit betekent het voor bijvoorbeeld de biodiversiteit, dan 5430 komen wij tot een punt dat wij zeggen, het is een bevoegdheid van GS, het is een uitvoeringsplan, maar volgens ons zijn er een aantal steken gevallen en dan met name die van de communicatie. Dan grijp ik even terug op de motie over de bomenkap in de Schoorlse duinen. Dan kun je daar inhoudelijk achter staan, omdat de TBO's en natuurorganisaties die bevoegdheid hebben, die onderstrepen een aantal doelen die wij ook hebben. Tegelijkertijd zie je dat daar 5435 commotie ontstaat in de omgeving en dat er weinig draagvlak is. Daar ligt wel een taak voor ons om die communicatie over waarom wij iets doen, met elkaar te delen en uit te leggen. Ik vind dat wij daar in de commissie veel meer tijd in zouden moeten investeren om te begrijpen waarom wij bepaalde keuzes doen en wat die effecten betekenen. Dat over de behandeling van het plan zoals wij die in de commissie hebben gedaan. Laten we even gaan naar de actualiteit. Inderdaad werd 5440 vorige week nadrukkelijk gesteld dat wij tekortschieten op de inzet ten aanzien van het weidevogelbeheer. Laten wij naar die actualiteit kijken. Wat wij hebben gedaan in Noord-Holland

is in 2013 in de agenda Groen een kerngerichte benadering te kiezen. Dat hebben wij in 2016 in het natuurbeheerplan verder uitgewerkt met de meest kansrijke gebieden. Op 9 november jl. heeft de Staatssecretaris nadrukkelijk aangegeven dat het niet alleen gaat om kerngebieden, maar juist om de koppeling tussen natuur en landbouw en om deze te versterken en om een veranderende samenwerking tussen deze beheerders te bewerkstelligen, dat het niet meer gaat om een kerngebied maar om een aaneengesloten gebied, dat een voldoende veilig leefgebied is voor de weidevogels. Vogels houden zich niet aan die grenzen die wij op die kaarten getekend hebben. Essentieel in die benadering is de kern dat de aanpak agrarisch natuurbeheer moet zijn.

Het zijn ten slotte boerenlandvogels. Dat waren de woorden van de Staatsecretaris maar wij onderschrijven ze graag. Wij dienen ons te focussen op de collectieven en te kijken naar vormgeving van een ander systeem, bijvoorbeeld naar het initiatief en de resultaten zoals die zijn bereikt in de Ronde Hoek en de Bovenkerkerpolder. Wij hebben samen afgesproken dat wij pas in 2019 de evaluatie van het Natuurpact gaan bespreken. Juist de provincie is in staat om de verbinding te maken tussen het agrarisch beheer en natuurbeheer. Daarmee werd ook nadrukkelijk vaak gerefereerd aan het wonder van Marken, waarbij je de intrinsieke motivatie van de agrariër in beeld gebracht zag. De toekomst van de landbouw, wat ons betreft budgetten gericht inzetten op doelen en daarbij het versterken van de duurzaamheid en van de natuurinclusiviteit. Belangrijk is dan wel dat het verdienmodel op peil gehouden dient te worden dan wel versterkt. Wij hebben samen een aanpak afgesproken, maar geeft dat uiteindelijk voldoende resultaat? Werkt het voldoende? Volgens ons is dat een kwestie van monitoren en niet alleen in 2019, maar ook tussentijds. Monitoring hebben wij regelmatig onder de aandacht gebracht en GS zeggen ook in het natuurbeheerplan dat zij daar meer aandacht aan willen geven. Wat wij zien is dat er een verschil is in beleidsmonitoring tussen agrarisch beheer en de gecertificeerde natuurbeheerders. Wij meten daar met twee maten, dan spreken wij over geborgd vertrouwen. Wat ons betreft willen wij heel graag dit bespreken in de commissie, daar willen wij het samen hebben over een eenduidige wijze van monitoring, de financiering van het natuurbeheer, het gericht sturen op doelen. Wat wij gaan voorstellen en in ieder geval als dat niet opgepakt wordt, dan zullen wij daar zelf de aanzet toe geven, dat wij in het voorjaar van 2017 in de commissie NLM een themabijeenkomst willen organiseren of welke naam je er ook aan geeft, dat wij daar de beheerorganisaties uitnodigen en met elkaar in gesprek gaan over de te bereiken doelen, hoe de samenwerking tussen natuurorganisaties en agrarisch natuurbeheer verbeterd kan worden om gezamenlijk tot aanbevelingen te kunnen komen voor een provinciaal plan voor de aanpak van weidevogelbeheer, net zoals men in Gelderland al gedaan heeft. Wat ons betreft moeten wij niet vanaf papier besturen, maar moeten wij leren van de ervaringen die men heeft opgedaan. Wat D66 betreft, aaneengesloten gebieden, verbindende samenwerking tussen natuur en landbouw, inzetten op duurzaamheid, gelijke wijze van monitoring, budgetsubsidies op doelen sturen en provinciale brede kennisontwikkeling en communicatie.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Onze wens om door te pakken met de realisering van het NNN is u bekend, evenals ons pleidooi voor een adequate financiering van het natuurbeheer. Dat zijn onze belangrijkste onderliggende kritieken op dit plan, daar ga ik verder niets meer over zeggen. Wij komen daarop terug in de commissiebesprekingen. In die zin wil ik hier zeggen dat ik het pleidooi van mevrouw Weemhoff van harte onderschrijf, om dat ten principale een keer echt uit te

5485 praten met de benen op tafel als dat kan in een formele commissievergadering. Ik wilde toch een paar punten noemen, ook al hebben wij dat niet helemaal uitgediscussieerd, waar wij wel een opvatting over hebben en dat is naar aanleiding van twee zienswijzen. Wij onderschrijven de wens van de stichting de Limiten en Valkeveen om de zanderijen te beschermen door daar een NNN status aan te geven. Omdat de afweging daarover zal plaatsvinden in het kader van het

5490 overleg over realisering van het NNN in 't Gooi, zien wij nu af van amendering. Dat geldt ook voor de status van het recreatiegebied Geestmerambacht, waar een traject is gestart om na te gaan hoe de natuur daar het best beschermd kan worden. Graag bespreken wij de resultaten van deze beide trajecten in NLM. Met een voorbehoud ten aanzien van de uitkomsten daarvan, kunnen wij nu instemmen met het natuurbeheerplan. Met betrekking tot de motie van de SP en GL over het

5495 programma weidevogels kan ik u geruststellen, daar zal ik mijn handtekening niet onder vandaan halen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Mevrouw Weemhoff, het is nog erger. Het is een half jaar inwerken, dat zijn ongeveer 180 dagen, daarom zei ik al, ik heb er nog 179 te gaan. Ik snap uw worsteling die

5500 u doormaakt en dat zullen uw collega's in dit huis ook herkennen dat het een uitvoerig complex dossier is waar met heel veel passie en emotie over gesproken wordt. Natuur raakt ons allemaal en de doelstellingen die wij met elkaar hierin gesteld hebben, raken ons ook allemaal. U ziet ook in de zienswijzen dat er erg veel belang gehecht wordt om al die belangen en wensen op een ordentelijke wijze erin te laten neerdalen, maar tegelijkertijd hebben wij als provincie in dit huis

5505 met elkaar een opgave te gaan. Wij hebben met elkaar gezegd en die opdracht heeft GS ook, om jaarlijks 250 ha natuur te gaan realiseren. Dat kan niet alleen met een charmante glimlach en een vriendelijk gezicht, dat zal af en toe echt weleens wat steviger moeten. Ik vind, net zoals met bedrijventerreinen of woonlocaties, dat je in het uiterste geval ook het uiterste middel achter de hand houdt, vind ik wel noodzakelijk. Dat betekent dat je natuurlijk op basis van goede

5510 gesprekken met elkaar die opgave probeert te realiseren. In reactie op de bijdrage van het CDA, als het in het uiterste geval niet mogelijk schijnt te zijn, betekent dat wel dat je het wettelijk instrumentarium tot je beschikking hebt om in zo'n uitzonderlijke situatie – want dat is natuurlijk nooit te prefereren – dat je dat soort instrumenten inzet. Dat maakt het juist zo gevoelig, want je komt vaak met partijen in aanraking, die helemaal niet werken vanuit een winstbejag, die dat

5515 gewoon met liefde of passie of vanuit familietraditie doen en dat maakt het wel heel lastig en heel moeilijk. Dat is niet alleen wat ik de afgelopen jaren maar ook met het inlezen van dit dossier, als rode draad heb waargenomen. Dat neemt niet weg dat er wel een aantal vragen zijn gesteld en opmerkingen geplaatst, die via een terugkoppeling uit de commissie daar ook aan bod zijn geweest en ik zal ze zo goed en zo kwaad als het gaat hier proberen te behandelen. De PVV

5520 begon met de vraag: weten landeigenaren dat het land als NNN in het natuurplan is gezet? Het antwoord daarop is ja, het is in overleg gegaan. U weet, het plan wordt jaarlijks vastgesteld en jaarlijks hebben wij een cyclus van overleggen met betrokken instanties en partijen om te kijken hoe wij het dit jaar gaan doen. Met de betrokkenen waar u op doelt, is er gekeken naar als er knelpunten zijn, dan wordt er individueel gekeken of wij die knelpunten kunnen oplossen. U

5525 vraagt over ontgrenzen. Nee, dat is nu niet aan de orde, want de provincie wil juist dat NNN afmaken. U heeft nog een vraag gesteld over en had mij daar even van tevoren op aangeschoten, kunt u mij dat aangeven. Het is mij nu niet gelukt daar een antwoord op te geven, dus ik hoop

dat u mij toestaat dit schriftelijk te beantwoorden, als het gaat over wat er wordt ingesloten door die begrenzing. Het CDA verzoekt om na 2021 agrarisch natuurbeheer te subsidiëren. Het
5530 antwoord is nee, niet nu, want de lopende periode 2016-2021 is een overgangsperiode en de komende jaren zien wij wel wat de ontwikkelingen zijn in de agrarische sector, maar die verandert voortdurend, moeten wij met elkaar vaststellen. De SP en PVV stellen de vraag of de twee insprekers in de commissie gehoord zijn. Mij is teruggekoppeld dat daar inderdaad een gesprek mee heeft plaatsgevonden of het vindt deze week plaats. Het CDA heeft een vraag
5535 gesteld over ontgrenzen en eventueel een soort ruilverkaveling. Het is goed om nader te onderzoeken wat er zou kunnen, dus die vraag neem ik mee, als u dat goed vindt. Wat betreft de weidevogels is er nu geen besluit over genomen. Aan het eind van de periode in 2020 staat er een evaluatie op het programma. Het nieuwe stelsel is pas begonnen. Wat betreft de TBO's gaan wij niet over private overeenkomsten, wel over de kwaliteit van natuur. Ik vind het verstandig nu
5540 eerst de inventarisatie te maken en te kijken wat daaruit komt en hoe het past in zo'n discussie. De SP heeft samen met GL een motie ingediend over de weidevogels en daar worstel ik een beetje mee. Het is natuurlijk buitengewoon verleidelijk om als waarnemer te zeggen dat wij dat wel doen, maar dat zou geen recht doen aan hetgeen wat hier opgeschreven staat. Ik zou hem willen ontraden en dat heeft te maken met het feit dat de staatssecretaris heeft gezegd dat het Rijk
5545 geen nationaal programma wil. Het Rijk vindt het een te zwaar middel. De staatssecretaris heeft wel aangegeven dat hij met de Kamer in gesprek wil over extra geld. Los daarvan, is er in het verleden al een motie ingediend met betrekking tot weidevogels. Dat was begin 2016, een motie van GL en PvdA. Die heeft toen opgedragen om in overleg te gaan tot weidevogelpilots. Economische Zaken werken aan een plan aanpak weidevogels en er is pas in oktober een brief
5550 aan de Kamer verstuurd. Dan denk ik, dan is het eigenlijk dubbel op, want dit loopt nog en dan zouden wij nu alweer een nieuwe opdracht krijgen om opnieuw naar de Kamer te gaan, om te zeggen, het zou moeten en dan moet het ook nog eens in een landelijke aanpak, terwijl er nu een aantal processen lopen. Dat vind ik overdone. Laten wij eerst het ene afwachten alvorens je het andere zou doen, maar ook omdat de staatssecretaris heeft aangegeven dat men daar geen
5555 nationaal programma voor wil. Los daarvan, weten wij ook dat niet alleen de gebieden maar ook predatie een risico is voor weidevogels. Dat is gewoon een natuurlijk effect en dat speelt ook op de achtergrond mee. D66 heeft aangegeven dat men in de commissie discussie wil over agrariërs in het NNN. Ik denk dat dat een prima gelegenheid is om dat in de commissie met elkaar te delen. Ik zeg daarbij wel, er wordt jaarlijks wel een heel, met name op ambtelijk niveau, maar als
5560 u zegt, als politiek vinden wij het ook belangrijk om dat toch eens een keer in commissieverband te delen en al die partijen te spreken, dan staat het u vrij om dat te organiseren. Mocht het nodig zijn dat wij daarbij moeten ondersteunen, dan zal ik dat bij mijn collega warm aanbevelen. U kent mij als iemand die als was in handen van de Staten is, toch? Het komt elk jaar terug. Dan denk ik dat ik alle antwoorden heb gegeven.

Tweede termijn

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Nog even een korte opmerking. Wij weten dat waar gehakt wordt, er spaanders vallen en ook in dit geval zal dat zeker het geval zijn. Wat wij niet
5570 willen is dat deze gedupeerden – zoals ik ze wil noemen – straks met een kluitje in het riet

worden gestuurd en ik hoop dat de provincie er alles aan zal doen om met deze mensen tot een goed punt te komen en dat de problemen worden opgelost. Graag wil ik horen hoe dat is gebeurd en of dat allemaal in tevredenheid met elkaar heeft plaatsgevonden.

5575 Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Graag wil ik de gedeputeerde bedanken voor zijn
beantwoording. Het is een ingewikkeld dossier, dat blijkt ook wel. Ik wil wel meegeven dat het
CDA tegen onteigening is voor NNN, het moet altijd in overleg is ons standpunt. Dank voor de
toezegging dat GS in gesprek gaan met de agrariërs die hebben ingesproken in de commissie en
ook voor de verdere gesprekken die u heeft aangekondigd. Dank daarvoor. Dan het idee van D66
5580 voor een themabijeenkomst over de te bereiken doelen en de versterking van de band tussen
weidevogels en landbouw, budgetgericht inzetten, het verdienmodel op peil houden. Graag
willen wij ook dat wij daar een keer uitgebreid over gaan spreken. Wij willen graag dat onze CDA
zorgen, vragen en besprekpunten een rol daarin kunnen krijgen. Wij zijn zelf nog diverse zaken
aan het uitzoeken, dus als wij daar wat concretere informatie over hebben, dan kunnen wij dat
5585 misschien ook aan die themabijeenkomst toevoegen. Een evaluatie en aanpassing van de
weidevogelleefgebieden en die aanpassing is op basis van actuele tellingen, is wat ons betreft
zeer gewenst. Wij willen schriftelijk vernemen wanneer dat dan plaatsvindt, wanneer er weer
tellingen zijn en wanneer er weer geëvalueerd wordt.

5590 Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ten behoeve van mijn fractiegenoten zie ik van een tweede
termijn af.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Weemhoff? Geen behoefte meer.

5595 De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Een korte reactie op de gedeputeerde. De motie waaraan
gerefereerd wordt, die ging over extra middelen van de centrale overheid voor weidevogelbeleid
en voor experimenten op dat punt. Het ging dus om de voorwaarden voor besteding. Dat is heel
wat anders dan wat er nu in deze motie staat. Dat gaat over een nationaal programma. Dat lijkt
ons het juiste schaalniveau, de centrale overheid, wat de Minister of de Staatssecretaris daar ook
5600 van mogen denken om hier doelen te stellen. Overigens zeg ik er gelijk bij dat, als je zegt dat
hebben wij niet nodig, die nationale doelen, dan is dit tevens een impliciete oproep om als
provincie stevig aan de bak te gaan en scherpe doelen te formuleren.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dit is mijn finest hour, dat laat ik niet zomaar uit mijn
5605 handen slaan, ook al is het maar heel kort. Geen mensen met een kluitje in het riet sturen en
naar tevredenheid zaken oplossen, ja, maar tot een zekere grens. U weet net zo goed als ik
mijnheer Van der Sluijs, dat op het moment dat twee partijen met elkaar praten en de uitkomst is
niet de gewenste, dat een van de twee partijen de tafel ontevreden zal verlaten. Het moet altijd
binnen het redelijke en het billijke en dat wil ik ook richting het CDA zeggen. U mag van GS
5610 verwachten dat men alles doet om binnen het redelijke en het billijke tot een vergelijk te komen.
Dat vind ik niet meer dan logisch. Ik snap uw standpunt en dat begrijp ik en respecteer ik ook,
maar ik trek wel even de parallel met andere terreinen waar wij alle instrumenten en
mogelijkheden openhouden om als wij uiteindelijk niet tot een vergelijk kunnen komen en wij

willen toch onze doelen realiseren, wij het gehele instrumentarium daarvoor kunnen inzetten.

5615 Nogmaals, ik vind dat je er uiterst terughoudend en professioneel mee moet omgaan, maar het nooit mag uitsluiten, want op het moment dat je dat doet, kan de andere partij alleen nog maar achteroverleunen en hoeft hij niet de evenredige inzet te doen, die wij wel moeten betrachten.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Ik hoop dat wij wel ten alle tijden blijven kiezen voor mensen boven een stukje bos. Dat hoop ik wel.

5625 Gedeputeerde **LOGGEN**: Volgens mij kiezen wij altijd voor mensen, maar kiezen wij ook met elkaar voor doelen die wij in dit huis met elkaar vaststellen. Op het moment dat die doelen niet gehaald worden, moet je toch nadenken over hoe je dat wel gaat doen. Op het moment dat ik bij u terugkom of de portefeuillehouder met, dit was het plan en wij hadden 250 ha per jaar bedacht, maar het zijn er uiteindelijk vijftig geworden, zegt u ook, hebt u wel uw best gedaan en alles uit de kast gehaald om het te realiseren? Dat is het spanningsveld waarin wij met elkaar omgaan. Natuurlijk wordt er naar alle belangen gekeken en die worden ook afgewogen. Daar waar het wringt, delen wij dat met elkaar. Ik zal de vraag van het CDA over de tellingen van de
5630 weidevogelleefgebieden schriftelijk beantwoorden. Wat de motie betreft, wil ik zeggen kijk eerst naar de afloop van de pilots, is het effectief ingezet en kunnen wij iets verbeteren, alvorens u het college opnieuw naar Den Haag stuurt om iets te bewerkstelligen waar in ieder geval niet bij het Rijk draagvlak voor is. Ik vraag u daar terughoudend mee om te gaan. Derhalve blijf ik bij het advies om hem te ontraden.

5635

De **VOORZITTER**: Wij kunnen overgaan tot stemming. Stemverklaringen over de motie?

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Los van het feit dat er al een aangenomen motie ligt die uitgevoerd wordt, hebben wij onze twijfels of met deze motie ook de daadwerkelijke oorzaak,
5640 namelijk de intensivering van landbouw wordt aangepakt. Derhalve zullen wij tegen stemmen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn het helemaal eens met de intentie van de motie, maar wij vinden de argumentatie van de gedeputeerde dat wij beter even pas op de plaats kunnen maken, doorslaggevender en daarom zullen tegen stemmen.

5645

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Over de motie, de gedachten vinden wij uitstekend maar heel onhandig om dat nu op dit moment te doen. Eerst kijken waar de Staatsecretaris mee komt en ons eigen beleid voortzetten en koppelen aan het voorstel van D66 om in het voorjaar die conferentie te hebben hoe wij het hier zelf beter kunnen gaan regelen.

5650

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over tot stemming. Mag ik de voorstanders vragen hun handen op te steken? Dat zijn fracties GL, SP, de overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan de voordracht 72. Stemverklaringen?

5655 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ieder jaar 250 ha nieuwe natuur erbij, wij moeten ons realiseren dat het natuurlijk onbestaanbaar is dat je in die opgave en liever nog meer, nooit

5660 iemand zult raken, noch particulieren, noch boeren, noch anderen. Wij moeten daarvoor met zijn allen een modus vinden. Daarom ben ik het met mevrouw Weemhoff eens dat wij ongelooflijk goed moeten gaan communiceren met iedereen, daar hebben wij een staaltje van gezien tijdens de commissie. De beantwoording van de gedeputeerde is wat ons betreft ook afdoende. Wij kunnen instemmen met dit plan en laten wij de vinger aan de pols houden.

5665 Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de toezeggingen die hij met name aan het CDA heeft gedaan. Wij wachten dat af, maar willen benadrukken dat wij onteigening een zeer zwaar middel vinden. Mocht onteigening aan de orde zijn, terwijl wij wel begrijpen dat die de doelen van die NNN, die hectaren gehaald moeten worden, dan willen wij dat graag eerst in de commissie voorgelegd hebben.

5670 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over tot stemming over de voordracht. Mag ik de tegenstanders vragen hun handen op te steken? Dat is de fractie PVV, de overige leden zijn voor, zodat de voordracht is aanvaard. Ik schors de vergadering voor de dinerpauze tot 19.35 uur en daarna door te gaan met agendapunt 13.

5675 **13. Statenvoordracht 75 Bijdrage aan project Marker Wadden**

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Wij gaan nu door met agendapunt 13 en keren daarna terug naar agendapunt 10, want gedeputeerde Post is inmiddels weer in ons midden.

5680 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Wij spreken vandaag over het project Marker Wadden en dat kent vele kanten. Het Noord-Hollands Dagblad kopte afgelopen week: "Natuur Markermeer als een twistpunt". De krant legde de stelling voor aan haar lezers, waarin zij stelde dat het Markermeer beschermd moet worden tegen mensen die nog meer eilandjes en natuurgebieden willen aanleggen. Een meerderheid van 63% was het met die stelling eens. Het is duidelijk dat niet iedereen om dit project zit te springen. Ook het CDA is van meet af aan erg kritisch geweest. In
5685 de commissie heeft mijn fractie uitvoerig bezwaren geuit, bezwaren die niet zo zeer zaten op de inhoud van de plannen, recreëren door aanleg van een passantenhaven, zandstrand, uitkijktoren, maar ook zijn wij niet tegen op een toekomstbestendig ecologisch systeem en optimaal effect op het slib. Nee, ons bezwaar zat hem vooral in de financiering van het project. GS schrappen maar liefst vijf reserves uit om 3 miljoen euro op tafel te krijgen, reserves die oorspronkelijk zijn
5690 ingesteld voor een ander doel en waarvan het vrijgefallen geld nu wel heel gemakkelijk wordt doorgelabeld, een keuze die principieel bij de kaderbrief in zijn geheel aan PS had moeten worden voorgelegd. Het totaal van 4 miljoen euro voor de Marker Wadden is een hoop geld waar wij ook andere projecten van hadden financieren, projecten die bijvoorbeeld wel op ons eigen grondgebied lagen. En zijn wij er dan? De financiering van eiland 2 en 3 is immers nog niet rond.
5695 Wat gebeurt als het ook niet rondkomt? Wordt de provincie straks weer om een bijdrage gevraagd? Dat zou voor onze fractie onacceptabel zijn. Het is dan ook vooral dankzij het gloedvolle betoog van gedeputeerde Loggen in de commissie RWW en zijn zeer duidelijke toezegging dat er in deze Statenperiode van deze gedeputeerde geen verdere bijdrage in wat voor vorm dan ook kan worden verwacht voor dit project. Daarom zal mijn fractie instemmen met

5700 de bijdrage van Noord-Holland aan de Marker Wadden. De financiering verdient geen schoonheidsprijs, maar het doet mijn fractie wel goed dat Visdief, de Aalscholver en vooral het Nonnetje erop vooruitgaan.

De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter. Het verhaal van het CDA begon goed, helaas stemt zij wel in
5705 ondanks alle bezwaren die zij terecht uiten, maar afijn. Zaken als verbetering van natuur en waterkwaliteit, bijdrage aan recreatie en economische ontwikkelingsruimte klinken natuurlijk goed in de oren en daar zijn wij als PVV ook helemaal niet tegen, maar gaan de Marker Wadden hier echt voor zorgen? Wij hebben de luwtemaatregelen al gehad bij de Hoornse Hop en dat is bijvoorbeeld ook al zo'n project, maar dat is gestopt omdat het niet aan de verwachtingen
5710 voldeed en het ook totaal niet waarmaakte. Ondertussen heeft het al maar liefst 16 miljoen euro gekost. Onze vraag is nu, hoe kunnen GS ons garanderen dat het project Marker Wadden wel doet wat ons is beloofd? Het gaat hier ten slotte over besteding van belastinggeld.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Het project Marker Wadden is een aantal malen in de
5715 commissie aan de orde geweest. Daarbij heeft de PvdA telkens aangegeven te twifelen of dit project door Noord-Holland moet worden omarmd. Graag wil ik dit in deze vergadering nogmaals met u delen. Dat om twee redenen, de eerste is inhoudelijk van aard. Is het aanleggen van de eilanden de meest efficiënte methode om de ecologische situatie van het water te verbeteren? De tweede reden is financieel van aard. Is het verantwoord dat Noord-Holland 4 miljoen euro steekt
5720 in een project dat niet op haar grondgebied ligt en waar zij niet in eerste instantie voor verantwoordelijk is? Wat de inhoud betreft, nog recent werd bekend dat de bedachte maatregelen voor de Hoornse Hop – en de heer Ludriks refereerde daar al aan – niet zouden bijdragen aan de oplossing van de problemen. Er werd besloten de planuitwerking niet voort te zetten. Er komt een nieuwe verkenning en dat is natuurlijk prima als je tijdig tot inkeer komt, nieuwe tijd, nieuwe
5725 inzichten. Voor ons is inmiddels wel duidelijk dat de gekozen oplossing voor de Marker Wadden een onomkeerbaar gegeven is. Mijn vraag aan de gedeputeerde is of hij erop aan wil dringen en vooral ook op toezien dat er een adequate monitoring zal plaatsvinden. Wat het financiële deel betreft, zit onze aarzeling in het feit dat wij als provincie nog voor grote opgaven staan. Ze zijn vandaag bij herhaling aan de orde geweest. Als wij zouden prioriteren, dan komt dit project niet
5730 boven aan onze lijst te staan. Natuurlijk zijn wij ook net als mijnheer Heijnen, niet ongevoelig voor de argumenten van gedeputeerde Loggen dat Noord-Holland profiteert van dit project. In ecologisch maar ook in economisch opzicht en denk daarbij bijvoorbeeld aan het toerisme. Hij wil niet dat Noord-Holland wordt gezien als freerider, wel de lusten, niet de lasten. Blijft de vraag of de 4 miljoen euro in verhouding staat tot de lusten die het zal opbrengen. Met de aanleg van
5735 het derde eiland is het project niet af. Het is ongewis waar de financiële middelen voor het resterende project vandaan moeten komen en wat de gevolgen zijn als er straks een niet voltooid project rest. Staat Natuurmonumenten straks dan weer aan onze poort te rammelen met de vraag om een financiële bijdrage? De gedeputeerde wil geen toezegging doen die verder strekt dan zijn zittingstermijn, begrijpelijk. Wel kan hij daarover een intentie uitspreken. Ik vraag de
5740 gedeputeerde dan ook de intentie uit te spreken dat de Noord-Hollandse bijdrage zich zal beperken tot deze eenmalige bijdrage en erop toe te zien dat de gestelde voorwaarden voor onze

financiering zoals geformuleerd in het voorstel, ook strikt worden gehandhaafd. Als de gedeputeerde dat doet, dan zullen wij net als het CDA voor dit voorstel stemmen.

5745 Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. De VVD is tevreden met het project Marker Wadden. Het heeft de potentie om te laten zien dat natuur en mens samengaan. Dit project brengt namelijk natuur, recreatie, waterkwaliteit en economische ontwikkelingsruimte samen. Noord-Holland profiteert daarvan, zoals de PvdA en CDA hebben gemeld. Natuur is in Nederland niet natuurlijk, dat blijkt ook uit dit project, een project dat nodig lijkt om de natuur te herstellen. De VVD blijft
5750 wel waakzaam. Het herstel van de natuur in dit gebied is mogelijk nodig. Wij vertrouwen daarbij op de inzichten van professionals, want als leek begrijp ik niet dat als je begint te roeren in een badkuip met modder, dat je daarmee het modderprobleem oplost tenzij je een nieuw eiland creëert, maar dat terzijde. Het is voor de VVD niet de bedoeling dat de natuur uit balans raakt. Niet alleen de vogels eten vis, maar ook de mensen eten vis en ook, de mens maakt onderdeel uit
5755 van de natuur. Wij vinden daarnaast ook dat de mens altijd moet kunnen genieten van de natuur. Ons land is te klein om de natuur te beschermen, tenzij dit tijdig nodig is voor herstel. Wij zien ook de urgentie voor deze subsidie op dit moment en juist door de voorwaarden die worden gesteld aan de financiële bijdrage door de andere partijen, zijn wij bereid in te stemmen met dit voorstel.

5760

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, wij zeggen gewoon go, go, go for it.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter. Mevrouw Zaal heeft het eerder vandaag al aangegeven tijdens deze begrotingsbehandeling. Mijn fractie denkt eigenlijk ook go, go, go als het om dit project
5765 gaat, als een unieke kans die wij moeten grijpen. De heer Loggen is naar aanleiding van motie 25 zeer creatief op zoek gegaan naar geld voor dit project. Wat aan ons voorligt is een financieel vraagstuk en wil ik het volgende even omdraaien. Wat is namelijk in onze ogen het geval? Wij hebben een viertal reserves die bestemd waren voor groen en water gerelateerde zaken waarvan de doelstellingen zijn behaald. Er is echter nog 1,25 miljoen euro over. Verder krijgen wij nog
5770 1,75 miljoen euro terug van Natuurmonumenten en wij hebben een miljoen euro in onze begroting 2017. Dat noem ik 1,5 euro wisselgeld per Noord-Hollander en voor dat wisselgeld kunnen wij het volgende krijgen: een sterk verbeterde waterkwaliteit met dito waterleven in het Markeermeer en de polders waar het Markeermeerwater ingelaten wordt, in Noord-Holland dus, honderden hectaren nieuwe natuur die wij kunnen bezoeken en beleven als Noord-Hollander, een
5775 aantrekkelijk Markermeer met een groter aanbod voor groeiende waterrecreatie in dit gebied en last but not least, een uniek waterbouwproject waar technieken worden ontwikkeld waarmee wordt geëxperimenteerd die van groot belang kunnen zijn voor deltagebieden in de hele wereld in de omgang met gevolgen van klimaatverandering. Dat noem ik een unieke kans en die moeten wij grijpen.

5780

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. In juni van dit jaar heeft GL een lans gebroken voor subsidiering van het project Marker Wadden vanwege de potentie voor natuur, ecologie, waterkwaliteit en natuurbeleving. Wij drongen er toen al op aan geld ter beschikking te stellen uit het positieve resultaat van de jaarrekening. Dat ging andere fracties wat te snel, maar nu vijf

5785 maanden later, is er dan toch een voordracht om als provincie substantieel aan het project bij te dragen zonder gezeur over tot wiens grondgebied de Marker Wadden behoorden. Ik had dit al opgeschreven voordat ik die bijdrage van vanavond gehoord had, dat zult u begrijpen. De voortgang van het project wordt daarmee onder voorwaarden zeker gesteld. Daar zijn wij zeer tevreden over, blij zelfs. Kritische kanttekeningen laten wij in dit geval graag aan anderen over.
5790 Wij steunen de voordracht.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dank voor de brede steun voor dit project waarvan wij in overgrote meerderheid zeggen, weliswaar met een aantal kritische opmerkingen, dat wij met zijn allen het belang zien van dit project. Dat het niet op Noord-Hollands grondgebied ligt, vind ik een
5795 historische fout. Toen nog niet zo heel lang geleden besloten werd om de Markerwaard niet aan te leggen, hebben ze nooit de grens teruggebracht naar waar die feitelijk zou horen, zoals die wel door het IJsselmeer loopt, loopt hij niet door het Markermeer. Was dat wel gebeurd, dan hadden wij daar een andere discussie over gehad. Ik vind het ten minste een historische fout dat de grens niet gecorrigeerd is. Dat neemt niet weg dat het Markermeer ecologisch gezien niet in
5800 een goede staat verkeert en als die staat verbetert, dan heeft ook ons watersysteem daar de voordelen van. Niet alleen het watersysteem, maar ook de ontwikkelruimte in en langs het Markermeer neemt toe. Wij hebben met elkaar en niet alleen vanuit ecologisch oogpunt, maar ook vanuit de economische kant er echt belang bij dat het watersysteem en de waterkwaliteit van het Markermeer verbeteren. Gaat dit nu werken? Daarvan heb ik u gezegd dat ik het moet
5805 baseren op een aantal wetenschappelijke publicaties die anderen geschreven hebben. Ik heb ze meegenomen, ik ga ze niet allemaal opnoemen, want het zijn er te veel om op te noemen. Maar als voorbeeld noem ik 'Een goede vangst' van 4 februari 2013, 'Een toekomstig Markermeer', 27 september 2012, 'Marker Wadden, sleutel voor een natuurlijk en toekomstig Markermeer' van 13 juli 2012, and so on, and so on. Ik heb geen reden om te twijfelen dat wat daar staat, niet klopt.
5810 Dat heb ik niet. Ik heb niet alles tot in den treure gelezen, maar ik heb me wel door een fors aantal van die documenten heen geworsteld en ik kwam niet tot een andere conclusie op basis van de gegevens die aangereikt zijn, dat daar een zeer grote kans ligt om het systeem om de Marker Wadden en het Markermeer te verbeteren. Als je dan kijkt naar de luwtemaatregelen Hoornse Hop, er wordt een vergelijking getrokken, daar werkt het niet en waarom zou het hier
5815 wel werken? Het zijn wel appels en peren die met elkaar vergeleken worden. Luwtemaatregelen waren anders van opzet, anders van aard, het betrof slechts luwtemaatregelen terwijl het hier verder gaat. Hier worden ook moeras en vogelgebieden aangelegd en er wordt veel ruimere gelegenheid geboden tot recreëren. Daarnaast hebben wij de luwtemaatregel ook niet opgegeven. Wij hebben alleen gezegd dat de effecten zoals ze daar geprojecteerd waren,
5820 onvoldoende zijn om op een verantwoorde wijze te zeggen dat wij ermee verder gaan. Wij hebben wel gezegd dat wij wel gaan kijken of je op een ander gebied met dezelfde maatregelen een groter effect kunt sorteren, omdat die maatregelen voor het Markermeer gewoon nodig zijn. Er zijn een aantal kritische opmerkingen geplaatst over de financiering en eigenlijk kan ik het niet beter verwoorden dan de heer Bakker van D66 zojuist heeft gezegd. Ere wie ere toekomt, u heeft
5825 dat goed gezegd, het is ook waar op die manier. De middelen waar hier uit geput wordt, met uitzondering van 1 miljoen euro dat uit nieuw geld komt, komen wel uit funding die oorspronkelijk wel een relatie heeft met natuur en water. Er zit wel degelijk een relatie en

daarmee hebben wij ook geprobeerd invulling te geven, want wij hebben niet in vreemde portefeuilleonderdelen zitten graaien, wij hebben vanuit motie 25 getracht om zo oprecht
5830 mogelijk een voorstel te doen met gelden die daar ook voor in aanmerking zouden kunnen komen. Er is gevraagd voor goede monitoring.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik verschil dan toch principieel met de gedeputeerde over het gebruik van geld dat in reserves over is, vrijvalt. Dat zal toch echt eerst in mijn ogen bij de
5835 algemene middelen gestopt moeten worden voordat ze geherlabeld worden. Dat was het fundament van mijn kritiek die ik heb geuit. Ik zeg dit ook als antwoord op dat wat de heer Bakker naar voren bracht.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Ik zou onder normale omstandigheden een behoorlijk eind
5840 mee kunnen gaan met de bijdrage van de heer Heijnen, ware het niet dat u – de coalitie – motie 25 heeft ingediend, waarin aan het college opgedragen werd om dit naar voren te halen. Wat er toen gedaan is, is met de stofkam door die organisatie heen, van zou dit kunnen. U heeft zelf gevraagd of wij hier met bijzondere aandacht naar zouden willen kijken. Dat hebben wij gedaan en dan vind ik het jammer dat wij principieel verschillen, terwijl wij in essentie heel dicht bij
5845 elkaar zitten. Misschien overbruggen wij dat vanavond niet meer, maar ik ben blij dat u zich daar overheen zet en toch het grotere belang in acht neemt. Goede monitoring. Ik heb ook in de commissie gezegd, wij hebben TBES (Toekomstbestendig Ecologisch Systeem), daarin is een monitor opgezet om juist die natuurwaarden goed te meten. Misschien is het goed dat een keer met u te delen. Daar zitten een aantal parameters op waardoor wij heel goed kunnen zien hoe het met de stand van het Markermeer gesteld is. De bedoeling is dat die meters allemaal in het groen gaan komen. Het systeem is ontwikkeld en wordt nu geïmplementeerd. Ik zal u er in de commissie nog een keer nader over inlichten. Mijn intentie als het gaat over wat u nog meer van mij mag verwachten in relatie tot de Marker Wadden, er staat heel duidelijk in de voordracht dat als op 1 januari 2018 de middelen voor het derde eiland niet bij elkaar komen, dan komt het geld
5850 terug naar de provincie. Ik zou het jammer vinden, want wij doen het ergens voor. De oorsprong is ook gelegen in het feit dat wij het nu goedkoper kunnen aanleggen en dat is ook de reden waarom ik heb gezegd dat wij er toch nog een keer naar gaan kijken. Wij kunnen nu met hetzelfde geld meer doen en ik vond het een argument om aan u voor te leggen. Dat is de reden waarom ik het na vijf maanden nogmaals aan u voorleg. Deze gedeputeerde zal geen nieuw
5860 voorstel meer doen voor aanvullende middelen in deze periode. Ik zal erop toezien dat die gedachte in het overdrachtsdossier komt. Alleen, ik kan niet over mijn graf heen regeren, dus ik kan nooit bepalen dat een opvolger of nieuwe Staten of dat u als Staten door voortschrijdend inzicht met een nieuw initiatief komt, daar ga ik niet over.

5865 De **VOORZITTER**: Tijdens de discussie bekwam mij de gedachte dat het misschien wel aardig is qua gebiedsmatige verantwoordelijkheid om een verband te leggen tussen dit voorstel en de discussie die mevrouw Zaal eerder deze middag opende waar het ging om bestuurlijke organisatie.

5870 *Tweede termijn*

De heer **LUDRIKS** (PVV): Voorzitter. Bedankt voor de antwoorden. Wij geloven er niet zo in dat door eilanden te maken, de waterkwaliteit zal verbeteren in het Markermeer. Wij zeggen, laat het meer zoals het is. Wij zeggen dat niet alleen en er werd al gerefereerd aan de enquête, maar liefst 5875 63% van de ondervraagden vond dat ook en zeggen ook, laat het Markermeer zoals het is. Inderdaad, maar liefst 4 miljoen euro. Wij zouden dat liever aan andere zaken willen besteden, dus wij zeggen niet go, go, go tegen dit voorstel, maar no, no, no.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we stemmen. Stemverklaringen?

5880 Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Voorzitter. Ik wil even de zaal verlaten omdat ik hiervoor gewerkt heb in het verleden.

De **VOORZITTER**: Daar bestaat alleen maar respect voor.

5885 De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. De ecologische staat van het Markermeer is erg slecht en wij zijn door experts er wel van overtuigd dat dit project een grote kans heeft om een goede bijdrage te leveren aan het herstel van natuurwaarden. Dat vinden wij het belangrijkste argument. Dat het daarnaast een goede bijdrage kan leveren aan het vestigingsklimaat en de economie, is een 5890 mooie bijvangst maar staat niet voorop. Vier miljoen euro is inderdaad veel geld maar wij vinden het de verantwoordelijkheid van de provincie om samen met andere partners bij te dragen aan dit project. Wij zullen daarom voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Misschien was het de griffie al eerder opgevallen dat ik ook had 5895 aangegeven iets te willen zeggen.

De **VOORZITTER**: U bent door uw spreektijd heen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik dacht dat anderen dat ook waren. 5900

De **VOORZITTER**: Nee, nee, u bent er doorheen, gelijke monniken, gelijke kappen. Ik kan niet u wel het woord geven en u buurman niet meer.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Dan geven wij een stemverklaring af dat wij 4 miljoen euro ook erg 5905 veel geld vinden en dat hebben wij ook aangegeven in de commissie. Wij gaan wel akkoord, wij stemmen in, maar wel onder de voorwaarden dat andere partijen ook afkomen en anders zien wij het geld graag teruggestort worden.

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de leden van de 5910 fractie PVV, de overige leden voor, zodat voordracht 75, agendapunt 13, is aanvaard.

14. Vragenuur

5915 De **VOORZITTER**: Er zijn geen verzoeken voor het stellen van mondelinge vragen bij de griffie ingediend en er zijn ook geen moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend. Alles is bij de begroting meegenomen.

15. Sluiting

5920 De **VOORZITTER**: Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van onze vergadering om 20.56 uur. Wij zien elkaar terug op de eerstvolgende reguliere vergadering op maandag 12 december a.s. Ik wens u allen wel thuis in goede gezondheid.

5925 ***